

Vaše hlava v tygří tlamě

Rozhovory
s Rameshem S. Balsekarem

Obsah

<i>Obraz první</i>	4
<i>Obraz druhý</i>	24
<i>Obraz třetí</i>	36
<i>Obraz čtvrtý</i>	50
<i>Obraz pátý</i>	67
<i>Obraz šestý</i>	83
<i>Obraz sedmý</i>	93
<i>Obraz osmý</i>	107
<i>Obraz devátý</i>	119
<i>Obraz desátý</i>	130
<i>Obraz jedenáctý</i>	146
<i>Obraz dvanáctý</i>	154
<i>Obraz třináctý</i>	164
<i>Obraz čtrnáctý</i>	184
<i>Obraz patnáctý</i>	194
<i>Dopis</i>	202
<i>Advaita v Bhagavatgítě</i>	203
<i>Slovníček pojmů</i>	206

Vaše hlava v tygří tlamě

Rozhovory s Rameshem Balsekarem

Vaše hlava je již v tygří tlamě.

Není úniku.

Rámána Maharši

Mluvení se vždy děje jako součást neosobní činnosti Celku. Mluvení i naslouchání, celý rozhovor, je součástí života. To znamená, že tu ve skutečnosti není nikdo, kdo by se ptal, ani nikdo, kdo by vysvětloval. Otázka i její vysvětlení jsou jedním pohybem ve Vědomí.

Ramesh Balsekar

15. ledna 1998

OBRAZ PRVNÍ

Veškeré hledání je založeno na nejistotě pramenící z oddělenosti. Skutečnost je taková, že hledající sám je tím, co hledá.

Chcete se zbavit životních trápení? Existuje jen jediný způsob - staňte se diváky svého života.

Nikdy tu nebyl hledající, ale pouze hledání. Proto se netrapte a buďte šťastni.

Ramesh: Co vás sem přivádí? Jak se jmenujete?

Návštěvníci: *Gitanjali, Marge a Nina.*

Ramesh: Přišli jste společně?

Nina: *Ano.*

Ramesh: Odkud přicházíte?

Nina: *Z Churchgate. Žijeme v Bombaji.*

Ramesh: A jak k tomu došlo, že jste tady?

Nina: *Potkala jsem Petera a Kavitu a spolu jsme to domlouvali. Chtěla jsem sem přijet a Peter říkal, že je to možné, že můžeme přijet a poslechnout si vás.*

Ramesh: Rozumím. A co vás zajímá? Co vám řekla Kavita o tom, jak to tu chodí?

Nina: *Říkala, že buď mohu být potichu a jenom poslouchat, nebo budu-li chtít, mohu něco říci. Stejně tak ostatní.*

Ramesh: Ano. Ale řekla vám, o čem tu mluvím?

Nina: *Ano. Řekla, že mluvíte o advaitě a o dualitě.*

Ramesh: Čím se zabýváte? A jak dlouho?

Nina: *O duchovní věci se zajímám již dlouho, ale ne přímo o advaitu.*

Ramesh: Ach, dlouho. Jinými slovy, jste hledající? Již dlouho jste hledající? A co, Nino, hledáte?

Nina: *Vnitřní klid. A taky méně zmatků ve svém životě.*

Ramesh: Chápu. Máte problémy týkající se hmotných záležitostí?

Nina: *Ne velké, ale nějaké ano.*

Ramesh: Rozumím. A co jste, Nino, tak dlouho dělala? Co jste dělala od doby, kdy začalo hledání?

Nina: *No, nevím přesně, ale jako mladá jsem naslouchala Krišnamurtimu.*

Ramesh: Již jako mladá jste se zajímala o Krišnamurtiho? To se tak často nestává, ne?

Nina: *Jela jsem do Rishi Valley.*

Ramesh: Ach, vy jste studovala v Rishi Valley? Poslali vás tam vaši rodiče? Zajímali se o filozofii Krišnamurtiho?

Nina: *Ano.*

Ramesh: Takže jste to podědila? *(Všeobecný smích.)*

Nina: *Ano, a ještě předtím mě moje babička brala mezi theosofy.*

Ramesh: Je to tedy *opravdu* dědičné! *(Smích.)* Odešla jste z Rishi Valley. Domnívala jste se tedy, že jste již připravena do života? Nebo naopak, že to, co jste tam přijala, se natolik liší od normálních škol, že na život připravena nejste? Jak to bylo? Myslím, že o to tu právě jde.

Nina: *Ne, myslím, že ne. Když se vrátíme do prostředí, kde se dané učení nepěstuje, určitě se něco vytratí. Člověk má tendenci něco z toho zapomenout, ale myslím, že některé věci v něm zůstanou a ty mu pak v životě mohou pomoci.*

Ramesh: Rozumím. Co jste se tedy naučila v Krišnamurtiho škole?

Nina: *Měla jsem za to, že budu poslouchat, co říkáte vy! (Smích.)*

Ramesh: Ale to, co říkám, závisí na tom, co chtějí lidé slyšet. Proto jsem se vás ptal, co chcete vědět.

Nina: *Můžete mluvit o čemkoli. Chtěla jsem vás hlavně poznat.*

Ramesh: Pokouším se zjistit, Nino, co vlastně potřebujete.

Nina: *Potřebuju nějaké poznání.*

Ramesh: Poznání se ale koupit nedá, je to tak?

Nina: *Ano, to vím.*

Ramesh: Jakého poznání jste nabyla v Rishi Valley? Jaké poznání jste získala četbou Krišnamurtiho? Muselo toho být dost. Co z toho, co jste četla a naučila se v Krišnamurtiho škole, je poznání?

Nina: *Domnívám se, že odpovědi na otázky máme hledat sami v sobě. Myslím, že si máme sami sebe co nejvíc uvědomovat, pozorovat se, bez jakéhokoli posuzování. Být sami se sebou, ne roztěkaní a rozptýlení. Udržovat se v plném uvědomění, nebo se o to pokoušet.*

Ramesh: Ano, ale dozvěděla jste se, jak toho lze dosáhnout?

Nina: *Ne. Krišnamurti nikdy neříká jak . . . (Oba se smějí.)*

Ramesh: Setkala jste se s Krišnamurtim osobně?

Nina: *Mnohokrát.*

Ramesh: Mám dojem, že by se zlobil, kdyby se někdo zeptal „jak?“.

Nina: *Ano. Řekl by, že není žádné „jak“. A první, co by řekl, by bylo: „Jen žádní guruové. Nedělejte nikoho svým guruem. Musíte poznat . . .“*

Ramesh: Když vám ale guru neřekne „jak“, jak to potom máte vědět?

Nina: *To si právě musíme sami zjistit. Musíme se dostat do středu. Musíme být sami sebou. Musíme si to vytvořit. Tím míním, že když nám někdo řekne „jak“, tak to ještě neznamená, že to můžeme udělat. Musíme objevit svou vlastní cestu.*

Ramesh: Celý život se tedy pokoušíte objevit toto „jak“, ale je možné, že toho „nedosáhnete“. Je to tak?

Nina: *Ovšemže je. Záleží na tom, jak jsme oddaní.*

Ramesh: Ach, vy jste velice oddaná. Tím myslím, že se pokoušíte dosáhnout poznání ve dne v noci.

Nina: *Ale vždycky jsem tak opravdová nebyla.*

Ramesh: Nezáskáte-li tedy v tomto životě poznání, bude to znamenat, že jste se dost nesnažila. (Všichni se smějí.)

Nina: *Jsem si jistá, že někdy toho člověk dosáhne i bez snažení. Takže nevím.*

Ramesh: V tom to je, Nino. Otázkou je, proč toho někdo dosáhne bez snažení, někdo s trochou úsilí a mnoho lidí toho nedosáhne, ani když se snaží celý život. To není fér, ne? Není to spravedlivé, není to správné.

Nina: *Mnoho věcí ale není správných. Mnoho věcí není z našeho pohledu správných.*

Ramesh: Zcela správně. Když tedy říkáte, že je to tak a je to právě to, co je, máte tím na mysli, že takovou nespravedlnost musíte přijmout? Celý život se snažíte a nedosáhnete toho, zatímco druhý ano. A tuto nespravedlnost přijímáte? To je to, co máte dělat?

Nina: *Ano. Myslím, že jedním z toho, co máme dělat, je neporovnávat se s druhými.*

Ramesh: *Ano, v pořádku. Co se týká vás, problém nenastane, pokud toho dosáhnete. Problémem však bude, když toho nedosáhnete. (Smích.)*

Nina: *To ale není naše věc. Pokud toho dosáhnou jiní, pak jsou v životě tam, kde jsou, a my se s nimi neporovnáváme.*

Ramesh: *Pokud však vy toho dosáhnete a někdo jiný ne, pak tu musí být nějaký důvod. Nemluvím o spravedlnosti. Jediné, co říkám je, že někdo toho dosáhne s malým úsilím, někdo s trochu větším úsilím a někdo toho nedosáhne vůbec. Proč se to tak děje? Co říkáte? Mám tím na mysli, že se můžete snažit a nezískáte to, zatímco druhý se snaží a dosáhne toho velmi snadno. Je pro to nějaké vysvětlení?*

Nina: *Nevím, snad je to karma, neboli to, na jakém stupni života se nacházíme, zda nám to bylo souzeno nebo ne.*

Ramesh: *Ano. Zda nám bylo nebo nebylo přisouzeno to získat. A „kým“ přisouzeno, Nino?*

Nina: *Vesmírem, Energií, Kosmickou Inteligencí. Něčím, ať už je „To“ cokoli. Nevím.*

Ramesh: *Něčím, ať už je „To“ cokoli, souhlasím s vámi. „To“ můžeme nazývat jako Energie, Vědomí, Kosmická Intelligence, Bůh. Je to jedno. Přijímáte tedy, že se to děje kvůli Vědomí, Univerzální Energii, Zdroji či Bohu? Je to tak?*

Nina: *S tím nesouhlasím.*

Ramesh: *Nepřijímáte to?*

Nina: *Ne. Nejsem si jistá. Zeptáte se mě proč. Opravdu nevím. Naslouchala jsem těmto věcem a nevím, proč toho nemohu dosáhnout. Domnívám se, že to může být něčím ve mně.*

Ramesh: *Že je to „vaše“ chyba?*

Nina: *Ať už to chyba je nebo není, neříkám zrovna chyba.*

Ramesh: *Kde jste tu chybu „koupila“? Kde jste k ní přišla?*

Nina: *Nevidím to nutně jako chybu.*

Ramesh: *Dobrá. Stále je tu však problém, že tři lidi o něco usilují. Jeden to získá neskutečně rychle, jeden s určitými obtížemi a třetí to nezíská navzdory velkému úsilí. S tím jsme začali. Chápete? Já říkám, že to opravdu nezáleží na míře snažení. Někdo toho dosáhne, aniž by se snažil, a jiný to navzdory úsilí nezíská. Myslím, že k tomu musí být nějaký důvod, a že tím důvodem by mohla být buď chyba ve vás, anebo ta Síla, Vědomí, jež stojí za vším, co bylo projevováno. Říkáte, že si nemyslíte, že by tyto rozdíly vytvořila tato Energie. Řekla jste, že to nepřijímáte.*

Nina: *Nejsem si jistá, neboť jsem to nezakusila. Zním to na intelektuální úrovni, ale ne tak, aby to pro mne bylo skutečností.*

Ramesh: Jistě. Ale ať začínáte kdekoli, je to vždy pouze na úrovni rozumu. Není tomu tak, Nino?

Nina: *Je to tak.*

Ramesh: Čtete knihy Krišnamurtiho. Z jaké úrovně je čtete?

Nina: *Převážně intelektuální.*

Ramesh: Má to být . . .

Nina: *Něco z toho ale proniklo až k tomu, co jsme.*

Ramesh: Musí to začít na rozumové úrovni a pak to zapadá hlouběji, jak jste řekla. *Kam to zapadá, Nino? Znovu připomínám, že je to jen koncept.*

Nina: *Domnívám se, že se to dostává na hlubší úroveň.*

Ramesh: „Na hlubší úroveň“, to je koncept, představa. Vy tedy říkáte, do jisté míry z hlediska rozumu, že se intelektuální pochopení dostává někam k srdci, ke středu. Taková je představa. Jde však o to, že intelektuální pochopení se má stále více prohlubovat a přecházet v osobní zkušenost. Je to tak? A vy říkáte, že to není ve vašich rukou, že to není ve vaší moci. Někdo to získá bez úsilí, někdo s velkým úsilím a někdo toho nedosáhne vůbec.

Nina: *Ale je to v našich rukách.*

Ramesh: *Je to v našich rukách? Proč to potom nezískáme?*

Nina: *Zřejmě to neděláme správně. Nebo je v nás něco, co nás blokuje.*

Ramesh: Ale za učitelem, který by nám řekl, jak to dělat správně, chodit nemáme, že?

Nina: *Ne, ale můžeme naslouchat a doufat, že se to přihodí, třeba právě když něco zaslechneme. Musíme být otevření. Nemůžeme říkat: „Nedosáhl jsem toho, nebudu tedy dělat nic.“*

Ramesh: Chápu. A co budete tedy dělat vy, Nino?

Nina: *Pokouším se naslouchat, poznávat, číst, něco dělat.*

Ramesh: Ano. Přicházíte tedy sem a na to, co povím, mi řeknete: „To je ale jen koncept“.

Nina: *Ne, to neřeknu. Jsem ochotná vám naslouchat . . .*

Ramesh: Proč? Vždyť je to koncept. Já to říkám, Nino! Já to říkám! (*Všeobecný smích.*) Podívejte se, nenechte se zmást, cokoli řeknu, je vždy jenom koncept.

Nina: *Dokud to pro mne nebude skutečností?*

Ramesh: Správně. Cokoli kdy jaký mudrc řekl, ať to byl Ježíš Kristus nebo Rámána Maharši, kdokoli co řekl, byl koncept. Přičemž koncept je něco, co někteří lidé přijmout mohou a jiní ne. Chápete? I tady lze jít hlouběji a zjišťovat, proč to někteří přijímají a jiní ne. Skutečností však

zůstává, že někdo to přijme a někdo ne, a to je pak to, co nazývám koncept. Opakuji, cokoli kdy jaký mudrc řekl, cokoli kdy bylo v jakých svatých knihách jakéhokoli náboženství napsáno, je koncept. Nenechte se zmást. Je to koncept. Tady u toho začínám.

Nina: *A o Univerzální Pravdě také řeknete, že je to koncept?*

Ramesh: Podívejte se, Univerzální Pravda je koncept, neboť kde je Univerzální Pravda? Moje hlavní myšlenka spočívá v tom, že pokud poznáte, co je touto Univerzální Pravdou, pak „To“ již koncept není. A Univerzální Pravda *existuje*, Nino. Univerzální Pravda *existuje* a vy ji *znáte*. Nemůžete ji *neznat*, Nino. Proto to tedy koncept *není*.

Co je tím, co nemůžete neznat? Je to velmi jednoduché. Vy *jste*, vy existujete. Neboli „Já jsem“. Nepochybujete o tom, že existujete. Nepochybujete o tom, že *jste*. Žádného učitele se nemusíte ptát: „Existuji?“ Vy *víte*, že existujete. Já vím, že „Já jsem“, že „Já existuji“. Univerzální Pravdou je právě toto „Já jsem“. A je to *jediná* Pravda. Všechno ostatní je koncept. „Já jsem“ je *jediná* Pravda. Proto se v Bibli praví (jak mi bylo řečeno, neboť jsem to nečetl): „Já jsem to, co Já jsem.“ („*JSEM, KTERÝ JSEM*“, *Starý Zákon, II Mojžíšova, 3.14 - poznámka překladatele*) „Já jsem“ je Univerzální Pravda.

Co je toto „Já jsem“? Odpověď je taková, že to nelze definovat. „Já jsem to, co Já jsem.“ Dál se nedostanete. A vy to *víte*. Toto je tedy *jediná* Univerzální Pravda a vy ji *znáte*. Nemůžete ji *neznat*. Co tedy Nino hledáte? Vy touto Pravdou *jste*. Tato *jediná* Univerzální Pravda *jste* vy. Vy „To“ *jste*. A jestliže touto Univerzální Pravdou *jste*, co potom hledáte?

Nina: *Já ale nepociťuji, že „To“ jsem.*

Ramesh: Víte však, že existujete.

Nina: *Ano, ale toto „já“ je omezené „já“.*

Ramesh: Ne, vůbec ne. Naopak. Ať už je to pojmenováno jako Nina, nebo nějak jinak, mohla by Nina nevědět, že existuje? Mohlo by tady toto „Já jsem“ nebyť?

Nina: *Existuje to.*

Ramesh: „Já jsem“ tady je bez ohledu na cokoli jiného. Tím mám na mysli, že „Já jsem“ existuje pro každého. Tohle nikdo nemůže popřít. Jak jsem vám povídal, co říká Krišnamurti, to lze popřít. Můžete říci: „Nepřijímám Krišnamurtiho.“ Nikdo však nemůže popřít, že *je*, nemůže popřít toto „Já jsem“. „To“ nemůže popřít nikdo. „To“ je tedy *jediná* Univerzální Pravda. Je-li toto přijato, pak cokoli vidíte, je pouze součást projevení „Toho, co je“. Je to pouze součást projevení Pravdy. Nemůže tu být víc než jedna Pravda, a ať „To“ nazýváte jakkoli, Vědomí, Univerzální Energie, Primární Energie, Bůh či Celek, je „To“ vždy toto „Já jsem“. „To“ je *jediný* Bůh, *jediné* Vědomí, *jediná* Pravda. Pravdou tedy je „Já jsem“ a toto „Já jsem“ je pro všechny lidi stejné.

„Já jsem Nina“ je nepravda. „Já jsem“ je Pravda. Chápete? A všechny problémy vznikají z toho, že se odchýlíte od „Já jsem“ k „Já jsem Nina“, „Já jsem Robert“, „Já jsem kdokoli“. Chápete? Pokud se tedy od „Já jsem“ neodchýlíte a přijmete Ninu jako výtvar téže Pravdy, pak Nina i každý z miliardy ostatních lidských bytostí je výtvořem téhož „Já jsem“. A všechny ty miliardy lidí jsou pouhými objekty projevení Celku. A z čeho jiného by celek projeveného světa mohl vyvstat, než ze samotného Zdroje, téhož Zdroje, jenž je tímto „Já jsem“, Vědomím či Bohem. Nemůže existovat nic, co by nepocházelo z téhož Zdroje. Zdroj je jen jeden. Ze Zdroje pochází celek projeveného světa, v němž jsme my všichni pouhými objekty.

Jediným důsledkem Univerzální Pravdy je „Já jsem“. „To“ je Pravda. „To“ je Vědomí. „To“ je Bůh. Cokoli vidíme jako projevené, pochází pouze z tohoto Zdroje. A cokoli se v projevení, v činnosti projeveného světa děje, děje se jen proto, že je to záměr Zdroje. Projevení nemůže bez Zdroje existovat, neboť ze Zdroje pochází. Činnost projevení, kterou nazýváme život, se děje proto, že to tak chce Zdroj. Místo „Zdroj“ říkám „Bůh“. Ale myslím, že Krišnamurti slovo „Bůh“ nesnášel. Je to tak?

Nina: *Ano.*

Ramesh: Slovo „Bůh“ neměl nikdy rád. Proč? Proč by měl něco nesnášet?

Nina: *Nemyslím si, že ho nesnášel.*

Ramesh: Ne? Ale nikdy ho nepoužíval.

Nina: *Ne, neboť pro něho to nebyla pravda. Víte, on ve skutečnosti v Boha nevěřil.*

Ramesh: Jinými slovy, nepřijal koncept Boha.

Nina: *No, možná to nenazýval Bohem proto, že to u lidí vyvolává mnoho asociací.*

Ramesh: Zcela správně.

Nina: *Řekneme-li „Bůh“, značí to náboženství a spoustu dalších věcí, které obvykle nebyly součástí ...*

Ramesh: Náboženství nebylo pro Krišnamurtiho součástí „Toho, co je“? Krišnamurti používal pojem „To, co je“, není-liž pravda? „To, co je“ v tomto okamžiku. „V tomto okamžiku“ tedy je „To, co je“, (opakuji, že je to můj koncept, Nino) a to zahrnuje vše. „To, co je“, zahrnuje dobro i zlo. „To, co je“, zahrnuje všechny Matky Terezy i všechny zločince. Všichni jsou součástí „Toho, co je“. Nemohou být od „Toho, co je“, oddělení. Ať jde o Matku Terezu či psychopatického člověka, oba pocházejí z téhož Zdroje.

Proto tvrdím, že ať tomu říkáte Bůh, Vědomí či Celek, pro mne v tom není žádný rozdíl. Je jednodušší užívat slova Bůh, neboť je tu mnoho lidí, pro něž Bůh něco znamená. Jinak můžete užívat pojmy Zdroj nebo Vědomí. Nemám žádných námitek. Chápejte však, že Bohem rozumím Zdroj a *nikoli* individuální entitu. To je důležité. Užívám-li slovo „Bůh“, nemám tím na mysli nějakou nezávislou entitu jako Alláh, Kristus, Šiva nebo Višnu. Užívám slovo „Bůh“ ve významu „Zdroj“ či „Vědomí“, z něhož vzniká celek projeveného světa.

Vše, co existuje, ať to nazveme dobré či zlé, krásné či ošklivé, pochází ze Zdroje. A základem života, tak jak ho známe, neboli činnosti projevení jsou vzájemně závislé protiklady. Tyto protiklady jsou činností projeveného světa, který pochází ze Zdroje, a Zdrojem je „Já jsem“. Pokud „Já jsem“ protiklady projeveného světa přijímá, pak tu není žádný problém, Nino.

Kde vzniká problém? Problém se objeví, jakmile Nina řekne: „Mám ráda Matku Terezu a nemám ráda zločince“. Tehdy nastane problém. Nastane proto, že si Nina *vybírá* mezi dvěma protiklady a nepřijímá existenci *obou*. V tom spočívá naše trápení. Očekáváme a vybíráme. Pokud však přijmeme to, že oba protiklady jsou součástí „Toho, co je“, součástí Boží vůle, pak žádný problém není. Když skutečně přijmete to, že *se neděje nic, co by nebylo vůlí Boží, vůlí Zdroje, vůlí „Já jsem“*, pak „To“ je „To, co je“. „To“ není koncept. Nebo to snad je koncept?

Nina: *Myslím, že pro mne ano.*

Ramesh: A co potom z tohoto úhlu pohledu není koncept?

Nina: *Toto „Já jsem“.*

Ramesh: Je-li tedy „Já jsem“ jediná Pravda a vy toto „Já jsem“ přijmete, pak vše ostatní je koncept. Projevení je koncept.

Nina: *Ne, to je skutečnost. Vy jste z masa a krve.*

Ramesh: Ach, vy nazýváte skutečností jen něco, co lze vnímat smysly? Jen to je pro vás skutečné? Je to tak?

Nina: *Nejen to, ale také to je skutečné. Toto je také skutečné.*

Ramesh: Skutečné je tedy jen to, co lze vnímat smysly? Vidíte svět, jste-li v hlubokém spánku? Nevidíte. Znamená to, že je svět neskutečný? Myslel jsem, že říkáte, že svět je skutečný proto, že se ho můžete dotýkat, že ho můžete cítit, slyšet, že vám vaše smysly řeknou, že toto je skutečné. Ale v hlubokém spánku vaše smysly nefungují, zato vy existujete. „Já jsem“ pokračuje i v hlubokém spánku. Co se týče „Já jsem“, je tedy jedno, zda tu projevení je nebo není.

Projevení pochází z „Já jsem“. Činnost projevení se odehrává v „Já jsem“. Je to jako odraz v zrcadle. Vy přijímáte, že ať se děje cokoli, je to pouze odraz v tomto „Já jsem“. Veškeré projevení je *odrazem* ve Zdroji, jinak by tu byla dvojnost.

Peter: *Není to tedy odraz Zdroje, ale je to odraz ve Zdroji?*

Ramesh: Může jít pouze o odraz *ve* Zdroji. Toto vše je odrazem *ve* Zdroji, neboť Zdroj je všechno, co existuje. Ať se děje cokoli, zvolíte si nějaký koncept, nějakou představu. Bez představy nemůžete dělat nic, bez představy zůstáváte nečinný. Přijde-li otázka: „Kdo jsem Já?“, je to první myšlenka, která potřebuje odpověď. Odpovědí je koncept, koncept jako něco, co poukazuje k Pravdě. Jeho smysl a užitek spočívá pouze v tom, že poukazuje k Pravdě. Chápete? A proto představa, že celek projevení a jeho činnost je odraz *ve* Zdroji, je pouze ukazatelem k Pravdě - k Pravdě, kterou je Zdroj.

Můj koncept říká, že se neděje nic, co není vůle Zdroje, vůle Boží. Opakuji, že Bůh není nějaká entita, ale Zdroj. Pokud tedy skutečně přijmete to, že se neděje nic, co by nebylo vůlí Boží, vůlí Zdroje, přijmete-li to opravdově, tak jak by potom nějaké konání mohlo být vaším konáním?

Gitanjali: *A žádné vědomí tedy neexistuje?*

Ramesh: Vědomí, Energie, Bůh, to je totéž.

Gitanjali: *Ne. Vědomím mám na mysli to, když je něco vědomě konáno. Řekl jste, že vše se pouze děje.*

Ramesh: *Ano!* Vše se pouze děje, neboť řeknete-li, že vědomě konáte, pak tím říkáte, že vědomí je nějaká entita, která něco koná. Ale právě jenom *entita* si myslí, že něco koná.

Gitanjali: *Vědomí, které máme, je námi. Je to Gitanjali nebo Nina.*

Ramesh: Jména jsou různá, ale „To“ znamená jedno a totéž Vědomí. Totéž „Já jsem“.

Gitanjali: *Ano, ale přesto říkám, že si jsem vědoma sebe sama. Vlastně si sebe sama uvědomuji pouze jako podmíněnou osobnost, jíž jsem se stala nebo v níž jsem se vyvinula.*

Ramesh: Proto dochází k procesu: „Já-Já“, „Já jsem“ a „Já jsem Gitanjali“. A tento proces je i opačný. Gitanjali překrývá „Já jsem“.

Gitanjali: *Tedy vědomí, o němž se domníváme . . .*

Ramesh: . . . o němž se domníváte, že je to vaše vědomí, je Vědomí univerzální, neosobní. Gitanjali tedy během bdělého stavu zakrývá „Já jsem“, a proto trpí.

Gitanjali: *Mluvím teď z osobní zkušenosti. Před dvěma lety jsem podstoupila operaci srdce, došlo k srdeční zástavě a já jsem umřela či přestala dýchat, nebo co se to stalo. Když jsem přišla zpět k vědomí a vrátila se do své mysli, do těla, nebo kam, velice silně jsem si uvědomovala, že se něco stalo. Věděla jsem, že jsem někam odešla, že jsem někde byla. Neuvědomovala jsem si, co se mi to stalo, ale dlouho jsem z toho byla zmatená. Dosud nejsem schopna nalézt slova, kterými bych vyjádřila to, čím jsem prošla. Zdá se mi velmi obtížné slovně to vysvětlit.*

Ramesh: To, co se stalo, je velmi jednoduché. Vědomí na okamžik opustilo tělo, ale vrátilo se opět zpátky, neboť ještě nepřišel jeho čas.

Gitanjali: *Ano. Nevím, zda si na to Nina vzpomíná, byla většinu času se mnou. Prošla jsem nějakým bodem a bylo to, jako kdybychom rozdělili dvě věci spolu spojené. Nina byla se mnou, právě když se to stalo. Byla jsem ve zvláštním stavu. Pamatuji se, že jsem jí říkala, že se cítím jako ne-osoba. Nevím, jak jinak to slovy vyjádřit.*

Ramesh: To je v pořádku.

Gitanjali: *Říkala jsem jí o pocitu, že trpím krizí neidentity.*

Ramesh: To je správně.

Gitanjali: *Až do dnešního dne to má na můj život opravdu velký vliv. Myslím, že nyní to pociťuji ještě víc než tehdy.*

Ramesh: Mám pravdu, když řeknu, že nyní si Gitanjali někde hluboko uvnitř říká: „Ať se děje cokoli, je to jedno“? Je to tak?

Gitanjali: *Ano! Přesně tak!*

Ramesh: Přesně tak, ano? A o to tu jde. Dříve zde byla silná Gitanjali. Nyní je její síla o mnoho menší. Gitanjali je slabší.

Gitanjali: *Ano, ale já se cítím silnější.*

Ramesh: „Já“ se cítí silnější! Ano, jistě. Dochází k tomu, že Gitanjali, která dříve „Já jsem“ zakrývala, jej nyní poodkryla. A když Gitanjali „Já jsem“ nezakrývá, pak „Já jsem“ září v plné slávě. „Já jsem“, neosobní Uvědomění . . .

Gitanjali: *Můžeme to nazvat milostí. Mám pocit, jako když zakouším milost.*

Ramesh: Zajisté.

Gitanjali: *Musím se přiznat, že někdy to skrze mne protéká, ale jindy je tu dvojnost a já se přistihnu, jak se na věci dosud dívám skrze představu oddělenosti.*

Ramesh: Jistě. To je v pořádku. Řekl bych, že jde o jakousi houpačku. Houpačka je nepříjemná, ale dochází k ní. Je součástí „Toho, co je“. Přijměte ji.

Gitanjali: *Ano, pokouším se o to.*

Ramesh: Ano. To je jediné, co můžete dělat. Houpačka přijde, tedy ji přijměte. Houpačka zmizí, dobrá.

Gitanjali: *To je pak čas klidu.*

Ramesh: To je pak čas klidu, kdy tu není Gitanjali, která by si stěžovala na houpačku. *(Smích.)*

Gitanjali: *Ano. Máte úplnou pravdu.*

Nina: *Mám otázku. Je-li „To“ všechno Energie, proč jsme potom různí? Proč je tato Energie jiná tady a jiná tam?*

Ramesh: Podívejte se, „To“ je stále stejné, „To“ je tatáž Energie, ale pozorovaná jako „jiná tady a jiná tam“, neboť jinak by se nemohl dít život tak, jak ho známe.

Nina: *Avšak proč je náš život takový, jak ho známe? Proč by měl takový být?*

Ramesh: Je to Božská hra, *lila*. Je to hra Energie.

Nina: *A jak to máme poznat?*

Ramesh: Ach, „vy“ to nemůžete *poznat*. Proto je to koncept. Jediné, co znáte, je, že existujete. A všechno ostatní je koncept, Nino. Všechno ostatní je koncept.

Nina: *A co máme dělat, jestliže tento koncept nemůžeme přijmout?*

Ramesh: Pokud tento koncept nepřijmete, budete nešťastná. *(Všeobecný smích.)* Budete trpět. A utrpení a neštěstí bude osudem dané soustavy těla a mysli až do té doby, dokud *nedojde k přijetí*.

Marge: *Co se stane s tělem, když člověk umře? Co se stane s touto Energií? Kam odejde?*

Ramesh: Dovolte mi to vyjádřit takto, Marge. Co se stane, když se rozbije čili „umře“ kuchyňský spotřebič? Vyhodíte ho. A co se stane s elektřinou? Ta dále pokračuje v činnosti prostřednictvím jiných spotřebičů. Co se tedy děje s Vědomím, je-li zničena daná soustava těla a mysli? Vědomí bude pracovat prostřednictvím jiných nástrojů.

Marge: *Ano, ale co stane s Energií, která je tady?*

Ramesh: Je to tatáž Energie. Není to „vaše“ Energie, stejně tak jako elektřina nepatří kuchyňskému spotřebiči. Spotřebič neřekne: „Co se stane s mojí elektřinou?“ A právě na to se vy ptáte. Elektřina je elektřina. Spotřebič odešel a elektřina pracuje dál prostřednictvím jiných spotřebičů.

Nina: *Jak máme pochopit podstatu této energie?*

Ramesh: Podívejte se, chcete-li něco pochopit, Nino, pak jste subjekt, a to, co chcete pochopit, je objekt. Tento subjekt chce pochopit nějaký objekt. A chcete-li pochopit Boha, Subjektivitu, pak jste objektem, který chce pochopit svůj subjekt. Dochází tedy k tomu, že vy si jako objekt přivlastňujete subjektivitu Zdroje, a co je ještě horší, čirou subjektivitu zaměňujete za objekt.

Budete trpět tak dlouho, dokud budete chtít pochopit. Poznávání, vidění, chtění něčeho, to jsou subjekto-objektové vztahy. Ale to, co chcete pochopit, je čirá Subjektivita! Jak by mohl objekt pochopit čirou Subjektivitu, Nino? (*Pauza.*) Jak by mohl rozum poznat a pochopit svůj vlastní Zdroj?

Nina: *Je-li Zdroj uvnitř mne, měla bych být schopná být s Ním v kontaktu. Měla bych být schopná Zdroj poznat.*

Ramesh: „Kdo“ je toto „já“? *Vše, co existuje, je Bůh.* V tom to je. *Jestliže* toto skutečně přijímáte, a to ze své vlastní zkušenosti a nikoli proto, že to říkám já - ani to však není ve vaší moci - pokud přijímáte, že cokoli se děje, se prostě jen děje a není to konání Niny, ale reakce mozku na podnět (nad nímž nemáte žádnou moc), pokud se tato zkušenost opakovaně dostavuje, *potom* v určitém okamžiku se mysl či rozum, který je Ninou, začne sám sebe ptát: „Není-li tu konání, které by bylo ´moje´, ´kdo´ je potom tato Nina, kterou se tolik zabývám? Je tu vůbec nějaká Nina?“ Tehdy začíná *skutečné* hledání. Domnívám se, že právě toto sv. Jan z Kříže nazýval „temnou nocí duše“. Tehdy je ego opravdu zahráno do kouta a stále si opakuje: „Jestliže ´já´ nic nedělám, co to tedy je to ´já´, kterým se ´já´ zabývám?“ To se opakuje tak dlouho, dokud nepřijde náhlé nazření, že tu nikdy žádné „já“ nebylo. Vše, co existuje, je Bůh či Vědomí, a „já“ je pouhý výtvar mysli. Temná noc duše končí rozbřeskem Poznání.

(*Ke dvěma návštěvníkům:*) A jak vy se jmenujete?

Markus: *Markus a Matt.*

Ramesh: Marku, slyšel jste moje koncepty. Řekněte mi, zda přijímáte, že se nemůže stát nic, co by nebylo vůlí Boží, vůlí Zdroje? Lze to přijmout?

Markus: *Mám problém s definicí Boží vůle. Co je to Boží vůle?*

Ramesh: Boží vůle je vůle Zdroje. Projevení pochází ze Zdroje. Ať se tedy v projeveném světě stane cokoli, může to být jenom to, co chce Zdroj.

Markus: *Mohu to přijmout, nicméně nevím.*

Ramesh: *Ovšemže* nevíte. Řekl jsem vám, že je to koncept.

Markus: *Je to koncept, ano.*

Ramesh: Je to koncept, který poukazuje k pravdě. Nechcete-li koncept, Marku, pak můžete udělat jen jedno.

Markus: *Co tedy?*

Ramesh: Tiše sedět. Neklást otázky.

Markus: *Ano, to jsem ani nechtěl. (Všeobecný smích.)*

Ramesh: Proč jste tady, Marku? Někdo vám řekl, abyste sem přišel?

Markus: *Pověděl mi o vás jeden můj přítel.*

Ramesh: Nikdo vás tedy nenutil.

Markus: *Přesto jsem chtěl přijít. Je dobré tady být.*

Ramesh: Rozumím. Duchovní vitamíny? *(Místností se rozlehl smích.)*

Markus: *Ne, takhle bych to neřekl . . . i když vlastně nevím, co od vás chci.*

Ramesh: „Já jsem“ ví všechno. Markus neví nic. Řekne-li Markus: „Nevím nic“, je to Pravda. Problém je však v tom, že Markus chce poznat svůj zdroj, čili Zdroj. Je to možné? Co má vlastně Markus na mysli, když říká „Markus“? Myslí tím rozum, ego, já. A co je toto „já“? Vědci říkají, že „já“ není ve skutečnosti nic jiného, než spojení genů s návyky z dětství. To říkají psychologové a vědci. Toto „já“, každé „já“, není nic jiného, než geny plus podmíněnosti z dětství, což dohromady nazývám naprogramování. Nemohli jste si vybrat, že se narodíte konkrétním rodičům, neměli jste tedy žádný výběr ohledně vašich genů. Stejně tak jste si nemohli vybrat určité prostředí a ani to, jaké návyky v tomto prostředí jako dítě získáte.

Markus: *Existuje tedy vůbec nějaká volba?*

Ramesh: Řekneme-li, že *neexistuje vůbec žádná volba*, je to správně. Toto je koncept. Žádný jedinec nemá žádnou volbu, neboť jedinec neexistuje jako jedinec. Je pouze odrazem v „Já jsem“. Kde je ve skutečnosti jaké „já“? Je to pouze myšlenka. Samo o sobě je „já“ jenom koncept, myšlenka, odraz v „Já jsem“, v Pravdě, ve Zdroji. A odraz ve Zdroji nemůže poznat Zdroj. Stojíte před zrcadlem a je tu váš odraz v zrcadle. Může snad odraz poznat Marka?

Markus: *Ne.*

Ramesh: A právě o to tu běží. Markus chce poznat Zdroj. Zdroj vytvořil uvnitř Sebe Sama tento odraz. Zkuste tedy přijmout, že se nemůže stát nic, co by nebylo vůlí Boží, vůlí Zdroje, a že vše se děje jenom proto, že to tak chce Zdroj. Zdroj, jenž uvnitř Sebe Sama vytvořil jako odraz tento projevený svět, vytváří i činnost projeveného světa. Projevení i jeho činnost, kterou nazýváme životem, to vše je jen odraz ve Zdroji.

Markus: *Odkud ale pochází naprogramování?*

Ramesh: Odkud jinud by mohlo pocházet, Marku, než ze Zdroje?

Markus: *Jak může existovat ve Zdroji? To jenom tak je? Prostě tam je?*

Ramesh: Nejdřív je tu Zdroj. Zdroj vytvoří odraz. Odrazem je „Já jsem“. Chápete? Slyšel jste o Rámanu Maharšim?

Markus: *Ano.*

Ramesh: V rámci světa jevů pro mě neexistuje nic vyššího než Rámána Maharši. Tak tedy Rámána Maharši říká, že Zdroj je „Já-Já“. Nazývá to „Já-Já“ jen proto, aby „To“ oddělil od „Já jsem“. „Já-Já“ je Potenciální Energie. Potenciální Energie aktivizuje Sama Sebe do projevení, do „Já jsem“, a začne si toto projevení uvědomovat. „Já jsem“ je neosobní Uvědomění projevení a jeho činnosti. Aby mohlo docházet k činnosti projevení, vytváří Zdroj čili Bůh čili „Já jsem“ soustavy těla a myslí a ztotožněním Sebe Sama s těmito soustavami vytváří též individuální entity „já“. Univerzální neboli Potenciální Energie tak aktivizuje Sebe Sama do tohoto projevení. Z „Já-Já“ se aktivizací stává „Já jsem“ a z „Já jsem“ se stane „Já jsem Markus“. Proč se „Já jsem“ stává Markem? Protože bez Marka a miliardy dalších jmen by nemohl probíhat život tak, jak ho známe. Jen proto, že se Markus považuje za oddělenou bytost, oddělenou od druhých, ode mne i od vás, dochází k mezilidským vztahům. Co je to život? Jsou to veškeré mezilidské vztahy, založené na lásce, nenávisti, chtění a uspokojení. Právě to je život. Právě proto je tady „já“.

Markus: *Ale když se s tímto Markem nebo kýmkoli jiným neztotožníme, je vlastně potom život možný?*

Ramesh: Prosím?

Markus: *Je život vůbec možný, pokud se s tímto jménem neztotožníme?*

Ramesh: Z „Já-Já“ se stává „Já jsem“. Z „Já jsem“ se stává „Já jsem Markus“. A *je-li* to vůle Boží, vůle Zdroje, že v této soustavě zvané Markus má začít hledání, *potom* v dané soustavě ke hledání dojde, tak jak se to nyní děje. A co je to za proces? Proces započne tím, že Markus, jenž je ve skutečnosti ztotožněním „Já jsem“ s „Já jsem Markus“, začne uvažovat: „Je tu vlastně nějaký Markus, kromě jména? Existuje vůbec nějaký Markus?“ Poté začíná hledání.

Markus: *Ale kruh se . . .*

Ramesh: O kruzích a čtvercích si můžeme promluvit později. (*Smích.*) Moje hlavní myšlenka je tedy „Já-Já“, „Já jsem“ a „Já jsem Markus“. Existují miliardy lidských bytostí. Co myslíte, Marku, kolik z nich hledá svoji pravou přirozenost, nebo jak to nazveme? V jednom verši z Bhagavadgíty říká Krišna: Stěží jeden z tisíců začne hledat. Slyšel jste o Bhagavadgítě?

Markus: *Ano.*

Ramesh: Krišna tedy říká: Mezi tisíci se najde stěží jeden, který mě hledá, a mezi těmi, kdo hledají, mě stěží jeden pozná v samotné podstatě. A kdo, Marku, rozhoduje o tom, kdo bude hledajícím? Samotné hledání je ve skutečnosti Boží vůlí, Boží milostí.

Myslíte si, že „vy“ jste tím, kdo hledá. Markus se domnívá, že „on“ je hledajícím, který hledá Boha. Hledání však nebylo Markovou volbou. Lze říci, že Markus má to štěstí, že Zdroj či Bůh rozhodl, aby v dané soustavě těla a myslí došlo ke hledání. Hledání tedy začalo ne proto, že by se Markus v nějakém okamžiku rozhodl: „Od zítřka budu hledat pravdu.“ Hledání ve skutečnosti nastalo *navzdory Markovi*. Hledání je vlastně celkem vzato utrpení, je to tak?

Markus: *Hledání samo o sobě . . . Ano, je.*

Ramesh: Hledání samo o sobě je utrpením. Proč by si Marek vybíral utrpení? Proto říkám, že hledání začalo. Hledání začíná tak, že si Markus myslí: „Hledám Boha, osvícení, mír.“ Lze to nazvat jakkoli. Hledání tedy začne s Markovou myšlenkou, že „on“ uskutečňuje hledání, a hledání může skončit *pouze* tehdy, přijde-li nazření, že tu nikdy žádný hledající nebyl. Hledání je Boží milost a Boží milostí či vůlí Zdroje je též nazření.

Hledání tedy začíná tak, že jedinec považuje sám „sebe“ za hledajícího, a hledání neskončí dřív, dokud tu není pevné přesvědčení, že tu nikdy žádný hledající nebyl. Hledání se děje nezávisle na hledajícím. Markus není ve skutečnosti nic jiného než jméno dané soustavě těla a mysli. Jinými slovy, hledání skončí až tehdy, přijde-li pochopení, že tu nikdy nebyl nikdo, kdo by přemýšlel, myšlení se dělo, že tu nikdy nebyl žádný konatel, konání se dělo, že tu nikdy nebyl žádný zakusitel, zakoušení se dělo. Myšlení, konání a zakoušení jsou součástí činnosti projevení, k nimž může docházet pouze prostřednictvím soustavy těla a mysli.

Proč v této soustavě dochází k hledání Boha, když v jiné soustavě dochází k hledání něčeho úplně jiného? Je tu například touha po penězích a daná soustava usiluje jen o peníze. Domnívá se, že Markus bláhově hledá něco ve vzduchoprázdnu a že by byl šťastnější, kdyby usiloval o peníze, moc nebo slávu. Proč tedy u jedné soustavy těla a mysli dochází k usilování o peníze a u soustavy zvané Markus nastává hledání Boha či Pravdy?

Markus: *Je to Boží vůle.*

Ramesh: Ano, to je to, co nazývám Boží vůle neboli záměr Zdroje. Je mi jedno, zda mluvíte o záměru Zdroje nebo o Boží vůli. Jednodušší je mluvit v termínech Boží vůle, neboť je to tak pro většinu lidí přijatelnější.

Markus: *Existuje něco za Zdrojem, či před Zdrojem, nebo mimo Zdroj?*

Ramesh: Dovolte mi vyjádřit to následujícím způsobem: Mluvím-li o Boží vůli, je to zase jenom koncept. Říkám, že Vědomí neboli Zdroj *v činnosti* je Bůh.

Markus: *Můžete to zopakovat?*

Ramesh: Bůh je Zdroj, Vědomí, Energie, nebo Celek, *v činnosti*. Když chápete, že Bůh *není* nějaká entita, dávám přednost slovu „Bůh“, ale je to totéž jako Zdroj. Boží vůle tedy s hledáním začíná a je to opět Boží vůle, která hledání ukončí. A konec hledání přijde až s pochopením, že Markus nikdy nebyl ten, kdo hledá. Markus nikdy nebyl ten, kdo přemýšlí. Markus nikdy nebyl konatel.

Ukážu vám, Marku, proč nejste konatel. Zkuste analyzovat to, co nazýváte svým konáním. Je to opravdu Markovo konání? Jakýkoli čin, malý i velký, důležitý i zanedbatelný, jakýkoli čin, o němž se Markus domnívá, že je to „jeho“ čin, není nic jiného než reakce mozku, který je jen netečnou hmotou. Mozek je součástí netečné soustavy těla a mysli, která nemůže nic vytvářet. Může pouze přijímat a reagovat. Mozek je reagující činitel, nástroj.

Markus: *Toto tělo a mysl tedy přijímá a vykonává?*

Ramesh: Správně. Přijde-li nějaká myšlenka, mozek na ni zareaguje a tuto reakci Markus nazve „svým“ konáním. Markus něco uvidí nebo uslyší, mozek na to zareaguje a reakci Markus nazve „svým“ činem. Markus však nemá žádnou kontrolu nad tím, co se děje. Markus nemůže ovlivnit, jaké myšlenky vyvstanou. Markus nemá moc nad tím, co bude vidět, slyšet, hmatat, čichat nebo chutnat. Mozek reaguje na něco, co je mimo Markovu kontrolu. A jak mozek reaguje? Reaguje podle naprogramování, které zahrnuje geny a návyky.

Máte-li počítač, do něhož vložíte vstupní informaci, jaký bude výstup, Marku? Výstup bude odpovídat tomu, jak je počítač naprogramován. Co může počítač udělat jiného, než že dá výstup přesně podle toho, jak je naprogramován? A kdo zadává vstupní informaci? Není to počítač, jste to vy. V soustavě těla a mysli, která je též naprogramovaným nástrojem či počítačem, zadává vstupní informaci Bůh. Bůh zařídí, že něco uslyšíte či uvidíte. Bůh vám pošle myšlenku. A to jsou vstupní informace.

Markus: *A co když je tu soustava těla a mysli, která má pochybnosti o tom, co udělat? Je již dopředu jasné, co se stane?*

Ramesh: Buďte pozorní k tomu, co se děje, Marku. To, co se děje, zjistíte pomocí své vlastní osobní zkušenosti, ne podle nějakých představ. Zjistíte z vaší osobní zkušenosti, zda to, o čem si myslíte, že je „vaše“ konání, je skutečně něčí konání. Anebo je to pouze reakce mozku na vstupní informaci, nad níž nemáte žádnou moc, podle naprogramování, které rovněž nemáte pod kontrolou?

Markus: *To mohu přijmout. A co to je naprogramování?*

Ramesh: Naprogramování zahrnuje geny, nad kterými jste neměl žádnou moc, a návyky z dětství, které byly rovněž mimo vaši kontrolu. Nemohl jste si vybrat konkrétní rodiče ani prostředí, kde se narodíte. Naprogramování je dáno geny a podmíněnostmi.

Mozek tedy reaguje pouze podle naprogramování, které jste nemohl nijak ovlivnit. Můžete to zjišťovat z vaší osobní zkušenosti. A to je to, co byste měl dělat. Zjistěte a odhalujte dnes a denně. I teď se můžete posadit a zkoumat svoji minulost. Děly se určité důležité věci, dobré i špatné. Přemýšlejte o nich, i kdyby se jednalo jen o dvě, tři nebo čtyři, zkuste si vzpomenout, nakolik jste s nimi měl co dělat „vy“, a nakolik se věci pouze děly. Z vlastní osobní zkušenosti *budete* zjišťovat, že všechno, co Markus považoval za „své“ konání, nikdy „jeho“ konáním nebylo. Byla to jen reakce mozku, kterou „on“ nemohl nijak ovlivnit.

Tak jako vkládáte vstupní informace do svého počítače, tak Bůh vkládá vstupní informace do každé jedinečně naprogramované soustavy těla a mysli. Ani dvě lidské bytosti nejsou stejné. Liší se v otiscích prstů, liší se ve všem. Každá soustava je Zdrojem čili Bohem specificky naprogramovaná, takže činy, které se prostřednictvím dané soustavy dějí, jsou přesně takové, jaké je Bůh chce mít, a nikoli jaké byste je chtěl mít „vy“. Když tedy i jen na zkoušku přijmete, že jakýkoli čin, který nazýváte „svým“ činem, ve skutečnosti „vaším“ činem není, neboť je to pouze dění, jež nastává podle Boží vůle, pak to, o čem si myslíte, že jste „vy“ vykonal a druhému způsobil zármutek či bolest, není důvodem k tomu, abyste se cítil vinen. Každá lidská bytost nese ve skutečnosti obrovské břímě viny. Většina myšlenek, jež přicházejí, jsou: „Kéž bych to nikdy neudělal, potom by ten a ten nemusel trpět“, nebo „. . . potom bych nebyl zklamaný.“

Markus: *Ano, avšak není vina . . .*

Ramesh: Říkám, Marku, že jestliže skutečně přijmete, že to nebylo „vaše“ konání, proč byste pak pociťoval vinu? Přijmete-li doopravdy, že to nebyl váš čin, pak je-li tento čin druhými chválen, proč by Markus pociťoval pýchu? Nejde-li o Markovo konání, ale *pouze* o něco, co Markus *vidí* jako dění, pak říkám, že tu není žádná vina ani pýcha.

Markus: *Není tu vina. Není tu tedy ani morálka?*

Ramesh: Počkejte chvíli, k tomu se ještě dostaneme. Není tu vina, není tu pýcha. A ještě důležitější je to, že pokud Markus pochopí, že se nemůže stát nic, aniž by to byla Boží vůle (a že to tedy není Markovo konání), pak Markus také pozná, že ani to, co se děje prostřednictvím jiné

soustavy těla a mysli, není „její“ konání. Následkem toho, i když určité konání může jiná soustava těla a mysli považovat za „své“ konání, které vás ovlivňuje, vy víte, že to „její“ konání *není*. Jak byste tedy mohl někoho nazvat svým nepřítelem? Jak byste mohl někoho nenávidět? Jak byste mohl někomu závidět? Jakmile přijmete, že žádný jedinec nedělá *nic*, že činy se pouze prostřednictvím dané soustavy těla a mysli dějí, a to podle toho, jak je tato soustava Bohem naprogramována, pak se stanou čtyři skvělé věci: zmizí vina, zmizí pýcha, zmizí nenávist a zmizí závist. Život se zjednoduší.

Nyní vyvstávají určité otázky. Hlavní otázkou je: „Nejsem-li za nic odpovědný a vše se pouze děje, proč bych měl vůbec něco dělat, proč bych nemohl celý den ležet v posteli?“

Markus: *O tom jsem zrovna včera přemýšlel.*

Ramesh: (*Směje se.*) Vidíte, že je to oprávněná otázka, kterou si rozum nutně musí položit. Kdo je toto „já“? Je to rozum. A rozum, to je Markus. Rozum, ego, se tedy ptá: „Jestliže nic nedělám a za nic nejsem odpovědný, proč bych měl vůbec něco dělat? Proč bych nemohl ležet v posteli a nedělat nic?“ Odpověď je, Marku, velmi jednoduchá. Markus se domníval, že to byl „on“, kdo pracoval. Kdo však doopravdy pracoval? Prostřednictvím dané soustavy těla a mysli pracovala *Energie*, Vesmírná Energie. Ta je tím jediným, co vytváří činy. Vesmírná Energie, která pracuje prostřednictvím této soustavy těla a mysli, tedy dále pokračuje v práci a nedovolí, aby Markus zůstal nějakou dobu nečinný. Určitý čin, fyzický nebo mentální, tedy prostřednictvím této soustavy přijde, neboť Energie to tak zařídí. Univerzální Energie bude v dané soustavě dále vyvolávat činy, neboť taková je její přirozenost. Podstatou či přirozeností Univerzální Energie je tvořit.

Markus: *Bylo by taky trochu nudné ležet celý den v posteli.*

Ramesh: To říká rozum a je to vcelku správně. Současně tu však je ještě něco dalšího. To, co jste řekl, je vlastně přesně totéž, co jsem řekl já: Bylo by nudné ležet celý den v posteli, neboť je tu vnitřní energie a tu nemůžete mít celou dobu pod kontrolou a potlačovat ji. Chápete? Nemůžete zůstat nečinný. To je jeden aspekt věci. Druhým je odpovědnost. Markův rozum se ptá: „Nejsem-li zodpovědný za to, co dělám, proč bych nemohl vzít pušku a zastřelit dvacet lidí? Jestliže nenesu žádnou odpovědnost a vše, co se děje, je Boží vůle, proč bych nemohl vzít pušku a jít střílet na lidi?“

Markus: *Ach, proč bych to měl dělat?*

Ramesh: A proč byste to dělat *neměl*? Proč byste to nemohl udělat, když nenesete žádnou odpovědnost? Otázka zní, proč byste to udělat *nemohl*, nejste-li za „své“ konání odpovědný. Zvolil jsem extrémní případ. Odpověď je taková, že základní nepochopení spočívá v tom, když řeknete: „Proč bych to „já“ nemohl udělat, proč bych nemohl střílet do lidí?“ Ve skutečnosti tu totiž žádné „já“, které by něco vykonávalo, není.

Markus: *A když je tu někdo, kdo zastřelí dvacet lidí, tak i to je Boží vůle?*

Ramesh: Ano *je*, Marku, to právě říkám. A taky říkám, že „vy“ nic takového udělat nemůžete, neboť tato soustava těla a mysli není naprogramována k tomu, aby zastřelila dvacet nevinných lidí. Jak by tato soustava mohla udělat něco takového jenom proto, že mozek slyšel, že „vy“ nenesete odpovědnost?

Markus: *Pak tu tedy není ani problém, jestli jen sedíme na posteli a nic neděláme, neboť stejně nemůžeme dělat nic, co by bylo proti Boží vůli.*

Ramesh: Správně. Zbývá už jenom otázka odpovědnosti. Vrah by mohl říci: „Ano, stala se vražda, ale toto učení mi říká, že 'já' vinen nejsem, vraždu spáchal Bůh. Tak proč bych měl být potrestán?“ Taková následuje otázka. Chápete? Odpověď je velmi prostá. Boží vůli vzhledem k dané soustavě těla a mysli nazývám osudem soustavy těla a mysli určeným v okamžiku početí. Osud tohoto početí je tedy určen v okamžiku početí.

Markus: *Lze pojmy „Boží vůle“ a „osud“ vzájemně zaměnit?*

Ramesh: Ano, je to totéž. Boží vůle vzhledem k dané soustavě těla a mysli je osud. A osud dané soustavy těla a mysli je Boží vůle.

Markus: *To tedy znamená, že „my“ opravdu nemůžeme nic dělat, můžeme pouze přijímat.*

Ramesh: Správně, Marku. To je přesně to, co říkám. Jestliže nějakému početí nebylo dáno vyvinout se v dítě, pak toto početí skončí potratem. Matka se může rozhodnout pro potrat. Je-li dítě narozeno, pak součástí osudu, jenž je Boží vůlí, je i to, jak dlouho bude daná soustava žít a co se jí během života přihodí.

Co se tedy vlastně Marku stalo, když došlo k vraždě? Stalo se to, že jedna soustava těla a mysli byla zavražděna a druhá byla nástrojem, jehož prostřednictvím vražda nastala. Co se týče zavražděné soustavy, bylo jejím osudem být zabita jinou soustavou. Byl to osud. Nikdo neví, jak bude umírat. Může to být přirozená smrt, nehoda, vražda nebo sebevražda. Co z těchto čtyř možností danou soustavu postihne, je dáno jejím osudem určeným v okamžiku početí. Je-li osudem dané soustavy být zavražděn, bude tato soustava zavražděna. Je to způsob, jakým má zemřít. Co se stane se soustavou, jež se provinila vraždou, to záleží zase na osudu dané soustavy. Ne všechny zločiny jsou odhaleny, ne všechny odhalené zločiny jsou potrestány. Zda tedy soustava, jejímž prostřednictvím k vraždě došlo, bude či nebude za vraždu potrestána, závisí opět na jejím osudu, na vůli Boží.

Byla tu soustava těla a mysli zvaná Matka Tereza, která byla naprogramována tak, že se děly samé dobré věci. Přineslo to řadu ocenění, Nobelovu cenu míru, další ceny a mnohá poděkování. K čemu tady došlo? Já říkám, že ve skutečnosti neexistovala žádná Matka Tereza, která by dostala všechna ta ocenění. Matka Tereza bylo pouze jméno soustavy těla a mysli, jejímž osudem bylo tyto ceny obdržet.

Na druhé straně tu máme psychopatickou soustavu. Psychopat si nevybral, že bude psychopatem. Byl však naprogramován k tomu, aby dělal to, co společnost a zákony nazývají zlými či perverzními skutky. Tyto skutky tedy budou přicházet prostřednictvím soustavy, jež je naprogramována k tomu, aby se takových činů dopouštěla. To je osudem soustavy těla a mysli psychopata. A psychopatická soustava může nebo nemusí být trestána, to je opět dáno jejím osudem. Moje hlavní myšlenka však spočívá v tom, že ať se jedná o soustavu těla a mysli Matky Terezy, nebo o soustavu psychopata, obě jsou vytvořeny tímž Zdrojem. A nám nezbývá, než vůli Boží přijímat. Nemůžeme se pokoušet Boží vůli pochopit. Víte, proč?

Markus: *Nemůžeme se pokoušet pochopit Boží vůli?*

Ramesh: Nemůžete s tím ani začít, Marku, a to z následujícího důvodu. Naše inteligence je velmi omezená, náš intelekt je omezený, zatímco Boží intelekt je celou věčností. Jak bychom tedy mohli? Kdo by jen mohl tímto omezeným způsobem poznat či pochopit Boží vůli? My to udělat nemůžeme.

Markus: *Nikdo to nemůže poznat?*

Ramesh: Nikdo, neboť každý je jen malou součástí celkového projevení, které je odrazem Zdroje. Jediné, co můžeme, jak jste právě před malou chvílí řekl, je přijmout věci tak, jak jsou. To je to!

Markus: *Jakmile to přijmeme, není již otázek.*

Ramesh: V tom to vězí. Je jedno, zda to nazvete přijetím nebo odevzdáním. Lidé, jimž je blízký pojem Bůh, dají přednost slovu „odevzdání“. Ti, kteří jsou založeni spíše rozumově a užívají pojmy Energie nebo Zdroj, budou mluvit o „přijetí“. Znamená to totéž. A co je to přijetí či odevzdání? Co je základem tohoto přijetí či odevzdání? To, že tu není žádné „já“, které by cokoli mohlo dělat. Co je tou skutečnou podstatou přijetí a odevzdání? To, že tu opravdu není žádné „já“, které by *mohlo* něco dělat. Žádné „já“ ve skutečnosti neexistuje.

Nina: *A co ty uměle vytvořené konstrukce dobra a zla, správnosti a špatnosti, s nimiž celý život bojujeme? Je-li to všechno Boží vůle, pak neexistuje nic správného ani špatného. Psychopat dělá to, co je dáno jeho osudem.*

Ramesh: Správně. Zcela správně. A tento náklad dobra a zla, naložený na danou soustavu těla a mysli, je Boží vůlí vzhledem k dané soustavě, *nikoli* jedinci, ale soustavě těla a mysli. Chápete? Je osudem psychopatické soustavy těla a mysli, že dochází k určitým věcem. Bylo osudem soustavy těla a mysli zvané Matka Tereza, aby se děly určité skutky.

Nina: *A cesta psychopata či vraha podle našich zákonů znamená být uvězněn nebo odsouzen k smrti. Je to v jeho osudu?*

Ramesh: Je to osudem dané soustavy těla a mysli. Zcela správně. To je právě to, co říkám. Konání, k němuž dochází, je dáno osudem. A následky tohoto konání jsou též osudem.

Nina: *A když jeden člověk unikne, přestože má za sebou nějaký ohavný zločin, a jiný je potrestán, třebaže zločinu pouze přihlížel, i to je dáno osudem?*

Ramesh: A proč jste nevzpomněla i na to, když je potrestán nevinný člověk? Pochopte, že i to je osud. Kolik již bylo zločinů, za které byli popraveni nevinní lidé, a až později se ukázalo, že byli popraveni omylem? Byl to osud, že daný člověk byl mylně obviněn a popraven.

Měl jste nějaký konkrétní důvod, Marku, proč jste jel do Indie? Přijel jste jako turista?

Markus: *No, chtěl jsem meditovat a chtěl jsem vás poznat. Chtěl jsem také vidět Pápádžího, ale to již není možné.*

Ramesh: Ano. A čím to začalo? Kdy to začalo?

Markus: *Co?*

Ramesh: Potřeba meditovat nebo dělat něco podobného.

Markus: *Začalo to velmi brzy.*

Ramesh: Ano. Přesně takovou odpověď jsem čekal, Marku. Divil byste se, kolik lidí toto říká. „Ach, kdy jsem začal? Nevzpomínám si. Už si nemohu vzpomenout, kdy to bylo.“ Byl byste překvapen, kolik je takových odpovědí. „Už si nemohu vzpomenout, kdy to bylo.“ - „V dětství?“ - „Ano, v

dětství.“ A moje otázka bude následující: „ Začalo-li hledání již v dětství, co jste s tím ‘vy’ měl co dělat?“

Markus: *Nic.*

Ramesh: *Nic.* A půjdeme ještě dál, Marku. Říkám nejen to, že hledání Boha se *děje*, aniž by tu byl hledající, ale že tu vůbec nikdy žádný hledající nebyl, ať se jednalo o jakékoli hledání. Od chvíle, kdy se dítě narodí a začne intuitivně hledat matčin prs, není život ničím jiným než hledáním.

Markus: *Rád bych se ale zeptal, proč k tomu všemu dochází.*

Ramesh: *Ano.* Proč je tu projevení a jeho činnost? Taková je vaše otázka?

Markus: *Ano. Proč toto všechno?*

Ramesh: Odpověď je velmi jednoduchá, neboť co je tímto projevením? Je to aktivizovaná Potenciální Energie. Odpovědí na „proč“ je: „Protože je to Její Přirozenost.“ Přirozeností Potenciální Energie, neboli Zdroje, je uvést Sebe Samu v činnost. Proč? Protože Přirozeností Potenciální Energie je Samu Sebe aktivizovat, jinak by „To“ nebyla Potenciální Energie, ale něco mrtvého. Kdyby se Potenciální Energie nikdy neuvedla do pohybu, pak by „To“ byla mrtvá věc. Přirozeností Potenciality je Sebe Samu aktivizovat - je tu Velký Třesk. A jakmile se obrovská energie Velkého Třesku za miliardy let vyčerpá, vrací se aktivizovaná Energie zpět do své Potenciality, a pak tento proces může začít nanovo.

Markus: *Ve skutečnosti je to tedy jen hra Energie.*

Ramesh: Je to hra Energie. Zcela správně, Marku, přesně to jsem měl na mysli. Je to hra Energie. Někdo tomu říká Božská hra. Ale jde o hru této Energie.

Ještě nějaká otázka, Marku? (*Ticho.*) Nechte tedy uležet, co jste tu vyslechl. Někaké otázky třeba nadhodíte zítra. (*Smích.*) Co chcete dělat v životě, Marku?

Markus: *Chtěl bych být učitel.*

Ramesh: Učitel? Ano, rozumím. Myslíte si, že budete dobrý učitel?

Markus: (*Směje se.*) *Nevím.*

Ramesh: Ale chcete být učitel?

Markus: *Ano. Umím si sám sebe jako učitele představit.*

Ramesh: Ach ano, v tom to je. Mám synovce, kterému je čtyřicet, a je právě na vrcholu své kariéry. Je pediatr. Již od šesti či sedmi let říkal: „Budu doktorem.“ Když se ho někdo zeptal: „Proč? Chceš mít hodně peněz?“, odpovídal: „Ne, ne. Chci uzdravovat lidi.“ Tak se stal doktorem a uzdravuje lidi. Skoro každou druhou noc ho volají a on ochotně jde. Takže je to dobrý doktor. A proč, Marku? (*Směje se.*) Protože je naprogramován k tomu, být dobrým doktorem.

gurur Brahma, gurur Višnu /

gurur dévó Mahéšvara //
gurur sákšát parabrahma /
tasmai šrí guruvénamaha //

Mým učitelem je Brahma, Višnu a Mahéšvara (Šiva).
Mým učitelem je Vtělení Nejvyššího Já.
Vzdávám úctu svému učiteli, jenž je Božským Vtělením.

namó ádirúpá ómkára svarúpá /
višváčija rúpá májabápá //
tudžijá sátténé tudžé guna gávú /
téné sukhi ráhu sarvakála //
túči šrótá túči vaktá džňánási aňdžana /
sarva hóné džáné tudžjá háti /
Tuká mhané jéthé náhi mí tú pana /
stavávé té kavana kavanálági //

Mé pozdravení Tobě, Jenž jsi za všemi tvary.
Mé pozdravení Tobě, Jenž jsi jádrem mého Bytí.
Mé pozdravení všeprostupujícímu Vědomí,
které je Zdrojem celého projevení.
Díky Tvé Milosti budu zpívat písně k Tvoji chvále
a budu navždy šťasten.
Vím, že mluvení i naslouchání
se děje z Tvé vůle.
Nemůže se stát nic, co není Tvoji vůlí.
Tukárám říká:
Není tu žádný pocit toho, že bych byl od Tebe oddělen.
Koho tedy velebím a kvůli komu?

OBRAZ DRUHÝ

Chcete se dobře zasmát? Pak uvažujte o tomto: nic není skutečné; vše je jen přízrak; všechno je přesně takové, jaké má být; není tu nic dobrého ani zlého; není tu co přijímat či odmítat.

Jste Ted' a Tady. Veškeré ostatní poznání je nevědomostí.

Problém duchovního hledání spočívá v tom, že je člověk musí brát tak vážně a opravdově. Pak je těžké „nechat vše být“, což je ale pravou podstatou hledání . . .

Murlidharan: *Mysl je souhrn myšlenek, ale reagujícím činitelem je mozek. Právě ten nepřiměřeně reaguje na vše, co přichází.*

Ramesh: Je to jeho práce! K tomu byl stvořen.

Murlidharan: *Ale způsobuje tím mnoho zmatků!*

Ramesh: Ano? Tak? Chcete se snad svého mozku zbavit?

Murlidharan: *Chci se zbavit jeho návyků. Ztišit ho. Zklidnit ho.*

Ramesh: *(Směje se.)* Problém je v tom, že mozek je vnitřní záležitost, stvořená k tomu, aby na něco reagovala.

Murlidharan: *Nepřiměřeně reagovala!*

Ramesh: Říkáte, že je to nepřiměřené. Mozek ale pouze reaguje, odpovídá. Kdybyste nikam nechodil a jen tiše seděl, nic byste neviděl a neslyšel, na co by potom mozek odpovídal?

Murlidharan: *Na myšlenky!*

Ramesh: Dobře. Přichází myšlenka a mozek na ni odpoví. Na co ale může mozek odpovídat, když sedíte v tiché meditaci a myšlenka nepřichází?

Murlidharan: *Jakmile však myšlenka přijde, mozek na ni nepřiměřeně zareaguje.*

Ramesh: Mozek zareaguje.

Murlidharan: *Nepřiměřeně zareaguje!*

Ramesh: Co s tím ale máte „vy“ co dělat? Nechte mozek reagovat! Co má Murlidharan co dělat s reakcí mozku? Murlidharan reaguje na reakci mozku. V tom je problém! Problémem není mozek. Problémem je Murlidharan!

Co je to ego? Ego je rozum. Problémem není mozek. Ten si jen dělá svoji práci. Můžeme pouze reagovat. Reakce mozku je přiměřená reakce. Takže pokud Murlidharan čili ego čili rozum (je to všechno totéž) reaguje na reakci mozku, co s tím mozek může dělat? A pokud na to Murlidharan nezareaguje, tak kde je jaký problém?

Murlidharan: *Ztišit se.*

Ramesh: Jak se ztišit? Můžeme se neztišit, mozek bude dále dělat to, k čemu byl stvořen. Je to nástroj k reagování, je stvořen k tomu, aby odpovídal na to, co je viděno, slyšeno či myšleno. Můžeme nereagovat nepřiměřeně. Nepřiměřeně reaguje ego neboli rozum, který se zaplétá do přirozené reakce.

Můžeme zareagovat a vznikne zlost. Pokud se Murlidharan nechá do této zlosti vtáhnout a říká si: „Neměl bych se zlobit, musím mít své nálady pod kontrolou“, jak by za to mohl dávat odpovědnost mozku? Kdo je odpovědný za to, že se pleťe do přirozené reakce mozku? Můžeme za to nemůžeme.

Dejme tomu, že máme elektrickou lampu, rozsvítíme ji, ale světlo je příliš silné. Těžko si budete stěžovat žárovce, že je světla moc. Nemůžeme žárovku činit odpovědnou za to, jaké dává světlo. Obdobně nemůžeme vinit mozek za to, jak na něco reaguje, neboť právě k tomu byl stvořen, k tomu byl vyroben. Váš rozum, ego, reagující na přirozenou reakci mozku, znamená zapletenost, zataženost do věci. Je však možné se do reakcí mozku nedat zatahnout.

Murlidharan: *Tato zapletenost se děje nevědomě.*

Ramesh: Ano.

Murlidharan: *Nikoli vědomě. Chápeme to a shledáváme to špatným . . .*

Ramesh: Ano, vím to. Proto říkám, že k takové zapletenosti dochází neustále, neboť ego je tomu navyklé, a to ne padesát nebo šedesát let, co je Murlidharan naživu, ale tisíce let. Ego je navyklé reagovat na přirozenou reakci mozku a nechat se do ní zatahnout. Tohle tedy ego dělá, chápete? Ego dělá, co má dělat. Bylo tomu zvyklé tisíce let. A bude se do věcí zaplétat tak dlouho, jak to má daná soustava těla a mysli ve svém osudu! Pokud to však pochopíme, je možné se nezaplétat. Je třeba pochopit, že mozek reaguje podle svého přirozeného naprogramování. Rozumíte? Pokud tedy vyvstane zlost, není třeba se do ní zaplétat. A i když k zapletenosti dojde, není třeba se zaplétat do této zapletenosti.

Sem přicházejí pouze ti, kdo se zaplétají do této zapletenosti a nechtějí to, tedy ti, kteří se zabývají spiritualitou. Je tu již určité pochopení. U normálních lidí zapletenost do nějaké věci trvá tak dlouho, dokud není vystřídána zapleteností do něčeho jiného. To jenom hledající se zabývá svojí zapleteností. U každého hledajícího je určité pochopení a v závislosti na tomto pochopení je tu náhlé nazření: „Zaplétám se do toho zcela zbytečně. Proč se jen do toho nechám zatahnout?“ Toto náhlé nazření nepochází z vaší paměti, jak se možná domníváte. Náhlé nazření: „Zbytečně jsem se do toho zaplétal“, je vyvoláno pochopením. Pochopení tedy vyvolá náhlé nazření. Mějme pomyslnou stupnici od jedné do deseti. Je-li pochopení mělké, pouze povrchní a rozumové, nedojde k přerušení vaší zapletenosti dříve než na devítce. Nejde to přerušit. Jak se však pochopení prohlubuje, vypíná se tato zapletenost již na sedmičce, pak na šestce, na pětce, . . . , a je-li pochopení opravdu hluboké, pak k zapletenosti sice může dojít, ale vypnutí nastane téměř okamžitě. Záleží to na intenzitě neboli stupni pochopení. A to je zcela mimo vaši kontrolu. Proč chcete, aby tu tato zapletenost nebyla, Murlidharane?

Murlidharan: Protože vím, že je zbytečná.

Ramesh: Je to tak. Jinak řečeno, je to utrpení! Zapletenost znamená trápení a vy trpět nechcete. Proto se nechcete zaplétat. Problém je v tom, že pokud jste předurčen trpět, pokud je osudem dané soustavy trpět touto zapleteností, bude se to dít tak dlouho, dokud nebude jejím osudem někam přijít, něco vyslechnout či přechíst a pak začít chápat.

Jak rychle dojde v určité situaci k přerušení zapletenosti, závisí na stupni pochopení. To vše je však mimo vaši kontrolu. Proto říkám: „Pokud zapletenost přijde, nechte ji proběhnout.“ Když ji necháte proběhnout, pak do ní nebudete zapleteni, a tudíž vám nezpůsobí žádné utrpení. *Přijetí* čehokoli, co se děje, vyloučí možnost utrpení. Proto jen čekejte a pozorujte, co se děje.

Co je tím základním problémem? Základním problémem je *očekávání*. V dané soustavě těla a mysli je to očekávání ega, očekávání, že se ego nenechá do ničeho zatahnout. Je to tak? Podstatou je to, že ego nechce být do ničeho zapleteno, a tak je tu očekávání. Očekávání je základem všeho dalšího. Není-li tu očekávání, pak není žádný problém! A zda očekávání zmizí nebo ne, závisí na egu. Dokud ego existuje (což je zcela mimo vaši kontrolu), bude tu i očekávání!

Očekávání trvá, ale potom přijde náhlé nazření vyvolané pochopením, které říká: „Moje očekávání nemá žádný smysl. Můžu očekávat, když pro to můžu něco udělat, ale pokud nelze dělat nic, jaký smysl má očekávání či chtění? Pro své očekávání nemohu nic udělat!“ Tak proč pořád něco chytí? V tom spočívá pochopení!

Rámána Maharši říkal, že hledající má svoji hlavu v tygří tlamě. To je útěcha pro hledajícího, který nemá dost trpělivosti a je frustrován. Rámána říká: „Vaše hlava je již v tygří tlamě. Není úniku!“

Není úniku, vaše hlava je již v tygří tlamě. Maharši tím vlastně říká: „Proč být netrpělivý?“ Čekejte, dokud tygr své čelisti nesklapne! Kdy je sklapne, to není ve vašich rukách! A co bude mezitím Murlidharan dělat? Bude si užívat, co mu život přinese. Místo aby se zaplétal do své zapletenosti, bude si jen užívat, co mu život přinese. Pokud si užíváte to, co vám život přináší, znamená to, že vše, co přichází, přijímáte. A jakmile se toto přijímání pro vás začne stávat zvykem, vaše očekávání budou slábnout.

Fred: Čím větší očekávání, tím větší zklamání.

Ramesh: Správně. Čím větší očekávání, tím hlubší frustrace. Zcela správně. Vaše další otázka bude: „Jak se mohu zbavit očekávání?“ Odpověď je taková, že to není ve vaší moci! Je-li to vůle Boží, pak v určitém okamžiku strčíte hlavu do tygří tlamy. (*Ticho.*) Nemůžete jít a strčit hlavu do tygří tlamy! (*Smích.*) K tomu, že je vaše hlava v tygří tlamě, došlo proto, že je to Boží vůle a osud dané soustavy těla a mysli.

Proč jsou v tygří tlamě hlavy jen některých lidí? Protože je to osudem daných soustav těla a mysli. Jejich naprogramování bylo takové, že došlo právě k tomuto hledání. Je-li soustava naprogramována usilovat o peníze, pak tu bude zájem o peníze. Očekávání vzniká proto, že zde existuje individualita hledajícího, který říká: „Já chci moc. Já chci peníze. Já chci osvětlení.“ Základní pochopení, které přijde, je-li to vůle Boží a osud dané soustavy těla a mysli, spočívá v tom, že tu nikdy nebyl hledající! Život není nic jiného než *hledání*. Proto neustále opakují: „Jakmile se narodí dítě, intuitivně začne hledat matčin prs.“ Dítě se nepovažuje za hledajícího, za někoho, kdo hledá matčin prs. *Hledání* se děje intuitivně.

Problémy a očekávání vznikají proto, že přijde hledající, který říká: „Já to chci.“ A očekávání je tady! Ať už hledající hledá peníze, moc nebo osvětlení, *ve skutečnosti tu žádný hledající není!* K danému hledání dochází prostřednictvím soustavy těla a mysli podle jejího naprogramování. (*Ticho.*)

Něco jste si vyslechli a mozek reaguje na to, co slyšel. Jak mozek reaguje na to, co bylo vyslechnuto, Mauno?

Mauna: *Ach . . .*

Ramesh: Jaká je reakce mozku na to, co bylo právě řečeno?

Mauna: *(Ticho.)*

Ramesh: Správně! Ticho! „Kdo“ klade jaké otázky? Není tu *nikdo*, kdo by kladl nějakou otázku. Zcela správně. Takže co se děje? Ticho!

Markus: *Je to správně, že tu nikdy nebyl nikdo, kdo by přemýšlel či vnímal, že tu nikdy nebyly žádné entity, které by vnímaly?*

Ramesh: Co říkáte, je správné. Stále znovu a znovu opakuji: „*Toto je koncept.*“ Mysl si říká: „Jak mám poznat, zda je to Pravda? Jak mám vědět, zda to, co Ramesh říká, je Pravda?“ *Není to Pravda! Je to pouze koncept!* Zda je pro danou soustavu těla a myslí tento koncept přijatelný, to závisí na naprogramování. Chápete?

Markus: *Chtěl bych si udělat jasno v tom, co je to „já“ a „ego“, tedy jaké jsou koncepty týkající se „já“ a „ega“.*

Ramesh: Ego je „já“!

Markus: *Je iluzí, že je tu někdo, kdo vnímá?*

Ramesh: To, co říkáte je, že tu není nikdo, kdo by přemýšlel! To je naprosto správné. Můj koncept je takový, že *myšlení se děje*, ale není tu *nikdo, kdo by přemýšlel, konání se děje*, ale není tu *žádný konatel*. Hledání je součástí konání! Je tu konání, ale ne konatel, je tu tedy *hledání*, ale *ne hledající*. Zakoušení se děje, ale není tu zakusitel.

Markus: *Ego je tedy iluzí, že tu je . . .*

Ramesh: Někdo, kdo přemýšlí, koná, hledá či zakouší. Zcela správně. *(Ticho.)* Ale *ego tady je!* Je tady, nebo snad ne? Ego je dosud tady. Ten, kdo přemýšlí, je dosud tady, konatel a hledající jsou tady a je tady i zakusitel, který říká: „Zakouším bolest nebo radost.“ Ego je dosud tady. Co má tedy ego dělat, Marku?

Markus: *Cokoli, co Bůh jeho prostřednictvím dělá.*

Ramesh: Správně. Naslouchání tedy přineslo pochopení, že přijde nějaké konání, tedy že myšlení povede ke konání a konání bude mít nějaké následky. Myšlení, vidění, slyšení a další činnosti smyslu povedou k určitému konání a konání bude mít určité následky. Konání nastává prostřednictvím soustavy těla a myslí jakožto vůle Boží a následky přijdou též jako vůle Boží a osud dané soustavy těla a myslí. V této chvíli může rozum říci: „Proč vůbec Bůh stvořil psychopaty? Proč nestvořil všechny soustavy jako Matky Terezy nebo Otce Terezy?“ *(Smích.)* To řekne rozum a znamená to, že se ptá Boha, proč dělá určité věci. „Kdo“ je však toto „já“, které se ptá Boha, proč dělá to a ne ono?

Markus: *Bůh se ptá sám sebe.*

Ramesh: Správně. A Bůh se bude sám sebe ptát tak dlouho, dokud nedojde k pochopení, že „já“ nemůže klást žádné otázky. Potom kladení otázek ustane! Ale *jenom* pokud je to vůle Boží. Otázky ustanou, neboť přijde pochopení, že na otázky vzniklé v mysli ve skutečnosti neexistuje odpověď. Pak se tázající zcela pohrouží v Boha.

Mita: *Možná je to hloupá otázka, Rameshi, ale jdeme-li večer spát a sníme, je to ve skutečnosti Bůh snící uvnitř snu. Je to tak?*

Ramesh: Je to správně.

Mita: *Potom však to, jak snům rozumíme, co sny znamenají, nemá žádný smysl?*

Ramesh: Nemá. Osobní sen však může mít význam pro danou soustavu těla a mysli. Existuje jeden známý homeopat, pan Šankara, a jednou z těch nejdůležitějších věcí, kterými se zabývá, jsou právě sny. Ptá se pacienta na jeho sny. Domnívá se, že sny, které se zdají, mívají často jeden základní prvek. Může jím být třeba strach. Nebo ztráta cesty. Chápete? A to mu pomůže určit lék.

Mita: *Ano. My terapeuté, jak víte, se učíme zkoumat sny a . . .*

Ramesh: *Jistě!* Proto to říkám!

Mita: *A řekl byste, že to má ještě svoji platnost, nebo byste to všechno prostě zahodil pryč?*

Ramesh: Okamžik, počkejte chvíli! Platnost poukazuje ke světu jevů. A pro tento život to platnost stále má. Chápete? Je tu nemoc, proto je tu lékař, který dá lék. Zda lék účinkuje nebo ne, *to je Boží vůle!* Terapeut tedy zkoumá pacientovy sny a poskytne nějakou radu. Zda tato rada pomůže či ne, záleží na osudu pacienta a vůli Boží. Ale to všechno, nemoc, lék, sen a rozbor snu, poukazuje ke světu jevů. Děje se to ve světě jevů, ve fenoménovosti (jevovosti) tohoto života. S duchovnem to ve skutečnosti nemá nic společného!

Co se však týká duchovní složky, tak osobní sen i živoucí sen (sen života) se v podstatě neliší. V živoucím snu existují tisíce let staré řeky a jezera, lidé se tu rodí a umírají. Totéž se děje v osobním snu. Jinými slovy, základem prožívání živoucího snu je prostor a čas a základem prožívání osobního snu je opět prostor a čas. Ve své podstatě jsou si tedy velmi podobné.

Wolfgang: *Jaký význam má guru? A může guru, skrze to Neosobní, žáka poznat? Cítí guru ke svému žákovi lásku?*

Ramesh: Cítí guru ke svému žákovi lásku? „On“ lásku necítí, avšak k Lásce mezi guruem a žákem dochází. Miluje guru žáka? Ne. Existuje mezi guruem a žákem Lásky? *Ano.*

Estrela: *Neosobní láska?*

Ramesh: Záleží na tom, jak se na to díváte. Proto, pokud se zeptáte, zda guru miluje žáka, odpověď je „ne“, a zeptáte-li se, zda je mezi guruem a žákem Lásky, odpověď je „ano“.

Estrela: *Nejde tedy o lásku osobní? Jde o lásku neosobní?*

Ramesh: Ne, ne vždy. Lásky může být osobní. Je-li tu muž a žena a navzájem se milují, nejde snad o osobní lásku?

Estrela: *Ano. Domnívám se, že je rozdíl mezi Láskou a osobní láskou. Láska znamená Lásku ke každému.*

Ramesh: Ano. Mluvíte o osobní lásce a neosobní Lásce. Je tu neosobní Láska i láska.

Estrela: *Ale je-li láska osobní . . .*

Ramesh: Podívejte se, pokud někdo řekne: „Toto miluji“, pak jde o osobní lásku. A přijde-li Láska, pak je to neosobní Láska. „Miluji tuto osobu“, nebo „miluji tuto věc“, znamená osobní lásku, která se může změnit na nenávisť.

Estrela: *Ano.*

Ramesh: Taková láska, která se může změnit v nenávisť, není tou Láskou, o níž mluvím.

Estrela: *Ano. Osobní láska se může změnit v nenávisť, ale neosobní Láska nikoli.*

Ramesh: To, co je Neosobní se na nic změnit nemůže, neboť Neosobní znamená „To“.

Vera: *Osobní láska znamená lpění.*

Ramesh: Osobní láska znamená lpění. Zcela správně.

Wolfgang: *A je-li žák od guru vzdálen fyzicky, zůstává guru uvnitř?*

Ramesh: Uvnitř čeho?

Estrela: *Domnívám se, že láska se projevuje vně, navenek . . .*

Ramesh: To by pak znamenalo, že láska žáka ke guruovi je osobní. Pokud Láska, kterou žák cítí ke guruovi, je neosobní, pak vzdálenost nehraje roli. Chápete? Jedná-li se o lásku osobní, pak láska, kterou žák pociťuje, je láskou ke guruovi jakožto osobě, kterou vidí. Pokud žák cítí něčí fyzickou přítomnost a *potřebuje ji*, pak to není neosobní Láska, o níž mluvíme. Jde-li o skutečnou Lásku, ta zůstává i na vzdálenost desetitisíce mil.

Ines: *U mě je situace jiná. Fyzická přítomnost guru není nutná. Neosobní pocit Lásky ke guruovi u mne není na úrovni prostoru a času. Víte, jak to myslím?*

Ramesh: Ano. Přesto však fyzická přítomnost guru vyvolává určitý pocit a tento pocit sám o sobě může být omezením. Cítí-li žák, že *musí* být poblíž guru nebo v jeho fyzické přítomnosti, znamená to omezení.

Svámí Nitjánanda, učitel Svámího Muktánandy, měl jednoho žáka, o němž se domníval, že je velmi blízko osvícení. A Nitjánanda mu řekl, aby opustil ášram a žil někde jinde, neboť pochopil, že je pro žáka omezením. Posledním omezením žáka byla *potřeba* fyzické přítomnosti guru. Proto ho guru poslal pryč. Chápete?

Brent: *Můžete o vztahu guru a žák říci ještě více? Četl jsem o tom, jak Markus za vámi přijel, uviděl vás a pocítil něco zvláštního. Něco jako napojení. Pak na dlouhý čas odjel a věděl, že je zbytečné hledat, ale hledání stále vnitřně pokračovalo. Říkal vlastně něco v tom smyslu, že jste pro něho byl mentálně, i když ne fyzicky, přítomen. Prostě jste tam byl. Můžete to vysvětlit?*

Ramesh: Co je tu k vysvětlování?

Brent: *Já tomu nerozumím.*

Ramesh: Čemu nerozumíte? Řekl jen to, že přestože byl vzdálen pět tisíc mil, přítomnost existovala.

Brent: *A to je důležité pro to, aby mohlo dojít k transformaci srdce, je to tak? Je oddanost vám, oddanost tomuto učení, opravdu důležitá?*

Ramesh: Podívejte se, vztah guru a žák je ve své podstatě východní, indický koncept. Západní mysl je zcela cizí. Západní mysl chápe vztah „učitel a student“. Student zaplatí učiteli a tím to skončí. Vztah guru a žák je však od základu duchovní. Totéž přetrvává v indickém umění i hudbě. Guru je považován za Boha, a to i v umění a hudbě.

Brent: *Často mi večer před spaním vytanou na mysl různé otázky a pochyby. Když se však zde ráno posadím, zdají se naprosto nepodstatné. Říkám si, proč jsem jen o nich minulou noc tolik přemýšlel. Víte, co mám na mysli?*

Ramesh: Jistě.

Brent: *Tak například se vás Alana ptala na znovuzrození, což je na mě trochu moc. Je tu nějaký odpor. Intelektuálně se to i teď zdá jako zcela nepodstatné. Když tu sedím, nenapadá mě žádná otázka. Ale jakmile přijdu domů a nejsem s vámi . . .*

Ramesh: V této místnosti je určitá atmosféra. Takovou atmosféru prostě všude nemáte. A mysl je v této atmosféře zklidněná. Je to součást „Toho, co je“.

Brent: *Kvůli hlubšímu pochopení tedy . . .*

Ramesh: Podívejte se, součástí představy o vztahu guru a žák je to, že čím větší je u žáka oddanost, tím rychleji se proces uskuteční. To je základem tohoto konceptu. Vztah guru a žák je koncept.

Brent: *A reálně sedět v přítomnosti gurua . . .*

Ramesh: Ano.

Brent: *To je to, o co se pokouším. Přijel jsem po dvou měsících zpátky, vy jste mi neřekl nic jiného než předtím, ale v určitém smyslu to proniklo hlouběji. A to cítím jako přínos. Aby učení působilo silněji, je lepší být v reálné přítomnosti gurua, než jen sedět doma a číst knížky. (Všeobecný smích.) Víím, proč nemohu odjet domů.*

Indrani: *Rameshi, je to tak, jak říká Brent, neboť já jsem zažila totéž, když jsme se v únoru vrátili zpátky poté, co jsme tu strávili dvacet dní. Zdejší atmosféra mi vydržela dlouhou dobu, ale pak náhle byla pryč, neboť jsem pocítila, jak přichází žárlivost a další věci. A pomyslíla jsem si: „Hrome, zase to všechno skončilo. Zase se to všechno vrátilo zpátky. Proč? Proč?“ Nyní jsem znovu tady a všechny ty věci jsou pryč. Je to legrační. Jsem ráda, že se vás na to Brent zeptal, protože . . .*

Ramesh: Ano.

Brent: *Když jsem minulý rok odjel domů, chtěl jsem se vrátit do školy. Přemýšlel jsem: „Co to děláš se svým životem? Srovnaj si svůj život.“ A tak podobně. Jdi za svými sny. Ale jak jsem byl týden doma, můj život se změnil. Všechny věci, které mi dělaly radost, mě již netěšily. Ale věděl jsem, že moje naprogramování je takové, že nemám jinou možnost, jak prožívat život. Do týdne jsem tedy věděl, že se vrátím zpátky. A pak, když jsem byl opět tady, jsem uvažoval: „Co tu dělám? Proč si nesrovnávám svůj život?“ Jsou tu tedy různé pocity.*

Ramesh: Samozřejmě.

Marta: *Považujete za nezbytné . . . věříte, že k tomu, stát se osvíceným, je nutné mít gurua?*

Ramesh: Podívejte se, je to součást indické tradice. Podle indické tradice je nutné mít gurua.

Marta: *Dobrá, je to tradice. Ale jaký je váš koncept, jakou představu o tom máte vy?*

Ramesh: Můj vlastní pocit je takový, že žijící guru je nutný. Ale neříkám, že by *nebylo možné*, aby transformace proběhla i bez gurua. Ale velmi pomůže, máte-li gurua, který vás vede.

Brent: *Když jste překládal pro Mahárádže, intelektuálně jste všechno chápal velmi dobře. Je to tak?*

Ramesh: Ne. Naopak. Byl jsem prakticky bez pochopení.

Brent: *Ne. Myslím to tak, že po šestiměsíčním překládání jste měl dost dobré pochopení toho, jaké jsou Mahárádžovy koncepty, ne?*

Ramesh: Ach, to jistě ano.

Brent: *A objevilo se po tomto šestiměsíčním období, kdy jste měl určité intelektuální pochopení, ještě mnoho pochyb před konečným pochopením?*

Ramesh: Ne.

Brent: *Ne?*

Ramesh: Bylo jich stále méně a méně, dokud nezmizely.

Indrani: *Rameshi, neřekl snad Rámána Maharši, že guru není nutný, že pomůže samotné pátrání po Já, dotazování se na Já?*

Ramesh: Ne. Maharši opakovaně prohlašoval, že guru je nezbytný.

Indrani: *Pak jsem to špatně pochopila.*

Ramesh: Ano. Říkal, že on sám fyzického gurua neměl, ale pokaždé uvedl, že guru je nezbytný.

Indrani: *Rozumím. On tedy neměl gurua.*

Ramesh: *On neměl gurua. Ale on je jedním z miliardy.*

Hans: *V úvodu jedné knihy se říká, že aby mohl vzniknout vztah guru a žák, vzdává se guru své jednoty.*

Ramesh: Ano.

Hans: *A že z žáků snímá pocit duality. Domnívám se, že tu jde o mnohem víc než jen naslouchání promluvám. Pochopil jsem správně, že guru na sebe nějakým způsobem přebírá dualitu, kterou každý z nás pociťuje? Jak se přihodí, že guru ze žáka pocit oddělenosti sejme?*

Ramesh: Boží vůle. Je to Boží vůle. Vztah guru a žák je mechanismus, jehož prostřednictvím se děje hledání. Chápete? Vztah guru a žák je pouze mechanismem v rámci světa jevů, mechanismem, jehož prostřednictvím dochází k hledání.

Hans: *Ale skrývá se za tím mnohem víc než jenom to, že tu dochází ke slovní výměně. Učení pomocí slov je jen zlomkem toho.*

Ramesh: Jak to myslíte?

Hans: *Mám tím na mysli, že vy poskytnete intelektuální vysvětlení toho, jak to funguje, na čem je založeno naše ego, prostě dané učení objasníte. Na jedné úrovni se tedy jedná o intelektuální proces.*

Ramesh: Ano, jistě.

Hans: *Ale současně na hlubších úrovních probíhají další procesy.*

Ramesh: Ano, probíhají. Správně. Ale dokud nepřijde pochopení, pak se to ve většině případů musí odehrávat na intelektuální úrovni.

Hans: *Pro začátek, zpočátku.*

Ramesh: Ano, je to tak. Neboť „kdo“ vlastně hledá? Hledání je dění, probíhající pomocí rozumu, jenž je součástí naprogramování dané soustavy těla a mysli, jejímž prostřednictvím dochází k hledání. Hledajícím je tedy rozum a hledání se děje jeho prostřednictvím, a to dokud v něm nedojde k nazření, že to, co je hledáno, je *mimo* jeho chápání. Rozumíte? Hledání pokračuje, dokud není nazřeno, že to, co je hledáno, nemůže rozum pochopit. Potom to rozum vzdá. Chápete? Rozum se může vzdát, až když dojde, opět intelektuálně, k závěru, že to, co je hledáno, leží skutečně mimo něj. A proč, Hansi? Proč? Jak může rozum dojít k závěru, že to, co je hledáno, leží mimo něj?

Hans: *Podle mě to je zkušeností, kdy se zastaví mysl. Kdy je tu stav uvědomění, v němž není žádné myšlení. Zároveň však sedím tady a poslouchám vaše slova stále znovu a znovu. Intelektuálně jim rozumím, ale přesto mě to sem každý den táhne. Přijel jsem zdaleka jen proto, abych tu mohl sedět. Ačkoli jsem slyšel vaše slova už tolikrát, je to jako když je můra přitahována světlem svíčky, přitahována jejím plamenem. Nechápu proč, ale prostě se to děje.*

Ramesh: Je to součást mechanismu hledání v rámci světa jevů. A k procesu hledání dochází též prostřednictvím soustavy těla a mysli guru. Rozumíte? Je součástí indické tradice, později i širší východní tradice, že v přítomnosti guru existuje něco nehmatatelného, co může pomoci vyvolat pochopení. A „přítomnost“ guru může pokračovat i poté, kdy guru není fyzicky přítomen.

„Přítomností“ není nutně fyzická přítomnost. Přijdete-li do Rámánašrámu, tak třebaže je Rámána již 47 let mrtev, Jeho „přítomnost“ je tu velmi silná.

Jean: Jeho přítomnost?

Ramesh: Ano.

Jean: Ve smyslu . . . ?

Ramesh: Prosím?

Jean: Jak to myslíte?

Ramesh: Jeho přítomnost jakožto Vědomí. Pochopil jste?

Jean: Ano.

Ramesh: Dobře.

Indrani: *To, že jsem zde, je tedy opět akt Boží milosti?*

Ramesh: Naprosto. V tomto okamžiku, Indrani, by nemohl být *nikdo* z nás jinde než v této místnosti.

Indrani: *Je tedy Boží milostí, že nyní máte tuto práci?*

Ramesh: Ano, jistě.

Marta: *A guruem má být žijící mistr?*

Ramesh: Ano, tak praví indická tradice.

Marta: *Mám na mysli, zda se musí jednat opravdu o fyzickou přítomnost?*

Ramesh: Tak praví indická tradice.

Vincent: *Čím je dáno, zda je ten či onen člověk mým guruem?*

Ramesh: Rámána Maharši říkal, že to budete *cítit*. Budete to cítit.

Vincent: *Byl jsem u Púndžadžího a cítil jsem to jako velké požehnání. Měl jsem k němu úctu, ale necítil jsem ho jako svého gurua, takže . . .*

Ramesh: Takže?

Vincent: *Moje otázka je: „Jste mým guruem?“*

Ramesh: Odpovězte vy mně. Jste vy mým žákem?

Vincent: *Ano.*

Ramesh: Potom jsem tedy vaším guruem.

Martin: Říkal jste, že musí jít o fyzického guru, ale nemohl by to být i guru duchovní? Mohl by být mým guruem například Nisargadatta Mahárádž?

Ramesh: Říká se, že vaším guruem může být kdokoli, ale žijící guru je lepší než pouhá představa guru. Mohl byste říci, že mým guruem je Rámána Maharši, ale tradice říká . . . Nenechte se zmást. Nikdy nezapomeňte, že cokoli mezi guruem a žákem existuje, je koncept. Je to koncept. Na to nikdy nezapomeňte.

Padma: Říkáte-li, že je to koncept, chápu správně, že jde vlastně o něco nepodstatného, neboť ať se děje cokoli, je to stejně vůle Boží?

Ramesh: Správně.

Padma: Tento koncept je tedy zcela bez následků.

Ramesh: Správně. Zcela správně.

Padma: Koncept tedy . . .

Ramesh: Pomůže vám jasný rozum. Koncept používáte proto, abyste se zbavili jiného konceptu. Koncept Boží vůle používáte proto, abyste se zbavili konceptu, že jste oddělený jedinec.

Padma: Nazval byste to iluzí mysli nebo nějak podobně? Je tedy koncept něco jako hra mysli?

Ramesh: Ano. Jistě. Zcela správně.

Padma: Nemá tedy ve skutečnosti žádnou důležitost.

Ramesh: Správně. Koncept, jak říkáte, je hra mysli.

Padma: Tedy i když mluvíte o guruovi, je to koncept?

Ramesh: Ano, je to tak. Říkám, že je to koncept. Vztah guru a žák je koncept.

*tudža saguna mhanó ki nirguna ré /
saguna nirguna éku Góvindu ré //
anumánéná, anumánéná /
šruti néti néti mhanati éku Góvindu ré //*
*tudža sthúla mhanó ki súkšma ré /
sthúla súkšma éku Góvindu ré //*
*tudža ákáru mhanó ki nirákáru ré /
ákáru nirákáru éku Góvindu ré //*
*tudža drišja mhanó ki adrišja ré /
drišja adrišja éku Góvindu ré //*

*nivritti prasádé Džňánadéva bólé /
báparakhumádévivaru Viththalu ré //*

Góvindo! (Krišno)

Lze Tě velebit vychvalováním Tvých vlastností,
nebo jsi mimo veškeré vlastnosti?

Sám o sobě *jsi*, s vlastnostmi i bez vlastností.

O tom nepochybuje, přátelé.

Šruti praví: „Ne toto a ne tamto“,

a dospívá k „Já jsem“,

k neosobnímu Uvědomění si Bytí,

k tomu Jedinému, kterým je můj Góvinda.

Góvindo!

Jsi hrubý nebo jemný?

Ve světě jeví je Góvinda všechno, co je; hrubost i jemnost.

Góvindo!

Máš tvar, nebo jsi beztvary?

Ty sám o sobě *jsi*, ve všech tvarech i mimo ně.

Mám tě nazývat projeveným nebo neprojeveným?

Góvindo, jsi zdroj veškerého projevení.

Zdroj existuje sám o sobě.

Nivritti Džňándév, díky milosti svého gurua, prohlašuje:

Všechno, co je, je Viththala (Krišna).

lahánapana dégá dévá / mungí sákharečá ravá //

Airávata ratna thóra / tjási ankušáčá mára //

džjácé angi móthépana / tajá játaná kathína //

Tuká mhané džána / vhavé lahánáhuni lahána //

Bože, prosím, učiň mé ego malým.

Pokorný mravenec je spokojen s trochou cukru.

Zato pyšný slon Airávat, klenot mezi slony,

probodnut kopím musí snášet bolest.

Kdo má silné ego

a věří, že převládá jeho vůle,

podstoupí mnohá utrpení.

Nikdy není Doma.

Tukárám říká:

Pochopte prosím, že aby mohlo přijít štěstí,

musí se ego stát tím nejmenším z nejmenších.

OBRAZ TŘETÍ

Niels Bohr řekl vše, když pravil: „Velká pravda je taková pravda, jejímž protikladem je opět velká pravda.“ Vedle toho bychom mohli přijmout výrok Alfreda Northa Whiteheada: „Každá pravda je jen polovinou pravdy.“ Skutečnost je taková, že v rámci světa jevů nic takového jako pravda neexistuje.

Život je trápení, pak přichází smrt a my se stále ptáme proč.

Mudrc se odpoutal od mozku plazů a savců a žije bezprostředně tím, čemu se nyní říká nový mozek - takový, který se neptá proč.

Ines: *Zdá se mi, že je to pro mne velmi důležité a má to vliv na můj běžný život.*

Ramesh: Zcela správně. Ve skutečnosti je tomu tak, že pokud učení jakéhokoli gurua nemá praktické výsledky v životě, pak nestojí za nic. Je to jen teorie.

Ines: *Ano.*

Ramesh: Učení má vaše postoje a váš život určitým způsobem ovlivňovat, jinak je bez užitku. Jaké důsledky tedy má toto učení ve vašem životě?

Ines: *Má mnoho důsledků a na mnoha . . .*

Ramesh: . . .úrovních.

Ines: *Na mnoha úrovních.*

Ramesh: A jaké jsou to důsledky?

Ines: *V minulých týdnech například hledání ustalo a já jsem nahlédla nesmyslnost snahy zbavit se svého ega . . .*

Ramesh: *Ano.*

Ines: *Zjistila jsem, jaké mám motivace k tomu, dosáhnout osvícení. Stále je tu ztotožňování, ale nedělám si s tím již problém.*

Ramesh: Záleží na tom, co chápete pojmem ego, Ines. Co podle vás znamená ego? Myslíte tím ztotožnění se soustavou těla a myslí?

Ines: *Uvažuji o sobě jako o někom.*

Ramesh: Ano, vždyť někdo jste. Víte, ztotožňování pokračuje i po osvícení. Právě proto mluvím o Ježíši Kristu, Rámanu Maharšim či o někom jiném. Když je někdo oslovil, pak nějakým způsobem zareagovali. Je to tak?

Ines: *Ano.*

Ramesh: Když je někdo oslovil *jménem* . . . To znamená, že tu je ztotožnění se jménem a ztotožnění s tělem. Ztotožnění se jménem a formou tedy pokračuje i po osvícení.

Ines: *Hlavní tedy je, že nevzniká představa, že je tu někdo, kdo koná?*

Ramesh: Ano. Pokud je tu pocit, že nikdo nekoná, pak tu není žádný *jedinec*, který by konal.

Ines: *Jde tedy o pocit být jako loutka?*

Ramesh: Ano, přijmout to, že jsme pouhé loutky.

Ines: *A jak jsem vám již řekla, to se v mém případě převádí jinam. Netoužím po tom, cítit se jako loutka. Ale to není to hlavní.*

Ramesh: Ano.

Ines: *Nyní vím, že tu byly velmi směšné a hloupé motivace, jako třeba mít dobrého otce, který říká: „Dobře děláš!“ Ale jsou tu další důsledky vašeho učení. Život se zdá stejný jako předtím, ale zároveň tu je i jiný pohled na něj. Příkladem toho je, že tu s vámi sedím a úhel pohledu se náhle změní. Najednou cítím, že existuje jen toto jediné Vědomí. Nevnímám ho jako objekt, ale je tu jen to Jedno, a celý obraz leží v Něm.*

Ramesh: Pouze jediná dějící se událost?

Ines: *Ano. Je to jediná dějící se událost. A vy jste totéž co já, objekt ve Vědomí.*

Ramesh: Tak to je. A mluvení i naslouchání *se děje*.

Ines: *No, ano.*

Ramesh: Je to tak? Mluvení a naslouchání *se děje*.

Ines: *Ano, je to pravda.*

Ramesh: A to je to jediné, co se děje.

Ines: *Je to velmi zvláštní, neboť toto Vědomí je stále stejné, ale v minulých týdnech přišel velmi zvláštní pocit. Nejsou tu žádné silné emoce. Je to jako . . .*

Ramesh: Počkejte chvíli. Řekla jste, že tu nejsou žádné silné emoce?

Ines: *Ne. Ano. Na začátku, když jsem sem přišla, byly tu silné . . .*

Ramesh: . . . emoce. Ano, ale nyní? I nyní se jistě emoce objevují?

Ines: *Ano. Emoce někdy přijdou a pak zase odejdou.*

Ramesh: Chápu. Ano.

Ines: *Ale není tu . . .*

Ramesh: Není tu zapletenost do horizontály, zapletenost v čase. To je to, o čem mluvíte.

Ines: *Ano. Něco je stále stejné.*

Ramesh: Ano, rozumím.

Ines: *Emoce přicházejí . . .*

Ramesh: A odcházejí . . .

Ines: . . . *a odcházejí. Vznikají situace, kdy se cítím nespokojená, a pak jsem zase spokojená. Je to jedno. Něco se děje. Je tu však něco velmi . . .*

Ramesh: Chápu. Je tu něco základního.

Ines: *Je tu něco základního.*

Ramesh: Co přetrvává beze změn.

Ines: *Ano.*

Ramesh: Rozumím.

Ines: *Někdy tady sedím a je tu pocit, že v této jednotě prostě jen něco probíhá.*

Ramesh: Ano.

Ines: *A pak přijde myšlenka. Minulý týden mě napadlo, že se vás zeptám, zda mě přijmete za svého žáka. A pak jsem tady seděla a byla tu jen tato jednota. Vy i já jsme tu seděli, oba jako objekty, a nebyl tu „nikdo“, koho bych se mohla zeptat.*

Ramesh: Ano. A co budete dělat, Ines, když vás za žáka přijmu?

Ines: *Je to tak hloupé. (Ramesh se směje.) Upouštím od této otázky. Víte? Mluvím o tom, ale . . .*

Ramesh: Ano. Není to trochu pozdě ptát se, zda vás přijmu za žáka? *(Směje se zároveň s tím, jak to říká.)* Po tolika letech? *(Všichni se smějí.)*

Ines: *Bylo to proto, že jste mluvil o tom, že Rámána Maharši neměl, nebo nepřijal žádné žáky.*

Ramesh: Ano.

Ines: *Proto se objevila tato otázka.*

Ramesh: Rámána je jediný guru, kterého znám, který zcela explicitně prohlásil, že nemá žádné žáky. Rozumíte? A také řekl, že nemá žádného gurua. Neměl živého gurua a neměl živé žáky. Toto řekl naprosto jasně. Proč, to nevím. Žádný důvod není potřeba, ale skutečností zůstává, že řekl, že nemá žádné žáky. Proto když někdo prohlásí, že jeho učení navazuje na linii učení Rámány Maharšiho, je to lež. Nemůže to být pravda. Od Rámány Maharšiho nezačíná žádná linie, neboť Maharši neměl žádné žáky. Žádní žáci, žádná linie. *Žádná* linie od Maharšiho začínat nemůže. Tak to je.

Raghunath: *Včera jste říkal, že doba života člověka i všechno, co člověk během ní prožívá, je již dopředu naprogramováno.*

Ramesh: Ano. Je to předurčeno.

Raghunath: *To znamená, že dobu života nikdo nemůže prodloužit, nikdo.*

Ramesh: Tak jsem to říkal a je to koncept.

Raghunath: *Moderní medicína však dokázala průměrný věk života prodloužit.*

Ramesh: Ano.

Raghunath: *Jak to vysvětlíte?*

Ramesh: Domníváte se, že lékařský výzkum není součástí činnosti Vědomí? Domníváte se, že probíhající lékařský výzkum není součástí Boží vůle? Co vás přivádí na myšlenku, že Bůh při určování osudu dané soustavy těla a mysli nebere v úvahu lékařský výzkum?

Raghunath: *Průměrný věk života se zvýšil.*

Ramesh: Průměr je jen statistika.

Raghunath: *O čem to tedy svědčí?*

Ramesh: Svědčí to pouze o tom, že Bůh ví, co se má stát. Proto při určování osudu dané soustavy těla a mysli bere v úvahu lékařský výzkum. *(Pauza.)* Stále nevidím žádný problém. *(Pauza.)* Mluvíte o něčím osudu, jenž je dopředu určen, a pozdějším lékařským výzkumu? V tom je váš problém?

Raghunath: *Vrátím se zpět k původní otázce. Není snad lékařský výzkum výsledkem vytrvalého snažení části lidstva?*

Ramesh: Odkud však toto snažení pochází? Kde se u lidstva vzala tato vytrvalost?

Raghunath: *Jak víte, pochází od jedinců.*

Ramesh: Ano, vím, ale kde k ní přišel ten jedinec? Není snad vytrvalé snažení daných jedinců součástí jejich naprogramování? Trpělivost jedněch, vytrvalost druhých, talent několika jedinců - nejsou snad tyto vlastnosti součástí naprogramování daných soustav těla a mysli? A kdo zadal toto naprogramování? Byl to Bůh. Je to tak? Kde je tedy problém? Stále ho nevidím.

Raghunath: *Problém je v tom, že se nám zdá, že děláme pokroky.*

Ramesh: „Kdo“ dělá „jaké“ pokroky? Je tu pokrok. *Ano.* Je tu vývoj a je tu pokrok. „Kdo“ však tento pokrok vytváří? Je snad pokrok nezávislý na Boží vůli? Nejsou trpělivost a vytrvalost součástí naprogramování daných jedinců?

Raghunath: *Je to tak.*

Ramesh: Je-li tomu tak, potom Bůh zřejmě naprogramoval daným soustavám těla a mysli trpělivost a vytrvalost právě proto, aby byly schopny provádět lékařský výzkum.

Estrela: *Ztotožňování se vytrácí.*

Ramesh: Vytrácí se. A to proto, že je to Boží vůle.

Estrela: *Osud?*

Ramesh: Osud. Boží vůle vzhledem k tomu, co se má prostřednictvím této soustavy těla a mysli dít.

Estrela: *Soustava těla a mysli však nedělá nic, ne? Děje se to tak?*

Ramesh: Tak se to děje. Správně. Soustava těla a mysli nedělá nic. V tom to je.

Estrela: *Když to chci i když to nechci?*

Ramesh: Nemůžete to chtít ani nechtít. Je-li tato soustava těla a mysli naprogramována tak, aby to chtěla, bude to chtít. Ale zda toto chtění přijde nebo nepřijde, nezáleží na tom, kdo to chce, ale na Boží vůli. Tím mám na mysli, že vás nikdo nemůže v tomto chtění zadržet. Chtít znamená přát si. Je to tak? Přání se děje. Přání se děje, když se dít má. Očekávání se děje, když se dít má, ale zda se toto očekávání promění v to, co je očekáváno, to nemáte ve svých rukách. Tím myslím, že očekávání neustane, neboť je součástí Božské hypnózy. Součástí Božské hypnózy je to, že jedinec, který se považuje za jedince, bude něco očekávat. Je to přirozené. Je to součást *máji*. Zda však to, co očekáváte, nastane nebo nenastane, to závisí na vašem osudu či Boží vůli, což je totéž.

Estrela: *To znamená, že ego je nesmysl.*

Ramesh: *Ano!* Ale dosud je tady, že? Tím mám na mysli, že i když jste pochopila, že je ego nesmysl, ego nezmizí.

Estrela: *Nemůžu tedy dělat nic.*

Ramesh: Nemůžete dělat nic. S ničím nemůžete vůbec nic dělat. Chápete? A přece něco dělat musíte. Co tedy můžete dělat? Pouze čekat a pozorovat, co se děje. Co jiného můžete dělat? Pouze pozorovat, co se děje, aniž byste hodnotila, zda je to dobré či špatné. Chápete? Co jiného můžete dělat?

Wolfgang: (Vyjasňuje si otázky Estrely.) *Dobře. Vědomí se tedy rozhodne, že zničí nějakou konkrétní spekulující mysl, ego, a pak je daná soustava těla a mysli prostoupena tím Neosobním, přičemž nadále pokračuje jako objekt.*

Ramesh: Ano. Zcela správně. A je tomu tak i v případě, že osvícení přijde velmi brzy, jako u Rámany Maharšiho. Rámána Maharši žil po osvícení ještě téměř padesát let. Jak těch padesát let žil? Dělal, co si kdo myslel, že dělá. Děláním se dělo. Nebyl tu žádný Rámána Maharši, který by se domníval, že něco dělá. Ale děláním se dělo dál, neboť tu byla soustava těla a mysli, jejímž prostřednictvím energie pokračovala ve své činnosti podle toho, jak to bylo naprogramováno a k čemu byla daná soustava předurčena. Daná soustava těla a mysli byla předurčena zemřít na rakovinu, proto došlo k rakovině. *(Pauza.)* Chápete?

Můžete říci: „Jak mohl být Maharši osvícený, když nebyl schopen vyhnout se rakovině? Je-li tu 'někdo', kdo je osvícený, pak by ten 'někdo' měl být schopen zabránit rakovině.“ Osvícení ale znamená, že tu žádný „někdo“, žádné „já“, není. „Já“ se tedy nemůže starat o to, jak daná soustava těla a mysli zemře. Soustava těla a mysli zemře podle toho, jak bylo dáno, za okolností, za nichž zemřít má. Není tu žádné „já“, které by se o to staralo.

Wolfgang: *V soustavě těla a mysli, u níž došlo k osvícení, tedy existuje nazření, že je pouhým nástrojem. Pocit vlastní vůle je pryč.*

Ramesh: Správně. Pocit osobní vůle je pryč. Správně. Ve skutečnosti je právě toto osvícením. Osvícení znamená, že tu není žádné „já“ s pocitem osobního konatelství. „Já“ nedělá nic. Vše, co se děje, je Boží vůle. Stoprocentní přijetí této skutečnosti - které však též podléhá Boží vůli - je osvícením. Nevede to k osvícení, ale samo o sobě to je osvícení.

Nanda: *Několik posledních dní jsem pociťoval velké zklamání. Myslel jsem si, že budu schopen naplnit svá velká očekávání, ale pak jsem pochopil, tak jak to neustále opakujete, že nemohu dělat nic.*

Ramesh: Ano.

Nanda: *V určitém okamžiku jsem se rozhodl, že budu muset zřejmě upustit od svých očekávání a prostě přijímat to dobré, co přichází, ať už je tu nyní pochopení jakékoli.*

Ramesh: Jistě. Zcela správně. Je-li tu určité přijímání, objevuje se pocit spokojenosti. Přijímání není ve „vaší“ moci. A není-li nic ve „vaší“ moci, pak tu není ani nic, co byste „vy“ mohli dělat.

Nanda: *Vždy, když poznám, že se „já“ „vytrácí“, promítnu si zase něco navenek, neboť je to takový krásný pocit.*

Ramesh: Ano. Víte Nando, důležité je, že není žádnou chybou pociťovat, že něco děláte. Na přelomu století napsal jeden mimořádně talentovaný Němec, Hans Veihinger, knihu nazvanou *Filosofie „Jako kdyby“*. Říká v ní, že pokud opravdu pochopíme a přijmeme, že nemáme žádnou svobodnou vůli, že nemáme nad ničím moc, potom si své světské záležitosti zařizujeme tak, jako kdybychom svobodnou vůli měli. Příkladem toho je slunce. Víme, že se slunce nikam nepohybuje, a přesto používáme výrazy „východ slunce“ a „západ slunce“, jako kdyby se slunce pohybovalo. Používejte tedy vaši „svobodnou vůli“, předstírejte, že svobodnou vůli máte, nadále užívejte slov a jedněte, jako kdybyste svobodnou vůli měli.

Protože je to tak, zeptám se: „Jak máte jednat, jak máte žít svůj život, jak se máte rozhodovat?“ Odpověď je velmi jednoduchá: „Dělejte cokoli, co podle norem sociální spravedlnosti, morálky a odpovědnosti dělat chcete, jako kdybyste svobodnou vůli měli - přičemž hluboko uvnitř budete vědět, že žádnou svobodnou vůli nemáte.“ Potom na vás nebude ležet tíha vašich rozhodnutí. Hluboko v sobě víte, že nemáte nad ničím moc. Nemůže se přihodit nic, co by nebylo vůlí Boží. S

tímto pochopením tedy děláte svá rozhodnutí a jednáte, jako kdybyste opravdu jednali, ale není tu tíha odpovědnosti, včetně možné viny či lítosti. Chápete to?

Bill: *Můžeme to použít u sádhany, duchovních cvičení, konání ve světě, i u obchodních vztahů? A jak je to s cvičením či usilováním? Trochu jsem četl Maharšiho a on říká, že dokud je tu pocit jinakosti či oddělenosti . . .*

Ramesh: Co říká? Nabádá prozkoumat: „Kdo jsem já?“ Je to tak? Říká, že něco očekáváte. Jaké je řešení? „Kdo“ očekává? Něco chcete. „Kdo“ chce? Chcete něco poznat. „Kdo“ chce poznat? Položení této otázky je jemnou připomínkou toho, že tu žádné „já“ není. Maharši tedy říká, že pokud se takto zeptáte, pak „já“ zmizí ve svém Zdroji. Zdroj znamená Vědomí. Odkud „já“ pochází? Pochází z Vědomí, neboli od Boha. Položíte-li tuto otázku, pak se „já“ ztratí ve Vědomí, splyne s Bohem. Toto je vlastně praxe *džapy*, tedy neustálého opakování. Chápete? Jakou praxi jste měl na mysli, když jste mluvil o „sádhane“?

Bill: *Je tu jen jediná, pokud vím.*

Ramesh: Nevíte o žádných cvičeních meditace či jógy?

Bill: *O tyto věci jsem se přestal zajímat.*

Ramesh: Ach, rozumím. Nevíte tedy o žádných metodách probouzení energie *kundalini*?

Bill: *Je tisíce takových technik a postupů, ano.*

Ramesh: Řekl jste, že jste je opustil.

Bill: *Ano.*

Ramesh: Vy jste je *opustil*, anebo byly v procesu hledání *opuštěny*?

Bill: *Byly opuštěny.*

Ramesh: Byly opuštěny jakožto součást vývoje, součást procesu hledání. Když přijdou, ať si přijdou. Pokud odpadnou, nechť si odpadnou. Přijměte cokoli, co se děje. Proto znovu opakují: možná chcete meditovat a ptáte se, zda to máte nebo nemáte dělat. Odpověď je prostá: meditujte! Cítíte-li, že rád meditujete, pak meditujte. Máte-li rád lososy, jezte lososy!

Bill: *Mohu si tedy vybrat, zda se snažit o dotazování a zkoumání, anebo se jenom dívat na televizi? Zdá se, jako by ego tuto možnost volby mělo.*

Ramesh: Ne, já říkám, že ať dojde k čemukoli, děje se to podle osudu dané soustavy těla a mysli. Je-li osudem dané soustavy sledovat televizi, pak se děje sledování televize. Je-li jejím osudem praktikovat Sebedotazování, pak přijde praxe Sebedotazování. Na tom, co chce Bill, nezáleží. Bill nemá možnost volby, zda se dívat na televizi nebo praktikovat dotazování. To je podstata toho, co říkám. Bill nad tím nemá moc. V Billově moci není ani zvednout ruku. Bill se ze své vůle nemůže ani podrbat. Proč se drbeme? Protože je tu nějaké svrbění. Kdyby tu svrbění nebylo, nedrbali bychom se. Takže se drbete proto, že nastalo svrbění. Nečetl jste, jak o těchto základních věcech, že je vše předurčeno a že žádný jedinec nemá svobodnou vůli, říkal jistému člověku Rámana Maharši?

Bill: *Četl jsem to.*

Ramesh: Nato zvedl tento člověk ruku a řekl: „Je zvednutí mé ruky též součástí osudu a nikoli moje svobodná vůle?“ A Rámána Maharši to potvrdil. Proč to potvrdil? K dalšímu vyptávání již nedošlo. Kdyby onen člověk naléhal s dalšími otázkami, nevím zda by na to Maharši odpověděl. Maharši měl takový trik, že když někdo neustále kladl hloupé otázky, pouze tiše seděl a díval se mu přes rameno. *(Smích.)*

Co by řekl Maharši, nevím, ale odpověď je jednoduchá. Proč muž zvedl ruku, Bille? Myslel si, že „on“ zvedá ruku. Zvedl ruku, neboť mu Maharši řekl, že nemá svobodnou vůli. Mozek zareagoval a „on“, jakožto spekulativní mysl, si řekl: „Co tím myslí, že nemám svobodnou vůli? Mohu zvednout svoji ruku.“ Proto ten muž zvedl ruku. Zvednutí ruky byla primárně reakce mozku na něco, co zaslechl. Chápete? V tomto smyslu zvednutí ruky nebyla jeho svobodná vůle, ale pouze reakce mozku, a potom také zapletenost spekulativní mysli, když zaslechl, že nemá svobodnou vůli.

Bill: *Mája však odráží zpátky egu, že něco konám. A tak se pochopitelně zdá, jako bych měl možnost na někoho působit. Vypadá to tak.*

Ramesh: *A právě to je mája.*

Bill: *Aha!*

Ramesh: *Vaše domněnka, že jako oddělený jedinec máte možnost volby dělat to, co chcete, je samo o sobě mája neboli Božská hypnóza.*

Ines: *Stále se objevují nějaké interpretace.*

Ramesh: *To je spekulativní mysl.*

Ines: *Tam, kde máme hotel, je například zábavní park s loutkami. Jsme na tom stejně jako ty loutky.*

Ramesh: *Ano, opravdu.*

Ines: *Neustále je tu mysl, která interpretuje, hraje si s představami a vytváří zápletky. Pořád a pořád.*

Ramesh: *Ano, ale dívají-li se děti na loutky, myslíte, že je považují za pouhé loutky?*

Ines: *Ne. Loutky jsou pro ně skutečné.*

Ramesh: *Považují je za skutečné. Děti jsou tak „zhypnotizované“, že považují loutky za skutečné. Chápete? Podobně zhypnotizovala Božská hypnóza nás, abychom si mysleli, že všechny objekty, které v projeveném světě vidíme, jsou skutečné.*

Ines: *A také, že vidím-li něco, nevidím to takové, jaké to je, ale vytvářím si interpretace: „Líbí se mi to, nebo . . .“*

Ramesh: *Zcela správně.*

Ines: „*Tohle se mi hodí a tamto ne. Tohle má v mém životě význam a tamto ne.*“ *A vždy je to jen moje fantazie, moje zápletka ve filmu života.*

Ramesh: Jak řekl Rámána Maharši: „Každé myšlení začíná s myšlenkou „já“, což je ego neboli pocit osobního konatelství.“ Chápete? Ale pocit osobního konatelství vede k tomu, že se do věcí zaplétáme. Je to přirozené. Nejdůležitější však je pochopit, že vede-li něco k zapletenosti, není tím ještě vše ztraceno. Tím, že se do něčeho zapleteme, není vše ztraceno.

Zapletenost probíhá v čase, v horizontále, pak náhle přijde pochopení, že jsme se do něčeho zapletli, a zapletenost je přerušena. Není tomu tak? Zpočátku k přerušení zapletenosti třeba vůbec nedojde, ale je-li tu určité pochopení, pak toto pochopení přivodí náhlé nazření, že je tu zapletenost. Představíme-li si tedy stupnici od nuly do desítky, pak eventuální zapletenost bude při určitém pochopení přerušena na devítce. Čím bude pochopení hlubší, tím bude nazření zapletenosti přicházet rychleji. Zapletenost se tedy bude vypínat postupně na osmičce, sedmičce, šestce, až nakonec bude přerušována hned, jak přijde. Náhlé nazření však není způsobeno „vámi“, ale *pochopením*. To je třeba si uvědomit. Náhlé nazření toho, že jste do něčeho zapleteni, není něco, co byste „vy“ z „vašší“ vůle mohli učinit. Nazření je vyvoláno pochopením.

Ines: *Před dvěma dny jste říkal, že sice nemáme možnost volby, ale je tu možnost trpět nebo se nudit. Tak jsem to alespoň pochopila, neboť není-li tady zapletenost, je tu stále totéž . . .*

Ramesh: Není tu utrpení.

Ines: *Není tu utrpení, ale není tu již ani toužení.*

Ramesh: Zcela správně.

Ines: *Ani žádné potěšení. Je to jako . . .*

Ramesh: Je to, jako když se nudíte.

Ines: *Ano, je to, jako když se nudíme.*

Ramesh: Podívejte se, vy chcete od života jenom extázi, vytržení a žádné utrpení.

Ines: *Ne, necítím se znuděná, cítím se plná klidu a míru.*

Ramesh: Plná klidu a míru. To je hezké. Pak tu není žádný problém. Pokud to interpretujete jako pocit klidu a míru, pak je to to jediné, co vlastně hledáte, Ines. To, co ve skutečnosti hledáte, je klid a mír. Klid znamená nepřítomnost utrpení *a zároveň* nepřítomnost vytržení.

Ines: *Ale často chceme také vytržení. Chceme klid společně s extází.*

Colin: *Největší extází musí být osvícení. Mnoho lidí si to, zdá se, myslí.*

Ramesh: *Mnoho lidí si to, zdá se, myslí. Správně. (Smích.)* Proto chtějí osvícení. Blaženost. Velkou blaženost. Slovo „blaženost“ je velmi zavádějící. Vzbuzuje očekávání. Pojem „blaženost“ v souvislosti s osvícením vzbuzuje očekávání. Chápete?

Colin: *A kdy se „blaženost“ začala dávat do souvislosti s osvícením?*

Ramesh: Nevím. Nejsem historik a nezabývám se historií Védanty.

Colin: *Domníval jsem se, že Rámana Maharši . . .*

Ramesh: Rámana Maharši nemluvil anglicky. Maharši používal slovo *ánanda*. Nisargadatta Mahárádž též nemluvil anglicky. Všechny knihy, v nichž se mluví o blaženosti, jsou překlady, přičemž „blaženost“ je překladem slova *ánanda*. Pro mě *ánanda* značí klid a mír.

Colin: *Ach ano, dobrá.*

Kavita: *Je zážitek ánandy i v případě osvíceného člověka zabarven danou soustavou těla a mysli . . .?*

Ramesh: Podívejte se, máte třeba pocit štěstí. Přihodí se něco hezkého a vyvstane pocit štěstí. Co se děje potom? Než se objeví další očekávání, je tu krátký interval mezi pocitem štěstí a pocitem dalšího očekávání. Není právě toto klid a mír? Není-li tu očekávání, je tu klid a mír.

Kavita: *Byla jsem velmi překvapena, neboť jsem četla váš překlad Džňánéšvary v knize Experience of Immortality (Zážitek nesmrtnosti). Zčásti je to velmi lyrické, citové a poetické. Připomíná to blaženost a způsob, jakým obvykle o blaženosti smýšlíme, tedy jako o velmi expanzivním a radostném stavu. Právě proto jsem překvapena, jak to záleží na džňáninově vlastním . . .*

Ramesh: Podívejte se, ani Džňánéšvara nemluvil anglicky a používaný termín *Sat-Čit-Ánanda*, Bytí-Vědomí-Blaho, se stalo tradičním spojením, které je stále opakováno.

Kavita: *Měla jsem na mysli to, zda různí džňáninové mají různou povahu?*

Ramesh: Zcela určitě.

Kavita: *Mluvil jste o tom, že Nisargadatta Mahárádž byl jiný než Rámana Maharši. Řekněme, že by soustavu těla a mysli džňánina byla od přírody poetická . . .*

Ramesh: Jistě, jistě. Pak přijdou básně. Pak přijde poezie.

Kavita: *Ovlivní to tedy jeho výraz, jeho projev.*

Ramesh: Jistěže ano.

Ines: *Moje zkušenost je taková, že někdy se objeví tak silný pocit lásky, že pak přijdou básně.*

Ramesh: To je zcela v pořádku.

Ines: *Nyní jsem však pochopila, že „To, co je“, je stále stejné, právě tam se to odehrává a není to ono vzplanutí, nejde o silné emoce.*

Ramesh: Proto má hlavní myšlenka spočívá v tom, že existuje právě „To“, co jsme. Co je to Vědomí? Co je to „Já Jsem“? „Já Jsem“ je interval mezi dvěma očekáváními, kdy jedno očekávání je naplněno a jiné dosud nevyvstalo. Mezi tím se nachází to, co nazýváme *ánanda*.

Ines: *Ale nejde jen o očekávání.*

Eve: *Objeví se touha a náhle je naplněna. Toužila jsem například po určitém typu hodinek a pak se stalo, že mi je někdo nečekaně daroval. V touze je obsaženo i to, že pociťuji štěstí.*

Ramesh: Ano.

Eve: *Cítím se šťastná a domnívám se, že štěstí mi přinesly hodinky.*

Ramesh: Ano.

Eve: *Což je omyl.*

Ramesh: Zcela správně. Je to opravdu omyl.

Eve: *Je to omyl, neboť pocit štěstí spočívá v uvolnění napětí, které bylo vytvořeno právě touhou.*

Ramesh: Zcela správně.

Eve: *V jistém smyslu jde tedy o to, abychom pochopili, že vnější hmotné věci nám štěstí nepřinesou.*

Ramesh: Jistě, neboť nejsou trvalé.

Eve: *Navzdory tomu si stále myslíme, že čím víc toho budeme po hmotné stránce mít, tím budeme šťastnější.*

Ramesh: Zcela správně.

Eve: *Znamená to odetnout kořeny touhy prostřednictvím pochopení touhy, neboť spolu s uvolněním napětí a energie přijde pocit úlevy.*

Ramesh: Je to tak. Správně.

Eve: *Ovšem, jak jste řekl, deset dní poté uvidím v katalogu další nabídku a pomyslím si: „Ach, taková krása . . .“*

Ramesh: Jistě.

Helen: *To, co říkáte, vypadá tak jednoduše, ale mít tyto věci na paměti během našeho každodenního života . . .*

Ramesh: *Žádal jsem vás, abyste měli něco na paměti? Proč to mít na paměti? Proč se snažit neustále na něco myslet? Myslíte snad stále na to, že slunce je stálice, kolem níž se všechny planety otáčejí? Máte snad toto neustále na paměti?*

Helen: *Ne.*

Ramesh: *Proč na to nemyslíte? Neměla byste si to připomínat? Myslím, že je to důležitá skutečnost. (Smích.) Proč na to nemusíte myslet? Protože jste to přijala! Tedy dobrá, přijmete učení. A potom máte problém, co dělat v běžném životě. Je to váš problém?*

Helen: *Ano.*

Ramesh: Jak se v životě rozhodujete?

Helen: *Učiním rozhodnutí a pustím se do řešení situace.*

Ramesh: Ano, pustíte se do řešení situace. Dělejte svá rozhodnutí podle vašich měřítek morálky, odpovědnosti, sociální spravedlivosti či jakýchkoli jiných norem a podle toho, co vám vaše duchovní praxe a náboženské vyznání velí dělat. Dělejte, cokoli chcete, podle toho, co si myslíte, že dělat máte. Jinými slovy říkám, abyste dělali to, co si myslíte, že dělat máte. Není to snad dostatečně jednoduché?

Helen: *Ale to, co si myslím, že mám dělat, to je naprogramováno.*

Ramesh: *Ano! Proto si s tím nelámejte hlavu. (Smích.)*

Helen: *Ale to není v mé moci.*

Ramesh: Není! Zcela správně. Je to dáno osudem. Ať tedy uděláte jakékoli rozhodnutí podle jakýchkoli měřítek, pak podle Boží vůle a vašeho předurčení mělo být vámi toto rozhodnutí uděláno. To vám však nebrání, nebo by nemělo bránit, abyste použila svůj úsudek, *jako kdybyste* měla svobodnou vůli. Chápete? Použijte vaše měřítko: „Mé náboženství mi říká, že toto bych dělat neměl, můj smysl pro spravedlnost mi říká, že toto bych dělat měl, že bych měl pomoci.“

Jiné náboženství může jinému říkat něco jiného. Ale celkem vzato většina náboženství říká totéž. Smysl pro spravedlnost říká totéž. Jediné pochopení, jehož je zapotřebí, spočívá v tom, že to, co se rozhodnete udělat, se nestane, není-li to vašim osudem a vůlí Boží. Čiňte tedy rozhodnutí. Zkoušejte rozhodnutí dovést k výsledku. Kde je problém? Učení je prosté, ne?

Eve: *Včera jsme si povídali s Isabelou a náhle jedna z nás řekla: „Kdybychom to byly udělaly . . .“ Obě jsme se okamžitě na sebe podívaly a daly se do smíchu. (Ramesh se směje.) Kdo však takto přemýšlí? Mám tím na mysli, že nemá smysl vracet se do minulosti a říkat, že jsme něco měly udělat, neboť to nebylo v naší moci.*

Ramesh: Nebylo. A existuje ještě přímější odpověď: „Kdybychom to byly udělaly . . . - My jsme to však *neudělaly!*“ (Smích.) Chápete? „My jsme to však *neudělaly!*“ To je celé. Vy jste to *neudělaly!*

Eve: *Neudělaly jsme to. Ale proč ne? Protože to nebylo v naší moci. Takže je tu smích . . .*

Ramesh: *Ano! Nebylo to ve vaší moci. To je vše. A co znamená tento smích? Znamená náhlé nazření toho, že jste se zapletly. Začaly jste se zaplétat. Otázka „Proč jsme to *neudělaly?*“ znamená zapletení. Ale najednou je tu nazření, a *nezpůsobily* jste ho „vy“, bylo vyvoláno *pochopením*.*

Eve: *Tedy žádné další přemítání . . .*

Ramesh: V tom to je. Už žádné další přemítání. Zcela správně. Žádné další přemítání, tak je to správné.

Daniel: *Myšlenky však přicházejí neustále.*

Ramesh: Byl jste to snad „vy“, kdo způsobil, že tomu tak je? Řekl jste, že „myšlenky přicházejí neustále“. A co s tím chcete udělat? Co s tím „vy“ *můžete* udělat?

Daniel: *Začnu nad tím přemítat.*

Ramesh: Ano. A co?

Daniel: *Měl bych přestat.*

Ramesh: „Kdo“ by měl přestat? Chápete? Přemítání ustane, neboli k zapletenosti nedojde, jen pokud je vaším osudem, že už se nebudete zaplétat. Je-li vaším osudem ještě se nechat do něčeho zatáhnout, pak tomu tak bude. Nechte myšlenky přijít a způsobil zapletenost. Dovolte, ať tu zapletenost klidně je. A je-li vaším osudem, že má být zapletenost přerušena, pak bude přerušena. A co ji přeruší? Pochopení. *Měl* jste sem přijít. Bůh vás sem *měl* poslat. *Měl* jste tu naslouchat a pochopit. Teď tedy nechte pochopení *působit*. „Vy“ však chcete toto pochopení použít tak, aby něco přineslo.

Daniel: *Použít ho k řešení situace.*

Ramesh: Ano. „Vy“ chcete pochopení použít k tomu, abyste „vyřešil“ situaci. V tom je celý problém. Říkám vám, nechte pochopení *působit*. „Vy“ však chcete pochopení použít k řešení situace a to nelze. Pokud je situace vyřešena a vy si myslíte, že jste to udělal „vy“, vznikne pocit pýchy: „Já jsem vyřešil situaci.“ Pokud ale doopravdy pochopíte, že situace *byla vyřešena*, pak tento pocit konatelství bude postupně slábnout.

*džéthé džátó téthé tu mádžá sángáti /
čálavisi háti dharunijá //
čáló váté ámhi tudžáči ádhára /
čálavisi bhár savé mádžá //
bóló džátá barala karisi té níta /
néli ládža dhíta kéló dévá //
avaghé džana madža džálé lókapála /
sóiré sakal pránasakhé //
Tuká mhané átá khélató kavatuké /
džálé tudžé sukha antarbáhi //*

At' jdu kamkoli, Ty jsi se mnou, můj Pane.
Držíš moji ruku a kráčíme společně.
Hledal jsem Tě díky Tvé milosti.
Zbavil jsi mne falešné představy o konatelství jedince
a to, co zůstalo, je klid a svoboda.
Spekulativní mysl se zaplétá a říká hlouposti.
Tvá milost zasáhla a tuto mysl odstranila.
Cítil jsem se vinen svým egem.
Ve Svém soucitu jsi mi dal poznat,
že vše, co se děje, je Tvoje vůle.
Zbavil jsi mne spekulativní mysli

a pracovní mysl se teď plně raduje ze své svobody.
Každého člověka vidím jako Tvoje projevení
a chovám ho ve svém srdci.
Tukarám říká:
Nyní tančím pln údivu.
Nazřel jsem mír Tvé přítomnosti uvnitř i vně.

OBRAZ ČTVRTÝ

Pozoruješ-li stále měsíc ve vodě, mineš měsíc na obloze. Upínáš-li zraky k prstu ukazujícímu na měsíc, mineš měsíc. A taky nezapomeň, že dnešní měsíc nebude měsícem zítřejším!

Modlitba je skutečnou modlitbou jen tehdy, není-li založena na strachu či naději.

Považuj se za mrtvého a můžeš dělat, co chceš.

Ramesh: Jak se jmenujete? Co pro vás mohu udělat?

Jeden z posluchačů: *Mé duchovní jméno je Riši a mé finské jméno je Taavi. Byli jsme v několika ášramech. Většina lidí tam jsou duchovní hledající, proto si myslím, že chtějí poznat sami sebe nebo chtějí nalézt určitý klid a mír.*

Ramesh: Chtějí nalézt klid a mír. To je to, co skutečně chtějí. A proč tu klid a mír není?

Taavi: *Není tu kvůli mysli.*

Ramesh: A vám to nejde se mysli zbavit. Je to tak?

Taavi: *I když jsme se o to pokoušeli dost dlouho, nepodařilo se nám to.*

Ramesh: Ne! (*Směje se.*) „Vám“ se to nepodařilo! Pročpak to? Protože „vy“ jste mysl *nevytvořili*.

Taavi: *Nevytvořili. Mysl tu byla od začátku.*

Ramesh: Byla tu od začátku. Snažíte se mysl řídit, ale mysl být řízena nemůže. Mysl má svou vlastní přirozenost a přirozeností mysli je zabývat se vnějšími věcmi.

Taavi: *Ano. Zdá se, že funguje samostatně, aniž by k tomu od nás potřebovala svolení.*

Ramesh: Zcela správně. Domnívám se, Taavi, že vaše skupina je na životní pouti a hledá klid a mír, že?

Taavi: *Mír nebo Boha nebo Já, můžete to nazvat jakkoli.*

Ramesh: Ano, ale nenalézá to.

Taavi: *Myslím, že si to neseme s sebou. (Smích.) Ale zdá se, že tu jsou nějaké zábrany, a problém je asi v tom, jak ty zábrany odstranit.*

Ramesh: Je to tak. Problém je v tom, jak ty zábrany odstranit. A vy jste tyto zábrany vytvořil, Taavi?

Taavi: *Nevím, zda jsem je vytvořil já nebo svět, ale jsou tady.*

Ramesh: Tyto zábrany či překážky jste nevytvořil vy.

Taavi: *Ano.*

Ramesh: A když jste je nevytvořil, co vás pak vede k tomu, myslet si, že je můžete odstranit? Chcete je odstranit nějakou činností, které budete říkat „moje“ činnost?

Taavi: *Nebo nečinnost.*

Ramesh: V pořádku. A je tato nečinnost ve vaší moci?

Taavi: *Nezdá se, že by byla.*

Ramesh: Nezdá se. Je to, co nazýváte „svoji“ činností nebo nečinností, tedy pozitivní nebo negativní činností, opravdu „vaše“ činnost? Moje otázka zní, zda jde o konání Taaviho. Jakmile to zjistíte, dostanete se k tomu podstatnému. Má hlavní myšlenka spočívá v tom, že Taavi nemůže vykonat žádný čin. Jediné, co existuje, co skutečně existuje, je soustava těla a mysli a čin se děje prostřednictvím této soustavy.

Taavi: *Vypadá to tak, že je tu silné ztotožnění s touto činností nebo nečinností.*

Ramesh: Ztotožnění? „Čí“ ztotožnění? Podívejte se, je tu nějaké „já“. Je tady Taavi, který říká: „Toto je mé konání.“ Má rada je taková, že pokud pochopíte, o jaké jde konání, pak Taavi možná přijme, že to není „jeho“ konání. A jestliže neexistuje žádný čin, který by byl Taaviho, může tu být vůbec nějaký Taavi? Moje hlavní myšlenka spočívá v tom, abyste se pokusil zjistit, zda existuje čin, který by Taavi mohl nazvat „svým“ činem. Já říkám, že každé konání, k němuž dochází, se děje prostřednictvím soustavy těla a mysli.

Nenechte se mýlit. Cokoli říkám, cokoli kdy jaký mudrc řekl, cokoli kdy jaké písmo kteréhokoli náboženství řeklo, je koncept. A koncept je něco, co někdo přijmout může a někdo ne. Je to tedy tak, že cokoli řeknu, není poznání, není to pravda, ale je to koncept vytvořený myslí.

Taavi: *Jestli tomu správně rozumím, chcete po nás, abychom se dotazovali, zda naše činy jsou opravdu naše.*

Ramesh: Správně. Já tvrdím, že to, co nazýváte „svým“ činem, je pouze reakce mozku na vnější události, nad nimiž nemáte žádnou moc. Jak dochází k nějakému činu? K činu dochází prostřednictvím soustavy těla a mysli, a to tak, že mozek zareaguje na myšlenku, která přijde zvnějšku. Vy myšlenku nevytváříte. Mozek pouze na myšlenku reaguje. Mozek je reagující činitel. Není ve „vaší“ moci, jaká myšlenka se objeví, ani to, co uvidíte nebo uslyšíte. Mozek reaguje na myšlenku či na to, co vidíte, slyšíte, chutnáte, čicháte nebo hmatáte.

Taavi: *Rozumím-li dobře, pak to znamená, že ztotožnění s našimi činy a naším myšlením je jen spontánně přicházející proces. A vy chcete, aby byl změněn, je to tak?*

Ramesh: Ne! „Vy“ nic změnit nemůžete. „Vaše“ změna čehokoli by byla „vaším“ činem, nemyslíte, Taavi?

Taavi: *Ano, byla.*

Ramesh: Byla. A stále jsme v bodě, kdy Taaviho žádám, aby mi řekl, co je jeho konání.

Taavi: *Jestli tomu rozumím, tak pokud něco nazvu svým konáním, pak to znamená, že se ztotožním s myšlením a činy, které přicházejí.*

Ramesh: Takže činy přicházejí?

Taavi: *Ano.*

Ramesh: Vy říkáte, že to jsou „vaše“ činy. Ale pokud činy přicházejí, jak to mohou být „vaše“ činy, Taavi? A jsou-li to „vaše“ činy, musíte je mít pod kontrolou. Já říkám, že nad „svými“ činy žádnou moc nemáte. Cokoli považujete za „své“ činy, jsou jen reakce mozku na myšlenku nebo na něco, co vidíte, slyšíte, hmatáte, čicháte či chutnáte, tedy na něco smyslového. Tatáž myšlenka napadne tři nebo třicet lidí. Tatáž věc je viděna nebo zaslechnuta třemi lidmi, a přesto bude mozek reagovat různě.

Taavi: *Podle svých návyků a podmíněností.*

Ramesh: Zcela správně. Mozek reagující na události je mimo „vaši“ kontrolu a reaguje podle naprogramování, které rovněž nemáte ve „své“ moci.

Taavi: *Pak to vypadá tak, že tento čin, tato reakce, je dění, které je mimo možnost naší volby.*

Ramesh: To je přesně to, co říkám. Čin, k němuž dochází, se děje, aniž byste ho měl ve „své“ moci. A děje-li se bez toho, že byste ho měl ve „své“ moci, jak ho pak můžete nazývat „svým“ činem?

Taavi: *To chápu. Musí tu však být nějaký důvod, proč se jedinec s danými návyky a konáním ztotožňuje.*

Ramesh: Zcela správně. Proč se jedinec s činy ztotožňuje? Protože si myslí, že je oddělený jedinec. Ale žádný oddělený jedinec neexistuje. Jediné, co existuje, je soustava těla a mysli. Jedinec prostě neexistuje. Ale je dosud tady. Taavi možná neexistuje, ale je dosud tady. Je to Taavi, kdo musí žít svůj život. Je to Taavi, kdo se musí rozhodovat. V tomto smyslu tedy Taavi existuje. Dojde-li k nějakému činu, Taavi si myslí, že jde o „jeho“ čin. A jestliže tedy nejde o Taaviho konání, pak tu máte koncept Boha a řeknete, že jde o činy, které koná Bůh skrze danou soustavu těla a mysli.

Každá individuální soustava těla a mysli je naprogramovaný nástroj, který byl stvořen Bohem. Každý člověk je jedinečně naprogramovanou soustavou. Žádní dva jedinci nejsou stejní. Bůh má milióny takových soustav, a tak jak on sám chce, přivodí jejich prostřednictvím daný výstup. Bůh způsobí, že něco uvidíte, uslyšíte či nahmatáte, a mozek odpoví nějakým výstupem. Každá událost je výstup, který nastal podle Boží volby. Každý skutek, k němuž dochází, je skutkem Božím.

Taavi: *Tak pracuje Jednota života.*

Ramesh: Jistě. Ať to nazvete Univerzálním Zákonem, Vědomím, Celkem či Jednotou, lze říci, že každý čin, k němuž dochází, je čin Boží a dochází k němu prostřednictvím nějaké soustavy těla a mysli. Je to tedy součást neosobní činnosti Celku či Vědomí. Dohromady pak všechny činy, které se prostřednictvím soustav těla a mysli v daném okamžiku dějí, vytvářejí „*To, co je*“ v Přítomném Okamžiku.

Pokud opravdu pochopíte a přijmete, že každé konání, k němuž dochází, je konání Boží, dějící se prostřednictvím nějaké soustavy těla a mysli, pak pochopíte, že Boží vůle vzhledem ke konkrétní soustavě těla a mysli je to, co nazývám osudem dané soustavy, nikoli osudem jedince, neboť ve skutečnosti *jedinec vůbec neexistuje*. To, co existuje, jsou miliardy naprogramovaných počítačů, jejichž prostřednictvím Bůh či Vědomí přivodí ty činy, k nimž má dojít.

Taavi: *Dokud se však jedinec cítí jako jedinec, jako ego, pak má pocit: „Chci se tohoto problému zbavit.“*

Ramesh: Problém vzniká jen tehdy, když daný čin považujete za „svůj“ čin. Mysl říká: „Včera nebo předevčera, či před rokem, jsem učinil to a to a někomu jsem tím ublížil.“ Máte pocit viny. Máte pocit zklamání, že „vaše“ konání nepřineslo výsledky, které byste si „vy“ býval přál. Pokud opravdu přijímáte, že nejde o váš čin, pak to musí být konání Boží, neboli činnost Vědomí.

Taavi: *Lze to říci i tak, že poněvadž tyto podmíněnosti, ztotožňování se s konáním a proces myšlení trvaly milióny let, jde o velmi silný návyk a je těžké se ho zbavit?*

Ramesh: Ano, je to tak. Proč je tak těžké se ho zbavit? Protože se chcete zbavit něčeho, co jste nevytvořil. Kdo vytvořil tuto oddělenost? Kdo vyvolal pocit oddělenosti, který znamená neštěstí? „Vy“ jste to nebyl, tak kdo to byl? Tuto oddělenost vytvořil Bůh prostřednictvím toho, co nazýváme Božská hypnóza a co se v hinduismu nazývá *mája*. Podstata máji spočívá v tom, že si každý z nás myslí, že „on“ je oddělený. Každý si myslí, že jde o „jeho“ konání. A proto je-li konání úspěšné, cítí pýchu, není-li úspěšné, cítí vinu či zklamání.

Taavi: *Mája tedy znamená moc či sílu ztotožnění?*

Ramesh: *Mája* znamená chybné ztotožňování se se soustavou těla a mysli jako oddělenou individualitou. *Mája* znamená oddělenost. Může-li schopný hypnotizér způsobit, že dva tisíce lidí uvěří, že tu něco je, přestože tu nic není, nebo že tu nic není, přestože tu něco je, bylo by snad nemožné, aby Božský Hypnotizér vyvolal v každém člověku pocit odděleného jedince? A když Bůh tuto hypnózu vytvořil, pak mám za to, že zase jenom Bůh může tuto hypnózu odstranit.

Taavi: *Jsmo tedy pod vlivem Božské hypnózy a věřím tomu, že se všichni ti, kteří hledají pravdu, upřímně modlí: „Prosím, zbav mne této hypnózy, neboť přináší tolik problémů.“*

Ramesh: To je jediné, co lze dělat. Modlit se, aby nás Bůh této hypnózy zbavil. Hledající to však nedělá. Hledající říká: „Zbavím se této hypnózy *sádhanou*. Budu-li praktikovat danou *sádhanu*, hypnóza zmizí.“ Já však říkám, že ač provádíte *sádhanu*, hypnóza nezmizí, dokud není Boží vůlí, aby zmizela. Proč je tomu tak, že jen jediný z tisíců hledajících hledá odstranění hypnózy? Ostatní tisíce hledají něco jiného: peníze, moc, „takzvané“ štěstí, světské statky, světské radosti.

Taavi: *Chápu to tak, že utrpení a pravděpodobně Boží milost postupně způsobí to, že se závoj poodhrne a člověk začne hledat konečné odstranění hypnózy.*

Ramesh: Z tisíců lidí pouze jediný hledá osvobození z máji. Jiní jsou šťastní nebo nešťastní ve svém ztotožňování, v této hypnóze.

Taavi: *Je to milost.*

Ramesh: Zcela správně. I *hledání*, jak tuto hypnózu odstranit, je Boží milost. Není to tedy „vaše“ chtění či přání. Kdo je potom tím skutečným hledajícím? Je to Taavi? Nebo se hledání děje prostřednictvím soustavy těla a mysli, již bylo dáno jméno Taavi?

Taavi: *Mám za to, že by se hledání nezastavilo, ani kdybych se tak rozhodl. Pokračovalo by dál. Já ho zastavit nemohu.*

Ramesh: Zcela správně. A proč hledání začalo zrovna v *této* soustavě těla a mysli a ne v tisíci jiných?

Taavi: *Je to milost.*

Ramesh: To ano, ale proč přišla milost právě prostřednictvím *této* soustavy těla a mysli?

Taavi: *Jak to mohu vědět?*

Ramesh: Díky pochopení víte, že aby prostřednictvím této soustavy těla a mysli došlo k hledání, musel ji Bůh vhodně naprogramovat. Stvoří-li Bůh soustavu těla a mysli, která je naprogramována tak, aby usilovala pouze o peníze, bude tato soustava usilovat o peníze. Nemá smysl říkat: „On hledá jen peníze. A já hledám osvícení.“

V okamžiku, kdy si ego čili jedinec pomyslí, že hledá osvícení, že „on“ je hledající, staví se vědomě či nevědomě výše než ten, kdo hledá jen peníze. Tím se ego jenom posiluje! A kdy přestává být posilováno? Když pochopíte, že žádný hledající, který hledá osvícení, neexistuje. Hledání se děje jakožto milost prostřednictvím soustavy těla a mysli, kterou Bůh naprogramoval tak, aby k tomuto hledání došlo. Jak potom může Taavi říkat: „Chci proces hledání urychlit!“? Proces bude probíhat přesně podle Boží vůle.

Taavi: *Touha proces urychlit je též součástí naprogramování.*

Ramesh: Zcela správně. Avšak ne pouze součástí naprogramování, ale i součástí oddělenosti, jež je Božskou hypnózou. Právě tato hypnóza vytváří jedince a jeho chtění proces urychlit.

Taavi: *Ale to je docela přirozené, neboť tato Božská hypnóza je dost bolestná. Je tedy přirozené, že se jedinec, který se jako jedinec vnímá, chce této hypnózy zbavit.*

Ramesh: Ano, chcete se zbavit hypnózy. Někdo jiný chce peníze, další zase moc. Kde je jaký rozdíl? Žádný kvalitativní rozdíl v tom není. Je tu jedinec a je tu přání. Pokud se dotyčný pokládá za hledajícího, je jedno, zda si přeje peníze, moc nebo osvícení.

Má hlavní myšlenka, Taavi, spočívá v tom, že pokud skutečně pochopíte, že tu není žádný hledající, který by hledal osvícení, ale že hledání se prostě děje, pak přijde i pochopení toho, že jelikož „vy“ jste s hledáním nezačal, nemáte nad ním žádnou moc. Je to tak? Hledání si půjde svou vlastní cestou. Pak ovšem nebudete jen sedět či relaxovat a říkat si: „V pořádku, hledání si jde svou vlastní cestou podle Boží vůle.“ Jakmile hledání necháte jít svou vlastní cestou, pak tu nebude utrpení!

Taavi: *Zdá se, že nás to přivádí k tomu, přijmout hledání jako zcela přirozený proces.*

Ramesh: Správně. Hledání je přirozený proces a nepřirozeným ho dělá Taavi, když tvrdí, že „on“ je hledající.

Taavi: *Souhlasím, že tento Taavi je velmi nepřirozenou entitou, a že at' se ego snaží o cokoli, přináší to jen problémy.*

Ramesh: Přináší to problémy. A jak tyto problémy mohou zmizet? Problémy zmizí pouze tehdy, když hledající pochopí, že „on“ není hledající. Hledání je neosobní proces Boží vůle.

Taavi: *Zdá se to nepochopitelné. Myslím tím to, že ego, čili „já“, toho nemůže vlastním úsilím dosáhnout.*

Ramesh: Čeho nemůže dosáhnout, Taavi? Co je předmětem hledání?

Taavi: *Jasnost. Stav, kdy ustanou problémy vytvářené myslí.*

Ramesh: A kdy ustanou, Taavi? Ustanou tehdy, až dojde k naprostému přijetí, k absolutnímu pochopení toho, že Taavi jakožto hledající opravdu neexistuje. *Hledání je neosobní proces.* Hledající zmizí jen tehdy, je-li toto přijato. Utrpení ustane pouze tehdy, když zmizí hledající, přičemž zmizení hledajícího nemá hledající ve svých rukách.

Taavi: *Pokud jsem to správně pochopil, zdá se, že jde o mentální proces, kde je již určité pochopení toho, že člověk není osoba, ale v jistých okamžicích přijdou silnější podněty a ego se vrátí zpět, což situaci značně ztěžuje.*

Ramesh: Jistě. Ale když k tomu dojde, co udělá Taavi? Taavi opět přijme to, že on ego nevytvořil. Ego bylo vytvořeno Bohem. A jestliže ego stále vyskakuje a Taavi vidí, že to nemá pod kontrolou, proč je nešťastný? Protože si myslí, že by „on“ měl být schopen něco s tím dělat! Ale pokud Taavi skutečně pochopí, že vyskakování ega je součástí přirozeného procesu, pak to nechá být a nechá ego přicházet.

Taavi: *Zdá se to jako nevyhnutelné. Člověk nezabrání tomu, aby se ego znovu objevilo. Jestliže někdo řekne: „Ty jsi ale hloupý“, nebo „Ukradl jsi moje peníze!“, ohradím se: „Ne! To jsem nebyl já!“, a ego je tady.*

Ramesh: Zcela správně. Řešením je, přijmout ego jako součást přirozeného procesu. Odkud se bere utrpení, Taavi? Utrpení vzniká z „vaší“ snahy mít „své“ ego pod kontrolou. Pokud však ego přijmete, místo abyste s ním bojovali, pak je to něco úplně jiného. Většina učení vám říká, že máte s egem bojovat, že máte ego zabít. Má hlavní myšlenka spočívá v tom, že „vy“ egem *jste!* Jak byste mohl ego zabít? Jediné, co můžete udělat, je přijmout ego, které tady je. Je tady, neboť ho Bůh vytvořil, a jen Bůh ho zase může odstranit.

Přijmete-li ego, pak odevzdáváte sami sebe té Moci, která ego stvořila. A odevzdáte-li se této Moci, co tím ve skutečnosti odevzdáváte, Taavi? Odevzdáváte samotné ego! Jakmile se odevzdáte Moci, která vším vládne, co si pak řeknete? Řeknete si: „Dobrá, dělej, co chceš, Bože. Je to Tvoje moc a Tvoje vůle. Chceš-li, aby se ego vracelo, at' se tedy vrací. Nebudu s ním bojovat.“

Konečným pochopením je *přijetí*, úplné přijetí či úplné odevzdání, je to totéž. Přijmete, že nic není ve „vaší“ moci, že žádný Taavi ve skutečnosti neexistuje. Taavi je pouze jméno dané

soustavě těla a mysli. V tom spočívá pochopení. Dokud však pochopení nebude úplné, ego bude dotírat a vracet se znovu a znovu. Ať se tedy vrací.

Taavi: *Je pravda, že člověk návratu ega nezabrání. Jestli tomu rozumím, tak ego znamená právě tu energii, která se neustále vrací zpátky.*

Ramesh: Neustále se vrací, neboť je to vůle Boží a osud dané soustavy těla a mysli.

Taavi: *V rukách Božích je tedy i proces odevzdání či přijetí sebe sama.*

Ramesh: To je správné pochopení. Hodně vás to postrčí kupředu, když pochopíte, že i toto přijetí, i toto odevzdání, nastane jen tehdy, když Bůh bude chtít, aby nastalo. Povzbuzením v tomto stavu bezmoci a beznaděje je to, že dokud se daná soustava těla a mysli považuje za jedince, může se utěšovat tím, že z tisíce je jedinou, která hledá osvícení. Rámána Maharši při této příležitosti mluvil o tom, že vaše hlava je již v tygří tlamě. Pro domnělého jedince, jenž si o sobě myslí, že je jedinec, je to určitým povzbuzením. Výrok Rámány Maharšiho říká toto: Neztrácejte odvahu, vaše hlava je již v tygří tlamě. Jste jedním z mála vyvolených, jejichž prostřednictvím se děje hledání. Nechte hledání dále probíhat. Nechte ho jít svou vlastní cestou. Nedělejte si s ním starosti.

Taavi: *Tento proces by měl být přirozený, nepřirozeným ho dělá ego.*

Ramesh: Ano. I vyskakování ega je přirozený proces. A jestliže přijmete i ego, je to velká věc. Když nepovažujete za nezbytné s egem bojovat, je to, co se týče pochopení, velký krok kupředu. Jak vám toto učení může pomoci v životě? Základem učení je, že se neděje nic, co není vůlí Boží, neboli neosobní činností Vědomí.

Taavi: *To tedy znamená, že se prožívání života stane přirozeným a že Bůh povede tento proces ke zdárnému konci.*

Ramesh: A jak to ovlivní váš život? Život se velice zjednoduší, když si řeknete, že nad ničím nemáte žádnou moc. Žádný čin, k němuž dojde, není čin Taaviho. Každý skutek, který nastane, je skutek Boží, který se děje prostřednictvím soustavy těla a mysli pojmenované Taavi. Jakmile toto přijmete, zbavíte se pocitu viny. Stane-li se něco, co druhému ublíží, neříkám, že se mu nebudete snažit pomoci. Pokusíte se pomoci, ale bez pocitu viny. A dojde-li k tomu, že se vše v dobré obrátí, pak u Taaviho nevznikne pocit pýchy, neboť bude vědět, že to nebyla „jeho“ zásluha. Může tu být pocit uspokojení. Jistě, proč ne? Ale nemůže tu být pocit pýchy. Tedy žádné pocity viny, zklamání či pýchy.

A ještě důležitější, Taavi, je to, že pokud pochopíte, že nic, co se prostřednictvím dané soustavy těla a mysli děje, není Taaviho konání, pak také pochopíte, že to, co se děje prostřednictvím jiné soustavy, není zase její konání. Někdo jiný si tedy může myslet, že vám ublížil, ale vy víte, že daný skutek by se nestal, kdyby to nebyla vůle Boží. Pokud vám tedy něco ublížilo, není to proto, že by vám chtěla ublížit jiná soustava těla a mysli, ale proto, že je to součástí vašeho osudu. Byl jste předurčen k tomu, cítit se ublížen, a proto se tak stalo.

Taavi: *Dovolte mi otázku, jak je to s rozhodováním a morálkou. Určitou spornou otázkou je to, zda je součástí naprogramování, když se člověk po vědomé úvaze rozhodne udělat to nebo ono. Člověk si přirozeně myslí, že taková morální volba je součástí jeho duchovního vybavení. Jak to s tím je?*

Ramesh: Řeknu vám to. Myslím, že tutéž otázku měl včera Hope. (*Obrací se na návštěvníka jménem Hope:*) Máte svůj papír s poznámkami?

Hope: *Ano, ale myslím, že znám odpověď.*

Ramesh: (*Směje se.*) Ano. Ale dovoluňte nám vyslechnout si vaši otázku.

Hope: *Dobrá. Otázka zněla: „Vzdám-li se odpovědnosti, lze považovat za mé naprogramování, když odpovědnost znovu převezmu?“*

Ramesh: Vidíte, máme tu otázku „odpovědnosti“ a vy zase mluvíte o „morálce“. Zkráceně to lze vyjádřit takto: „Jestliže nemám nad ničím moc, jak mohu být zodpovědný? A jestliže se nedržím odpovědnosti, znamená to, že jedním nezodpovědně? Mám jednat nezodpovědně?“ Odpověď je taková, že „vy“ nejednáte ani zodpovědně, ani nezodpovědně. Cokoli se děje, děje se podle Boží vůle. Zbývá však otázka, jak je tomu v praxi.

Taavi: *Je tu ale možnost mylného pochopení. Člověk se začne řídit svými hlubšími instinkty a bude říkat, že to je přirozené, že to je vůle Boží.*

Ramesh: Zcela správně. Zkuste se tedy svými základními instinkty řídit. Má hlavní myšlenka spočívá v tom, Taavi, že Bůh si přeje, abyste chtěl následovat své hlubší instinkty. To, co chcete dělat, je přesně to, co si přeje Bůh, abyste dělat chtěl. K čemu však dochází? Jak často přijde opravdu to, co chcete? Někdy se přihodí to, co chcete, a někdy to, co nechcete. A ať se děje cokoli, je to vůle Boží. Jestliže se stalo to, co jste si přáli, pak se to stalo ne proto, že jste si to přáli, ale proto, že to bylo ve shodě s Boží vůlí! Pokud se vaše přání s Boží vůlí neshoduje, pak k tomu, co si přejete, nedojde. I když zkusíte následovat své hlubší instinkty, tak to, co se stát nemá, se nestane.

Taavi: *To je pravda.*

Ramesh: Vaší otázkou tedy je: „Co mám dělat? Jak mám žít svůj život?“ Odpověď je zcela prostá, Taavi. Dělejte to, co podle vašich měřítek etiky, morálky či odpovědnosti dělat máte.

Taavi: *Řekněme, že nějaký silný kuřák bude chtít přestat kouřit. I když ho jeho návyk nutí pokračovat, on ví, že by bylo dobré, zkusit to překonat a kouření zanechat.*

Ramesh: A já říkám: Co mu brání, aby to zkusil? Má-li to zkusit, je to osud dané soustavy těla a mysli. Nemá-li to zkusit, pak se tak nestane. Deset kuřáků se rozhodne s kouřením přestat. Kolik se jich ale doopravdy pokusí a kolik ne, to záleží na jejich osudech. A kdo z těch, kteří se pokusí, uspěje či neuspěje, to záleží opět na osudech daných soustav těla a mysli.

Kolega z banky, s kterým jsme v práci sedávali vedle sebe, byl těžký kuřák. Jednou řekl: „Rameshi, od zítřka nebudu kouřit.“ Měl ještě krabičku dvaceti cigaret. Cigarety dokouřil, krabičku zmačkal, hodil do starého papíru a řekl: „Nebudu už kouřit.“ A nekouřil. O totéž se ale někteří kuřáci pokoušejí léta. Americký humorista Mark Twain říkal: „Přestat s kouřením je snadné. Já jsem to udělal už mnohokrát.“

Bruce: *A co modlitba?*

Ramesh: Modlitba obyčejného člověka je ve skutečnosti žebráním. Když vaše auto zastaví na křižovatce na červenou a přijdou k vám dva žebráci, rozhodujete se, zda jim něco dáte. Říkám-li, že se rozhodujete, znamená to, že dojde k přemýšlení. Vědci říkají, že myšlenka přichází zlomek

sekundy před tím, než si mozek řekne, že je to „jeho“ myšlenka. Uvažujete: „Toto je silný muž, mohl by pracovat, nic mu nedám.“ V případě druhého žebráka přijde myšlenka: „Je to starý muž a pomoc opravdu potřebuje.“ Rozhodnete se, že mu něco dáte. Strčíte ruku do kapsy a v okamžiku, kdy vytahujete peněženku, blikne zelená a auto se rozjede. Dostat peníze tedy nebylo osudem ani jednoho z žebřáků. To, jestli žebřák peníze dostane nebo ne, nezáleží na tom, jak jste se „vy“ rozhodl, ale na tom, zda je jejich osudem peníze dostat nebo nedostat. Může nastat případ, že žebřák přijde, vy se rozhodnete mu vyhovět, vytáhnete peněženku a máte dost času mu peníze dát. V těchto třech případech to bylo tedy tak, že osudem dvou žebřáků bylo peníze nedostat a osudem třetího peníze dostat. Zda žebřák peníze dostane, záleží na jeho osudu.

To, jestli Bůh vaši modlitbu vyslyší nebo ne, záleží na vašem osudu. Vytvořili jsme si Boha jako koncept, neboť je mnohem mocnější než my. Nejsme schopni dostat to, co chceme, proto se modlíme k Bohu. Říkám: „Modlete se, jak můžete, ale nečekejte, že vaše modlitba bude vyslyšena.“

Bruce: *Není snad modlitba součástí máji?*

Ramesh: Zajisté.

Singh: *Říkal jste však, že modlení je to jediné, co lze dělat, abychom dosáhli osvícení.*

Ramesh: To ne! Říkám, že modlení je to jediné, co může nastat. Cítíte-li se bezmocně: „Nic není v mé moci. Co mám dělat?“, pak se modlete a doufejte, že ona Moc něco přivodí rychleji. Nemůžete to ovlivnit. Ale samotná skutečnost, že se modlíte k Bohu o urychlení procesu, znamená, že přijímáte, že to není ve vašich rukách. A to, že přijímáte, že to není ve vaší moci, je velkým krokem kupředu. Skutečnou modlitbou je taková modlitba, při níž není „nikdo“, kdo by se modlil. Pravou modlitbou je vděčnost. Přijde myšlenka: „Vzhledem k tomu, co vše se ve světě děje, jsem na tom velmi dobře.“ Objeví se pocit vděčnosti. A to je potom ryzí modlitba, modlitba, v níž není nikdo, kdo by se za něco modlil.

Sydney: *Je-li tu touha k něčemu se modlit, je dobré soustředit se na Vědomí či Zdroj, v projevení potom na něco takového jako guru či Božské zjevení. Je to tak?*

Ramesh: Zajisté! Tím mám na mysli, že pokud je pro vás modlitba snazší, soustředíte-li se na něco, co vám Zdroj či Vědomí představuje, proč ne?! Zdá-li se vám Zdroj příliš neosobní, soustřeďte se na Rámanu Maharšiho, Ježíše Krista, Marii, Buddhu, Krišnu, Kuan Jin či kohokoli jiného.

Bruce: *Rameshi, mohl byste říci něco o Gajátrí mantrě?*

Ramesh: Je to mantra a každá posvátná mantra má mít určitou sílu, určitou energii. Podstatné je, že mantra uvolní určitou energii a zda tato energie vyvolá to, co se očekává, to záleží na osudu dané soustavy těla a mysli.

Taavi: *Hledá Bůh skrze mne Sám Sebe?*

Ramesh: Bůh Sám Sebe hledá prostřednictvím soustavy těla a mysli, nikoli prostřednictvím „vás“, ne prostřednictvím Taaviho! Taaviho se to netýká. Nechte hledání jít svou cestou. Zaujme-li hledající tento postoj a nechá jít hledání svou cestou, pak na tom všem bude záležet stále méně a méně.

Taavi: *Myslím, že to znamená, že pokud již hledání díky vůli Boží začalo, pak z Boží vůle bude pokračovat až do svého konce.*

Ramesh: Správně. A půjde to svým vlastním tempem a svým vlastním způsobem. Čím hlouběji to přijmete, tím více hledající ustoupí do pozadí a hledání se urychlí. Neboť překážkou je hledající jakožto jedinec. Konečné přijetí tedy spočívá v tom, že je tu hledání, ale není tu hledající.

Taavi: *Je hezké, že říkáte, že existuje překážka bránící v hledání.*

Ramesh: Ano. Právě hledající je překážkou.

Taavi: *K tomu, aby docházelo k hledání.*

Ramesh: Víte, hledání začíná tím, že hledající hledá osvětlení, a to proto, aby získal štěstí či klid, prostě aby něco získal. A hledání zmizí, jakmile pochopíte, že tu ve skutečnosti žádný hledající není. Hledající se sám sebe vzdá, a potom může dojít k osvětlení. Pokud hledající dojde k závěru, že to opravdu není v „jeho“ rukách, proč by si potom „on“ s tím dělal starosti?

Taavi: *Tudíž je tu hledající, který nezúčastněně pozoruje hledání?*

Ramesh: *Jaký hledající? Jedinec? Ne!*

Taavi: *Ale zdá se, že je tu uvědomění.*

Ramesh: Ano. Čím více hledající ustupuje do pozadí, tím větší je uvědomění si neosobního hledání.

Bruce: *Mohou různé rituály a podobné věci pomoci hledajícímu dostat se rychleji . . .*

Ramesh: Podívejte, některá soustava těla a mysli se rituály zabývá a jiná nikoli. Proč se tím někdo zabývá? Protože je osudem dané soustavy, že si má při tomto hledání projít fází rituálů!

Bruce: *Není to tedy pro každého.*

Ramesh: Není to pro každého. Je-li soustava těla a mysli naprogramována pro cestu bhakti, oddanosti, pak učení džňány, čili cesta poznání, bude pro tuto soustavu jen těžko přijatelná. Může to být i tak, že daná soustava těla a mysli je naprogramována pro obojí. Soustava těla a mysli může být naprogramována i tak, že je tu touha jak po duchovnu, tak po penězích! Co se týče naprogramování, jedno nevyklučuje druhé. Jediné, co můžeme dělat, je přijímat vše, co se děje, jako Boží vůli. Pokud vás tedy Bůh pošle tam, kde je bhakti, přijměte to. Pak se může objevit myšlenka, to jest Bůh pošle myšlenku: „Už to stačilo a nyní půjdeš zase jinam.“ A soustava těla a mysli jde jinam.

Linda: *Přemýšlel jste někdy nebo slyšel jste o kolektivním hledání?*

Ramesh: Zajisté. Slyšeli jste o Maháriši Mahéš Jógim? Je poměrně známý.

Linda: *Ach! "TM", že ano!*

Ramesh: Ach! "TM"! Ano! *(Směje se.)* Když se má dcera před několika lety zabývala Transcendentální Meditací, bylo jejímu synovi šest let. Tehdy mu říkala: „Budu teď dělat svoji 'TM'. Dvacet minut mě nevyrušuj. Ať mě nikdo dvacet minut nevyrušuje.“ Syn pak povídal mé ženě: „Maminka cvičí 'TM'. Víš, co to znamená 'TM'?“ - „Ne“, odpověděla moje žena. A on řekl: „Znamená to 'Twenty Minutes' ('Dvacet Minut')“. *(Všichni se smějí.)*

Maháriši vyzkoušel experiment. Měl, myslím, dva tisíce lidí, kteří praktikovali "TM" pravidelně dvakrát denně po dobu tří měsíců na malé ploše kdesi ve Spojených Státech. Policejní zpráva z té doby uvádí, že míra zločinnosti bez zjevných důvodů podstatně poklesla. *Něco se tedy stalo!*

Linda: *To, o čem mluvím, není tichá meditace. Mluvím o rozhovoru ve skupině lidí, kteří praktikují hledání prostřednictvím dotazování.*

Ramesh: Samozřejmě! V prvním případě je tu energie vytvořená meditací, ve druhém případě energie vytvořená rozhovorem. Pokaždé jde o energii pracující skupinově. Kolektivní energie vždy něco vytváří.

Singh: *S tím asi nemám žádné zkušenosti. Co se týče třeba zážitku, tak jak říkáte, není tu nikdo, kdo by prožíval, ale je tu pouze zážitek.*

Ramesh: Zajisté. Samozřejmě.

Singh: *Tomu nerozumím. Vy, soustava těla a mysli, která je Rameshem, zakouší zážitek, který přichází zvnějšku.*

Ramesh: Ano. Přejde zážitek, může se objevit strach, vděčnost, soucítění či spokojenost. Spokojenost je zážitek! To, co se objeví, je reakcí mozku na nějakou vnější událost. Něco jíte, co podle vašeho naprogramování máte rád, a je tu spokojenost, je tu zážitek!

Singh: *Aniž by tu byl ten, kdo je spokojen, kdo cítí uspokojení.*

Ramesh: Je to tak. Proto říkám, že přijde zlost, ale není tu nikdo, kdo by se zlobil, objeví se vděčnost, ale není tu nikdo, kdo by byl vděčný, vznikne soucítění, ale není tu nikdo, kdo by byl soucitný, vystane strach, ale není tu nikdo, kdo by se bál.

Singh: *Myslím, že to sice mohu prohlašovat, ale jak se přesvědčím, že tu opravdu nikdo není?*

Ramesh: Nemůžete se přesvědčit! Dokud se vám to nestane. Když se vám to stane, pak to pochopíte.

Singh: *Možná by pomohlo, kdyby si člověk neustále říkal. „Není tu nikdo, kdo doopravdy zakouší; to vše se pouze děje.“*

Ramesh: Jakákoli zkušenost, ať je to velká hrůza nebo velká extáze, je v okamžiku, kdy k ní dochází, bez zakusitele. Každá zkušenost je zkušeností neosobní. Osobní zakusitel přijde až později a říká: „Já jsem měl ale hroznou zkušenost“, nebo „Já jsem měl ale krásný zážitek.“

Singh: *Dochází-li k zakoušení, je osobnost mimo hru, podobně jako trávené jídlo.*

Ramesh: Je to tak. Správně. Osobnost říká: „Já jsem měl výborné jídlo.“ Ale takhle to není. Zážitek se prostě přihodí. Proto je mudrc považován za *mahá bhógina*, neboli „největšího zakusitele“. Mudrc jí jídlo a je tu velké uspokojení. Proč je mudrc největším zakusitelem? Protože neporovnává toto uspokojení s tím, co zakusil někdy dříve, ani se nezajímá o to: „Kdy zase budu mít takové jídlo, jako je tohle?“ Pokud se nestará o budoucnost, je zážitek přímý, bezprostřední. Proto je mudrc nazýván *mahá bhógin*, neboť tu není žádný individuální zakusitel. Je též zván *mahá tjágin*,

neboli ten, kdo odevzdává, „největší odříkatel“, neboť tu není nikdo, kdo by se něčeho vzdával. Je tu pouze odevzdání.

Singh: *Spekulativní mysl to nepřemílá.*

Ramesh: Spekulativní mysl do toho není zapletena. Zcela správně.

Bruce: *Rameshi, mám dotaz týkající se pojmu osud. Když mluvíte o osudu, jedná se o osud soustavy těla a mysli?*

Ramesh: Ano. Jistě!

Singh: *Je v tom zahrnut taky osud ega, nebo je tu nějaká podobnost s osudem ega?*

Ramesh: Ne. Ego s tím nemá co dělat. Je to osud soustavy těla a mysli. Osud se vždy týká soustavy těla a mysli. Ego prostě neexistuje! Ego nemá osud.

Bruce: *A soustava těla a mysli existuje?*

Ramesh: Soustava těla a mysli existuje jakožto součást projeveného světa jevů.

Singh: *Co je to ego?*

Ramesh: Ego je Božská hypnóza. Ego, které se považuje za něco odděleného, je Božská hypnóza. Božská hypnóza vytváří oddělenost a touto odděleností je ego, ztotožnění se se soustavou těla a mysli jakožto odděleným jedincem. Jakmile je ego pryč, je pryč i hypnóza. A kdo může odstranit hypnózu? Hypnózu může odstranit jenom Síla, která hypnózu vytvořila.

Singh: *Mysl znamená souhrn myšlenek.*

Ramesh: Rámána Maharši řekl: „Mysl je souhrn myšlenek.“ Řekl to v tamilštině. Pojmy, které používám já, a které se lidem zdají velmi užitečné pro pochopení, jsou „pracovní mysl“ a „spekulativní mysl“. Spekulativní mysl je soubor myšlenek a toho, čemu říkám horizontální myšlení. Rámána Maharši mluvil o „souhrnu myšlenek“. V obou případech jde o zapletenost. Horizontální myšlení znamená zapletenost.

Brendan: *Ale Rameshi, Nisargadatta Mahárádž řekl: „Mysl je obsah Vědomí.“*

Ramesh: Ano. Tím je řečeno, že Vědomí je zdroj mysli. Jak vzniká mysl? Jak vzniká myšlení? Myšlení vzniká jen tehdy, jste-li vědomí.

Brendan: *Jak se liší ego od mysli?*

Ramesh: To se neliší, je to totéž. Spekulativní mysl a ego je jedno a totéž. Jsou to synonyma.

Brendan: *Proč potom ego nemá osud? Soustava těla a mysli je jen mechanická . . .*

Ramesh: Ano. Cokoli se s danou soustavou těla a mysli děje, je její osud. Ať se soustavě těla a mysli přihodí v životě cokoli, přihodí se to pouze soustavě těla a mysli, nikoli egu. Avšak ego si díky Božské hypnóze myslí: „To se děje mně.“

Brendan: *Měl jsem za to, že jste říkal, že mysl a ego jsou synonyma.*

Ramesh: Ano! Spekulativní mysl a ego je jedno a totéž.

Brendan: *Když mluvíte o soustavě těla a myslí, zahrnuje to mysl.*

Ramesh: Ne! Soustava těla a myslí, a potom mysl, to je dvojí. U obyčejného člověka jde o pracovní mysl spolu se spekulativní myslí, v případě mudrce jde jenom o pracovní mysl.

Singh: *Je soustava těla a myslí něco jako program v počítači, který produkuje myšlení?*

Ramesh: Myšlení probíhá podle toho, jak je daná soustava těla a myslí naprogramována. V soustavě těla a myslí se jako vstupní informace od Boha objeví myšlenka. Proč taková myšlenka přijde? Protože jakožto vstupní informace má vyvolat výstup. Rovnice $E=mc^2$ tu byla vždycky, ale pouze soustava těla a myslí zvaná Einstein byla naprogramována tak, že ji tato myšlenka napadla a rovnice mohla být odhalena.

Brendan: *Když používáte pojem „soustava těla a myslí“, nemíníte tím tedy mysl?*

Ramesh: Pojem „soustava těla a myslí“ znamená v případě obyčejného člověka tělo plus jak pracovní, tak i spekulativní mysl, zatímco v případě mudrce tělo plus pouze pracovní mysl.

Taavi: *Neznamená to, že osud, tedy to, co se děje soustavě těla a myslí, je faktické, zatímco to, co se děje ego, je fiktivní?*

Ramesh: Správně, Taavi, neboť ego je jen smyšlenka, fikce! Co v životě přijde, to se přihodí pouze soustavě těla a myslí. Je to soustava těla a myslí, které se daří nebo nedaří. Přihodí se nějaký čin a je nazván zdařilým nebo nezdařilým.

Singh: *A není i toto fikce? Není tělo také jen smyšlenka?*

Ramesh: Co tím myslíte, že tělo je také smyšlenka?

Singh: *Myslím to tak, že neexistuje.*

Ramesh: Jestliže neexistuje, kdo tu potom hovoří?

Singh: *Je to mája.*

Ramesh: Ano. Mája stvořila tuto soustavu těla a myslí. Tělo je součástí projevení. Pokud doopravdy přijmete, že celé projevení je iluzorní, potom je tělo též iluzorní. A je-li iluzorní, kdo tu hovoří? Pokud doopravdy přijmete, že celé projevení je iluzorní, pak tu nemohou být žádné otázky.

Singh: *To je pravda.*

Taavi: *Velmi krásně jste vyjádřil, že ego vlastně nemá s hledáním pravdy co dělat, a že neexistuje nic, co by ego mohlo dělat. Řekl jste též, že jde o Boží milost. Ale vypadá to také tak, že Boží milost přichází prostřednictvím guruů.*

Ramesh: Guru slouží v rámci projeveného světa jen jako mechanismus k tomu, aby to nastalo. Aby mohla přijít milost, slouží guru jako nástroj.

Taavi: *Být v přítomnosti gurua či světce je tedy dobré k tomu, aby nastalo hledání.*

Ramesh: Aby hledání *postupovalo*. Když se s hledáním začíná, není guru nezbytný. Guru je nutným mechanismem k tomu, aby hledání postupovalo. A zda máte gurua, nebo vhodného gurua, to závisí na osudu vaší soustavy těla a mysli. Je-li osudem, aby bylo hledání zdlouhavé, pak vás to zavede nejprve k provádění rituálů, poté někam jinam, na třetím místě se dozvíte, co byste měl a co neměl dělat, a když pokročíte dále a vaše poznání se prohloubí, zjistíte, že „tohle nemůže být to, co hledám“. Ale vaším osudem může být i to, že se na konečné místo dostanete přímo. Někdo sem přichází po dvacetiletém hledání, zatímco jiný sem přichází rovnou.

Taavi: *Zdá se, že hledání nebo otvírání se je v přítomnosti gurua velmi přirozené.*

Ramesh: Taková je tradiční východní představa. Je to však stále jen představa, koncept. Ale to, k čemu dochází, je kolektivní záležitost, jak o ní mluvila Linda. Je to součást fenoménovosti. Milost gurua je tedy stále ještě součástí projeveného světa jevů. Je to součást procesu, součást činnosti Energie. Východní tradice to vyjádří tak, že aby hledání podstatně pokročilo, jsou guru a jeho milost nezbytné. A zda to nastane, nebo nenastane, to opět závisí na osudu dané soustavy těla a mysli.

Singh: *Ale i když sem přijdeme, nijak neovlivníme to, co tu získáme.*

Ramesh: Jistěže ne! Ani to, že sem přijdete, ani to, co z toho budete mít, není ve vaší moci. Bylo vaším osudem sem přijít a vaším osudem je i to, co tu získáte.

Henry: *Rameshi, reálné fyzické projevení by někdo nazval jako „mozek a tělo“, vy však používáte širší pojem „mysl a tělo“. Mysl je však více než pouhý mozek.*

Ramesh: U obyčejného člověka je tu jak pracovní, tak spekulativní mysl. U mudrce přetrvává pracovní mysl.

Henry: *Ale to je víc než mozek.*

Ramesh: To záleží na interpretaci.

Bruce: *Rameshi, až odsud odjedeme, možná potkáme někoho, kdo by se chtěl o našich zkušenostech něco dozvědět, ale komu by jisté věci mohly dělat problémy. Rád bych věděl, zda existuje vhodný způsob, jak toto poznání sdílet s ostatními. Jak můžeme lidem něco povědět, aniž bychom je vyděsili? Nemohu přece k někomu přijít a říkat mu: „Ty jsi jen zdání, kamaráde!“*

Ramesh: *(Směje se.)* Hlavní myšlenka spočívá v tom, že pokud k rozhovoru dojde, ať dojde, nicméně výsledek bude stejně záviset na osudu posluchače! Lidé se mě někdy ptají: „Mám o tom někomu povídat?“ Moje odpověď je: „Nikommu nic nepovídejte, ale pokud se povídání přihodí, ať se tak děje.“ Pokud chcete „vy“ s někým mluvit, pak je tu „já“, které to chce. Avšak to, zda k rozhovoru dojde či nikoli, není ve vašich rukách.

Singh: *Jak je tomu se svobodnou vůlí?*

Ramesh: Základem tohoto učení je, že žádnou svobodnou vůli nemáte. Vše, co se děje, je součástí Boží vůle, která přichází prostřednictvím dané soustavy těla a mysli. Pokud neexistuje žádný „váš“ čin, jak by mohla existovat „vaše“ svoboda? Moje hlavní myšlenka spočívá v tom, že lidská bytost nemá ve skutečnosti žádnou svobodnou vůli. Je tomu tak, že nepřevládá ani vůle „vaše“, ani vůle někoho *jiného*, nebo nějaké jiné síly. Nebo snad ze zkušenosti víte, že „svoji“ vůli vždycky můžete prosadit?

Bruce: *Ne.*

Singh: *Neexistují také nějaké jiné síly, síly zla?*

Ramesh: Jistě. Život, jak ho známe, je neustále poznamenán protiklady, dobrem a zlem.

Bruce: *Máme možnost volby mezi zlým a dobrým?*

Ramesh: „Vy“ nikoli. V tom spočívá moje hlavní myšlenka. Podívejte se, existovala soustava těla a mysli naprogramovaná ke konání samých dobrých skutků, Matka Tereza. A existuje i jiná, psychopatická soustava, která si však to, že se stane psychopatem, nevybrala. Jejím prostřednictvím se dějou zase samé zlé skutky. A aby to vše nastalo, musela tatáž Síla stvořit jak soustavu těla a mysli Matky Terezy, tak i soustavu psychopata!

Bruce: *Rozdíl mezi nimi je pouze v mysli.*

Ramesh: Správně.

Singh: *Rameshi, a jak je to s učením buddhismu o osmidílné stezce, správném úsilí a podobných věcech? Jak je to s úsilím?*

Ramesh: Úsilí přijde, pokud je předurčeno, že přijít má, a nepříjde, pokud přijít nemá.

Bruce: *A jak je to s osmidílnou stezkou, cvičením a dalšími věcmi?*

Ramesh: Nemám ponětí. Nejsem buddhista. Buddhismus je učení. Pokud se k němu někdo dostane, znamená to, že je osudem dané soustavy těla a mysli touto cestou projít. A někdo v ní i uvízne.

Bob: *A je to zase jiný koncept.*

Ramesh: Máte úplnou pravdu, Bobe!

Bruce: *Když vás však poslouchám, Rameshi, pak mi osmidílná stezka a podobné věci připadají jako žvást.*

Ramesh: Však to všechno taky žvást je. Nechte to být a nezabývejte se tím!

Taavi: *Ale není tomu tak, že pro některou soustavu těla a mysli může být tato stezka na cestě k osvobození to nejlepší?*

Ramesh: Zajisté. Jak řekl Rámána Maharši: „Dojít na vrchol hory lze různými cestami.“ Můžete kráčet, ale řekne-li vám někdo, že získáte více zásluh, budete-li se plazit, pak se můžete plazit.

Můžete jet taky s kravským povozem, můžete jet autem a můžete taky letět vrtulníkem. A nemáte žádnou možnost volby!

John: *Poznal jsem, že je velmi užitečné to, co říkal Nisargadatta Mahárádž: „Cokoli, čemu věříte, vás dovede k pravdě.“*

Ramesh: „Kdo“ to může zaručit? Dovede vás to k pravdě, pokud je to váš osud. V první řadě je osudem samotná cesta. A pak je osudem i to, zda vás dovede k cíli.

Taavi: *Zdá se, že nás to vede k vnitřnímu tichu.*

Ramesh: Správně. Zcela správně.

déha déváčé mandira / áta átmá paraméšvara //
džaši usáta hó sákhara / tasá déháta hó Íšvara //
džasé dudhámadhé lóni / tasá déhi Čakrapáni //
déva déháta déháta / káhó džátá dévaláta //
Tuká mhané múdhadžaná / déva déhi ká paháná //

Tělo je chrámem Vědomí.

Paraméšvara (Vědomí) sídlí v těle, nikoli v „tobě“.

Jako sladká šťáva v cukrové třtině

je Íšvara (Vědomí v pohybu) esencí soustavy těla a mysli.

Jako máslo v mléce

je Čakrapáni (Krišna) v těle neustále přítomen.

Bůh sídlí v těle.

Proč chodíš do chrámu, abys Ho spatřil?

Tukarám říká:

Moji drazí hlupáčci, nevidíte,

že Bůh je ve vás neustále přítomen?

džávú déváčijá gává / ghévu tétéči visává //
déva sángú sukhá dukkhá / déva niváríla bhúka //
ghálu dévásiča bhár / déva sukháčá ságar //
ráhó džavali dévápáši / áta džadóni pájasi //
Tuká mhané ámhi bálé / já déváči ladválé //

Pojďme tam, kde přebývá Bůh.

Dá nám klid a mír.

Všechno naše štěstí i trápení pochází z Vědomí.

Jen Bůh dovolí zmizet našim touhám

a poskytne klid našemu srdci.

U Jeho nohou se vzdejme ega

a setrvávejme u Boha, jenž je v nás samotných.

Tukárám říká:

My, kdo jsme přijali Jeho vůli,
jsme Jeho nejmilejšími dětmi, zřítelnicemi Jeho očí.

OBRAZ PÁTÝ

*Existuje teorie, že když se určitý počet členů jistého druhu naučí něco nového, pak to celý druh spontánně pochopí prostřednictvím vlnového procesu zvaného „morfická rezonance“.
Proč potom na osvětlení prostě jen nepočkat? Proč si dělat starosti s hledáním?*

Člověka dovádí k hříchu jen jeho smysl pro morálku. Jinak by člověk byl stejně morální jako vyšší druhy zvířat.

Má život nějaký smysl či účel? Zřejmě jediný: „Jděte a množte se“, dokud to vše neukončí nějaká kosmická katastrofa!

Existuje srbské rčení: „Bud'te pokorní, neboť jste stvořeni z trusu, a bud'te vznešení, neboť jste stvořeni z hvězd.“ Avšak toto „vy“, jež je „stvořeno“, je pouze soustava těla a mysli.

Ramesh: Jsou nějaké otázky k tomu, co se říkalo včera?

Padma: *Co je to Vědomí?*

Ramesh: Co je to Vědomí? Víte, že existujete. Je to tak? Je tu uvědomění si existence, že? A existence byste si nemohli být vědomi bez Vědomí.

Padma: *Je to moje Vědomí, nebo Vědomí Univerzální?*

Ramesh: Vědomí je všechno, co je. Vědomí je Zdrojem všeho. Musí tu být jediný Zdroj všeho.

Padma: *Spočívá vaše učení v tom, že Bůh a Vědomí je jedno a totéž?*

Ramesh: Ano. Pro mne je Vědomí i Bůh totéž. Pro některé lidi je snazší naslouchat, když se používá pojmu Bůh. Někdo řekne: „Mám velmi prostý intelekt. Mluvíte o neosobním Vědomí a o činnosti neosobního Vědomí a to je nad mé chápání.“

Padma: *Je hmotný svět odrazem ve Vědomí?*

Ramesh: Ano. To je zcela správně. Hmotný svět je pouze odraz ve Vědomí.

Padma: *Co je to odraz?*

Ramesh: Jděte a postavte se před zrcadlo. Co vidíte? To, co v zrcadle vidíte, je odraz.

Padma: *Mohlo by existovat Vědomí, kdyby tu nebyly lidské bytosti?*

Ramesh: Ano. Vědomí by tu bylo. Ono tu je, vždy tu bylo a bude. Vědomí je všechno, co je, zatímco projevení tu buď je, nebo není. Film tu být může nebo nemusí. Pohyblivé obrázky tu být mohou nebo nemusí, ale promítací plátno je tu stále.

Padma: *Není tu tedy vůbec nic, vůbec nikdo, kdo by měl Vědomí?*

Ramesh: Správně.

Padma: *Vědomí je něco podobného jako duch?*

Ramesh: Vědomí je neosobní pocit Uvědomění.

Padma: *Je zde nutný někdo, kdo pociťuje?*

Ramesh: Ne, *ne někdo*, kdo pociťuje. Vědomí je neosobní *pocit* Uvědomnění, *nikoli* uvědomění si toho, že „jsem ten a ten“. „Já Jsem“ je pocit, který je u všech lidských bytostí stejný. Ten je pak překryt tím, že „já jsem ten a ten“. Chápete? „Ten a ten“ je tím, co zakrývá „Já Jsem“. Je to ego, které „Já Jsem“ zakrývá, a je to opět ego, které „Já Jsem“ hledá. Hledajícím je právě „ten a ten“, který hledá „Já Jsem“. A dokud není pochopeno, že hledající je tím, kdo „Já Jsem“ zakrývá, nemůže být „Já Jsem“ nalezeno.

Padma: *Mohl byste spojit představu Vědomí s tím, co znamená Skutečnost?*

Ramesh: Vědomí je jediná Skutečnost, Skutečnost jako něco, co existuje Samo od Sebe. Odraz sám od sebe existovat nemůže. Vyjdete-li na slunce, objeví se stín. Ale stín nemá nezávislou existenci. Skutečné je to, co má nezávislou existenci, a jediná věc, která má nezávislou existenci, je Vědomí. Je vám to jasné?

Padma: *Ano.*

Ramesh: Výborně!

Indrani: *Rameshi, já jsem zmatená. Pomůžete mi, prosím? Když říkáte, že tento svět je odrazem ve Vědomí . . .*

Ramesh: *Ano.*

Indrani: *Ano, ale něco může vyvolávat odraz, pouze když je tu něco . . .*

Ramesh: *Ano, Vědomí je všechno, co je.*

Indrani: *Ano, ale jak je pak možné, že Vědomí odráží svět?*

Ramesh: *Vědomí vytváří odraz uvnitř Sebe Sama.*

Indrani: *Ach! Iluzorní svět je tedy to, co je odráženo.*

Ramesh: Správně. Stojíte-li před zrcadlem, pak to, co je v zrcadle vidět, je iluze. Neexistuje to. Je to tady, pokud jste tu vy. Tento iluzorní svět jakožto projevení tedy nemůže existovat v nepřítomnosti Vědomí. Pohybující se obrázky tu nemohou být bez promítací plochy. Promítací plocha je skutečná. Obrázky skutečné nejsou. Vědomí je Skutečnost. Vše je projevení, lidské bytosti jsou součástí projevení. Činnost projevení se podobá snu.

Annan: *Jak se mám dostat do kontaktu se svým vědomím a jak si mám toto spojení udržet?*

Ramesh: Domnívám se, že jsme právě řekli, že to není „vaše“ Vědomí.

Annan: *Není moje.*

Ramesh: Není to „vaše“ Vědomí. Annan se chce spojit se „svým“ Vědomím. Kdo je to Annan? Pro mne je to jen jméno přidělené soustavě těla a mysli. To, co vidím, je soustava těla a mysli, čili objekt, který je součástí činnosti celku projevení. Chápete? A tato soustava těla a mysli, tento objekt, jenž je součástí projevení, je nástrojem, jehož prostřednictvím pracuje neosobní Vědomí či Energie. Jsou tu nejrůznější přístroje, jejichž prostřednictvím pracuje elektrická energie - fény, lampy, kuchyňské spotřebiče. Podobně jsou všechny lidské bytosti zase naprogramovanými nástroji, jejichž prostřednictvím pracuje Vědomí, či Energie, či Bůh.

Annan: *A jak se dostanu do kontaktu s Vědomím?*

Ramesh: „Kdo“ se má dostat do kontaktu s Vědomím? Vědomí je vše, co existuje. A je-li Vědomí vše, co existuje, může tu být něco odlišného, co se má s Vědomím spojit? Vědomí je Zdrojem projevení a soustava těla a mysli, jež se považuje za Annan, je součástí projevení.

Annan: *Intelektuálně to chápu. Ale jak mohu zakoušet úroveň . . .*

Ramesh: Není snad vaší zkušeností, že *existujete*, Annan? Nebo to snad je jen rozumové? Není vaší zkušeností, reálnou zkušeností, že *jste*, že *existujete*, ne jako Annan, ale že tu prostě je existence? Vy *existujete*. „Já Jsem.“ „Já Jsem“ je zkušenost. To není rozumové. Ve skutečnosti tím, co je rozumové, je „já jsem Annan“. „Já Jsem“ je Skutečnost. „Já Jsem“ je zkušenost. „Já jsem Annan“ je myšlenka, která vzniká jen tehdy, když bdíte.

Annan: *Je ego též rozumové?*

Ramesh: Ego je rozumové. Váš rozum a ego, to je totéž. Ego, „já“ a rozum znamenají totéž. Jsou to různá pojmenování téže věci, která vzniká v soustavě těla a mysli a vytváří pocit oddělenosti, jenž má za následek utrpení. V hlubokém spánku tento rozumový pocit Annan neexistuje. Ve spánku neexistuje Annan, ani její mysl, a proto tam není utrpení.

Martin: *Jak to přijde, že se věci zdají tak pevné, trvalé a hmotné?*

Ramesh: Dobrá. Je možné, aby dovedný hypnotizér způsobil, že dva tisíce lidí uvěří, že je tu něco, co tu ve skutečnosti vůbec není? Jestliže schopný hypnotizér dokáže, aby dva tisíce lidí uvěřily, že je tu něco hmotného, když tu vůbec nic není, může být snad těžké, aby Božská síla prostřednictvím hypnózy způsobila, že každá soustava těla a mysli považuje svět za skutečný, hmotný?

Martin: *Lze si lehkou představit, že je to možné. A může být tato hypnóza odstraněna?*

Ramesh: Zajisté. A jak? Jenom ta Síla, která hypnózu vytvořila, ji může zase odstranit. Zhypnotizovaná bytost se hypnózy zbavit nemůže. (*Všeobecný výkřik „Ach!“*) Takhle je to s hledáním. Hledání znamená, že zhypnotizovaná bytost chce odstranit hypnózu a chce se dozvědět, jak by to mohla udělat.

Martin: *A je to marné snažení?*

Ramesh: Správně. To je přesně to, co říkám. K tomuto snažení však přesto dochází, že Martine?

Martin: *Ano.*

Ramesh: Proč k tomuto snažení dochází?

Martin: *Protože Božská hypnóza vytváří i snažení.*

Ramesh: Správně. Zcela správně. Síla, která vytvořila hypnózu, vytváří i úsilí hypnózy se zbavit. Proto neustále říkám, že tu není žádný hledající jedinec, který by hledal osvícení.

Martin: *Zatím se mi ale zdá, že jsem velmi skutečný. Neustále se do všeho zaplétám a . . .*

Ramesh: To samo je hypnóza. „Já“ jsem Martin, „já“ jsem oddělená bytost, „já“ řídím svůj život, „já“ chci dosáhnout osvícení. To je hypnóza.

Annan: *Jak tato hypnóza zmizí? Tím míním, jak je možné, aby tu už nebyla?*

Ramesh: Kdo ji může odstranit? To je ta otázka. Jenom ta Síla, která hypnózu vytvořila, vás může hypnózy zase zbavit. Co vás sem přivedlo, Annan? Někdo vám o mně řekl?

Annan: *Ano, stalo se to tak, že jsem vyučovala reiki a jedna moje studentka, Alana, se zmínila o tom, že sem dnes půjde. A tak jsem tady. Jsem si jistá, že k tomu mělo dojít. Bylo to souzeno.*

Ramesh: Ano, a co vás zajímá?

Annan: *Co mne zajímá? Pochopit, realizovat sebe sama.*

Ramesh: Proč? Kdy to začalo?

Annan: *Aktivně to začalo před sedmi lety.*

Ramesh: Co se stalo před sedmi lety, Annan?

Annan: *Po materiální stránce bylo vše v pořádku, ale cítila jsem, jako by mi něco unikalo, pociťovala jsem určitou prázdnotu, marnost.*

Ramesh: Zcela správně. Tedy říkáte, že vyvstal pocit určité prázdnoty. Ten se vám nelíbil, že?

Annan: *Ne.*

Ramesh: Tento pocit prázdnoty jste si *nevytvořila*. Tento pocit *vyvstal*. Chápete? Proč tento pocit prázdnoty *vyvstal*? Protože to byl počátek *snahy* odstranit hypnózu.

Annan: *A neměla jsem na tom žádný podíl.*

Ramesh: „Vy“ jste na tom neměla žádný podíl. To je moje hlavní myšlenka. Chápete? Hledání, které začalo před sedmi lety, nepřišlo tak, že by si Annan řekla: „Chci zjistit, co znamená život.“ Hledání začalo samo, jako součást Boží vůle čili součást neosobní činnosti Vědomí.

Annan: *Není v tom všem určitá pasivita?*

Ramesh: Zajisté, zajisté. Není snad určitá pasivita v hlubokém spánku?

Annan: *A také naprostá nepřítomnost svobodné volby.*

Ramesh: Ano. Přesně to mám na mysli. Vše se děje z Boží vůle. Nestane se nic, co by nebylo Boží vůlí.

Annan: *Jak ale potom člověka přimějete, aby byl odpovědný za své činy?*

Ramesh: Koho mám přimět? To mi povězte. Domnívám se, že vaše otázka zní: „Jak někoho můžeme přimět, aby byl odpovědný za své činy?“

Annan: *Ano.*

Ramesh: „Vy“ nikoho přimět nemůžete, Annan. Ve skutečnosti vám říkám, že „vy“ za své činy odpovědná nejste, neboť nejde o „vaše“ činy. Ať se prostřednictvím této soustavy těla a mysli stane cokoli, jde o *nějaký* čin, k němuž skrze danou soustavu došlo. A když k činu dojde, tak Annan, která ve skutečnosti neexistuje, řekne: „To je můj čin.“

Ať už je váš čin jakýkoli, přemýšlela jste o tom, čím tento skutek vlastně je? Jak se daný čin přihodí? Jak vůbec k nějakému činu v dané soustavě těla a mysli dochází? Každý čin v soustavě těla a mysli je reakcí mozku na vnější událost, kterou nelze nijak ovlivnit. Dojde k nějaké vnější události, něco spatříte nebo zaslechnete, a není ve „vaší“ moci, jaké myšlenky vás napadnou. Nemáte žádnou moc nad tím, co uvidíte, zaslechnete, ucítíte, ochutnáte nebo čeho se dotknete. Mozek reaguje na něco, co není ve vaší moci. A tuto reakci mozku, jež se děje podle naprogramování dané soustavy těla a mysli, nazýváte „svým“ konáním.

Annan: *Ale přece . . .*

Ramesh: Vaší otázkou tedy je: „Jestliže opravdu nic z toho, co se děje, není ‘mé’ konání, ale jen součást neosobní činnosti Vědomí, jak tedy žiji svůj život? Jak jedním ve společnosti? Nemám snad jednat odpovědně?“ Je to tak?

Annan: *Ano.*

Ramesh: Odpověď je velice jednoduchá. Pokračujte i nadále v tom, co jste dělala dosud. Nežila jste snad celý svůj život zodpovědně?

Annan: *Ano, ale myslela jsem, že to právě nefunguje. Domnívám se . . .*

Ramesh: Ne. To, co rozebíráme, je vaše zodpovědné žití, a já říkám, že totéž, co jste dělala, budete dělat i v budoucnosti. Říkám, že budete i nadále žít svůj život zodpovědně, což znamená podle určitých morálních měřítek, které máte vy i všichni ostatní. Co každý ve skutečnosti dělá? Žije podle svých měřítek morálky a odpovědnosti.

Annan: *Člověk vlastně prakticky nežije, mohlo by se říci, že je pouze „žit“.*

Ramesh: To je přesně to, co říkám. Lidské bytosti, jak říkáte, svůj život "prakticky" nežijí. Život je „žit“ prostřednictvím soustavy těla a mysli podle osudu, který byl dané soustavě přidělen v okamžiku početí a který je Boží vůlí. Boží vůle vzhledem k určité soustavě těla a mysli je tedy osud dané soustavy těla a mysli určený v okamžiku početí.

Martin: *Mám dál žít zodpovědně, když tu není možnost volby a tato soustava je jen „žita“? Je přece jedno, zda žiji zodpovědně nebo . . .*

Ramesh: Tak tedy zodpovědně *nežijte!* Žijte nezodpovědně, jestli je to pro vás možné! Je-li však tato soustava těla a mysli naprogramována k tomu, aby žila zodpovědně, může se „ona sama“ rozhodnout, že bude žít nezodpovědně? Je to možné?

Martin: *Vlastně si s tím nemusím dělat žádné starosti.*

Ramesh: *(Reaguje na smích Florence.)* Je to legrační, že? Je to opravdu legrační.

Florence: *Je to legrační, neboť člověk přikládá takovou důležitost tomu, aby byl pořád perfektní.*

Ramesh: Ano, přesně o to jde.

Annan: *Je příznačné, že dělám spoustu věcí, které ve skutečnosti nefungují . . .*

Ramesh: Ano, Annan. Podívejte se, proto neustále opakuji, že se nemůže stát nic, co by nebylo vůlí Boží. Přijetí toho vám nezabrání, abyste žila svůj život stejně zodpovědně jako dosud, podle morálních zásad, které jsou součástí naprogramování této soustavy těla a mysli.

Annan: *Zase jde o naprogramování. Kde do toho vstupuje karma?*

Ramesh: Co rozumíte karmou?

Annan: *Zákon příčiny a následku.*

Ramesh: Správně. Karma znamená příčinu a následek. Karma znamená, že se dějí události, že jsou konány skutky, a ty mají své následky.

Annan: *Nad nimiž nemáme žádnou moc.*

Ramesh: Nad nimiž nemáte žádnou moc.

Martin: *Rameshi, vzpomínám si, že jste říkal, že jakmile přijde pochopení, že neexistuje žádný konatel, pak tu není pycha ani vina. Já ale dosud pychu a vinu pociťuji, není to tedy v mé moci?*

Ramesh: Zatím jste opravdově nepřijal, že se vše děje podle Boží vůle. Doopravdy jste nepřijal, že Martin jako takový neexistuje.

Martin: *Jestliže však Martin neexistuje, tak jak to může přijmout?*

Ramesh: Ptáte se tedy vlastně na to, co můžete pro své přijetí udělat.

Martin: *Nic.*

Ramesh: Nic! I to, že dojde k přijetí, je mimo vaši kontrolu! Ani přijetí konceptu, že vše je Boží vůle, není ve vašich rukách. A ke zbavení se pocitů pýchy, viny a nenávisti dojde pouze tehdy, když je tu naprosté přijetí. A naprosté přijetí nastat může či nemusí, to závisí na Boží vůli. Pokud tedy není Boží vůlí, aby došlo k plnému přijetí, pak k osvobození od viny, pýchy a nenávisti nedojde.

Pocit, že ve skutečnosti nejde o „můj“ čin, může přicházet a odcházet. Je to taková houpačka. Někdy mysl přijímá: „Ano, skutečně tu není nic, co by bylo ‘mým’ konáním“, a jindy říká: „Je to moje konání.“ Tato houpačka je součástí osudu dané soustavy těla a mysli.

Martin: *A může ta houpačka někdy skončit?*

Ramesh: Houpačka skončí, pokud skončit má - přesně podle Boží vůle. Není-li Boží vůlí, aby skončila, pak vám bude dál dělat starosti.

Hans: *Copak tu nedochází k vývoji? Nelze říci, že houpačka je v daném čase určitým vývojovým stupněm?*

Ramesh: „Čí“ by to byl vývoj, Hansi? Hansův vývoj? Hans neexistuje, „čí“ tedy potom vývoj?

Hans: *Při jednom zhrounutí tady Hans je a při druhém není.*

Ramesh: Je to tak. Hans přichází a odchází.

Indrani: *Rameshi? Četla jsem vaši knihu Experiencing the Teaching (Zakoušení učení). Ráda bych se zeptala na něco, čemu nerozumím. Říkáte tam: „jít pozpátku do budoucnosti“.*

Ramesh: Ano, „pozpátku do budoucnosti“. Řekněme, že jste udělala něco, co někomu druhému způsobilo bolest . . .

Indrani: *Nějaké moje konání způsobilo . . .*

Ramesh: Hledíte tedy do budoucnosti, avšak „pozpátku“ tam půjdete, pokud pochopíte, že soustava těla a mysli, které bylo ublíženo nebo která byla obdarována, pouze žila svůj osud. To, co se přihodilo prostřednictvím soustavy těla a mysli jménem Indrani, se muselo stát, protože to bylo v osudu jiné soustavy těla a mysli, a pro Indrani z toho tedy nutně neplynou nějaké důsledky. Pro osudem předurčený následek byla nezbytná příčina. Chápete? Jedna věc vede neosobně k druhé - a není tu žádná vina a žádná pýcha.

Proč se přihodilo to předchozí? „A“ vede k „B“. Moje hlavní myšlenka spočívá v tom, že „A“ se muselo stát proto, aby nastalo „B“. Řeknete-li, že „jdete pozpátku do budoucnosti“, znamená to, že si neděláte starosti s přítomností a přijímáte ji jako součást toho, co máte dělat.

Paul: *Vědomí každého člověka není jen jedna část celkového Vědomí, neboť když pociťuji „Já Jsem“, pak pociťuji vše.*

Ramesh: Správně. V hlubokém spánku není oddělenost, neboť tam není jedinec.

Paul: *Je tam pouze „Já Jsem“.*

Ramesh: Pouze „Já Jsem“, které je zároveň i jedinou věcí, přítomnou v bdělém stavu. V bdělém stavu však přebírá vedení rozum, čili ego, a „Já Jsem“ zakrývá. Jakmile je tu ego jedince, je „Já Jsem“ překryto. Jakmile tu individuální ego *není*, pak tady září „Já Jsem“. Proto existují určité okamžiky, kdy se cítíte velmi šťastně a spokojeně. Proč? Protože v těchto okamžicích tu není ego.

Annan: *Dejme tomu, že by tuto představu přijal každý, každý na světě. Co myslíte, že by se stalo?*

Ramesh: A co si o tom myslíte vy, Annan?

Annan: *V každém případě by všichni přestali bojovat, neboť by nebyly žádné rozdíly. Bylo by to, co by bylo.*

Ramesh: Pro každého by to znamenalo ukončení boje. Nebylo by utrpení. Mohl by však život, tak jak ho známe, existovat bez protikladů? Zajímá vás film, v němž by všechny věci probíhaly krásně, všichni by byli mírní a k sobě navzájem laskaví? Koho by takový film zajímal? Náš životní film je zajímavý jenom proto, že je sloučením protikladů. Nemůže existovat krása bez ošklivosti. Samotné slovo „krása“ by nemělo smysl, kdyby neexistovala ošklivost. Slovo „dobro“ by nemělo smysl, kdyby tu nebylo zlo. Chápete?

Jsou ještě nějaké otázky? Ano, Stephanie?

Stephanie: *Tedy někdo, kdo je zlý, kdo vede špatný život, také jen prožívá svůj osud?*

Ramesh: V podstatě tu není nikdo, kdo by vedl špatný život. Žádný „jedinec“, který by vedl špatný život, tu není. Vezměme extrémní případ psychopata.

Stephanie: *Hitler.*

Ramesh: Třeba Hitler. Někdo jiný by mohl říci Saddam Hussain, Napoleon nebo Stalin. Budu mluvit obecně o psychopatovi. Soustava těla a mysli psychopata byla naprogramována k tomu, aby docházelo k samým perverzním, špatným skutkům. Oproti tomu tu máme soustavu těla a mysli zvanou Matka Tereza, která byla naprogramována tak, že přicházejí zase samé dobré skutky. Byly tyto soustavy vytvořeny dvěma silami? Anebo obě tyto soustavy těla a mysli vytvořilo totéž Vědomí, tentýž Bůh, neboť život, tak jak ho známe, v sobě zahrnuje protiklady?

Stephanie: *Jaký je však záměr toho všeho?*

Ramesh: Záměr? Jak by mohl nepatrný rozum poznat záměr celého Vědomí? Tento nepatrný rozum je jako jeden malý šroubek obrovského stroje, v němž jsou miliardy podobných šroubků a maticek. A tento malý šroubek chce poznat účel celého obrovského stroje. Jak by to bylo možné? Jak by mohl nepatrný rozum pochopit záměr Stvořitele? Není to možné.

Stephanie: *Chápala jsem to tak, že mám možnost volby. Chápala jsem to tak, že můžu buď určitým způsobem splynout s Boží vůlí, anebo zvolit něco, co půjde proti ní. Vy říkáte, že je to iluze? Že i*

když si myslím, že jsem si zvolila jít proti Boží vůli, přesto si volím to, co je Boží vůle? Dává nám tedy Bůh pocity proto, abychom se na jejich základě rozhodovali?

Ramesh: „Vy“ se nerozhodujete. Domníváte se, že se rozhodujete, ale rozhodujete se přesně podle toho, jak to chce Bůh, podle osudu dané soustavy těla a mysli, a to ať jsou následky jakékoli.

Stephanie: *Užívá tedy Bůh pocity k tomu, aby naše rozhodování řídil?*

Ramesh: Můžeme říci, že Bůh v naší soustavě těla a mysli zařídil naprogramování. Každá lidská bytost je jedinečně naprogramovaný nástroj. Žádní dva lidé nejsou stejní. Kdo dal každému člověku jedinečné naprogramování? Byl to Bůh. A proč to udělal? Aby mohl prostřednictvím každé jedinečně naprogramované soustavy vyvolat činy, které si přeje.

Annan: *Loutkové představení?*

Ramesh: Správně.

Stephanie: *S jakým koncem?*

Ramesh: S jakým koncem? S Božským koncem, který vy, jakožto malý šroubek, nemůžete pochopit.

Stephanie: *Neexistuje žádný způsob, jak to pochopit?*

Ramesh: Žádný.

Stephanie: *Ani vy to tedy nechápete?*

Ramesh: Neexistuje žádný způsob, jak to pochopit rozumem. Jediné, co se může stát je, že to přijmete.

Stephanie: *Neexistuje žádný způsob, jak se dostat k nějakému kolektivnímu nevědomí a mít pocit, ne nutně intelektuální, ale prostě pocit pochopení?*

Ramesh: A čím by to byl pocit? „Kdo“ by měl mít toto pochopení? Stephanie?

Stephanie: *Ovšem!*

Ramesh: A kdo je to „Stephanie“? Je to jen jméno dané této soustavě těla a mysli. Jak by mohlo jméno něco pochopit? Nepatrný rozum chce poznat a pochopit svůj Zdroj! A je možné, aby rozum pochopil svůj Zdroj? Není to možné.

Martin: *Dnes v noci jsem přiletěl do Bombaje, popadl jsem kufr a jel do hotelu a tam jsem si všiml, že je to cizí zavazadlo.*

Ramesh: Ano.

Martin: *Nebyla tu tedy možnost volby? Říkal jsem si, že jsem měl dávat větší pozor na to, co dělám, ale když poslouchám, co říkáte, neměl jsem žádnou volbu. Prostě se to stalo.*

Ramesh: Chcete říci, že tvrdím, že je to váš osud, neboť osudem této soustavy těla a mysli bylo sebrat cizí zavazadlo. Ano! Ať jsou následky jakékoli.

Martín: *Nemám se tím tedy trápit?*

Ramesh: Proč se tím trápit? Ano, jistě. Ale pokud je tato soustava těla a mysli naprogramována k tomu, aby se trápila, pak se trápit bude. Je to tak? Ale je-li jiná soustava těla a mysli naprogramována k tomu, aby si řekla: „Kdo by se o to staral; co se stalo, to se stalo“, pak v této soustavě starost nevznikne.

Martín: *A pokud někdy vznikne a někdy ne, i to je jen naprogramování?*

Ramesh: Ano, je to tak.

Sergio: *Pak tedy svět se všemi podvody, válkami a tak dále . . .*

Ramesh: Nemocemi, chudobou, válkami . . .

Sergio: *Je to prostě nutné.*

Ramesh: Všechno je to součást života, tak jak ho známe. Všechno je součástí „Toho, co je“.

Sergio: *Ano, všechny snahy učinit svět lepším, starat se o odpad, jsou také součástí Boha.*

Ramesh: V tom to je.

Sergio: *Dobrá! (Směje se.)*

Ramesh: Podívejte, můžete se ptát, jaký smysl má povolání lékaře, když tu nemoce prostě být musí. Ale povolání lékaře je součástí celku projevení. Jsou tu tedy jak nemoce, tak i léky.

Alana: *Neexistují protiklady prostě kvůli udržení rovnováhy všeho druhu?*

Ramesh: „Udržení rovnováhy“, co tím myslíte?

Alana: *No, domnívám se, že protiklady existují proto, aby tu byla rovnováha.*

Ramesh: To je v pořádku. Kdo však udržuje rovnováhu? Víte to?

Alana: *Ne. Rovnováha prostě existuje.*

Ramesh: „Rovnováha prostě existuje“, správně. A ještě jedna věc. *Kde existuje rovnováha? Kde? Rovnováha existuje v celku projevení. Neříkám, že existuje ve světě. Neříkám, že existuje v životě každého jedince.*

Alana: *Jenom ve velkém měřítku.*

Ramesh: Ve velkém měřítku tu rovnováha *musí být*, jinak by svět, projevený svět, nemohl existovat. Člověk však přemýšlí pouze vzhledem k sobě. Je pyšný, že byly vyhubeny neštovicové viry. Úžasné! Viry neštovic byly zničeny. Člověk to považuje za velký úspěch. Ale podíváme-li se na

to z hlediska neštovicových virů, je to snad úžasné být vyhuben? Viry neštovic byly podle Boží vůle vyhubeny. A je-li Boží vůlí, aby byl vyhuben i člověk, pak člověk vyhuben bude. A *stále* bude udržována rovnováha.

Sergio: *Rameshi? Existuje určitý smysl pro rovnováhu proto, že se zdá, jako by šlo o rovnováhu ve světě, anebo to s tím nemá nic společného?*

Ramesh: Nemá to s tím nic společného.

Sergio: *Je tu prostě rovnováha, prostě otázka . . .*

Ramesh: Dovolte mi objasnit, o čem mluvím. Vesmír nacházející se v rovnováze, to je jen koncept.

Sergio: *Neboť kdo řekne, co je to rovnováha?*

Ramesh: Dovolte mi jít znovu k jádru věci. Vše, co kdy bylo od Ježíše Krista po Rámanu Maharšiho řečeno, vše, co je psáno v jakýchkoli svatých knihách kteréhokoli náboženství, je jenom koncept. Přičemž koncept je něco, co někteří lidé přijímají a jiní ne. Žádný koncept tedy nemůže být Pravdou. Jedinou Pravdou je „Já jsem“. Toto uvědomění si existence nemůže nikdo popřít. Může přijít ateista a říkat: „Nevěřím, že existuje Bůh.“ Když se ho však zeptám: „Ale víte, že existujete, ne?“, tak to popřít nemůže. Uvědomění si existence, toto neosobní „Já jsem“, je jediná Pravda. Všechno ostatní, každá myšlenka, každé tvrzení, je koncept. A je třeba pochopit, že to je *jenom* koncept.

Padma: *Vaše učení tedy říká, že veškeré úsilí o pochopení je pouze konceptuální?*

Ramesh: Je to součást činnosti Vědomí čili součást Boží vůle. A součástí Boží vůle je i odstranění hypnózy v některých soustavách těla a mysli. Toto učení je tedy součástí procesu odstraňování hypnózy v souladu s Boží vůlí.

Padma: *Naše nepatrná mysl tedy nemůže pochopit Vědomí?*

Ramesh: Je to tak.

Padma: *Tak co tu potom už více než hodinu děláme?*

Ramesh: „Vy“ neděláte nic. (*Všeobecný smích.*) To, že jste tady, je součást osudu této soustavy těla a mysli. Jste tady jenom proto, že je Boží vůlí, abyste tu byla, jinak byste tu nebyla.

Alana: *Neexistuje žádná příčina či následek?*

Ramesh: Existuje. Všechno je příčinou i následkem.

Alana: *Ale není důvod, proč si s tím dělat starosti.*

Ramesh: V tom to vězí. Žádný jedinec není za žádnou příčinu odpovědný. Všechno je příčinou i následkem. Všechno je příčinností. Něco se stane a má to své důsledky. A tyto důsledky se stávají novými příčinami, které mají zase své důsledky. Takový je život.

Liv: *Ale všechno je to Boží vůle. Není tu žádný jedinec.*

Ramesh: V tom to je. To je můj koncept.

Annan: *Vědomí promlouvá prostřednictvím všech živých věcí, ne pouze lidských bytostí. Je to tak?*

Ramesh: Prostřednictvím každého člověka Vědomí *přemýšlí*. Prostřednictvím každého člověka Vědomí *mluví*. Prostřednictvím každého člověka Vědomí *jedná*. Prostřednictvím každého člověka Vědomí *zakouší*.

Annan: *A co rostliny, zvířata a jiné živé objekty?*

Ramesh: Také jejich prostřednictvím se děje žití a prožívání.

Annan: *A tam není Vědomí?*

Ramesh: Ovšemže je. Vědomí pracuje prostřednictvím každého.

Annan: *Jiné živé objekty si to ale neuvědomují.*

Ramesh: Správně. V tom to je. Není tam individuální uvědomění si Vědomí.

Annan: *Tedy, co se týče teorie evoluce . . . Dobrá, souhlasím, vrátíme se zpět k tomu podstatnému. (Smích.)*

Ramesh: Co děláte v běžném životě, Stephanie? A z které části Ameriky přicházíte?

Stephanie: *Z Kalifornie. Jsem právníčka.*

Ramesh: Co vás přivedlo do Indie? Jste tu poprvé?

Stephanie: *Ano.*

Ramesh: Ten obrovský kulturní rozdíl, to musí být velký šok, že?

Stephanie: *Pro rozum je to hrozný skok.*

Ramesh: Pro rozum to musí být opravdu hrozný skok. Víte, můj přítel, gynekolog z New Yorku, který se se mnou seznámil ve Státech, chtěl ke mně přijet na návštěvu. Tak tedy přijel. Nechal si zavazadla v hotelu Tadž Mahal, zatelefonoval mi a já mu řekl, jak se ke mně dostane. Tak tedy přijel. Zazvonil na zvonek. Otevřel jsem dveře a on tam stál, bílý doslova jak stěna. Zeptal jsem se: „Co se stalo?“ Nebyl schopen promluvit. Nakonec z něho vypadlo, že si vzal taxíka, ale byl to zázrak, že vůbec dojel: davy lidí, způsob, jakým taxikář řídil auto . . . (*Všichni se smějí.*) Proto mluvím o velkém šoku pro mysl.

Stephanie: *A to se týká všech smyslových úrovní.*

Ramesh: Ano, působí to na všechny smysly. Je to tak. Proto jsem svému příteli dal radu: „Příště až pojedíš taxíkem, zajisti si, aby taxikář věděl, kam tě má dovézt, sedni si dozadu, zavři oči, a je-li to Boží vůle, pak na dané místo dorazíš. Anebo nedorazíš.“ (*Smích.*)

Alana: *Rameshi? Když se mluví o evoluci, je to tak, že se člověk vyvíjel vědomě, a proto žijeme, přemýšlíme . . .*

Ramesh: Co máte na mysli otázkou, zda se člověk vyvíjel vědomě?

Alana: *Chci se zeptat na to, že ze všech stvoření na této planetě právě my myslíme, mluvíme a vykonáváme všechny věci vědomě, existujeme prostě ve Vědomí a jsme lidmi . . .*

Ramesh: Není žádný rozdíl mezi kamenem, zvířetem či člověkem. Kámen nemá smysly, proto nepotřebuje činné Vědomí. Zvíře smysly má a jedná podle nich, proto tu musí být Vědomí ve svém aspektu vnímání. Člověk má smysly, tedy i vnímání, a navíc byl člověku dán pochybný dar rozumu. Proč pochybný? Protože ho činí nešťastným! Zvíře nemyslí na budoucnost, budoucností se nezabývá, a tím pádem není nešťastné. Člověk se budoucností zabývá, a proto je nešťastný.

Existuje fotografie, na níž je tygr ležící pod stromem a ani ne dvacet yardů od něho se volně pase půl tuctu antilop. Jak to? Zvířecí instinkt řekl antilopám, že tygr je nasycen, že není hladový. Není-li tygr hladový, nebude zabíjet. Tygr nemyslí na další jídlo. To člověk přemýšlí o dalším jídle na deset let dopředu. Proto musí dělat zásoby, a následkem toho vzniká v člověku žádostivost a nenasytost, která u zvířat není. Ale v podstatě jsme všichni objekty, jenom s různým naprogramováním.

Martin: *Mluvíte-li o „pochybném daru“ a o tom, že všechno je vlastně dokonalé . . .*

Ramesh: Neříkám, že je všechno dokonalé. Co chápete pojmem dokonalost? Něco je dokonalé, když tam není žádná nedokonalost. Já však říkám, že život *je* nedokonalý. Život není dokonalý. Život je plný rozporů. Život je plný protikladů. Co tedy myslíte slovem „dokonalý“? Já jen říkám, že „*To, co je*“, je přesně to, co být má. Neříkám, že je to dokonalé.

Martin: *Proč by to potom měl být „pochybný dar“?*

Ramesh: „Pochybný“ proto, že vás dělá nešťastným. Je to pochybný dar, protože tento dar vás dělá nešťastným.

Martin: *Mám-li být nešťastný, . . .*

Ramesh: Budete nešťastný. Přesně tak.

Martin: *Ale to ještě neznamená . . . Když řeknu „pochybný“, potom tedy . . .*

Ramesh: Dobře, Martine. Zapomeňte na „pochybný“! Jste teď šťastný? (*Směje se.*)

William: *Existuje osvícení pro zvířata?*

Ramesh: Hleďme! A existuje osvícení *pro lidi*? Ptáte se: „Existuje osvícení pro zvířata?“ Já se zeptám vás: „Existuje osvícení *pro vás*?!“

William: *Není-li tu „já“, je tu osvícení.*

Ramesh: Není-li tu „já“, pak *není zapotřebí* osvícení! Není-li tu „já“, které by se považovalo za omezené, kde by se vzala potřeba osvícení? Zvíře se za omezené nepovažuje.

Annan: *Dobrá. A kam odsud odcházíme? Co se děje po smrti?*

Ramesh: Co se děje po smrti? Co se děje s elektřinou, když se nějaký kuchyňský přístroj rozbije a je vyhozen do koše? To je vaše otázka. Co se děje s Vědomím po smrti těla? Nic! Vědomí pracuje prostřednictvím jiných soustav těla a mysli. Elektřina pracuje prostřednictvím jiných přístrojů. Chápete? Je-li toto zcela pochopeno, jak to tedy je, Annan? Co se vlastně stane? Vědomí jakožto projevení a činnost tohoto projevení tady bylo před narozením dané soustavy těla a mysli. A totéž Vědomí tu bude i po její smrti.

Annan: *A jak je to s nebem a podobnými věcmi?*

Ramesh: Jak to je? Povězte mi, pro „koho“ je nebe? Pro Annan? Já říkám, že Annan není nic jiného než jméno dané soustavě těla a mysli.

Annan: *Žádné nebe neexistuje?*

Ramesh: Je to jen koncept. Je to koncept, který má jistý sociálně-ekonomický účel. Koncept nebe je jeden z konceptů, které mají člověka přimět k „slušnému“ chování.

Annan: *Když však plně pochopíme, že neexistuje žádná možnost volby . . .*

Ramesh: No vidíte! Obdobně je tomu s problémem znovuzrození. Tento koncept je založen na strachu a má opět člověka přimět ke „slušnému“ chování.

Annan: *Je strach taky dar?*

Ramesh: Strach je součást života, je to součást naprogramování. Jedna soustava těla a mysli může být naprogramována k bázlivosti. Je tu tedy bázlivost. Jiná soustava může být naprogramována tak, že je odvážná fyzicky, ale už ne tolik mentálně nebo morálně. Vše záleží na naprogramování.

(K jednomu z návštěvníků:) Jste tady poprvé?

Iris: *Ano.*

Ramesh: Dobrá. A žádné otázky nejsou? Nějaké snad musí být.

Iris: *Uvnitř nic nemumlá, takže . . .*

Ramesh: Skutečně! To jsem rád! Koncepty přijímáte?

Iris: *Na devadesát procent.*

Ramesh: Intelektuálně přijímáte?

Iris: *Na všech úrovních. Na všech úrovních.*

Ramesh: To má svoji logiku. Znáte Ádi Šankaru, mistra advaity, který s tímto učením začal? Ten prý řekl, že advaita je někdy pouze intelektuální. A já neustále opakuji: „Neodmítejte intelektuální pochopení. Na prvním místě *musí* být rozumové pochopení.“ Na této rozumové úrovni tedy Šankara říkal: „Ať jde o jakýkoli koncept, přijměte ho nebo ne, podobně jako byste přijímali peníze - ověřte si jeho ryzost.“ Chápete?

Rámana Maharši říkal: „Koncept použijete podobně, jako když si k odstranění trnu zapíchnutého do nohy vezmete jiný trn.“ Abyste odstranili trn mylného přesvědčení, že máte svobodnou vůli a jste pánem svého osudu, použijete konceptuální trn - že vše se děje podle Boží vůle. Koncept Boží vůle je tu k odstranění vaší mylné představy. Ale všechno jsou to koncepty. Jedinou Pravdou je „Já jsem“.

Nenechte se zmýlit. Neříkám, že jsou to koncepty, které musíte přijmout. Onehdy sem někdo přišel a povídal: „Já to ale nepřijímám.“ Na to jsem mu řekl: „Myslíte si, že se mě týká, zda to přijímáte nebo nepřijímáte? Přijímáte-li to nebo ne, to už je váš osud.“

Iris: *I Boží vůle je koncept?*

Ramesh: I Boží vůle je koncept. I Bůh je koncept. Proto lidi přijdou a řeknou: „Nevěřím, že Bůh existuje.“ Mají právo to říkat. Bůh je koncept. Zapomeňte na Boha. Bůh existovat nemusí, ale vy existujete. Je to tak? Toto Uvědomění si existence, toto „Já jsem“, je přesně ten Bůh, o němž mluvím já.

Annan: *Četla jsem vaši knihu Pointers from Nisargadatta Maharaj (v českém překladu Já, skutečnost o sobě - Moudrost Šrí Nisargadatty Maharadže, 2001 - pozn. překl.)*

Ramesh: Ano? Kniha tedy měla nějaký smysl?

Annan: *Ano.*

Ramesh: Čím se kromě reiki v životě zabýváte?

Annan: *Jsem mistr reiki a reiki vyučuji. Jinak jsem vystudovaná inženýrka a bakalářka zvěrolékařství. Pracovala jsem v oblasti marketingu a reklamy. Před půldruhým rokem jsem prodělala srdeční zástavu a to pro mne znamenalo největší životní změnu. Dalo mi to čas a prostor ujasnit si, co chci v životě dělat. Pustila jsem se velmi intenzivně do studia reiki a dnes nepotřebuji žádné léky. Vyučuji reiki a vedu též skupinové workshopy.*

Ramesh: Ano, jistě. „Reikování“ je dobrý zdroj peněz. (*Smích.*) Ale slyšel jsem, že mistr reiki již není placený tak, jak býval, neboť je příliš mnoho mistrů reiki a z důvodu konkurence cena klesá.

Annan: *Ne, myslím, že to, co jste říkal, platí. K člověku přijde právě taková práce, která přijít má. A vlastně je to jedno. Upřímně si myslím, že tohle je cesta pro mne. Domnívám se, že každý žák dostává přiměřeného učitele.*

Ramesh: Zcela správně. Proto lidem, kteří sem přicházejí a myslí si, že oni to byli, kdo se rozhodli sem přijít, takovým lidem říkám, že oni si to nevybrali. To Bůh rozhodl, aby přišli. Přicházíte sem z Boží vůle. Nasloucháte, neboť je to Boží vůle. Včera tu byl někdo, koho to nezaújalo, proto nenaslouchal. Nebylo Boží vůlí, aby naslouchal. A nasloucháte-li, pak to, co se s tímto nasloucháním děje, jaký výsledek naslouchání přinese, to zase záleží na Boží vůli. Jsou lidé, kteří přijdou pouze jednou, dvakrát či třikrát, a nejsou bloky, není odpor. A jiní sem docházejí den za dnem a odpor v nich přetrvává.

*Krišná mádži mátá Krišná mádžá pitá /
bahini bandhú čulata Krišná mádžá //*

*Krišná mádzá guru Krišná mádzé tárú /
utari pailpáru bhavanadi //
Krišná mádzé mana Krišná mádzé džana //
sóirá sadždžan Krišná mádžá //
Tuká mhané mádžá šrí Krišná visává /
váté na karavá paratá džívá //*

Krišna je mou matkou i mým otcem.
Krišna je mou sestrou, bratrem i přítelem.
Krišna je můj Pán.
S jistotou mě převezde přes oceán Božské hypnózy.
Krišna se stal všemi lidmi kolem.
Zcela si podmanil moji mysl a nenechal místo,
kde by se mysl mohla do něčeho zaplést.
Můj přítel a druh, který mne převádí na druhou stranu,
je sám Krišna.
Tukárám říká:
Krišna je můj domov.
Nikam jinam neodcházej, milá myslí.

*džňánijánčá rádžá guru maháráva /
mhanati Džňánadéva tumhá aisé //
madža pámará hé kája thórapana /
pájíči vahána pají bari //
brahmádik džéthé tumha vólagané /
itara tulané kája pudhé //
Tuká mhané nénó juktičijá khóli /
mhanóni thévili pají dói //*

Tvým Pánem je Král všech džňáninů.
Džňándév říká:
Jsem jen hlupák.
Jaké mám schopnosti k tomu, abych mohl vstřebat poznání?
Jsem jenom santal pod nohama.
Jestliže Brahma i další Svatí Pána velebili,
jak by Ho kdokoli mohl posuzovat či srovnávat s druhými?
Tukárám říká:
Ať budu svoji mysl namáhat jakkoli,
Pravdu nejsem schopen pochopit.
Svou hlavu proto skláním u Tvých nohou, Pane.

OBRAZ ŠESTÝ

Kdo důvěřuje, je šťastný, kdo pochybuje, trpí. Oba žijí v iluzi.

*Jediné, co máš dělat - pokud můžeš! - je zbavit se přesvědčení, že máš svůj život pod kontrolou.
Potom neexistuje nic, čeho by bylo třeba dosáhnout. Jinými slovy, nejde o to, dospět k Já.
Jediné, co máš dělat, je zbavit se představy o malém, nepravém já.*

Poznat sama sebe znamená na sebe zapomenout.

Radjan: *Jsem vlastně podnikatel. Když cestuji, rád si s sebou беру Bhagavadgítu a stále znovu a znovu ji pročítám. Snažím se stavět na tom málu, co jsem pochopil.*

Ramesh: Ach, chápu. To je skvělé.

Radjan: *Vedle své práce rád přemýšlím o Bhagavadgítě, rád si dávám věci do souvislosti a pokouším se jim porozumět.*

Ramesh: Můžete mi tedy říci, co *podstatného* jste z Bhagavadgíty pochopil? Je tu sedm set květnatých veršů. Co je *jádrem* toho, co říká Krišna Ardžunovi?

Radjan: *Opravdu zásadně na mě zapůsobilo to, že jde o to, konat bez připoutanosti a nestarat se o plody konání. Normální podnikatelé se snaží neustále přemýšlet s ohledem na zisk a prospěch.*

Ramesh: Přirozeně! Proto podnikají.

Radjan: *Ano, ale já jsem se na to začal dívat trochu jinak. Do podnikání se pouštím spíše proto, abych navázal kontakt se zákazníkem, než abych v první řadě usiloval o okamžitý výsledek. Tímto způsobem Gíta také pomáhá od strachu. Krišna například Ardžunovi radí, aby šel do boje a bojoval za pravdu, aby nebyl slabě mysli a od ničeho neutíkal.*

Ramesh: Ano, ale utíkal snad Ardžuna od něčeho? On neměl strach, byl to vynikající válečník.

Radjan: *Nechtěl bojovat, neboť měl bojovat se svými blízkými.*

Ramesh: Ano!

Radjan: *Je však otázkou, koho nazvete svými blízkými, ne?*

Ramesh: V jakém smyslu mluví Bhagavadgíta o tom, co se týká účasti Ardžuny v boji? Hlavní myšlenka spočívá v tom, že Krišna *přiměje* Ardžunu bojovat. Je to tak? Jaká je podstata toho, co říká Krišna Ardžunovi, aby ho přiměl bojovat? Proč Ardžuna odkládá svůj luk? Nechce bojovat, neboť má před sebou lidi, kteří jsou jeho přáteli, příbuznými či dokonce učiteli, a on je nechce zabít. Co na tyto argumenty říká Krišna? Jaké je jádro Krišnova učení? Co tedy v *podstatě* Krišna Ardžunovi říká, aby ho přiměl bojovat?

Radjan: *Domnívám se, že toto: Následuj své já a realizuj své já i v boji. Toto „Já“ nelze zničit, je nezničitelné. Smrt neznamená konec tvé duše, rodiš se stále znovu. Proto nejdůležitější je dostát svým povinnostem.*

Ramesh: Ano, ale proč by to měl Ardžuna přijmout? Mohl by říci: „To říkáš ty, ale co to má dělat s tím, že nechci zabít své přátele a příbuzné? Povídáš mi velká moudra, ale zde jsou mí přátelé a příbuzní a já je *nechci* zabít.“

Mira: *Krišna tu říká: To nejsou tvoji přátelé a příbuzní; přicházejí a odcházejí.*“

Ramesh: Ó ano. „Přicházejí a odcházejí.“ Ale Ardžuna by to nepřijal a řekl by: „To jsou mí blízcí. Co tím myslíš, že to nejsou mí blízcí?“

Radjan: *Současným stavem není v podstatě nic jiného než naše vlastní tělo, jež je pomíjivé.*

Ramesh: To Krišna sice říká, ale je to filozofie, která se pohybuje vysoko v oblacích. Ardžuna je však dole při zemi, je to obyčejný člověk, válečník. Krišna říká toto: Narodil ses jako válečník a byl jsi k tomu také vychován.

Radjan: *Zemřít v boji, to samo o sobě pro válečníka znamená otevřenou cestu do nebe.*

Ramesh: Ano, ale Ardžuna se nestará o nebe. Neusiluje o to, dostat se do nebe. Ardžuna prostě odkládá svůj luk a říká: Nechci zabít své přátele, příbuzné a učitele. A Krišna mu *dává* velmi přímou odpověď, která je konečnou odpovědí na všechny jeho pochybnosti. Co tak zásadního Krišna říká? Krišna říká: „Myslíš si, že máš někoho zabít. Avšak já jakožto „Čas“, ničitel všeho, jsem je již zabil. Já jsem je již zabil. Kdo si myslíš, že jsi, abys je mohl zabít? Já jsem je již zabil. Ty jsi jen nástrojem k tomu, co se teď v přítomném okamžiku stane, ale já jsem je již *zabil*.“

Vidíte, na to nemá Ardžuna žádnou odpověď. A Krišna pokračuje dále: „Můžeš se rozhodnout, že nebudeš bojovat, ale bude to zbytečné rozhodnutí. Narodil ses jako válečník. Byl jsi vychován jako válečník. Tvá pravá *přirozenost* je být válečník, takže přestože se rozhodneš nebojovat, tvoje *prakrti*, přirozenost, čili to, jak jsi utvořen, tvoje naprogramování, tě bojovat přinutí. Tvé rozhodnutí nebojovat je zbytečné. Přirozenost tě *přinutí* bojovat. V každém případě já jsem je již zabil, proto bojuj, bitvu vyhrať a raduj se z vítězství. Vidíte, že neřekl: „Neraduj se z plodů.“ Řekl: „Bitvu vyhrať a raduj se z vítězství, které bude následovat.“ Vidíte, že je to velmi praktická filozofie.

Mira: *V podstatě z nás snímá odpovědnost.*

Ramesh: Máte úplnou pravdu. A jak snímá odpovědnost?

Mira: *Tím, že Krišna prohlásí, že to již udělal, takže to Ardžunu nemusí trápit.*

Ramesh: Co trápí člověka? Člověk se v zásadě zabývá vinou: „Udělal jsem něco, co jsem udělat neměl.“ Pociťuje vinu. Pokud ale zcela pochopí, že neexistuje čin, který by mohl vykonat, že neexistuje skutek, který by jakákoli lidská bytost mohla doopravdy vykonat, tak kde je potom vina? Lidská bytost je pouze naprogramovaný nástroj, jehož prostřednictvím přivodí Bůh ty činy, které si přeje.

Radjan: (Velice překvapený.) *To znamená, že neexistuje žádná svobodná vůle?*

Ramesh: „Žádná svobodná vůle neexistuje“, to je správně. Jste po přečtení Bhagavadgíty připraven přijmout to, že nemáte žádnou svobodnou vůli?

Radjan: (Rozpačitě se zasměje.) *Ne!*

Ramesh: To je tím, že jste četl Bhagavadgítu soustředěn na to, že svobodná vůle existuje.

Radjan: *Ale Krišna to říká. Například . . .*

Ramesh: Ano?

Radjan: *Mohu vám to ukázat - že existuje svobodná vůle. Říká například . . .*

Ramesh: Zapomeňte na okamžik, co říká Krišna. Máte zkušenost, že se věci dějí vždy podle vaší vůle? Máte *sám* takovou zkušenost?

Radjan: *Vždycky ne, ale velmi často to tak je.*

Ramesh: Ach! Velmi často, to je nejasné. Může to být deset procent nebo devadesát procent. Moje hlavní myšlenka spočívá v tom, že když se věci pokaždé nedějí podle vaší vůle, pak tu musí být nějaká vůle, která vládne neustále. A pokud někdy vaše vůle převládne, pak to není proto, že to byla vaše vůle, ale proto, že se vaše vůle shodovala s vůlí oné Nejvyšší Síly.

Radjan: *Jenom ta může tedy vyvolat pochopení. Dalo by se říci, že různá poučení z Bhagavadgíty pouze nastavují naši mysl na úroveň, v níž jsme schopni pochopení.*

Ramesh: Podívejte se, čtete-li Bhagavadgítu, musíte jít za slova. Co říká Krišna? Radjan čte Bhagavadgítu z pohledu Ardžuny. To, co máte udělat, je číst ji z pohledu Krišny. V tom to vězí. Krišna tedy vlastně říká: „To, o čem si myslíš, že je tvé konání, *není* ve skutečnosti tvé, já jsem to již vykonal. Cokoli, o čem se domníváš, že je tvé konání, bylo již z hlediska celkového času vykonáno.“

Mira: *Krišna však rovněž zasel do Ardžunovy mysli pochybnost. Ale i to bylo naprogramováno tak, aby nám mohl tento příběh vyprávět.*

Ramesh: Zcela správně. Ardžuna se stal nástrojem k tomu, aby mohla být napsána Bhagavadgíta a aby za ni byly milióny lidí vděчны. Ale tyto milióny mají pochopit pravdu. Jeden verš v Bhagavadgítě, nevím, zda si na něj vzpomenete, říká: „Mezi tisíci lidmi stěží jediný hledá pravdu, a mezi těmi, kteří hledají pravdu, stěží jediný mne pozná v mé podstatě.“ Víte proč? Protože oni ji pouze čtou, ale nejdou za slova.

Já říkám toto: To, co nazýváte svými činy, ve skutečnosti vaše činy nejsou! Jste pouze naprogramovaný počítač, jehož prostřednictvím „To“, co počítač stvořilo, přivodí výstup, jaký si přeje. A co musí udělat, aby přivodilo výstup, jaký si přeje? Musí vložit vstup, vstupní informaci.

Máte-li dvacet počítačů, každý naprogramovaný k určitému výstupu, nejdříve se rozhodnete, jaký výstup chcete. Je to tak? A podle toho, jaký výstup chcete, použijete počítač, který je k tomu naprogramován. Miliardy lidských počítačů jsou pouze miliardami speciálně naprogramovaných nástrojů, jejichž prostřednictvím vyvolává Bůh takové skutky, jaké si přeje. Chápete? A jaké zadává vstupy? Pošle vám nějakou myšlenku. Vy si myšlenku nevytváříte. Mozek je netečná hmota, mozek nemůže myšlenku *vytvořit*, může na ni pouze *reagovat*. Jaké jsou jiné možnosti vstupu? Bůh způsobí, že něco uvidíte či zaslechnete, což opět není ve vaší moci. Chápete? Mozek reaguje na vstup a vy si *myslíte*, že je to „vaše“ konání. Existuje tu však ve skutečnosti nějaké konání, které můžete nazvat „svým“, jež by bylo něčím jiným, než jen reakcí mozku na vnější událost (nad níž nemáte žádnou moc) podle naprogramování dané soustavy těla a mysli (nad níž jste rovněž neměl žádnou moc)? Tohle mám na mysli pojmem naprogramování.

Mira: *Bůh ale má svobodnou vůli?*

Ramesh: Otázka svobodné vůle Boha tu vůbec nevzniká. Pokud řeknete, že Bůh má svobodnou vůli, děláte z něho přesně to, čím jste vy.

Radjan: *Člověk se však má učit určité kontrole nad sebou samým.*

Ramesh: Zajisté!

Radjan: *Má, jak víte, kontrolovat svoje touhy a spoustu dalších věcí. Myslím, že nemůžete říci, že to by byla Boží vůle.*

Ramesh: Jestli jsem to správně pochopil, vaše otázka zní: „Jak má Radjan žít svůj život? I když je všechno Boží vůle a Radjan ve svých rukách nemá nic, přesto musí dál žít svůj život v tomto světě. A jak žije Radjan svůj život?“ Odpověď je velmi jednoduchá. Žije svůj život přesně tak, jak ho žil dříve. Nemůže si pomoci.

Radjan: *Ne, ale je tu změna. Vezmeme-li dobu před tím, než jsem četl Bhagavadgítu, neměl jsem žádné poznání. Dříve jsem dělal spoustu věcí a pak, jak jste správně řekl, jsem cítil vinu. Dříve jsem myslel, že to jsou věci přijatelné, ale nyní tak nesmýšlím.*

Mira: *Vytvořilo to ve vás ještě více viny.*

Ramesh: *(Směje se.)*

Radjan: *Příliš citlivě reagujete na . . .*

Ramesh: Ne, ona má pravdu. Víte, co chce říci? Že to ve vás vytvořilo ještě víc viny. Proč? Protože říkáte: „Četl jsem Bhagavadgítu. Víím, co bych měl dělat, ale nedělám to.“ To způsobuje ještě větší vinu, ne? „Vím, že mám něco udělat. Gíta mi to říká, a přesto nejsem schopen to udělat.“ Více viny, chápete? Řešení je následující: Dělejte přesně to, co jste dělal dříve, protože . . . proč, Radjane? Protože i když jste se o tom, co jste dělal dříve, domníval, že to jsou vaše činy, tak to, co se dělo, byla *stále jenom* Boží vůle. To, o čem jste si myslel, že celý život děláte „vy“, byla stále jenom Boží vůle. Boží vůle vzhledem k tomu, co jste dělal. Co tedy můžete dělat jiného, než nechat tělo, aby dělalo to, k čemu je naprogramováno? Co jiného můžete dělat?

Radjan: *Nebyl jsem spokojený. To je důvodem k tomu, proč jsem teď tady.*

Ramesh: Ano, přesně tak! To je důvod, proč jste tady. A zda po vyslechnutí toho všeho dojde ke konečnému přijetí - to je Boží vůle. Ke konečnému přijetí *nedojde*, pokud to Boží vůle není. Boží vůli vzhledem k dané soustavě těla a mysli nazývám osudem této soustavy těla a mysli. Osud je dán v okamžiku početí, a to včetně naprogramování. Chápete? Pokud toto doopravdy přijmete, pak i nadále budete dělat to, co jste dělal. Nemůžete si pomoci. To, co jste dříve považoval za své činy, byly činy, které se děly přesně podle Boží vůle prostřednictvím dané soustavy těla a mysli. To se bude dít i nadále. Jediný rozdíl bude v tom, že dříve jste si myslel, že to jsou *vaše* činy, a nyní pochopíte, pokud toto pochopení má přijít, že to vaše činy nejsou. Jinak se v běžném dění nezmění nic. Tady vzniká problém, neboť si myslíte: „Když jsem pochopil Rameshovo učení, tak přece „já“ musím být lepším jedincem.“ Ale říkám vám, že lepším jedincem *nebudete*, neboť jedinec tu nikdy nebyl. Jediné, co tu je, je soustava těla a mysli se svými podmíněnostmi - naprogramovaná soustava těla a mysli- jejímž prostřednictvím se určité činy děly, a jejímž prostřednictvím se nové činy budou dít i nadále, a to víceméně stejně jako dřív.

Mira: *Tak je to taky žádoucí, neboť se to vztahuje i k ostatním lidem a věcem. Je to součást celku.*

Ramesh: Zcela správně. Vše je vzájemně propojeno. Tudíž jakýkoli čin, který Bůh prostřednictvím dané soustavy těla a mysli vyvolá, působí i na druhé. Proto zenový mistr kdysi řekl: „Vytrhneš stéblo trávy a zatřešeš celým vesmírem.“ Co na to Radjan řekne? „Ó, nesmím utrhnout ani stéblo trávy.“ Ale pokud má být stéblo trávy utrženo, bude utrženo (*smích*) tím, kdo ho má vytrhnout. Podívejte se, toto učení je v podstatě velmi jednoduché. Základem všeho je jen jediná věc - nemůže se stát nic, co by nebylo Boží vůlí. Základem všeho jsou slova z Bible: „Buď vůle Tvá.“ Nejdůležitější otázkou je: Jestliže toto vše vyslechnete, budete to chápat? Bude tady pochopení? Pochopení tu být nemůže, pokud to není vůle Boží. Pochopení tu bude do té míry, do jaké je to Boží vůle a váš osud. A říkám-li váš osud, mám tím na mysli osud dané soustavy těla a mysli, který byl určen v okamžiku početí.

Mira: *Proč je okamžik početí tak důležitý?*

Ramesh: Protože tehdy je vytvořeno tělo. Tehdy je i se svými geny vytvořen *objekt*, který se později považuje za jedince.

Tom: *Moje ruka se pohybuje. Pohybuje se tedy z Boží vůle a ne proto, že bych to já chtěl?*

Ramesh: Správně. Nikoli proto, že byste to chtěl. Když Rámána Maharši prohlásil: „Neexistuje svobodná vůle“, někdo na to řekl: „Jak můžete říci, že neexistuje svobodná vůle? Nyní zvedám svou pravou ruku. Je i tohle předurčeno?“ A Rámána Maharši řekl: „Ano!“ Dále nepokračoval a já nevím, co by se dělo, kdyby pokračoval. Ale kdybych pokračoval já, řekl bych: „Proč jste svou ruku vlastně zvedl? Zvedl jste ji proto, že mozek zareagoval, když zaslechl, že nemáte svobodnou vůli. I zvednutí ruky bylo pouhou reakcí mozku na to, co slyšel.“

Mira: *Proč je v nás všech vytvořen pocit, že máme svobodnou vůli?*

Ramesh: Protože svoboda se týká individuální entity. Každý jedinec se považuje za individuální entitu.

Mira: *Ale to je v nás taky vytvořeno!*

Ramesh: Správně. *Naprostě správně!* Vy jste si oddělenost nevytvořila. Kdo ji tedy vytvořil? Byl to Bůh. Proto ten pocit oddělenosti. Každý jedinec, který se považuje za oddělenou bytost se

svobodnou vůlí, je jen hypnózou Boha, Božskou hypnózou, která vyvolá to, že se každý považuje za oddělenou bytost.

Radjan: *To je ale příčinou velkého zmatku myslí.*

Ramesh: Ano, pokud je Boží vůlí vás mást, proč ne? V tom to vězí. Jak by se mohl dít život, tak jak ho známe, aniž by se každý člověk považoval za oddělenou bytost s vlastní svobodnou vůlí? To, co já nazývám svobodnou vůlí, to indické náboženství nazývá *mája*. Bez máji by život, tak jak ho známe, neprobíhal. Život, tak jak ho známe, je májou, je Boží vůlí. Bůh vytvořil v každém jedinci pocit oddělenosti, ale přesto se uvnitř skrývá instinkt, který chce zjistit: „Jsem jedinec, či kdo vlastně jsem?“ A tento instinkt je to, co vytvořil Bůh, tak aby „jeden z tisíců byl hledající“, který ve skutečnosti - i když o tom možná ani neví - hledá to, jak se zbavit této oddělenosti. Hledající se vlastně jenom snaží zbavit své oddělenosti. A kdy oddělenost zmizí? Oddělenost zmizí až tehdy, když bude z Boží vůle odstraněna tato hypnóza. Jakou sádhanu tedy provádíte a co si myslíte, že si díky ní zasloužíte, to není vůbec ve vaší moci.

Kamal: *Může být činnost vesmíru pochopena myslí? Nemluví o individuální myslí.*

Ramesh: Jestliže nemluvíte o individuální myslí, o jaké myslí *mluvíte*? Mluvíte o Boží myslí.

Kamal: *O nástroji fungování.*

Ramesh: Nástrojem fungování je jen objekt, netečná hmota. Co však v soustavě těla a myslí pracuje? Myslí! A jak by mohla mysl pracovat bez Vědomí? Kdo mysl vytvořil? Myslí vytvořil Bůh. Zdrojem myslí je Vědomí. A jak mysl vstupuje do bytí? Pouze jako velmi slabý odraz Vědomí.

Kamal: *To, co je stvořeno, tedy nemůže pochopit Stvořitele?*

Ramesh: Správně. To je přesně to, co říkám. Stvořený objekt *nemůže* pochopit Subjekt Stvořitele. Boží vůlí můžete *pouze přijímat*. Boží vůlí *nepochopíte*. Vy ale chcete Boží vůlí pochopit, a v důsledku toho převracíte čírou Subjektivitu, Boha, v objekt. Přivlastníte si subjektivitu Vědomí, či Boha, a prohlásíte: „Já chci Toto pochopit.“

Kamal: *Což je nemožné.*

Ramesh: Což je nemožné. Proto jediné, co můžete udělat, je Boží vůlí přijmout. Boží vůlí nemůžete poznat, nemůžete se o to ani *pokusit*.

Mira: *Je to nemožné proto, že to nevidíme vcelku, ale jen v částech?*

Ramesh: Ne, je to proto, že „vy“ jste pouhý objekt, který se snaží pochopit Subjektivitu. Ve skutečnosti tu ale žádné „vy“, které by nebylo objektem, není. A objekty neexistují jinak než jako projevení Subjektivitu, Vědomí neboli Boha, *uvnitř* Sebe Sama!

Kamal: *Nejsme toho schopni, nejsme k tomu uzpůsobeni.*

Ramesh: V tom to je. Stvořený objekt *nemůže* pochopit Subjekt Stvořitele.

Arun: *Máme to tedy chápat tak, pane, že postavení vědy v minulých stoletích postrádá svůj základ?*

Ramesh: At' již věda dokázala cokoli, mohla by to dokázat, kdyby to nebylo Boží vůlí? Není snad věda součástí činnosti neosobního Vědomí? Co vás vede k tomu, myslet si, že to, co věda udělala, se Boží vůlí vymyká?

Arun: *Věda chce poznat a pochopit. Nechápe, že „To“ je nepochopitelné.*

Ramesh: To máte pravdu. Pouze když věda dojde do bodu, kdy opravdu pochopí, že do *tohoto* není možno proniknout, pak se zastaví a v té chvíli se vědec stává mystikem.

Ravi: *To se vlastně čas od času děje neustále. Dochází k tomu tehdy, když věda narazí na něco, co nemůže pochopit, a vrací se zpátky. V tomto okamžiku se stává . . .*

Ramesh: Zcela správně, v tomto okamžiku to začíná nanovo.

Ravi: *A tak to bude stále.*

Tom: *Rameshi, objekt si tedy nemůže být sám sebe vědom, že?*

Ramesh: Objekt je objekt! Co je to však za sílu či schopnost, být si sebe sama vědom? Ta je vytvořena Bohem. Není součástí objektu. Představa o „já“ je fikce vytvořená Božskou hypnózou.

Tom: *Ptám se na toto: Představa o „já“ . . .*

Ramesh: „Představa o „já““ znamená ztotožnění se s tělem jako oddělenou bytostí a je vytvořena proto, aby mohl probíhat život, tak jak ho známe.

Tom: *Chci říci toto: Nejde o jakési zdání, pozorované Vědomím?*

Ramesh: Ano! Děje se vlastně jenom to, že Vědomí nezúčastněně pozoruje dění, které nastává mezi objekty, které Ono Samo stvořilo. A přání Sebe Sama poznat je něco, co je též vytvořeno Vědomím. Jak říká Bhagavadgíta: „Jeden z tisíců . . .“

Tom: *A objekt jako takový není schopen Vědomí poznat.*

Ramesh: *Toto je nejvyšší, konečné Pochopení!* Dojde-li k nejvyššímu Pochopení, pak objekt přestává hledat, neboť hledající tu již není. Hledající pochopí, že je pouze stvořeným objektem. Tehdy se hledání zastaví, ale *kdy* se to stane, to nezávisí na fiktivní vůli objektu.

Tom: *Nejvyšší Pochopení, to asi není něco takového, jako pochopit matematický problém, že?*

Ramesh: Ne. Podívejte se, matematický problém jste vyřešil „vy“, je tady „někdo“. Je tu „já“, které říká: „Já jsem to pochopil.“ Nejvyšší Pochopení je však takové Pochopení, v němž není „já“, které by říkalo: „Já jsem pochopil.“ Ale kdy k němu dojde, nebo zda se to vůbec stane, to nemáte ve své moci.

Erik: *To tedy znamená, že nemůžeme pochopit, kdo jsme. Domnívám se, že toto bývá špatně chápáno, že tady se můžou někteří učitelé mýlit. Púndžadží například mluvil o tom, že existuje něco jako přímá zkušenost Já. Lidé mají takové zkušenosti, jež lze nazvat jako zážitky „Já jsem“ či*

zážitky Ticha. Púndžadží řekl, že jde o přímé zkušenosti toho, co jsme. Myslím si, že tady se můžeme dopustit omylu, neboť nakonec nemůžeme chápat ani zakoušet . . .

Ramesh: Když tato zkušenost přijde, *žádný zakusitel tu není*. Není tu „já“, které by chápalo Podstatu. Až později přijde jedinec a řekne: „Já jsem pochopil.“ Totéž se děje při zážitcích velké hrůzy. Není tu jedinec. Ten se upamatuje až později a řekne: „Já jsem měl hrozný zážitek.“ V samotné zkušenosti *skutečně není žádný individuální zakusitel*. Bude-li toto opravdu plně pochopeno, pak tu nebude „já“, které by toužilo po opakování zkušenosti. Je to 'já', které říká: „Měl jsem hezký zážitek“, a touží ho zopakovat, nebo naopak doufá, že se nějaký zlý zážitek již opakovat nebude.

Kamal: *V Bhagavadgítě Krišna navrhuje dvě cesty . . .*

Ramesh: Čtyři!

Kamal: *Čtyři? Dobrá, aspoň dvě si tedy pamatuji. Jedna je prostřednictvím činů a druhá skrze sankhju čili . . .*

Ramesh: A co *bhakti*? Podívejte se, Krišna nakonec říká: Když oddanost *bhakti* (toho, kdo jde cestou *bhakti*) dosáhne určité intenzity, dám mu schopnost přijmout pochopení, tak aby mohlo přijít Poznání. Říká tedy, že tím nejvyšším je Poznání.

Mira: *Ale tomu předchází: „Dám-li mu tu sílu hledat a chtít to . . .“*

Ramesh: Zcela správně. Přesně tak!

Wolfgang: *Na druhé straně, jak se pochopení prohlubuje . . . Například já jsem založen spíše intelektuálně, ale cítím, že čím jde pochopení hlouběji, tím se zvyšuje oddanost a láska.*

Ramesh: Zcela správně. Proto Rámana Maharši i jiní říkali, že ve skutečnosti mezi *bhakti* a *džňánou* není žádný rozdíl. Rámana říkal, že na vrchol hory lze dojít různými cestami.

Rohit: *Ale Gíta mluví o tom, že bhakti přijde jen tehdy, je-li tu jistá úroveň intenzity.*

Ramesh: Ano, ale kdo tuto intenzitu vytváří? Oddaný? Nikoli! I intenzita je dána z Boží vůle.

Mira: *Což znamená, že v celém světě je určité množství lidí, kteří jsou na určité úrovni, tak aby se naplnilo, co se má naplnit.*

Ramesh: Správně. To je ten smysl pro rovnováhu, který je základem vesmíru.

Kamal: *Proč si potom každodenně všichni na něco stěžujeme?*

Ramesh: Protože je dáno, že to máte dělat!

Kamal: (Směje se.)

Wolfgang: *Čím víc poznávám, že vše je Boží vůle, tím méně si stěžuji.*

Ramesh: Ano!

Wolfgang: *Vezměme například to, jak je Bombaj hrozně špinavá . Vlastně si na to nestěžuji. Ale je to tady. Tělu se to asi nelíbí, dobře. Avšak je to též součástí „Toho, co je“.*

Ramesh: Zcela správně. Víte Wolfgangu, je to tak, že lidská mysl přijme, že je tu naprogramování, týkající se fyzického těla. Rozum přijme, že daná soustava těla a mysli má konstituci malého člověka měřícího 160 cm a vážícího 52 kg. Ať by bylo úsilí sebevětší, nebude mít nikdy 185 cm a 85 kg. To tedy mysl přijme. Mysl dále přijme, že i intelekt má své hranice a že z této soustavy nikdy nebude Einstein. Mysl však nepřijímá zbytek. Mysl říká: „Mohu být dokonalá bytost. Budu usilovat a stanu se dokonalou bytostí. Musím meditovat dvacet hodin denně.“ A zapomíná na omezení dané temperamentem.

Wolfgang: *Nějakým způsobem jsme však tou Nejvyšší Sílou, kterou nemůžeme poznat - jsme „To“.*

Ramesh: Pokud „To“ jste, kde jsou pak jaké otázky?

Wolfgang: *Ale právě proto, že „To“ jsme, nemůžeme „To“ poznat.*

Ramesh: Naprosto správně, Wolfgangu. Podívejte se, jestliže "To" jste . . .

Kamal: *Ale právě o tom Krišna mluví jako o svých Božských formách. Všechny své Božské formy jmenuje v Bhagavadgítě: „Jsem vodou a jsem vším“, i prohnaností někoho druhého.*

Ramesh: Zcela správně, vším. A pokud přijmete, že prohnanost druhých není jejich chyba, nemůžete je nenávidět. Může vyvstat zlost, ale *nebudete* někoho nenávidět kvůli tomu, co dělá.

Mary: *Můžeme poznávat tisíce a tisíce vlastností daných jevů, ale to jediné, co poznat nemůžeme, jsme my sami. Je to tak?*

Ramesh: Správně. A proč?

Mary: *Jak by „Já“ mohlo poznat Samo Sebe?*

Ramesh: Vědomí není dvojí. Aby něco mohlo poznat něco druhého, musí k tomu být dva, poznávající a poznávané. Je-li Vědomí vše, co existuje, Čirá Subjektivita, „kdo“ by potom mohl „co“ poznávat?

*dalitá kanditá tudža gajína Anantá //
na visambé kšanabhari, tudžé nám gá Murári /
nitja háči kárbhára, muhki Hari nírantara //
mája bápá bandhu bahina, túča sakhá Čakrapáni /
lakša lágálé čaranáši, mhané Námajáči dási //*

Ananto (Krišno), při svém lopotění a dřině budu nadále zpívat Tvé jméno
a zakoušet pocit: „Nejsem konatel“.

Drahý Murári (Krišno), cítím se šťasten, když si uvědomím,
že Ty jsi ve všem neustále přítomen.

Pracovní mysl dělá svou práci s Tvým jménem na rtech.
Čakrapáni (Krišno), Ty jsi moje matka i můj otec,
sestra, bratr i přítel.
Oddaný sluha Námdev říká:
Svoji oddanost skládám u Tvých nohou.

*tudžé rúpa čitti ráhó / mukhi tudžé náma /
déha prapaňčáča dása / sukhé karó káma //
déhadhári džó džó tjáčé / vihita nitja karma /
sadáčára sanmárgáčá / ágalá na dharma /
tulá ávadé té háti / ghadó nitja karma //
tudžhja padi váhilá mí / déhabháva sárá /
udé antaráli átmá / sóduni pasará /
nám tudžé ghétó Górá / hóuni niškáma //*

Pánduranga (Krišna), Pánduranga, Pánduranga.

Kéž je v mém srdci Tvůj obraz a na mých rtech Tvoje jméno.
Tělo je řízeno zákony světa jevů.
Nech ho dělat to, co je mu Bohem či Přirozeností určeno.
Soustava těla a mysli reaguje přesně podle toho, jak je naprogramována.
Plně jsem pochopil, že pro tento nástroj není jiné správné cesty či správného vedení
než to, jak byl předurčen, jak byl naprogramován.
Stane se jen to, co si Ty přeješ a kvůli čemu jsi
tuto soustavu těla a mysli specificky naprogramoval.
Toto jsem pochopil a nezbývá než se odevzdat u Tvých nohou.
Kéž „Já jsem“ v tomto těle vzlétne do výše a nezaplétá se ve světě jevů.
Góra opakuje Tvé jméno s čistými city a bez jakéhokoli očekávání.

OBRAZ SEDMÝ

Je skutečně legrační, že snědením jablka v Rajské zahradě jsme byli díky svému „poznání“ odděleni od vesmíru. A je to „poznání“, jež přišlo s rozbitím atomu, které nás přesvědčilo o tom, že na té nejzákladnější úrovni je všechno „jedním“, že „deset tisíc věcí“ je ve skutečnosti „jedno, jediné“.

Film života si všemožně užívej, účastni se ho, ale vždy si buď vědom plátna Vědomí, na němž tento film probíhá.

Mudrc není význačný člověk, není to někdo, kdo něčeho dosáhl. Je to obyčejný člověk, ale bez přání, tužeb a zklamání obyčejných lidí. Proto je vždy tak blízko „Já“, jak má být obyčejný člověk.

Tvoji pravou přirozeností je to, co existuje v hlubokém spánku nebo v intervalu mezi dvěma myšlenkami.

Mahrouk: *Přemýšlel jsem o tom, jak jsem se na léta přesunul z hledání odpovědí v rámci materialistického světa (což jsem dělal většinu svého života v psychoterapii, vědě a příbuzných oborech) k tomu, že jsem prováděl psychická zkoumání. Ale i tady pokračoval zájem o fakta. Byl jsem fascinován ezoterickými vědami. V Kalifornii jsem dělal spoustu workshopů týkajících se psychického vyzarování a reinkarnační terapie. Dělal jsem rozhovory s lidmi, které jsem znal a kteří zemřeli. Proto jen těžko mohu věřit, že to byly falešné představy - byly tak skutečné.*

Ramesh: Ano, takový je svět, v němž žijeme.

Mahrouk: *Proto přijímám, že jsou stejně skutečné jako my.*

Ramesh: To je správně. Zajisté.

Mahrouk: *Ale zdá se, že z toho vyplývá, že existuje bytí bez těla.*

Ramesh: Zajisté. Proto se říká, že může-li Bůh stvořit bytosti s tělem . . .

Mahrouk: *Ne, tomu rozumím. Ale z toho, jak se zdá, vyplývá, že tatáž bytost existuje v duchovním světě.*

Ramesh: Jak Bůh vytváří bytosti bez těla? To nevíme! Taková je odpověď! Chápete? Ne všechny psychické bytosti, ne všechny bytosti bez těla, měly tělo nebo byly něčím, co mělo tělo, a ne všechny bytosti s tělem se stanou bytostmi bez těla.

Mahrouk: *A některé ano?*

Ramesh: Některé mohou. Proto říkám, že příslušný mechanismus poznat nemůžeme.

Mahrouk: *Ano, po pěti letech jsem taky poznal, že to nemá smysl, a nechtěl jsem již žádné odpovědi.*

Ramesh: Víte, jedna moje přítelkyně, která sem mnoho let chodila, má hodnost magistra sociálních věd, je to její zaměstnání. Nějakou dobu se tím živila, ale pak u ní došlo k jistému psychickému prožitku a teď říká, že mluví s anděli. Živí se tím a jde jí to dobře. Lidé k ní přicházejí se svými problémy a ona mluví s jejich anděli a jen opakuje, co jí andělé říkají. Myslím, že v Americe je mnoho ezoteriků.

Blayne: *Ano, i v Evropě.*

Ramesh: Ano, věřím tomu, že existuje mnoho lidí zabývajících se psychickými jevy. Určité soustavy těla a mysli jsou naprogramovány takovým způsobem, že součástí jejich naprogramování je velmi silný psychický prvek. Některé soustavy těla a mysli jsou naprogramovány tak, že mají dar přímého vidění. Chápete? Je to prostě jeden z darů - a řekl bych, že často je to dar pochybný.

Blayne a Marhouk: *Souhlasím. Naprosto souhlasím.*

Ramesh: Víte, je to pochybný dar, ale je to dar, který je součástí naprogramování. Když se mě lidé ptají na Judy, což je jméno té, která mluví s anděli a kterou tu někdy vidí, odpovídám: „Mohu říci jen to, že Judy nepodvádí. To je všechno, co mohu říci. Judy není podvodník.“ Ona někdy hodinu nebo přes hodinu mluví k lidem, kteří za ní přišli a které nezná. Chápete? Do jaké míry jejímu zákazníkovi tyto andělské promluvy pomohou, to záleží na osudu dané osoby.

Blayne: *Jak je to s přetrvávajícími vztahy k přátelům či blízkým, kteří zemřeli? Pokaždé je nemůžeme přivolat. Někdy přijít nemohou.*

Ramesh: Ne. To je pravda.

Blayne: *V závislosti na daném vztahu, ať už je to s našimi dary jakkoli, někdy přicházejí pravidelně, ale pak se zase dlouhou dobu neukáží.*

Ramesh: Ovšem.

Blayne: *Někdy nám však po léta poskytují informace o vztahu s lidmi, o nichž ani netušíme, že jsme kdy s nimi nějaký vztah měli.*

Ramesh: Jistě.

Blayne: *Mohou nám pochopitelně poskytnout i informace o tom, co se stane v budoucnosti.*

Ramesh: Zajisté, ano.

Blayne: *Nejde však o nějaké vtělení - používám nesprávný výraz - nejde o soustavu těla a mysli, která by hleděla do budoucnosti. Je to přítel, který již není tady, který je na druhé straně a udržuje s námi vztah.*

Ramesh: Ano, to je v pořádku. Je to součást Boží vůle.

Blayne: *Souhlasím. Ano, souhlasím.*

Ramesh: Proto říkám, že ne každá bytost s tělem se stává bytostí bez těla.

Blayne: *Ach.*

Ramesh: Ne z každé bytosti s tělem se stává bytost bez těla. A která bytost, nyní bez těla, dříve tělo měla, to ví Bůh. My to vědět nemůžeme.

Blayne: *Když přemýšlím o všech těch lidech, které ve Státech znám - touto věcí jsem se zabýval osmnáct let - i vzhledem k tomu, co jste říkal o Judy, tak někteří z nich jsou nepochybně poctiví, opravdu nemohou být podvodníci. Existují tedy duchové, kteří vedou a učí, a lidé, kteří zemřeli a v nějakém smyslu pokračují . . .*

Ramesh: To je v pořádku. Judy je nazývá anděly.

Blayne: *Dobrá, ale ve srovnání s někým, kdo umřel a pokračuje v komunikaci, má říše andělů úplně jinou energii.*

Ramesh: Možná se tedy to, o čem mluví Judy, liší od toho, o čem mluvíte vy.

Blayne: *Ano.*

Ramesh: Stále je to však součást psychických jevů. Proto pokud si myslíte, že psychický svět existuje, nevidím důvod, proč by existovat neměl. Proč ne? Říkám „proč ne“. Kromě Boha není nic.

Blayne: *Vím, že tento svět existuje, protože jsem ho zakusil.*

Ramesh: Proč ne?

Estrella: *Já to ale nechápu. Když umřu, tak jsem skončila! Jak by ego mohlo existovat v nějakém jiném světě?*

Ramesh: Zda to nazývat egem, to nevím. Jediné, co říkám je, že je-li Boží vůlí, aby existovalo spojení mezi bytostí s tělem a bytostí bez těla, proč by Bůh takové spojení nestvořil?

Estrella: *Ano, ale pokud každý po smrti odchází do oceánu Vědomí, pak . . .*

Ramesh: Pak z tohoto oceánu Vědomí Bůh vytvoří bytost bez těla, která má nějakou spojitost s předchozím tělem. Co může zabránit Bohu, aby dělal něco, co nechápete, Estrello?

Estrella: *Ano, ale zdá se to divné.*

Ramesh: Ano, divné. Ovšem. Dělo se to a vše bylo zaznamenáno. Všechny druhy psychických jevů byly zaznamenány, Estrello. Právě těmto jevům je věnován televizní seriál *Fakta X*, který se zabývá mimozemšťany a parapsychologickými jevy.

Blayne: *Včera jste se zmínil o výrazu „kontinuum“, což je zajímavé. Tím mám na mysli, že vím, že jde o koncept a koncepty musíme používat ke komunikaci, ale upřímně řečeno, já jsem již komunikováním unaven. Jsem si jist, že vy jistě také. Neboť jakmile jste došel k pochopení a jste přesvědčen, že vše, co je, je Vědomí a že existuje pouze neosobní vůle Vědomí, odkud potom přicházejí otázky?*

Ramesh: V tom to je.

Blayne: *Důvod, proč se stále plácám v té bažině otázek, je ten, že až se vrátím do „bažiny“, z níž jsem přišel, zpět do Kalifornie, do New Yorku či kam, budu zahrnut spoustou dotazů, na něž neznám odpověď. Existují dva možné přístupy. Buď se jako hlupák pokoušet tazatelům odpovědět, nebo se jako vy či Rámána Maharši dívat přes jejich levé rameno.*

Ramesh: Ale ne! Prostě řeknete, že existují věci, které Bůh vytváří, ale které lidská bytost nechápe. Je to tak. To je odpověď na vaši otázku - Bůh může dělat cokoli. Nemáme takový intelekt, abychom rozuměli tomu, co dělá. Nemůžeme poznat mechanismy, s jejichž pomocí něco dělá, s jejichž pomocí například vytváří psychický svět.

Blayne: *Božská hypnóza. Jedním z mechanismů této hypnózy je to, že se rozum neustále dožaduje odpovědi na otázky. A je to jen takový chyták.*

Ramesh: Je to tak. Je to však součást Božského zhypnotizování. Je to součást Božské hypnózy. Podívejte se, jakýsi zenový mistr, a musel to být pěkný šprýmař, řekl několika slovy bez jakéhokoli vysvětlení: „Probuzení je vždy náhlé. Osvobození může být postupné.“ Přesně u toho skončil. A těch diskusí, které přišly potom! Chápete? Co se toho týče, moje řešení je velmi jednoduché. Je-li tu náhlé probuzení, pak tu nezůstane nikdo, kdo by se zabýval osvobozením. Nezbyde tu nikdo, kdo by se zabýval osvobozením. „Kdo“ by se o to staral? A je-li tu někdo, kdo se o osvobození stará, pak k probuzení nedošlo. Chápete? Je-li tu někdo, kdo se zabývá osvobozením, pak k probuzení nedošlo.

Rohit: *Co je to karma, vikarma a akarma?*

Ramesh: Nevím o vikarmě a akarmě, ale mohu vám říci, že co se mne týče, znamená karma čin. Pak můžete provést všechny možné kombinace.

Rohit: *Ale jak je to s karmou vzhledem k příčinným souvislostem?*

Ramesh: Karma je čin, který má své následky. Tyto následky se stávají karmou pro další následky a to je příčinnost.

Rohit: *Jaké jsou příčiny karmy?*

Ramesh: Příčiny karmy? Karma se děje prostě proto, že Energie karmu vytváří.

Rohit: *A kdo nese odpovědnost?*

Ramesh: Nikdo. Určitě ne Rohit. A jestliže Rohit odpovědnost nenese, proč by se měl starat o to, „kdo“ ji nese?

Lance: *V hlubokém spánku neexistuje nic, protože tu není mysl, která by něco pozorovala. Je to tak?*

Ramesh: Ano, je to tak.

Lance: *Totéž se tedy . . .*

Ramesh: V hlubokém spánku není projevení, a proto tu není „já“, které by bylo v tomto projevení zapleteno. Následkem toho je v hlubokém spánku mír. Problémem tedy ve skutečnosti je to, jak zakoušet tento mír i v bdělém stavu, kdy je tu projevení. Je to tak? Co je objektem hledání? Objektem hledání je nalezení tohoto klidu a míru v bdělém stavu při projevení, nalezení téhož klidu, který existuje v hlubokém spánku, kdy tu projevení není. Jaké je řešení, Lance? Jak dosáhnete klidu hlubokého spánku i v bdělém stavu? Je to možné, nebo to možné není?

Lance: *Je-li to mým osudem, pak to možné je.*

Ramesh: Ne. Mám na mysli, že v případě mudrce to již nastalo. Mudrc nachází v bdělém stavu tentýž klid jako v hlubokém spánku. A jak k tomu došlo? Nemluvím o případu, kdy je osudem sedět padesát let v jeskyni a pak zemřít. Hovořím o člověku, který žije ve světě, který musí žít svůj život v tomto projeveném světě, a přesto zakouší mír hlubokého spánku. A k tomu právě v případě mudrce *dochází*.

Proč k tomu v případě mudrce *dochází*? Co vlastně mudrc při prožívání a pozorování probíhajícího života dělá, zatímco průměrný člověk nikoli? To je ta otázka, ne? Normální člověk ve svém aktivním životě během bdělého stavu klid a mír hlubokého spánku nenalézá. Mudrc však ano. Proč, Lance? Víte proč? Mudrce přitom tento život zajímá stejně jako obyčejného člověka. Tím myslím, že tímto životem neprochází jako slepec. On vidí a zajímá se o to, co se děje. Je-li něco k smíchu, zasměje se. Je-li tady něco, co vzbuzuje soucit, snaží se pomoci. Život, tak jak přichází, ho tedy zajímá, ale přitom si je silně vědom toho, že tento život je filmem, který nemůže běžet bez plátna Vědomí, jež je za ním. Zatímco se tedy zajímá o film, je si neustále vědom plátna Vědomí. Nikdy není bez tohoto uvědomění, bez uvědomování si tohoto plátna. Zajímá se o film s plným uvědoměním, že jde pouze o film, který nemůže běžet, aniž by tu bylo plátno Vědomí, na které je promítán.

Douglas: *Zajímá ho, nebo nezajímá?*

Ramesh: Zajímá. Velice ho zajímá.

Douglas: *Ale není do něj zapleten, že?*

Ramesh: Není do něj zapleten. Proč do něj není zapleten? Protože ví, že je to jen film, a že existuje pouze plátno Vědomí. Vše, co existuje, je Vědomí.

Rohit: *Film, mudrc, Vědomí - není to všechno snad Vědomí?*

Ramesh: Vědomí je vše, co existuje. Co tedy může mít Rohit za problém?

Rohit: *Má jen falešnou představu, iluzi, že film je skutečný.*

Ramesh: „Kdo“ má tuto falešnou představu?

Rohit: *Ten, kdo se nechal oklamat.*

Ramesh: Je-li Vědomí vše, co existuje, může tu být nějaký oklamáný „jedinec“?

Rohit: *Ne, pane.*

Ramesh: Začal jste tím, že „Vědomí je vše, co existuje“. Skvělé. Kde potom vzniká falešná představa? „Komu“ se tato představa objevuje? Je-li Vědomí vše, co existuje - začal-li jste odtud . . .

Rohit: *Ano, falešná představa vzniká u toho, kdo sám sebe klame.*

Ramesh: „Kdo“ to ale je, když všechno, co je, je Vědomí? Kdo je ten „někdo“, který sám sebe klame? Vše, co je, je Vědomí. Tak to říkáte. Přijímáte-li tedy, že vše, co je, je Vědomí - co potom? Potom nic!

Podívejte se, je to takhle. Přicházíte s koncepty: „Ó ano, Vědomí je vše, co existuje; $E=mc^2$; já vím všechno o teorii relativity; já vím všechno o všem; Vědomí je vše, co existuje.“

Rohit: *Pane, říkal jste, že si je mudrc vědom plátna za filmem . . .*

Ramesh: Chcete tedy říci, že pokud Vědomí je vše, co existuje, kde je potom mudrc?

Rohit: *Ne. Kde je film?*

Ramesh: Vy přece v tomto filmu žijete, nebo ne? Pro vás snad tento život dál neběží? Copak tento život dál neběží?

Rohit: *Je oddělen od Vědomí?*

Ramesh: Může snad být *něco* odděleno od „Toho“, co je Celkem? Mudrc si uvědomuje, že tento film nemůže běžet, pokud tu není plátno Vědomí. Normální člověk si to neuvědomuje. V tom je jediný rozdíl.

Rohit: *Pak tu ale žádný film není.*

Ramesh: Ale ovšem, že je. Život běží dál.

Rohit: *Ale není odlišný od Vědomí.*

Ramesh: Pokud to skutečně chápete, proč se potom tímto životem zabýváte? Proč se zabýváte problémy v práci?

Rohit: *Ale toto je dynamické Vědomí a tamto je Vědomí, které je statické.*

Ramesh: Ach, tady jsou dvě Vědomí?!

Rohit: *Je to nirguna a saguna.*

Ramesh: Ach, Vědomí je tedy dvojí?

Rohit: *Ne, není dvojí.*

Ramesh: Pokud není dvojí, kde se tu pak bere daná soustava těla a mysli, kladoucí otázky? Jedinou otázkou, na niž se lze zeptat, je: „Jesliže vše, co je, je Vědomí, kde se tu vzal mudrc? Kde tu vzniká jaká odlišnost?

Rohit: *Není tu tedy ani mudrc?*

Ramesh: Oba, mudrc i obyčejný člověk, jsou jen filmové postavy. A film probíhá na plátně Vědomí.

Rohit: *Stejně jako u normálního filmu je tu plátno a na plátně se objevuje film. Film tedy není skutečný.*

Ramesh: To, co zůstává i po skončení filmu, je plátno.

Rohit: *Ale během doby, kdy film běží, tak skutečný je, ne?*

Ramesh: Tento film je stejně skutečný, jako když vyjdete na slunce a objeví se váš stín. Jakmile ze slunce odejdete, stín zmizí. Je váš stín skutečný, nebo ne?

Rohit: *Je skutečný jakožto stín.*

Ramesh: Je skutečný jakožto stín. I tento film je takto skutečný. Tento stín je skutečný jakožto stín a i tento život je skutečný jakožto život.

Rohit: *Proto mudrc je skutečný jakožto mudrc.*

Ramesh: Oba, mudrc i obyčejný člověk, jsou součástí skutečnosti, kterou je život.

Rohit: *Lze říci, že jde o odraz Vědomí?*

Ramesh: Ano.

Rohit: *Stejně jako je odrazem Vědomí stín, jsme-li na slunci?*

Ramesh: To je odraz těla. Stín je odrazem těla.

Rohit: *A mudrc i obyčejný jedinec jsou potom také odrazem Vědomí?*

Ramesh: Jsou součástí projevení. Mudrc i obyčejný člověk jsou *součástí* odrazu. Mudrc i obyčejný člověk jsou - jakožto dvě soustavy těla a mysli - součástí celku projeveného světa.

Rohit: *Jenž je odrazem?*

Ramesh: Jenž je odrazem.

Rohit: *Stejně jako stín?*

Ramesh: Správně.

Rohit: *To je skvělé.*

Ramesh: Děkuji. (*Malá místnost se naplnila smíchem.*)

Irene: *Ale když mudrc nezúčastněně pozoruje film, kdo to ve skutečnosti pozoruje - toto vědomí nebo neosobní Vědomí?*

Ramesh: Mudrc, stejně jako kdokoli jiný, pozoruje s pomocí mysli a mysl není od Vědomí oddělena.

Irene: *Tak tomu je, dokud je tu ego?*

Ramesh: Ne. Veškeré pozorování - očima, ušima či jinými smysly - se děje proto, že je tu mysl. Kdo vidí? Vaše oči nevidí. Je to mysl, která vidí objekty prostřednictvím mechanismu očí.

Irene: *Prostřednictvím tohoto nástroje.*

Ramesh: Je to tak.

Irene: *Je to tedy nakonec tatáž Energie, tatáž neosobní Energie?*

Ramesh: Ano. To, co tady pracuje, je Energie.

Irene: *Mudrc se o to též zajímá?*

Ramesh: Jistě. Mudrc vidí projevený svět. Neřekne: „Nezajímá mě to. Nudí mě to. Je tu oheň, ale co bych se staral. Projdu ohněm.“ Ne, mudrc se vyhne ohni, pokud nechce uhořet. Mudrc není k tomuto filmu netečný. Když filmem prochází, zajímá se o něj, ale jeho zájem je přesně vymezen jako součást iluze. Nikdy tu nechybí uvědomění si toho, co je Skutečné. Opravdu, *nikdy* tu nechybí uvědomění si toho, co je Skutečné. A to, co je Skutečné, je Vědomí, plátno Vědomí. Mudrc tedy film pozoruje, zajímá se o něj, ale nikdy si nepřestane uvědomovat plátno Vědomí, na které je film promítán.

Max: *Jinými slovy, být si neustále vědom plátna, na němž běží film, znamená, že to, co je viděno, je neskutečné, a mudrc se do toho nenechá zatáhnout?*

Ramesh: Správně. Mudrc není zapleten a zároveň je tu uvědomění. Jaké je to uvědomění? Film je jak skutečný, tak i neskutečný, stín je jak skutečný, tak i neskutečný. Stín je skutečný, neboť ho můžete vidět. A stín je neskutečný, neboť nemá svou vlastní existenci. Film či život je dosti skutečný, neboť ho vidíte. Zaplétáte se v něm. Reagujete na to, co se děje. Vidí-li mudrc něco smutného, mohou se v jeho očích objevit slzy. Do této míry je film skutečný. Je tu však uvědomění, že přestože je skutečný, nemá sám o sobě svou vlastní existenci. Za svou existenci vděčí plátnu Vědomí. Proto tím Skutečným je plátno Vědomí. Film je neskutečný, a přesto dokud je tady, jeví se jako skutečný.

A je projevení skutečné? Je skutečné i neskutečné. Otázka: „Je projevení skutečné, nebo ne?“, znamená *nepochopení*. Projevení je jak skutečné, tak i neskutečné. Skutečné je v tom smyslu, že jej lze pozorovat, a neskutečné proto, že bez Vědomí nemá svou vlastní, nezávislou existenci.

Jediná věc, která má svou vlastní, nezávislou existenci, je Skutečnost, a Skutečnost je Vědomí. Vědomí je jediná Skutečnost. Všechno ostatní je odrazem této Skutečnosti v ní Samé.

Rohit: *Pane, je-li projevení odrazem Skutečnosti, je potom mysl též odrazem Skutečnosti?*

Ramesh: Mysl není od Vědomí oddělena. Mysl není něco odlišného. Mysl je součástí soustavy těla a myslí, soustava těla a myslí je součástí projevení a projevení je odrazem Skutečnosti.

Rohit: *Z určitého úhlu pohledu je tento svět neskutečný, je to jen zdání myslí. Ale zůstává tady toto projevení, i když tu není jedinec, i když tu není pozorovatel ve smyslu subjekt-objekt?*

Ramesh: Ne. Pokud byste byl jedinou vnímající bytostí na zeměkouli a byl v hlubokém spánku, „kdo“ by mohl říci, že projevení existuje? A existovalo by?

Rohit: *Ale pane, země přece existuje a existuje i slunce.*

Ramesh: Pokud jste „vy“ jedinou vnímající bytostí na zemi a jste právě v hlubokém spánku, jak potom víte, že země existuje?

Rohit: *Člověk to vědět nemůže.*

Ramesh: Tak „kdo“ to může vědět? „Vy“ jste jedinou vnímající bytostí na zemi a spíte hlubokým spánkem.

Rohit: *Ale svět přetrvává jakožto země.*

Ramesh: I současná věda říká, že žádný objekt neexistuje, pokud není pozorován. Fyzikové říkají, že žádný objekt neexistuje, pokud není pozorován. Objekt existuje proto, že je pozorován. A je-li na zemi pouze jediná vnímající bytost a je-li tato bytost v hlubokém spánku, „kdo“ potom může pozorovat projevení?

Rohit: *Projevení tedy pak již neexistuje?*

Ramesh: Ne. Žádné projevení neexistuje.

Rohit: *Jsem-li v hlubokém spánku . . .*

Ramesh: Jste jedinou vnímající bytostí na zemi, ale přitom říkáte: „Možná jsem v hlubokém spánku, ale co druzí . . .“

Rohit: *Ne, ne. Rohit je v hlubokém spánku. Jeho tělo tu tedy nebude?*

Ramesh: Je tělo v hlubokém spánku schopno pozorovat projevení?

Rohit: *Ne.*

Ramesh: O čem tedy mluvíte, Rohite?

Rohit: *Tohle křeslo tady zůstane, ne? Jakožto křeslo?*

Ramesh: Ne, nezůstane.

Rohit: *Pane, já chápu, že člověk ve skutečnosti křeslo nevidí. Člověk vidí jev, zdání křesla a přisuzuje tomuto zdání skutečnost.*

Ramesh: To je v pořádku, mysl tomu dává . . .

Rohit: *Všechny naše činy jsou součástí celku projevení.*

Ramesh: Správně.

Rohit: *Celý vesmír a celá existence sama o sobě všechny naše činy podporuje a potvrzuje, a my jsme tedy svět . . .*

Ramesh: Kdo je však toto „my“, o němž je řeč?

Rohit: *Nakonec toto „my“ . . . Žádné „my“ neexistuje.*

Ramesh: Toto „my“ znamená Vědomí. A Rámána Maharši říká jednu krásnou větu: „Naleznete ‘Já’ v tom, čemu říkáte ‘moje’“. Můj svět, moje rodina, moje tělo. Říká, abyste odhalili „Já“ ve svém „moje“.

Rohit: *Zdánlivý, jevový svět tu nezůstává?*

Ramesh: Zdánlivý, jevový svět existuje jen do té doby, dokud je někým pozorován, to ho činí jevovým. Co ho činí jevovým? To, že je viděn, že je pozorován.

Rohit: *Tento svět je tedy jen zdánlivý, jevový?*

Ramesh: Fyzici říkají, že žádný objekt neexistuje, pokud není pozorován.

Rohit: *Nemusí existovat jako objekt, ale může přetrvávat nějak jinak.*

Ramesh: Pokud ne jako objekt, jak jinak? Máte nějakou představu?

Rohit: *Bude nerozlišený. Objekty jsou vždy rozlišené.*

Ramesh: A to, o čem nyní hovoříme, je objekt v celku projevení. A celek projevení je pozorován prostřednictvím soustavy těla a mysli, ve které a skrze kterou pracuje Vědomí jakožto mysl. V hlubokém spánku mysl není přítomna.

Rohit: *Mysl jakožto subjektivita v subjekto-objektovém vztahu?*

Ramesh: Mysl je nástroj, který věci vnímá. Oči svět nevidí. To mysl vidí svět pomocí očí. Mysl slyší svět pomocí uší. Oči a uši jsou pouze mechanické součásti.

Rohit: *Tedy jediné, co přetrvává, je Vědomí?*

Ramesh: To, co přetrvává, je Vědomí. Právě z jeho vzněšeného hlediska jste začal hovořit. Začal jste mluvit z hlediska Vědomí a teď se ptáte: „Existuje projevení, pokud tu není nikdo, kdo by ho

pozoroval?“ Pokud by všechny vnímající bytosti spaly ve stejnou dobu hlubokým spánkem, „kdo“ by mohl říci, zda svět existuje nebo ne?

Rohit: *Pokud neexistuje jako projevení, jak tedy potom existuje?*

Ramesh: On neexistuje!

Rohit: *Pak je tu tedy pouze neosobní Vědomí.*

Ramesh: Ano, všechno, co je, je neosobní Vědomí.

Rohit: *Jak může mysl vědět, kdo klade otázku? Mají pak otázky nějaký smysl? (Smích.)*

Ramesh: Ptejte se sám sebe.

Rohit: *Na to se právě sám sebe ptám.*

Ramesh: Řeknu vám, o co v tomto dotazování jde. Jde o to, že daná soustava byla naprogramována k tomu, být advokátem. Advokát klade otázky. Daná soustava je naprogramována ke kladení otázek. Nemůžete si, Rohite, prostě pomoci.

Rohit: *Copak každý nefunguje na základě mysli? Každý se přece dotazuje, každý zkoumá?*

Ramesh: Víte, ne každý. Když říkáte „dotazuje“, máte na mysli „hledá“. Znovu opakuji, že od chvíle, kdy se narodí dítě a intuitivně hledá matčin prs, není život ničím jiným než hledáním. Dítě neřekne, že hledá matčin prs. Ale když vyroste a nastoupí jeho ego, ego řekne: „Já hledám. Já konám.“

Podstata toho, co říkám, spočívá v tom, že život není ničím jiným než hledáním a že tu nikdy nebyl žádný hledající. Nikdy tu nebyl ten, kdo by přemýšlel - přemýšlení se děje. Nikdy tu nebyl žádný konatel - konání se děje jako součást neosobní činnosti Vědomí. Není tu žádný zakusitel - zakoušení se děje. A během tohoto zakoušení tu žádné ego není. Prožíváte-li extázi nebo naopak velké utrpení, jedinec tu není. Ten přichází později a říká: „Měl jsem nádherný zážitek, rád bych měl více takových zážitků.“ Nebo: „Měl jsem hrozný zážitek, něco takového bych již nikdy nechtěl zažít.“ To je ego, které nastupuje až později. V samotném zážitku žádné ego není. Ego přichází později a bere na sebe roli zakusitele, kterým ve skutečnosti nikdy nebylo.

Hledání se tedy děje. A žádný hledající tu nikdy nebyl. To je nejvyšší a konečné pochopení. Nejvyšší pochopení spočívá v tom, že hledání se děje. Hledání běží svou vlastní cestou a nikdy tu nebyl žádný hledající, který by s hledáním začal, nebo který by mohl hledání řídit.

Rohit: *Není při hledání hledající na překážku? Existuje nějaké nezávislé hledání, které by bylo oddělené od hledajícího, který je překážkou?*

Ramesh: Žádný hledající tu není. Jediné, co existuje, je hledání. *Žádný hledající neexistuje.* Takový je můj koncept.

Rohit: *Z hlediska hledajícího je tedy hledání překážkou . . .*

Ramesh: Můžete to nazývat, jak chcete. Jediné, co říkám je, že hledání začíná s jedincem, který si *myslí*, že hledá osvícení. Ale k osvícení či seberealizaci, nebo jakkoli jinak to nazvete, nemůže dojít,

dokud tu není naprosté a bezpodmínečné přijetí toho, že tu nikdy žádný hledající nebyl. Jenom pak hledání ustane.

Rohit: *Hledání tedy existuje jenom díky mylné představě hledajícího?*

Ramesh: K hledání dochází proto, že daná soustava těla a mysli byla naprogramována tak, aby se určité hledání přihodilo. Je-li soustava těla a mysli naprogramována tak, že touží po penězích, bude tu usilování o peníze. Je-li soustava těla a mysli naprogramována tak, že touží po slávě, bude tu snaha získat slávu. Je-li soustava těla a mysli naprogramována tak, že touží po moci, bude tu snaha získat moc.

Rohit: *Společným jmenovatelem je tedy hledající?*

Ramesh: Společným jmenovatelem je Vědomí, jež v dané soustavě uskutečňuje hledání podle naprogramování, které Samo vytvořilo.

Rohit: *Říkáte, že jakmile je konec s hledajícím, je konec i s hledáním. Jak potom tím hledajícím může být neosobní Vědomí? Je tomu snad tak, že neosobní Vědomí není hledající, ale programuje individuální soustavu těla a mysli k tomu, aby hledala?*

Ramesh: Když „individuální hledající“ pochopí, že on, jedinec, hledajícím není, že jediný hledající je Bůh či Vědomí, pak hledání ustane. Je-li tu naprosté přijetí . . .

Rohit: *A i potom pokračuje hledání?*

Ramesh: Potom hledání ustane. V tom je to pochopení. Kvůli tomu tu vlastně hledání je. Hledání je tu proto, abychom pochopili, že hledající nikdy neexistoval.

Tishia: *Začíná to tím, že plně přijímáme vše, co přichází?*

Ramesh: Máte na mysli konec hledání?

Tishia: *Ne, začátek.*

Ramesh: Začínajícím je vždy hledající jedinec, který si myslí, že hledá osvícení.

Tishia: *Ano, ale potom když přijmeme, že nezáleží na tom, zda osvícení dosáhneme nebo ne . . .*

Ramesh: To je konec hledání.

Tishia: *Ach! (Překvapený smích.)*

Ramesh: Na začátku je hledající, který říká: „Já chci osvícení, proto budu dělat to a to, a tím osvícení dosáhnou.“ Ale pokud je tu nejvyšší pochopení, že neexistuje žádný jedinec, který by mohl být osvícen, že tu nikdy nebyl hledající, který si myslel, že hledá a může dosáhnout osvícení, že osvícení je jen událost či dění a zda k němu prostřednictvím dané soustavy těla a mysli dojde či nedojde, již není středem zájmu, *potom je hledající zničen*. Hledající je jen fikce. Nejvyšší pochopení spočívá v tom, že tu nikdy nebyl hledající, ale pouze hledání. A hledání se dělo proto, že bylo součástí osudu dané soustavy těla a mysli.

Je-li osudem soustavy těla a mysli být naprogramován k touze po penězích, bude tu snaha získat peníze. Je-li však osudem dané soustavy být naprogramován k hledání Boha, nastane hledání Boha. Ale dokud tu bude hledající, bude říkat: „Já hledám Boha, ale tamten usiluje jen o peníze. Jsem lepší než on.“ To řekne hledající. Nebo řekne: „Já medituji. Medituji dvě hodiny denně a tamten sotva půl hodiny. Jsem lepší než on.“ Dokud je tu hledající, který neustále posuzuje, zda je lepší než někdo jiný, tak ho zajímá „jeho“ pokrok. „Dělám ‘já’ vůbec nějaké pokroky?“ Hledající se neustále zabývá „svým“ pokrokem. Proto dojde-li k nejvyššímu pochopení, je-li to Boží vůle a osud dané soustavy těla a mysli, pak tímto pochopením je: „Ve skutečnosti jsem ‘já’ nikdy nebyl hledající. Proč bych se měl zabývat tím, jak hledání skončí?“

Tishia: *Zjišťuji, že sedím-li tady, jsem velmi zklidněná, ale odpoledne, když jsem pryč, myslím jenom na jídlo a na to, co koupit, taky spím, a trochu si čtu. A večer jsem pak trochu zapletená ve svých emocích.*

Ramesh: Jste zapletená ve svých emocích? Je to tak, Tishio, že je tu zájem o vše, co se děje, o jídlo, nákupy, nákupy pro přátele. To vše je jenom dění. Pouze se to děje. Ale později, jak říkáte, když se vrátíte, pak si Tishia říká: „Nechala jsem se zatáhnout do nakupování a nemyslela jsem na hledání.“

Tishia: *Ano.*

Ramesh: Chápete? „Zapletla jsem se do jídla, nakupování a spousty podobných věcí, a zapomněla jsem na hledání.“ Právě proto Tishia je. Ale pokud si Tishia řekne: „Jenom to tak probíhalo . . .“

Tishia: *Pak už ve mně není rozpor. To je skvělé.*

Ramesh: A v tom to je. Právě to mám na mysli, když mluvím o nehledání.

Tishia: *Ano, ano.*

Ramesh: Chápete? Skutečný problém spočívá v tom, že večer, jak říkáte, Tishia náhle zjistí, že místo hledání jedla a nakupovala. (*Smích.*) „Místo hledání jsem jen jedla a nakupovala a mluvila s lidmi a dobře se bavila.“

Tishia: *Je to prostě mé naprogramování?*

Ramesh: Je to „To, co je“. Ať se stalo cokoli, je to součást neosobní činnosti Celku a nemohlo by se to stát, Tishio, kdyby to nebyla Boží vůle. Ať se stalo cokoli, ať jste si užívala jídlo, nákupy či něco jiného, stalo se to a nemohlo by se to stát, kdyby to nebyla Boží vůle. Proč by se tedy Tishia trápila něčím, co se stalo z Boží vůle? Avšak místo aby Tishia přijala to, k čemu došlo z Boží vůle, tak si říká: „Já jsem nakupovala, ‘já’ jsem si užívala, místo abych ‘já’ hledala.“ Chápete? Z toho vzniká problém.

Moje řešení, Tishio, je takové: Cokoli si myslíte, že děláte, dělejte, ale cokoli se děje, není vaše konání. *Přijímejte* vše, co se děje, jako Boží vůli a spěte spokojeným spánkem. (*Všeobecný smích.*)

*bháva tóči déva bháva tóči déva /
jé arthi sandhéha dharu nakál //
bhava bhakti phalé bháv é déva milé /*

nidžabhávė sóhálė svánandáčė //
bhávači káran bhávači káran /
jáparaté sádhana náhi náhi //
éka Džanárdani bháváčjá ávadi /
manóratha kódi purati téthė //

Láska gurua je sama o sobě Bohem.
O tom necht' nikdo nepochybuje.
Oddanost dozraje a Bůh Sám Sebe projeví,
jakmile je tu čistá, bezpodmínečná Láska
neboli odevzdání se guruovi.
Pokud se tento postoj upevní,
je zakoušen klid a mír „Já jsem“.
Láska gurua je předposlední krok před osvícením
a v srdci již zůstává napořád.
Žádné jiné sád hany není třeba.
Éka Džanárdan tuto lásku zakouší
Všechna očekávání jsou v ní rozpuštěna.

sukháčė hé náma ávadinė gávė /
váčė álávávė Vithóbási //
sansára sukháčá hólá nirdhára /
námáčá gadžara sarva kála //
kámakródhaňčė na čalėči káhi //
ášá manašá páhi dúra hóti //
ávadi dharóni váčė mhané Hari Hari /
mhanatasé mahári Čókhijáci //

Zpívej Boží jméno a rozdávej štěstí a mír.
Nestyď se volat nahlas Boha.
Tvůj život se zjednoduší,
budeš-li Jeho jméno opakovat neustále.
Žádosti a touhy zmizí.
Čókha říká:
Necht' jsou písně o Harim (Krišnovi) zpívány
s vroucími city a s hlubokou láskou.

OBRAZ OSMÝ

*Zůstáváme lapeni v dopravní zácpě konceptuálního myšlení.
Uniknout lze jedině tak, že odtud vyskočíme - pokud můžeme!*

Fyzikové nám neustále opakují, že pevnost je jen iluze a že vše je ve změně: všechno na sebe vzájemně působí, vše je v pohybu. Avšak myšlení i s jeho zvukovou formou, slovem, kupí statické „věci“ a na to, že pevnost je jen iluze, nám dává zapomenout.

*Pokud pochopíte teorii relativity, pak všechno je právě tak, jak je.
Pokud teorii relativity nepochopíte, pak všechno je právě tak, jak je.*

Někdo řekne: „Já jsem Edo, ty jsi Udo a mezi Edo a Udo je velký rozdíl.“ Ale je-li tu pochopení toho, že jde jen o dvě jména, daná dvěma soustavám těla a myslí, pak neexistuje entita, která by byla v něčem zapletená, a neexistuje ani rozdíl mezi Edo a Udo.

Ramesh: Co v životě děláte, Phillipe?

Phillipe: Dřív jsem jezdil se závodními auty.

Ramesh: Ach, opravdu!

Phillipe: Skončil jsem s tím v roce 1991. Je to velmi dobré cvičení.

Ramesh: Hluboká koncentrace, že?

Phillipe: Ano. Víte, špičkoví závodníci vědí, že když se jede, není tu žádný závodník . . .

Ramesh: Zcela správně!

Phillipe: Takový musí být postoj toho, kdo chce vyhrát. Mnoho věcí, o kterých zde mluvíme, je tam zcela běžných. Všichni závodníci mají velmi blízko k tomu, o čem zde hovoříme, ale jenom dokud sedí v autě.

Ramesh: Je to tak! Žijí v Přítomném Okamžiku, ale pouze omezenou dobu.

Phillipe: Ano. Jejich životy přitom mohou být katastrofální.

Ramesh: Ano. V autě tedy zakoušejí stejný klid a mír, jaký prožívají v hlubokém spánku . . .

Phillipe: *Ano.*

Ramesh: Není tam žádné „já“.

Phillipe: *A víte, tělo v závodních autech velmi trpí. Je to fyzicky opravdu hodně náročné.*

Ramesh: Někdy jsem se na to díval v televizi. Je to velmi těžký život.

Phillipe: *A všechna ta příšerná muka podstupujete jenom pro ten stav . . .*

Ramesh: Jak dlouho jste to dělal, Phillipe?

Phillipe: *Deset, dvanáct let.*

Ramesh: Ó, skutečně? A neměl jste žádnou nehodu?

Phillipe: *Ale ano, spoustu! (Ramesh se směje.) Ale víte, i tady jde o přijímání. Když vidíte, že má dojet k bouračce, učíte se přijímat. Pokud jste uvolněný a nehodu přijímáte, zraníte se méně, než když jste v napětí.*

Ramesh: Slyšel jsem, že taková je i základní poučka v bojových uměních. Když padáte, padejte uvolněně. Víte, můj přítel míval špatné oči a byl velmi slabý, proto ho jeho žena všude doprovázela a držela ho za ruku. Měl úžasný smysl pro humor. Jednou šli do kina a jak stoupali po schodech nahoru, ztratil sílu v nohách a zapotácel se. Spadl ze schodů dolů a jeho žena s ním. A on jenom řekl: "Co tady, prosím tě, děláš ty?" (*Všeobecný smích.*)

Phillipe: *Na závodění je zajímavé, že je tu velmi vysoká úroveň dokonalosti. Je to velmi privilegovaná činnost, neboť pracujete s profesionály, kteří mají velkou odpovědnost. Nic není nedotaženo. Jelikož tělo může zemřít nebo být těžce zraněno, leží odpovědnost opravdu na všech, od nejposlednějšího mechanika k vrchnímu inženýrovi. Je tu silný pocit existence, bdělost. Ve chvíli, kdy člověk nasedne do vozidla, aby se připravil na závod, vstupuje do zcela odlišného světa odpovědnosti a bytí v Přítomném Okamžiku.*

Ramesh: Asi jen málo lidí z těch, kdo pracují v této závodnické profesi, se dostane až na vrchol, je to tak? Velmi málo. Nebo se pletu?

Phillipe: *Ne, opravdu velmi málo. Je tu mnoho těch, kteří se snaží, ale jejich soustava těla a mysli nemá potřebné vlastnosti.*

Ramesh: Naprogramování nestačí k tomu, aby byli dobří závodníci . . .

Phillipe: *Ano. Touha tady je, ale není podpořena správným naprogramováním.*

Ramesh: A co vaše duchovní hledání, Phillipe? Jak je tu dlouho?

Phillipe: *Již dlouho. Aktivně jsem se tím začal zabývat asi v šestnácti letech. Začalo to tak, že jsem nepřijímal, co se kolem mne vydávalo za pravdu. Cítil jsem, že za tím musí existovat něco jiného . .*

Ramesh: Zcela správně, ano. Vidět něco za tím, co se děje. Držím-li v ruce jablko, co vidíte? Řeknete: „Jablko.“ Jablko odhodím a co vidíte teď? „Nic!“ V obou případech tu ale byla ruka. Chápete? (*Směje se.*) Jablko tu být může nebo nemusí, ale ruka je tu pořád! (*Ramesh i Phillipe se smějí.*) Jak to, že mluvíte tak dobře anglicky?

Phillipe: *Na závodech je mezinárodním jazykem angličtina.*

Ramesh: Chápu. Musí se tam hodně komunikovat?

Phillipe: *Ano. Anglicky však neumím tak dobře, jak to možná vypadá. Ale zato se domnívám, že angličtina je velmi dobrý duchovní jazyk. Lepší než francouzština.*

Ramesh: Taky si myslím. Víte proč? Z jednoho důvodu. V angličtině můžete rozlišovat mezi „Já“ a „já“ (anglicky „I“ a „me“ - poznámka překladatele). Toto „Já“ („I“) znamená Skutečné Já (anglicky „Self“ - poznámka překladatele) a „já“ („me“) označuje individuální entitu. Slyšel jsem, že tohle v mnoha jazycích nejde. Rámana Maharši, který mluvil tamilsky, nemohl mezi těmito dvěma pojmy rozlišovat. Aby je odlišil, používal „já-já“ („I-I“ v anglických prepisech jeho textů - poznámka překladatele) pro Skutečné Já („Self“) a „já“ („I“) pro individuální entitu („me“).

Gabriel: *Bob Marley, zpěvák reggae z Jamajky, užíval výraz „já-já“, když poukazoval ke své pravé podstatě.*

Ramesh: Pravděpodobně četl Rámanu Maharšiho! (*Všeobecný smích.*) Pokud však jeho ego nebylo dvojnásob silné!

Posluchač: *Všechno je koncept. A vy říkáte, že jen jedno nelze popřít - „jsoucnost“. Ale nelze to ani potvrdit . . .*

Ramesh: Jestliže ji nepopíráte, tak kde je tu jaké potvrzování, příteli? Jestliže ji nepopíráte, tak kde je tu jaké potvrzování? V tom to je. Otázka popírání či potvrzování vůbec nevzniká. Již několik dní sem chodíte. Mohl byste mi o sobě něco říci?

Posluchač: (Ticho.)

Ramesh: Můžete mi něco povědět o soustavě těla a mysli, která se domnívá, že sem chodí? Jak se jmenujete? Máte nějaké jméno?

Posluchač: *Edo.*

Ramesh: Aha, Edo. Tamten je Udo a vy jste Edo . . .

Edo: *Ano, velký rozdíl . . .*

Ramesh: Já vím. (*Směje se.*) To je moje nejdůležitější myšlenka, víte. Vy mluvíte o velkém rozdílu. A já říkám, že tu žádný rozdíl *není!* Jsou tu jen dvě jména daná dvěma soustavám těla a mysli. Kde je jaký rozdíl? Vy však vidíte „velký rozdíl“, neboť říkáte: „Já jsem Edo a ‘on’ je Udo.“

Máte nějakou speciální otázku, Gabrieli?

Gabriel: *Proč neexistuje žádné cvičení pro začátečnický?*

Ramesh: To, co říkám začátečnickům je, aby meditovali. Meditovali o tom, že nemají svobodnou vůli. V čem toto cvičení spočívá? Máte zjistit z osobní zkušenosti - minulé i současné - zda určitý čin, k němuž došlo, byl skutečně vašim činem, anebo to byla pouze mechanická reakce mozku. Zjistěte to! Je to cvičení?

Gabriel: *Je.*

Ramesh: A já vám říkám, že to, co nazýváte „svým“ činem, neexistuje! „Vy“ konat nemůžete! To, o čem si myslíte, že je „vaše“ konání, je pouze reakcí mozku na vnější událost, nad níž nemáte žádnou kontrolu, a to podle naprogramování, nad nímž jste též neměli žádnou kontrolu. Dokud to z vlastní zkušenosti nepochopíte, nebude to ono.

Gabriel: *Žiju od okamžiku k okamžiku, je to správně?*

Ramesh: Zcela v pořádku. Říkám vám, abyste okamžik za okamžikem zjišťovali, zda šlo o „vaši“ akci, nebo o pouhou reakci. Rámána Maharši říkal, abychom se každý okamžik sami sebe tázali: „Kdo tohle chce? Kdo jsem já? Kdo si co přeje?“ To byl jeho způsob. Můj způsob je okamžik za okamžikem zjišťovat, zda to, co se stalo, byl váš čin, nebo zda to byla pouhá reakce mozku.

Mark: *Toho se mohu držet jen krátkou dobu.*

Ramesh: Proč jste schopen přijímat to jenom krátkou dobu?

Mark: *Protože je tu chybné ztotožňování se s tělem a myslí.*

Ramesh: Jak k tomuto chybnému ztotožňování došlo? Vytvořil jste si ho vy? Vy jste ho nevytvořil!

Mark: Ano. Včera jsem si poprvé poslechl vaše myšlenky či představy o naprogramování a dalších věcech a dávalo mi to smysl, přineslo to určité porozumění.

Ramesh: Toto porozumění - intelektuální porozumění - může být potvrzeno pouze osobní zkušeností. Proto říkám, abyste se dotazovali každým okamžikem. Ptejte se sami sebe: „Udělal jsem to 'já', nebo se to prostě jen přihodilo?“ To je jediné cvičení, jak se na to ptal Gabriel.

Mark: *Myslím, že je to skvělé cvičení, ale zjišťuji, že je velmi obtížné . . .*

Ramesh: Vím. Ano, vím. Ale kdykoli si na to vzpomenete, kdykoli to uděláte, bude to dobré, Marku. Chápete? A jakmile se na to začnete upamatovávat, pak toto upamatování bude vyvoláno právě intelektuálním porozuměním. Objeví se náhlé pochopení, že otázku nekladete vy - pak k otázce prostě dojde. A pochopení se tím prohloubí.

K náhlému pochopení, že otázku nekladete vy, bude docházet stále častěji, až to tady bude v každém okamžiku. Potom si na konci dne řeknete: „Dnes jsem celý den sám sebe pozoroval. Neexistuje žádný čin, který by byl doopravdy mým činem.“ A pak si rozum řekne, že pokud Mark nic nedělá, zda tu vůbec nějaký Mark je? Chápete? A to je velký krok k pochopení. Odpověď přijde přímo z osobní zkušenosti: "Žádný Mark, který by něco dělal, tu není!" A tím nejvyšším pochopením

- které se může jenom *přihodit* - je to, že všechno se děje pouze proto, že je to osud dané soustavy těla a myslí, že je to Boží vůle.

Gabriel: *Tyto představy se vlastně vyskytují na celém světě, vždyť i Afričané věří, že Bůh dělá vše. Je to velmi univerzální.*

Ramesh: A to právě říkám, Gabrieli. V rámci světa jevů je to univerzální pravda, nebo lépe řečeno základ každého náboženství. A přesto existují náboženské války, neboť tento základní koncept je v každém náboženství vykládán různě. Včera jsem se dočetl, že v Afgánistánu nesmíte nosit vlasy do čela, neboť za nimi přebývá ďábel. Proto tu jsou holiči, připravení vám vaše vlasy ustříhnout. Takový je *výklad* Islámu. A základem Islámu, jak mi bylo řečeno, je všeobecná láska.

Každý muslim běžně říká: „Insh‘Allah“, což znamená „dá-li Bůh“. Jeden se zeptá druhého: „Kdy odjždíš? Zítřka?“ A častou odpovědí je: „Insh‘Allah. (Dá-li Bůh.)“ Což v podstatě znamená, že se nemůže stát nic, co by nebylo vůlí Boží. Jiné náboženství říká: „Buď vůle Tvá.“ V hinduismu říká člověk Bohu: „Ty jsi konatel, ty jsi zakusitel.“ Základ je stejný, ale není přijímán.

Phillipe: *Každý pocit sama sebe je tedy procesem oddělování.*

Ramesh: Správně. Zcela správně. Celý problém ve skutečnosti vzniká proto, Phillipe, že každý jedinec považuje sám sebe za oddělenou entitu - oddělenou od zbytku světa . . .

Phillipe: *Ano, ale komu je pak určeno, říkáte-li: „vaše“ pravá přirozenost?*

Ramesh: Podívejte se, tohle říkám fiktivní entitě, která za mnou přichází a klade otázku.

Phillipe: *To je ale klamně, neboť když říkáte, že „my“ máme pravou přirozenost, tak se zdá, jako byste tuto iluzi ještě posiloval. Kdo je toto „my“?*

Ramesh: Fiktivní entita mi klade otázky a já na ně buď mohu odpovědět, to jest dát odpověď fiktivní entitě, anebo zůstat potichu. Co chcete, abych dělal? Chápete?

Phillipe: *Je to pochopitelně jazyková záležitost, ale v tom, co je napsáno nebo vyřčeno, je užívání osobních zájmen mnohem jednodušší než neosobní formulace . . .*

Ramesh: Ale nejdůležitější je právě neosobní formulace. Upanišády říkají: „Vědomí je vše, co existuje!“ Jedná se o neosobní prohlášení: "Vědomí je vše, co existuje!" Je-li toto přijato, „kdo“ by kladl „jakou“ otázku? „Kdo“ by mohl klást „jakou“ otázku? Vědomí je vše, co je, což já rozvedu takto: "Vědomí napsalo scénář filmu, Vědomí bylo jeho producentem, Vědomí hraje všechny role, Vědomí film shlédne." Co je základem toho všeho? Vědomí je všechno, co je! Je-li to přijato, je-li tento neosobní popis - Vědomí je vše, co existuje - přijat, „kdo“ bude klást „jakou“ otázku, Phillipe? „Kdo“ tu je, aby kladl otázku? Žádný jedinec, který by kladl otázku, tu být nemůže. Chápete? Proto Upanišády mají poslední slovo: "Vědomí je vše, co je." Je-li to přijato, „kdo“ může klást otázky? Já s vámi souhlasím. Všechny problémy vznikají v okamžiku, kdy upustíme od neosobního a začneme s osobním konceptem Boha. Souhlasím. Vědomí je vše, co je. Přijímáte to a je to tedy konec!

Mnoho soustav těla a myslí, které jsou naprogramovány k poznání - *džňáně* - toto přijme. Je však i mnoho takových, které tento neosobní popis přijmout nemohou. Soustava těla a myslí, která je naprogramována k oddanosti, *bhakti*, založené na dualitě, taková soustava mi řekne: „Nezlobte se, ale pro mne je příliš obtížné přijmout toto neosobní Vědomí či Uvědomění. Řekněte mně, že vše se děje podle Boží vůle. To přijmout mohu.“ Naprogramování této soustavy je založeno na dualitě. Hledání tedy nastává v obou soustavách těla a myslí, jedna je naprogramována k poznání a druhá k

oddanosti. A naprogramování třetí soustavy těla a mysli je takové, že říká: „Nechci vašeho Boha ani vaše Vědomí. Řekněte mi, co mám dělat pro společné blaho. To přijmu.“ Tato soustava byla naprogramována pro *karma jógu*. Chápete? Hledání se děje a žádný individuální hledající tu není. O jaké hledání půjde, záleží na tom, jak byla daná soustava těla a mysli naprogramována.

Phillipe: *Když říkáte, že tento proces . . .*

Ramesh: Ano . . .

Phillipe: *V knize Duet of One (Duet jediného) říkáte, že tento proces, který v soustavě těla a mysli započal, může trvat několik životů.*

Ramesh: Ano.

Phillipe: *Čích životů?*

Ramesh: V tom to je! Několik životů. Životy tu byly tisíce let, Phillipe. Čí životy? Tisíce let se střídaly životy. Soustavy těla a mysli byly stvořeny a pak umřely. Tělo je stvořeno a tělo umírá. Když se ptáte: „Čí životy?“, pak v rámci duality odpovím: „Boží životy.“ Chápete? Životy ano, ale nikoli „čí“ životy.

Phillipe: *Neexistuje tedy žádná souvislost?*

Ramesh: Ne, žádná spojitost jednoho života s druhým neexistuje. Takový je můj koncept. Proč vlastně vzniká teorie znovuzrození?

Phillipe: *Kontrola ze strany společnosti . . .*

Ramesh: Ne. Má to jeden základní důvod. Ego říká: „Musím to přijmout. Skutečnost je taková, že tělo zemře. Ale co se stane se mnou?“ Proto to znovuzrození, chápete? Co se týče ega, „já“, tak některá náboženství kážou dělat dobré skutky, aby „jeho“ příští život byl krásný.

Phillipe: *Ano. A zde nastupuje kontrola ze strany společnosti.*

Ramesh: V tom to vězí. Teorie znovuzrození má tedy sociálně-ekonomický základ. Říká vám, že máte být dobří, abyste v příštím životě byli ještě lepší! A jde to až tak daleko, že tvrdí, že budete-li konat špatné věci, narodíte se v dalším životě jako žába! Vidíte, kam to až jde. Jakmile jste lidskou bytostí, nemůžete se stát žabou. Proč ne? (*Oba, Ramesh i Phillipe, se smějí.*) Dostáváte se ke konceptualizování (vytváření pojmů a představ v mysli).

Gabriel: *Budhisté to však říkají.*

Ramesh: To je v pořádku. Všechno jsou to koncepty. Moje základní otázka je jediná: „Když má Phillipe konat dobré skutky, tak aby měl dobrý příští život, bude tento Phillipe v příštím životě existovat?“ (*Všichni se smějí.*) Nebo tu bude jistý „Robert“? Robert se však stěží bude starat o Phillipa, stejně tak jako Phillipe nyní neví nic o svém předchozím životě. Proto Phillipe nemůže mít nový život. V novém životě tu bude i nové ego.

Prakash: *Toto je koncept.*

Ramesh: Toto je koncept. Museli jste mě slyšet již stokrát opakovat: „Všechno, co říkám, je koncept.“ Cokoli jaký mudrc kdy řekl, je koncept. Cokoli jaký posvátný text kteréhokoli náboženství říká, je koncept. To, že Bůh je koncept, i to, že Bůh neexistuje, obojí jsou zase jen koncepty. Jediné, co konceptem není, je to, co nikdo nemůže popřít - to, že existujete - „Já jsem“, „Já existuji“. Z *neosobního* hlediska je tu existence. Z *osobního* hlediska tu žádná existence není.

Phillipe: *Ano. Je to záludné, neboť jakmile dojde k uchopení tohoto pocitu existence, objeví se znovu ono „já“.*

Ramesh: Jistě. Víte, toto „Já jsem“ je neustále v Přítomném Okamžiku. V „Já jsem“ nemá nikdo potřebu říkat „Já jsem“, neboť tu není nikdo, kdo by říkal „Já nejsem“. Chápete? Právě proto je to neosobní Uvědomění. Je to neosobní Vědomí.

Když se ráno soustava těla a mysli probouzí, pak při probouzení ve zlomku sekundy vzniká tento neosobní pocit existence. A hned nato se objeví Phillipe: „Já jsem Phillipe!“ - a začíná den, začíná život a začínají problémy.

Jay: *Co měl Nisargadatta Mahárádž na mysli, když mluvil o tom, co je za „Já jsem To“. „Já jsem“ znamená přece vyvstání myšlenky „Já jsem“. Je to tak správně?*

Ramesh: Co je zdrojem „Já jsem“? „Já jsem“ znamená Vědomí, které si Samo Sebe uvědomuje.

Jay: *Mluvil ale o něčem, co je za Vědomím. Jde tedy jen o použití jiných výrazů?*

Ramesh: Ano. Vědomí, jež si je Samo Sebe vědomo, to je „Já jsem“. A co je Zdrojem tohoto „Já jsem“? Vědomí, jež si Samo Sebe *neuvědomuje*. Tedy Vědomí, které si Samo Sebe neuvědomuje, se stává Vědomím, které si Samo Sebe uvědomuje jakožto „Já jsem“.

Jay: *Jak by si mohl být Nisargadatta v tomto stavu sám sebe vědom?*

Ramesh: „On“ by nemohl, to je v pořádku. Řekl snad, že „on“ si je tohoto stavu vědom?

Jay: *Nejsem si jistá, jak je to v knize napsáno, ale byl v tom stavu . . .*

Ramesh: Napsal tu knihu Nisargadatta?

Jay: *Ne, myslím, že ne.*

Ramesh: Nisargadatta anglicky vůbec neuměl. Nemohl tu knihu napsat. Tu knihu napsal někdo na základě překladu jiných, možná pěti či kolika dalších lidí. Jak můžete mluvit o tom, že to Nisargadatta řekl? Cokoli čtete, je pouze překlad toho, co řekl ve svém rodném jazyce. V každém případě, jestliže víte, co Nisargadatta Mahárádž říká, co vám to dává, co si z toho odnášíte?

Jay: *Uvádí mne to ve zmatek, neboť jsem se domnívala, že existuje něco za tímto „Já jsem“.*

Ramesh: „Já jsem“ je neosobní pocit Přítomnosti, což znamená Vědomí uvědomující si Sebe Sama.

Jay: *Je to ještě předtím, než přijde myšlenka „já“ nebo nějaké poznávání?*

Ramesh: V „Já jsem“ není žádná myšlenka. Čí myšlenka by to byla, Jay? Řeknete-li myšlenka, jde o něčí myšlenku, je to tak? Jde o něčí přemýšlení. Vědomí, které si Samo Sebe neuvědomuje, si náhle

začne Sama Sebe uvědomovat. Taková je jeho přirozenost. Vědomí nevědomé si Sebe Sama, to je Potenciální Energie, a tato Potenciální Energie si začne Sebe Samu uvědomovat tím, že se uvede do pohybu.

Jay: *V našem přítomném stavu si tedy uvědomujeme . . .*

Ramesh: „Kdo“ si „co“ uvědomuje? O čem mluvíte? Zajímala jste se o Zdroj onoho „Já jsem“. Řekl jsem vám, že Potenciální Energie, což je Vědomí nevědomé si Sebe Sama, se náhle začne uvědomovat, neboť Potenciální Energie uvede Sebe Samu do pohybu. Proč se Potenciální Energie aktivizuje do tohoto projevení? Protože právě to je přirozeností Potenciality. Kdyby Potencialita Samu Sebe nikdy neaktivizovala, nebyla by to Potencialita. Bylo by to něco mrtvého.

Jay: *Bylo by to Noumenon?*

Ramesh: Potenciální Energie je Noumenon, neboli Vědomí nevědomé si Sebe Sama. Potenciální Energie aktivizuje Sebe Samu do tohoto projevení. Taková je přirozenost Potenciality - Sebe Samu uvést do pohybu. A v příhodném čase se tato zaktivizovaná Energie vrací zase zpět do své Potenciality.

Jay: *A podstatou toho všeho je dokonalost, neboť vše vychází z této potenciální Dokonalosti.*

Ramesh: Ano, tak to je. A jak veškeré toto *poznání* může Jay pomoci? Chápete, že je tu Potenciální Energie, která se aktivizuje do projevení. A Jay, nebo lépe řečeno soustava těla a mysli, je součástí tohoto projevení.

Daniela: *Proč to Bůh dělá? Jenom pro legraci?*

Ramesh: Ano! Je to *lila*. V hinduismu se tomu říká *lila*, Božská hra. Je to film, který Bůh již natočil. A ten film je tady.

Daniela: *A nemá žádný účel, žádný cíl?*

Ramesh: Žádný skutečný cíl nemá. Je to zábava. Podívejte se, kdyby byl udělán film, kde by byly samé kladné postavy, kdo by se na něj díval? Jdete na film proto, že vzbuzuje váš zájem. Je tu hrdina a je tu padouch. Ve svém filmu tedy Bůh stvořil hrdiny i darebáky, milostné zápletky, tragedie i komedie. Bůh či Vědomí napsalo k filmu scénář, film natočilo i režírovalo a vytvořilo v něm všechny postavy. A co je nejdůležitější - ať se děje cokoli, trpí a raduje se s každou postavou. Vědomí film natočilo a Vědomí se na něj dívá. A postavy ve filmu si stěžují!

Erik: *Hej, já chci lepší roli!*

Ramesh: Ano. Já chci být Matka Tereza a nechci být psychopat! V tom je celý problém.

Hope: *Shakespeare řekl, že celý svět je jeviště. Herci na jeviště vstupují a zase z něj odcházejí.*

Ramesh: Ano, to je pravda. Tak se to děje. Podívejte se, když poznáte, že jde skutečně o film, který je již tady, hotový . . .

Daniella: *A to navždy?*

Ramesh: Navždy! Není žádná možnost, jak ho pozměnit. Proto říkám: „Kdo si to stěžuje?“ Postava z filmu si stěžuje, ale film je již natočen. Moje role je již hotová.

Laurel: *Stěžovat si, to je vlastně součástí role filmové postavy.*

Ramesh: Zcela správně.

Hope: *Rameshi, myslíte si, že kdybyste si přál roli vyměnit, že by to Bůh nedovolil? Tím mám na mysli, kdyby On Sám vám chtěl roli vyměnit.*

Ramesh: V tomto filmu se z kladného hrdiny může stát darebák a darebák se může stát hrdinou, ale to je součástí filmu. Film je již zde. Nepřítel se může změnit v přítele a přítel v nepřítele, což se v životě děje pořád.

Hope: *Ale projevení neví, co bude.*

Ramesh: Postava neví, k čemu na konci filmu dojde.

Jay: *To platí pro každou postavu.*

Ramesh: Pro každou. Jenomže postava, která pochopila, že je pouhou postavou, si s tím už nedělá starosti.

Jay: *A to neexistuje žádná příčina či následek, žádná karmická událost, která by do budoucna film ovlivnila?*

Ramesh: Ne. Ale jak se rozvíjí filmová zápleтка, Jay? Něco je příčinou něčeho dalšího a to vede zase k něčemu dalšímu. Taková je osnova filmu, taková je jeho vnější forma.

Jay: *Pak ale neexistuje nic, co by se mohlo přihodit zcela náhodně. Všechno je příčinou a následkem a film tak pokračuje dál a dál do nekonečna.*

Ramesh: Ano.

Wolfgang: *Lze z určitého nadhledu vidět nějaký záměr či cíl? Mudrci říkají, že na konci všechny vnímající bytosti dojdou osvícení. Souhlasíte s tím?*

Ramesh: Ne. To je koncept, který má poskytovat naději.

Daniella: *Není pro Boha trochu nudné, jestliže už je všechno hotové?*

Ramesh: Bůh vytvoří zase nový film. Potenciální Energie uvedla Sebe Samu do pohybu, a když tato aktivizace skončí - což znamená, že výron energie se vyčerpá - vrátí se zpět do Potenciality. A pak Potenciální Energie Sebe Samu znovu zaktivizuje.

Jay: *Opětovné stvoření.*

Ramesh: Je přirozeností Potenciality, že uvádí Samu Sebe do pohybu. Proto jakmile tento film skončí, vytvoří Bůh nový film.

Daniella: *Jaký smysl mají slova Rámány Maharšiho „ze Srdce“?*

Ramesh: „Srdce“ je opět koncept, a je tu proto, že existuje koncept mysli. Pokud by koncept mysli neexistoval, nebylo by zapotřebí konceptu srdce. Protože však mluvíte o tom, že „intelektuálně chápete“, vytváříte koncept rozumu. Tím vytváříte i koncept srdce. Znamená to, že v rozumu existuje „já“, zatímco v srdci žádné „já“ není. V tom je ten rozdíl. Proto když pochopení přechází z rozumu do srdce, tak zatímco rozumem říkáte: „Já chápu“, v srdci existuje pouze *pochopení*. Není-li tu „já“, jste v srdci.

Hope: *Zdá se mi, že modelem k tomu, jak se s daným jevem vypořádat, by bylo „Já jsem“ jakožto ideální rodič. To znamená rodič, který přijímá, že dítě je pro něho cestou, jak se stát dobrým rodičem.*

Ramesh: Neexistuje nic, co by rodiči bránilo, aby se snažil být dobrým rodičem. Ale dobrým rodičem nebude, pokud si neuvědomí, že dítě má svůj vlastní osud, a bude mu vnučovat svůj úhel pohledu. „Dobrý rodič“ dostojí své povinnosti, aby zpravil dítě o tom, jaké chování je v dané společnosti vhodné, ale nesmí zapomenout na to, že dítě má svůj vlastní osud. A pokud je rodič lékařem a chce mít z dítěte opět doktora, k čemu dojde? Dítě je naprogramováno k tomu, aby se z něho stal účetní nebo třeba komediant. „Můj syn komediant?“ Chápete? Aby se stal komediantem, to je nepřípustné.

Hope: *Lze však osud dítěte změnit? Jestliže si rodič přeje, aby se syn stal doktorem, stane se doktorem. Je to jeho osud.*

Ramesh: To ano. A bude nespokojeným doktorem. Ale byl to jeho osud. Jinými slovy, bylo osudem tohoto dítěte mít nemoudré rodiče.

Wolfgang: *Vše je naprogramováno?*

Ramesh: Taková je má hlavní myšlenka. Taková je základní linie. Každá lidská bytost je pouze naprogramovaný nástroj, jedinečně naprogramovaný počítač. Neexistují dva stejní lidé. Každá lidská bytost je jedinečně naprogramovaný počítač, jehož prostřednictvím Bůh vyvolá přesně takový výstup, jaký chce. Je tu pouze Bůh a soustava těla a mysli. „Vy“ prostě neexistujete. Co se týče činnosti dané soustavy těla a mysli, jediným vztahem je vztah mezi Bohem a danou soustavou. Prostřednictvím hypnózy však Bůh vytvořil „já“, které říká: „Já jsem konatel.“ Díky tomu běží film. Díky tomu jsou tu mezilidské vztahy, láska i nenávisť. To vše se děje proto, že bez toho by film nebyl zajímavý.

Luca: *Vidím, že Bůh je trochu krutý.*

Ramesh: A tady jsme u toho, co jsem vám říkal. Postava z filmu si stěžuje, že autor filmu nebyl spravedlivý. Dal mi špatnou roli. Proto, když to *opravdu* pochopíte, stanou se tři skvělé věci - zmizí vina či pocit zkamání, zmizí pýcha a zmizí nenávisť. Pak se necháte unášet proudem a přijmete cokoli, co se stane.

Blaise: *Je lákavé s tím souhlasit, ale znamená to nevzdávat se určitého pocitu konatelství, který ještě odolává, a přitom plně přijmout to, že ho vlastně nemám. Tak by to mělo být.*

Ramesh: Neřekl bych „mělo by být“, ale spíše „tak to má být“, tak je to dáno.

Blaise: *Nepatrný rozdíl. V čem ten rozdíl spočívá?*

Ramesh: Někdo řekne: „Tak by to mělo být.“ Já říkám: „Vše je tak, jak má být.“

Blaise: *Je to objektivnější.*

Hope: *Je lépe říci: „Vše je takové, jaké to je.“ Je to tak?*

Ramesh: Zcela správně.

Hope: *A tak to je.*

Luca: *A jak je to s meditací? Má nějaký smysl?*

Ramesh: Ach ano. Má smysl, jistě. Je to součást usilování, že? Ale dejme tomu, že teď řeknete: „Meditace je nutnost. *Musím* medítovat.“ A někdo jiný řekne: „Já ale medítovat nemůžu.“ Není prostě naprogramován tak, aby byl schopen medítovat. Co má dělat, Luca? Moje odpověď je následující: „Pokud medítujete a medítujete rádi, pak medítujte. A pokud medítovat nemůžete, tak se tím netrapte.“

Wolfgang: *Mnoho let jsem vedl meditace. Zjistil jsem, že devadesát devět procent lidí medituje s pocitem konatelství. Jen zřídka narazíte na někoho, kdo medituje, aniž by měl nějaký cíl. Každý něco chce a zoufale se snaží uspět.*

Ramesh: Víte, s meditací se to má tak. Medítujete hodinu a půl, skvělé. Pak si „já“ řekne: „Když medítuji půldruhé hodiny, cítím se dobře. Budu-li medítovat dvě hodiny, budu se cítit ještě lépe.“ Zkusí tedy medítovat dvě hodiny. Když to nejde, je tu zklamání, když to jde, řekne si: „Jsem lepší než ten, kdo dvě hodiny medítovat nemůže.“ Chápete?

Luca: *Já dvě hodiny medítovat nemůžu. Na to jsem příliš líná.*

Ramesh: Ať vás tedy povzbudí fakt, že to není nutnost. Pokud k tomu však dochází, je to dobré. Přičemž meditace je skutečnou meditací pouze tehdy, není-li tu medítující jedinec. Pochopení je pravým *pochopením*, není-li tu „já“, které by říkalo: „Já´ chápu.“ Přijetí je skutečným přijetím, není-li tu „já“, které by říkalo: „Já´ přijímám.“ A jediným pravým odevzdáním je to, v němž není žádné „já“, které by říkalo: „Já´ se odevzdávám.“ Chápejte, že meditace se přihodí, pochopení se přihodí, přijetí se přihodí i odevzdání se přihodí. A jakmile se to přihodí, poznáte to, neboť se objeví pocit prázdnoty.

mádžhjá maná lágó čhanda / nitja Góvinda Góvinda //
téné niraséla bandhana / mukhi vadé Nárájana //
bramharúpa hói kájá / májá džaiála vilajá //
hója sarva sukhadhani / čuké džanma marana kháni //
mhané Éká Džanárdan / sadá samádhana mana //

Kéž má mysl stále vroucně zpívá:

„Góvindo (Krišno), Góvindo (Krišno).“

Narájano (Krišno), přijetí Tvé vůle znamená
osvobození od pocitu konatelství,
kdy zapletenost do věcí se sama od sebe vytratí.
Tělo pak plní svaté poslání.
Pryč je Tvá hypnóza a skrze soustavu těla a mysli
začíná působit Tvá milost.
Život se stává oslavou a není tu spekulativní mysl,
která by se starala o zrození či smrt.
Éká Džanárdan říká:
Je tu věčný mír.
Není již otázek ani pochybností.

mádžhá bháva tudžé čarani / tudžé rúpa mádžé najani //
sápadaló ékáméká / džanmódžanmi nóhé sutaká //
tvá tódili mádži májá / mí tó jadaló tudžhja pájá //
tvá madža mókalilé vidéhi / mjá tudža dharilé hridaji //
námá mhané gá sudžáná / sánga latiké kóné kóná //

Všechny mé city leží u Tvých nohou, Pane.
Před očima mám neustále Tvoji formu.
Od chvíle, kdy jsem Tě potkal, vím,
že od Tebe nejsem oddělen.
Osvobodil jsi mne od Božské hypnózy.
S nehlubší vděčností se odevzdávám u Tvých nohou.
Přenesl jsi mne za hranice mysli.
Jsi stále ukryt v mém srdci.
Námdév říká:
Dejte pozor, přátelé.
Bez dohledu Mistra způsobíte povídáním mezi sebou
jen zmatek.

OBRAZ DEVÁTÝ

„Proč“ je pro materiální život i vědecký vývoj tím nejdůležitějším, avšak v duchovním hledání je na překážku.

Vytváření pojmů a představ v mysli i formulování myšlenek do slov nám brání v přímém, intuitivním vnímání.

Daleko těžší by bylo pro člověka, jakkoli inteligentního, pochopit Boží vůli, neboli Vesmírný zákon, než pro dítě z první třídy pochopit teorii relativity.

Arnie: *Rameshi, na stole vidím knihu Suzanne Segal. Možná ji někdo také četl. Mě by zajímalo, jak se na její příběh díváš ty.*

Ramesh: Upřímně řečeno, četl jsem ji velmi zběžně, neboť Suzanne mi poslala rukopis a přála si, abych knihu opatřil komentářem, který se pak objevil na zadní obálce. Kniha pouze popisuje traumatické zážitky, které Suzanne prožila. V poznámce uvádím, že já chápu osvícení jako naprosté zmizení pocitu osobního konatelství. Zda k tomu, aby přišlo osvícení, je nutný traumatický zážitek, to je sporné. Já se domnívám, že nutný není. K osvícení či pochopení může dojít naprosto hladce. Suzanne popisuje své traumatické zážitky do nejmenších detailů a velmi procítěně, což je dělá zajímavými.

Bob: *Trvaly čtrnáct let.*

Ramesh: Ano. A navíc jsem slyšel, že i po vydání knihy tu strach zůstal.

Bob: *Nebylo tomu tak, že to, co se s ní dělo, se snažila pochopit rozumem?*

Ramesh: Opravdu to tak bylo. Stále tu byla spekulativní mysl.

Hope: *Byl tu strach ztratit své ego. Děsíme se toho, že bychom se měli zbavit svého ega, ale ona ho již ztratila a strach přetrvával.*

Ramesh: Počkejte chvíli, Hope. „Kdo“ měl „co“ ztratit? Kdo ztratil ego? Ona byla ego.

Hope: *Suzanne byla osvícená. Nebo snad ne? Měla zážitek osvícení.*

Ramesh: Ne. Měla určitý zážitek. Kdo však může říci, že to bylo osvícení? Proto vysvětluji, co míním pojmem osvícení. Osvícení znamená naprosté zmizení pocitu osobního konatelství.

Hope: *To je to, co popisovala ve své knize.*

Arnie: *Těž jsem to tak chápala. Žádná Suzanne tu již nebyla.*

Ramesh: Psychologové, jak jsem slyšel, pro to mají speciální výraz. Nazývají to „disociace“ (rozštěpení osobnosti) či tak nějak podobně. Nevím jistě.

Bob: *Mezi psychickým procesem a procesem duchovním je však rozdíl.*

Ramesh: Ano.

Bob: *Zdalo se mi, že u ní šlo spíše o proces psychický, než duchovní.*

Ramesh: Vypadá to tak. A tento psychický proces byl některými lidmi považován za duchovní. To, co se dělo, určitě nemohlo být duchovní. Protože dojde-li ke ztrátě pocitu osobního konatelství, je tu pocit obrovské otevřenosti.

Hope: *Jinými slovy, kdyby Suzanne doopravdy pozbyla pocitu osobního konatelství, nebyl by v ní strach.*

Ramesh: Taková je má hlavní myšlenka.

Nan: *Možná teď přišla vhodná chvíle k tomu, abych vyprávěl svůj příběh o tom, jak jsem se nebál, když jsem sám sebe ztratil. Na dálnici při cestě domů jsem poslouchal hudbu. Sjel jsem z dálnice a čekal na světlech na zelenou. Hudba hrála a já se cítil báječně. Náhle jsem se ocitl vně toho, kde jsem byl předtím. Už jsem nebyl v autě. Bylo to ohromné. Neviděl jsem dolů, ale bylo to jiné. Cítil jsem jednotu. Nevím, kde jsem se zastavil, ale všechno kolem bylo pouhou jednotou. Cítil jsem absolutní klid a mír a nebylo třeba o cokoli usilovat. O všechno bylo postaráno. To byla ta největší úleva. Prostě jsem si úlevou oddychl. Další věc byla ta, že to vypadalo, jako bych poznal vše, co mělo být poznáno. Na nic se mě však neptejte, neboť teď už to necítím, tehdy jsem to ale věděl.*

Ramesh: To, co nyní popisujete, trvalo pouze krátkou chvíli. To, co myslím „krátkou chvílí“, můžou být dva roky nebo dva dny, ale je to prostě dočasné. Je to tak?

Nan: *Je to tak. Poznal jsem, že to byl zážitek osvícení, ale stále jsem nechápal, co jsem to zakoušel. Trvalo mi dlouho, než jsem pochopil a . . . ale cítím, že teď již to chápu lépe. Taky si myslím, že je důležité nepokoušet se tento stav znovu navodit.*

Ramesh: Ano. To je důležitá myšlenka. Víte, neustále opakuji, že když dojde k této zkušenosti „Já jsem“, k zážitku pouhého bytí, znamená to nepřítomnost „já“. Možná to trvá několik minut nebo jen pár vteřin, ale k těmto momentům dochází téměř u každého i během normálního pracovního dne. Najednou vyvstane pocit jednoty. Zmizí pocit oddělenosti. Objeví se to na chvíli, ale v této chvíli dojde k jedné ze dvou možností. Byla-li daná soustava těla a mysli naprogramována k duchovnímu hledání a je-li tu jisté pochopení, pak protože nešlo o absolutní zkušenost, tak si přetrvávající spekulativní mysl řekne: „Tento zážitek se mi líbí. Chci více takových zážitků.“ Pokud tu není určité pochopení ani duchovní hledání, v případě že daná soustava těla a mysli k tomu nebyla naprogramována, pak si spekulativní mysl řekne: „Co to děláš, že takhle marníš čas? Dělej něco!“ V obou případech do toho vstupuje spekulativní mysl a zážitek je narušen. Co je tedy třeba dělat, přijde-li zkušenost jako je tato? Nechat danou zkušenost být, nezabývat se jí!

Nan: *Ale to není v mé moci.*

Ramesh: Není to ve vaší moci. A co se stalo potom, Nane?

Nan: *Dva měsíce jsem byl ve velké euforii. Přitom jsem četl duchovní věci a bezprostředně jsem jim rozuměl, ale nebylo to již tak intenzivní. Pak jsem přešel do opačného stavu, měl jsem deprese a vrátily se mi staré problémy s ramenem. Měl jsem toho hodně na práci a pak jsem začal znovu pracovat v architektuře. Teď si všímám toho, jak snadno pociťuji lásku k lidem. Je to prostě velmi snadné.*

Ramesh: Podívejte se, výsledkem této zkušenosti je, že přinesla určité důsledky, jako třeba to, že cítíte více lásky vůči druhým.

Nan: *Cítím jednotu. Byl jsem tam a tak vím, že takové místo existuje.*

Ramesh: Ano. Pocit jednoty, který jste zažil, přináší - pokud se jím přestanete zabývat - své důsledky. Jak říkáte, víte, že jste tam byl. Jediná výhoda drogy spočívá právě v tom, že vám řekne, že takový stav existuje. Nevýhodou však pochopitelně je to, že se můžete stát závislími. Dojdete-li proto k tomuto zážitku pomocí meditace, je to mnohem bezpečnější cesta.

Nan: *Moje dcera měla určité zkušenosti s LSD. Věřím, že jí LSD opravdu pomohlo dosáhnout onoho stavu a přinést větší klid.*

Ramesh: Jsou lidé, kteří po takové zkušenosti opravdově touží. Drogu, LSD či něco jiného, si tedy vezmou a jakmile k zážitku dojde, uspokojí je poznání, že stav, který popisují mystici, skutečně existuje, že to není iluze. Pak drogu odloží. Domnívám se, že jedním z takových lidí byl Aldous Huxley. Řekl, že droga má tuto výhodu.

Henry: *Nedávno jsem narazil na to, jak Rimpohče ve své knize Tibetská kniha o životě a smrti říká: „Nepleťte si poznání či pochopení s realizací a nepleťte si realizaci s osvobozením.“*

Ramesh: Ano. A nespleťte si osvobození ještě s něčím jiným. (*Směje se.*) Všechno je to hra se slovy.

Henry: *Přijde mi to jako vyprávění Nana. Jde tady o věc osvobození, pokud víte, jak to myslím.*

Ramesh: „Osvobození“ je vhodné slovo, Henry. A je to osvobození od čeho? Osvobození od pocitu osobního konatelství.

Henry: *Osvobození od snahy pochopit, co to osvobození je.*

Ramesh: Zcela správně. Neboť „kdo“ chce poznat, co je to osvobození? Chtít poznat, to je právě ten pocit osobního konatelství - „Já chci poznat.“ Proto Rámána Maharši neustále opakoval: „Vyvstane-li otázka, nepokoušejte se ji zodpovědět. Zjistěte, kdo chce poznat.“ Pokud se opravdu dostanete až k tomu, „kdo chce poznat“, pak ten „někdo“ zmizí, neboť tu ve skutečnosti „nikdo“ není.

Vyvstání otázky není ve vaší moci, a ve vaší moci není ani to, zda se na tuto otázku chytete a necháte se do ní horizontálně zatáhnout. Vyvstání otázky je událost vertikální. *Zapletenost* je záležitost horizontální. Horizontální zapletenosti se lze zbavit otázkou: „Kdo chce poznat?“

Gail: *A směřovat k tomu, co jsme, znamená horizontální čin?*

Ramesh: Podívejte se, otázku: „Kdo chce poznat?“, položí pracovní mysl. Vznik této otázky je vertikální, *zapletenost spekulativní mysli je horizontální*. Pracovní mysl *není* horizontální. Pracovní mysl je v Přítomném Okamžiku. V Přítomném Okamžiku se pracovní mysl zeptá: „Kdo chce poznat?“, a pokud do toho nevstoupí spekulativní mysl se snahou o odpověď, pak toto „kdo“ zmizí. Taková je teorie. Rámána Maharši nepoužíval pojmy „spekulativní mysl“ a „pracovní mysl“. Tyto koncepty se objevily u mne. Ale právě to měl Rámána na mysli.

Gail: *Rameshi, možná jsem vás špatně pochopil, ale řekl jste, že osvícení může být nebo je náhlé, zatímco osvobození někdy trvá déle?*

Ramesh: Ne. Jakýsi zenový mistr řekl, že probuzení je vždy náhlé, zatímco vysvobození může být postupné.

Gail: *Co to je „vysvobození“? Jaký je rozdíl mezi vysvobozením a . . .*

Ramesh: To nevysvětlil. V tom je ten vtip. Vtip je v tom, že spekulativní mysl se chytne toho, co je to vysvobození. Má základní myšlenka však spočívá v tom, že jakmile dojde k osvícení, jakmile dojde k probuzení, není tu nikdo, kdo by se zajímal nebo staral o vysvobození.

Gail: *Ale ti druzí kolem by mohli být zvědaví, co to znamená.*

Ramesh: Dojde-li k náhlému probuzení, není z toho vynechán nikdo.

Gail: *To je skvělé.*

Ramesh: Osobně si myslím, že ten zenový mistr byl liška podšitá. Řekl to jistě proto, aby se na to chytila spekulativní mysl.

Matthew: *Rameshi, když mluvíme o probuzení či zážitku probuzení, tak ať je to jakkoli, přece se mi zdá, že i potom je nutný nějaký časový proces k tomu, aby se realizace ustálila.*

Ramesh: Znovu to zopakujte a sám najdete na svou otázku odpověď.

Matthew: *Po probuzení . . .*

Ramesh: Po probuzení jste probuzený!

Gail: *Ale můžeme znovu upadnout do spánku.*

Ramesh: Jistě, pak se ale nejedná o probuzení.

Matthew: *Dobrá. Zdá se, že u lidí, pokud nepočítáme někoho podobného, jako byl Rámána Maharši, dochází k určitému procesu.*

Ramesh: Počkejte chvíli. K tomuto procesu dochází před tím, než je tu konečné probuzení. Právě hledání je proces v rámci světa jevů. Hledání je proces, probíhající v čase, ale přijde-li konečné probuzení, jedná se o vertikální událost, ze které je čas vyloučen.

Matthew: *Pár okamžiků určitého pochopení tedy podle vás není tím „konečným probuzením“?*

Ramesh: Ne. Naopak. To já nazývám „houpačka“ - probuzení a opětovné upadnutí do spánku. Střídání „chápu“ a „nechápu“. Pochopení přijde a zase odejde. Tato houpačka je součástí procesu.

Je to tak, že hledání jakožto koncept se podobá schodišti. Nevíte, kolik schodů máte vystoupat. Někdo jich má před sebou tři tisíce, někdo tři sta a někdo jen třicet. Kolik schodů máte vyjít, to záleží na schopnosti přijímat, na receptivitě, která je součástí naprogramování dané soustavy těla a mysli. V případě Rámany Maharšiho byla receptivita absolutní. Když k tomu došlo, nebyla tu žádná předchozí *sádhana*, ani žádné hledání. V běžném případě je tu hledání.

Dejme tomu, že máte vyjít sto schodů. Když jste na osmdesátém, osmdesátém pátém či devadesátém schodu, spatříte záblesky. Ale záblesky pak zase zmizí, a vy poznáte, že mohou být i nebezpečné, neboť někdo si řekne: „Já jsem již osvícený.“ K náhlému probuzení dojde pouze mezi devadesátým devátým a stým schodem. Mezi devadesátým a devadesátým devátým se bude opakovat houpačka. Není nutné být z této houpačky zklamaný. Pochopení přichází a zase odchází. Nechte ho přicházet a odcházet. Ať tady houpačka klidně je. Přijetí této houpačky je samo o sobě velkým krokem.

Luca: *Poté, co přijde poslední krok, se už nikdy zpátky nevrátíme?*

Ramesh: Už se nikdy zpátky nevrátíte. Správně. A proč se nevrátíte, Luca? Protože tu již není *nikdo*, kdo by chodil nahoru nebo dolů! Žádná Luca, která by stoupala nahoru nebo scházela dolů, již neexistuje. Právě to nazývám pocitem osobního konatelsví. Ten je úplně pryč.

Luca: *Když k této události dojde, je to šokující?*

Ramesh: Víte, může to být šokující, ale taky nemusí. To záleží na osudu dané soustavy těla a mysli. Když řeknu, že musíte vyjít sto schodů, neznamená to, že budete stoupat krok za krokem. *Nemusí* to být krok za krokem. Je-li to pozvolné, je to v osudu dané soustavy těla a mysli. A pak to žádný velký šok nebude.

Gail: *Po dvou či třech dnech strávených tady přišlo pochopení: „Kdo by se staral, zda dosáhnu či nedosáhnu osvícení?“*

Ramesh: Je velmi dobré mít tento pocit.

Gail: *Ale trvalo to jen několik hodin.*

Ramesh: To je právě ta houpačka, o níž jsem mluvil.

Gail: *Byl to velmi silný pocit.*

Ramesh: Přišel pocit: „Co bych se o to vlastně staral.“ Ale pak se starost znovu objevila. Je to houpačka. Ať tu tedy je. Moje hlavní myšlenka spočívá v tom, že starost přijde, neboť je to vertikální událost, nad níž nemáme žádnou moc. Kdy však do toho vstoupí horizontální zapletenost? Když se o tuto starost staráme a říkáme: „Nechci se o to starat. Nechci, aby taková starost přicházela.“ Pak je tu horizontální zapletenost. Řešením je, o tuto starost se nestarat. Přijde-li starost, nechť tedy přijde.

Nepřijímáte-li soucit jako něco, co *přichází*, chopí se toho ego a řekne: „Jsem soucitný člověk“, což je horizontální zapletenost. Vystane strach, zlost, nebo právě soucit, a vše má svůj

vlastní průběh. Vznikne soucit a promění se v to, že někomu dáte něco, co potřebuje. Anebo se soucit objeví a zase odejde. Vznik strachu, zlosti či soucitu jsou vertikální události.

Objeví se zlost. To se může stát i v případě mudrce. Pokud se objeví a nějakým způsobem proběhne, kde je tu horizontální zapletenost? K horizontální zapletenosti dochází jen tehdy, když je zde domnělý jedinec, s pocitem konatelství, a když si spekulativní mysl řekne: „Zlobil jsem se a to bych neměl. Musím své chování kontrolovat.“ To je horizontální zapletenost. A pokud nedošlo ke skutečnému osvícení, pak si *domnělý* mudrc říká: „Nesmím se rozzlobit. Co by si lidé řekli? Lidé si budou myslet, že nejsem mudrc, že nejsem osvícený.“ Všechno to je horizontální zapletenost.

Matthew: *Je-li tu tedy houpačka, je to v pořádku?*

Ramesh: Ach, jistěže!

Matthew: *A co když je tu zhrounutí jen na jednu stranu? Tím myslím, že se jednou zhroupneme sem a tam, a pak už jsme jen na té jedné straně. Děje se to tak? Může se to stát?*

Ramesh: Stát se může všechno. Tím mám na mysli, že neexistuje nic, co by se stát nemohlo. A znovu se vrátím k Rámanu Maharšimu: „Kdo to chce zjistit?“

Matthew: *Dobrá, myslím, že moje mysl.*

Ramesh: Je to spekulativní mysl, což znamená ego s pocitem osobního konatelství, tak jak o tom stále mluvím.

Matthew: *Něco ve mně si tento pocit osobního konatelství chce udržet: „Já konám toto. Já dosahuji osvícení.“*

Ramesh: Proto poslední stádium, kdy právě může k osvícení neboli probuzení dojít, spočívá v opravdovém přijetí toho, že k osvícení vlastně dojít nemusí. Posledním stupněm je to, že si řeknete: „Opravdu se už nestarám o to, zda osvícení přijde, nebo ne. Není to v mých rukách.“

Zde je příběh Lao Tzu a jeho žáka. Žák přišel za Lao Tzu s tváří zářící úspěchem a řekl: „Mistře, mám to!“ Lao Tzu mu soucitně položil ruce na ramena a odpověděl: „Synu, nemáš to.“ Žák odešel a vrátil se později. Myslel, že bude zajímat, co znamená toto „později“. „Za týden“ nebo „za rok“? To ale není podstatné. (*Smích.*) Vrátil se a s velkou pokorou oznámil Mistrovi: „Mistře, stalo se to.“ Lao Tzu věděl, že tentokrát k tomu došlo. Zeptal se ho: „Co se dělo tehdy, když jsi ode mne odešel? Žák odpověděl: „Řekl jste mi, že k osvícení nedošlo, a já to přijal jako Boží pravdu. Přijal jsem vaše slova, ale taky jsem dospěl k závěru, že jsem udělal všechno, co jsem byl schopen udělat. Nebylo tu nic, co bych ještě mohl dělat. Tohle bylo stejně jasné, jako vaše slova o tom, že k osvícení nedošlo. Jako Boží pravdu jsem tedy přijal dvě věci. Zprvu, že jsem udělal vše, co bylo možné, a nezbylo nic, co bych mohl dělat. A zadruhé, že k osvícení nedošlo. Přestal jsem tedy o osvícení usilovat a hleděl si svých povinností. A pak náhle přišlo pochopení: ‘To je ono!’“ Nikdo nic nechce. Nikdo nechce osvícení a není již otázek. Právě to je skutečné osvícení. Není tu žádné „já“, které by po něčem toužilo, třeba po osvícení. Žák přestal hledat osvícení.

Poslední fáze, v ní právě k osvícení může dojít, nastane tehdy, když hledající již osvícení nehledá. A není-li tu hledající, který by hledal osvícení, pak je možné, že k osvícení dojde.

Matthew: *Našel jste mezi těmi, kdo za vámi přicházejí, někoho, jehož houpačka se zastavila, nebo můžete mluvit pouze o stoupání po schodišti?*

Ramesh: Máte na mysli, zda tu byly nějaké případy, kdy houpání ustalo? Na to se ptáte, že?

Matthew: *Ano, to jsem měl na mysli.*

Ramesh: Odpověď je: „Ano!“ Byly tu případy, kdy houpačka ustala a došlo k probuzení. Ano, jsou tu takové případy. Není tedy důvod k zoufalství. *(Všichni se rozesmějí.)*

Dobrá. Mauno, neměli bychom pokračovat ve věřejším rozhovoru?

Mauna: *Začněme tímto: Mohl byste, prosím, vysvětlit pojmy spekulativní mysl a pracovní mysl?*

Ramesh: Četl jste knihu *Consciousness Speaks (Vědomí hovoří)*?

Mauna: *Ano.*

Ramesh: Je to velmi jednoduché, Mauno. Spekulativní mysl znamená ego, pracovní mysl *není* ego. Rámana Maharši řekl, že pochopení neboli osvícení může přijít jen tehdy, je-li ego odříznuto od svých kořenů. Prováděním *sádhany*, tedy snahou o očistění mysli, pouze odřezáváte větve, které ale zase znovu narostou. Proto Maharši říká, že ego musí být odříznuto od kořene. Ale taky říká: „Ego vzniká i u mudrce.“ I u světce, i u mudrce se objevuje ego. Chápete? Maharši však říká, že pro mudrce není ego nebezpečné, že mudrcovo ego je jako shořelý provaz. Zachovává tvar, ale je nepoužitelný - nic s ním nespážete.

Možná vás napadne: „Jak se ego může objevit i u mudrce, když Maharši řekl, že má být odříznuto od kořenů?“ Otázku lze zodpovědět, pokud mysl konceptuálně rozdělíme na spekulativní mysl a pracovní mysl. Maharši říká: „Ego vzniká i u mudrce.“ Ale ego, o němž mluví, znamená pouze pracovní mysl, nutnou k tomu, aby fungovala soustava těla a mysli. Chápete?

Rámana nepoužíval konceptuální rozdělení mysli na pracovní mysl a spekulativní mysl. Avšak otázka, která mysl napadne při výroku Maharšihovo, může být zodpovězena právě s pomocí tohoto rozdělení. To, co je odříznuto u kořene, je spekulativní mysl. Pracovní mysl, která zahrnuje ztotožnění se se jménem a formou, přetrvává a je tím shořelým egem, o kterém Rámana mluví.

Mauna: *Z knihy jsem pochopil, že spekulativní mysl je právě ztotožnění se se jménem a formou . . .*

Ramesh: *Avšak ztotožnění se se jménem a formou jako s „já“, s osobní entitou. Proto ať se stane cokoli, spekulativní mysl uvažuje: „Jaký to na mě bude mít vliv?“ Spekulativní mysl, tedy ego jakožto konatel - „já“ a „moje“ - si řekne: „Něco se děje. Já tady něco dělám. Jak mě to asi v budoucnosti ovlivní?“ Toto dělá spekulativní mysl. Chápete? Spekulativní mysl se zabývá budoucností. Pracovní mysl se budoucností nezabývá. Pracovní mysl se zajímá pouze o Přítomný Okamžik, přičemž dělá to, co má dělat. Ať dělá cokoli, dělá pracovní mysl *pouze* to, co má v daný okamžik dělat. A když je to uděláno, pak jí žádné budoucí následky týkající se osobnosti *nezajímají*. Budoucími následky se zabývá pouze spekulativní mysl, „já“, neboli ego s pocitem osobního konatelství. V tom je ten zásadní rozdíl. *(Ticho.)**

Gabriel: *Znamená spekulativní mysl manas a pracovní mysl buddhi?*

Ramesh: Víte, synonymy se nezabývám! Když chcete používat synonyma, tak si pak taky s nimi „vy“ sám poradte! *Manas*, dobré skutky . . . vytváříte si problémy, Gabrieli! Vidíte, právě *to* je spekulativní mysl! Pracovní mysl si řekne: „Ano, chápu ten rozdíl.“ A hotovo! Spekulativní mysl si však říká: „Můžu to nazvat takto? Můžu to nazvat takhle? Lze to porovnat s tímto? Lze to porovnat s tamtím?“ O co tu jde? Jakýkoli koncept jenom poukazuje k Pravdě. Proto jakmile máte koncept, jakmile jste pochopili smysl konceptuálního rozdělení mezi spekulativní myslí a pracovní myslí, tak to skončete a nechte koncepty být . . . *(Ticho.)*

Mauna: *Ptal jsem se na spekulativní a pracovní mysl proto, že se musím znovu vrátit k Suzanne Segal. Dalo by se říci, že to, co fungovalo, byla její pracovní mysl a v rámci ní právě pocítovala strach a emoce?*

Ramesh: Nešlo o strach, vznikající jako spontánní reakce mozku, ale o starost či znepokojení, horizontální znepokojení, které pocítovala. A to je spekulativní mysl. Spekulativní mysl nezmizela!

Mauna: *Znamená to, že u osvíceného člověka nevznikají žádné emoce?*

Ramesh: Pochopitelně, že emoce přicházejí. Řekněme, že v této soustavě těla a mysli vznikne nějaká emoce. Co budu dělat? Budu ji pouze registrovat, pozorovat její vznikání. Emoce bude nezúčastněně pozorována, „jako kdyby“ šlo o emoci někoho jiného, *nikoli 'moji' emoci!* Podívejte se, přicházející emoce je reakcí mozku na něco, co je spatřeno, zaslechnuto či ucíťeno. Někdo sem přijde, položí otázku, mozek zareaguje a vznikne třeba pocit hlubokého soucítění. Přijde soucit, ale zároveň je tu i poznání, že nemohu udělat nic, abych člověku pomohl zbavit se emocí, do nichž je zapleten. Soucit vznikne jako reakce na utrpení někoho, kdo není schopen přijmout učení. Objeví se soucit, ale spolu s ním je tu i pochopení, že to, co se děje, je osudem dané soustavy těla a mysli.

Přicházející soucit pro mne není břemenem. Přicházející strach se u mne nepromění v úzkostnou starost, neboť tu není spekulativní mysl, která považuje za svou odpovědnost něco pochopit. Normální učitel považuje za svoji odpovědnost, zda žáci porozumí. Je tu spekulativní mysl, která způsobuje zapletenost!

V tomto učení k zapletenosti nedochází, neboť tu není odpovědnost za to, zda někdo něčemu porozumí. Pochopení spočívá v tom, že to, zda někdo porozumí nebo ne, záleží na jeho osudu! Kdyby zde, v této soustavě těla a mysli, byla spekulativní mysl, pak by říkala: „Je to jeho osud, ale je to též můj osud, neboť když mu nepomohu pochopit, bude říkat: ‚Nechod'te za Rameshem, je to zbytečné.‘“ Chápete? Ale spekulativní mysl tu není! Pokud tedy někdo bude říkat: „Nechod'te za Rameshem“, v pořádku! Bude tu méně lidí! Nebudu muset chodit nikam do velkého sálu a můžu zůstat v tomto malém pokoji.

Copak, Claudio, rozesmálo tě to? Je to legrační, že?

Claudia: (Směje se.) *Je to legrační! Je to velmi legrační.*

Ramesh: Tak co, Anyo, myslíš si, že je to legrační?

Anyo: *Ano. Je to legrační.*

Ramesh: Ano, Mauno? Máte ještě něco?

Mauna: *Nejdřív musím strávit toto.*

Ramesh: Ano, ano. Je to ale jasné?

Mauna: *Koncept je jasný.*

Ramesh: Intelektuálně je tedy koncept jasný. To je jediné, co mne zajímá, Mauno.

Mauna: *Budu se snažit si to sám pro sebe vysvětlit.*

Ramesh: Ano! A kdybyste tento koncept měl někomu vysvětlit, jak byste to udělal? Kdyby se vás někdo zeptal: „Jaký je rozdíl mezi spekulativní myslí a pracovní myslí?“

Mauna: *Řekl bych, že všechny činy, které děláme, přísluší pracovní myslí.*

Ramesh: To je v pořádku.

Mauna: *A všechno, co je posuzováním či hodnocením něčeho . . .*

Ramesh: Když tedy spekulativní mysl posuzuje následky toho, co udělala pracovní mysl, jde o přemýšlení, ve smyslu spekulování o následcích.

Mauna: *Ano . . . A takto přichází trápení a zapletenost!*

Ramesh: Ano! Dejme tomu, že pracovní mysl vykonává práci malíře. Malíř na něčem pracuje a pracovní mysl se raduje nad výsledkem a říká: „Je to dobré. Lépe jsem to udělat nemohl.“ Pracovní mysl neřekne: „Co se stane, když obraz neprodám?“

Mauna: *Pracovní mysl tedy také hodnotí. Když pracovní mysl říká: „Je to dobré“, nebo „Není to dobré“, jde o hodnocení.*

Ramesh: Jistě. Pracovní mysl také pohlédne do minulosti, podobně jako spekulativní mysl. Když na něčem pracujete, ať už je to cokoli . . . A co vy vlastně . . .

Mauna: *Těž maluji.*

Ramesh: Malujete. Předokládejme, že jste mechanik nebo námořník. Když budete muset něco udělat, vaše pracovní mysl se zeptá: „Mám udělat toto, nebo radši tamto?“ Pak si vzpomene, že někdy dříve udělala něco, co se ukázalo být špatné. A proto si řekne: „Ne, tentokrát to udělám jinak a třeba se to povede.“ Pracovní mysl rozhoduje, zda udělá to či ono, jde tedy o hodnocení!

Mauna: Které však stále přísluší pracovní myslí?

Ramesh: Ano, stále to přísluší pracovní myslí! Předpokládejme, že jste ve vedoucím postavení. Máte dva asistenty a jednoho z nich máte povýšit. Neměl byste rozhodnout, kdo je lepší? To je věc pracovní myslí. Pracovní mysl řekne: „Pracovník A je lepší než pracovník B.“ Spekulativní mysl řekne: „Ale já mám raději B.“

Mauna: *Tady nastupuje posuzování.*

Ramesh: Ano. Právě proto je člověk nešťastný. Pokud naprogramování člověka zahrnuje pevný charakter a určitý smysl pro spravedlnost, pak pracovní mysl řekne: „Vím, že mám raději B, ale také vím, že A je lepší pracovník. Proto povýším A.“ To je pracovní mysl. Povýšíte-li B, jedná se o spekulativní mysl.

Pracovní mysl tedy též posuzuje, ale v Přítomném Okamžiku. *Pracovní mysl setrvává neustále v Přítomném Okamžiku.* Spekulativní mysl však pracuje pro budoucnost. Spekulativní mysl si řekne: „Měl bych povýšit B, B je všeobecně oblíbený. Můj vedoucí ho má taky rád, a proto bude rád, když povýším pracovníka B. Povýším-li B, udělám vedoucímu radost.“ Tímto se zabývá spekulativní mysl - zabývá se *budoucími osobními následky* činů. Pracovní mysl řekne: „A je lepší. Povýším A.“ Co se bude dít později, tím se pracovní mysl nezabývá. Nenechte se zmýlit! Pracovní

mysl také posuzuje. Ale toto posuzování se děje v *Přítomném Okamžiku* a nezahrnuje *osobní následky*.

Lance: *Předpokládejme, že ještě než se pracovní mysl pustí do nějaké práce, dojde k mentálnímu procesu plánování. Je toto také pracovní mysl?*

Ramesh: *Toto je také pracovní mysl! Říkal jsem vám, že pokud má mudrc stihnout letadlo, které odlétá o půlnoci, pracovní mysl musí plánovat: „Letadlo odlétá ve dvanáct hodin. Na letišti musím být v deset hodin. Odtud budu odcházet o deváté. Balit začnu v osm a najíst se tedy musím o půl osmé.“ Toto všechno je plánování, že?*

Mauna: *On tedy rovněž zvažuje následky.*

Ramesh: *Zvažuje následky v rámci tohoto posuzování, v rámci plánování! Odlet je možno zmeškat i navzdory plánování pracovní mysli. Mudrc se nezabývá následky plynoucími ze zmeškání odletu. Proto jistý súfi říká: „Věř v Boha, ale velblouda si přivaž!“ Pracovní mysl přiváže velblouda a ujistí se, že je provaz pevný. Ale pak je tu spekulativní mysl, která se zabývá tím, co se stane, když velblouda někdo ukradne.*

Během svého prvního semináře v Kovalam Beach v roce 1988 jsem koncept spekulativní a pracovní mysli ještě nepoužíval. To přišlo později. Vzpomínám si, že jsem na tomto semináři mluvil o tom, že problémem je to, když se do věci necháme *zatăhnout*, problémem je naše *zapletenost*. Jak jsem to dořekl, zvedla jedna dáma okamžitě ruku a řekla: „Ale Rameshi, jsem učitelka, a když učím, jsem do toho zatažená absolutně! Je to něco špatného?“

Když jsem použil pojmy „zataženost“, „zapletenost“, bylo to pochopeno jinak. Nyní to tedy mohu vysvětlit. Zataženost učitelky do její práce, to je pracovní mysl, která pracuje přesně tak, jak má. Čím více je pracovní mysl do věci zatažena, tím je práce lepší! Utrpení však způsobuje zataženost či zapletenost spekulativní mysli, ega, které se zabývá budoucností.

Markus: *Dojde-li k osvícení, není tu spekulativní mysl, a pokud by se tudíž objevily myšlenky, šlo by pouze o myšlenky pracovní mysli?*

Ramesh: *Vzniknout mohou všechny možné myšlenky, ale v případě mudrce je tu pouze pracovní mysl. Spekulativní mysl tu není.*

*tírtha Viththala kšétra Viththala /
déva Viththala dévapúdžá Viththala //
mátá Viththala pitá Viththala /
bandhu Viththala gótra Viththala //
guru Viththala gurudévatá Viththala /
nidána Viththala nirantara Viththala //
námá mhané madža Viththala sápadala /
mhanóni kalikálá pád náhi //*

Opakování jména Viththala (Krišna),
to je má koupel v posvátné řece.

Připomínání si Viththaly,
to je má pouť na svatá místa.

Viththala je Bohem a uctívání Boha je Viththalou.

Viththala je můj počátek,
můj otec i matka.
Všichni mí blízcí jsou Viththala.
Můj mistr je Viththala
a i samotné přijetí mistra za Boha je Viththala.
Viththala je můj poklad.
Viththala je věčnost.
Námdév říká:
Pochopil jsem, že Viththala je všechno, co je.
Není tu „já“, které by se zaplétalo do projevení.
Projevení jenom nezúčastněně pozoruji jako sen.

OBRAZ DESÁTÝ

*Chystáš-li se hodnotit něčí konání, chvílku se zastav a zeptej se sám sebe:
"Koho hodnotím, člověka nebo Boha?"*

Meditace znamená BYTÍ, kdy není žádný meditující.

Hledající se netrápí tím, že nechápe teorii relativity, ale trápí ho, že není schopen pochopit Boží vůli.

Prostřednictvím Božské hypnózy jsme Bohem neustále klamáni, a proto může probíhat život tak, jak ho známe.

Ramesh: Jaké poznání si myslíte, že nyní máte? Inspiroval vás Rámána Maharši. Jel jste někam v minulých letech? Dělal jste s tím něco?

Hans: *Například před dvaceti lety jsem se náhodou setkal s Nisargadattou Mahárádžem.*

Ramesh: Ach ano, já vím.

Hans: *Ničemu jsem nerozuměl. Neměl jsem . . .*

Ramesh: Jak došlo k vašemu setkání s Mahárádžem?

Hans: *Pobýval jsem nedaleko jeho domu. Můj hostitel mi řekl: „Je tu jeden člověk, kterého byste měl vidět.“ Nic jiného jsem nevěděl. Šel jsem tam a posadil se u něj nahoře.*

Ramesh: Ano, v malé místnosti, ani ne tak velké, jako je tato.

Hans: *Bylo to velmi dlouhé, seděl jsem tam a nevěděl, co se děje. Ničemu jsem nerozuměl.*

Ramesh: Ne. Ale povězte mi, šel byste se podívat třeba na žongléra, kdyby vám řekli, že je to zajímavý člověk? Kdyby vám někdo řekl: „Je tu zajímavý člověk, velmi dobrý žonglér“, šel byste se na něj podívat?

Hans: *Přijel jsem do Indie, abych našel někoho, kdo zná pravdu. To byl můj hlavní záměr.*

Ramesh: Ano, chápu. Jaký byl váš první dojem ze setkání s Mahárádžem?

Hans: *Nemohu říci. Knihu I Am That (Já jsem To) jsem četl až mnohem později, po mnohaletém učení u jistého gurua, kdy se mi náhle odkrylo . . .*

Ramesh: Pobýval jste mnoho let u gurua? Mohl byste mi říci, co jste se tam tolik let učil? (*Hans se směje.*) O jaké šlo učení? Čeho jste dosáhl, Hansi? Co jste pochopil?

Hans: *Učení přinášelo stále nové a nové zkušenosti . . .*

Ramesh: Kde to bylo?

Hans: *V zimním období v Tiruvannamalai a v létě ve Švýcarsku. Šlo o téhož člověka, stoupence Rámány Maharšiho.*

Ramesh: Rozumím. Byl to Ind?

Hans: *Němec. A jak je německým zvykem, šel na to velmi tvrdě. Měl však schopnost přenášet na druhé stav, v němž „není mysl“. Stále znovu a znovu jsme se do tohoto stavu dostávali.*

Ramesh: Počkejte chvíli. Rámána Maharši však nemluvil o žádném stavu, kdy „není mysl“, ne?

Hans: *Ne. Je to jen rozdíl v pojmech. Nazývali jsme tak zkušenost „Já“. Když odpadlo vše ostatní, bylo tu právě jen toto bytí. Stále znovu se objevovalo, více či méně jasně, více či méně hluboce. Ovšem zase to zmizelo a staré věci nastoupily o to silněji. Čím hlubší byl zážitek, tím více smetl vyšlo napovrch. Avšak cítil jsem, že centrálním bodem života je právě tento zážitek „Jáství“ - tedy být schopen víc a více setrvávat v tomto vědomí.*

Ramesh: Chápu. „Kdo“ však má víc a více přetrvávat v tomto vědomí?

Hans: (Směje se.) *Nikdo.*

Ramesh: Řekl jste, že to chápete takto: Čím více někdo něco dělá, tím hlouběji je ve vědomí.

Hans: *Čím víc svých vazeb opustím, tím víc poskytnu . . . ne . . . tím dojde k většímu rozpuštění „já“ neboli ega, a tím víc tu bude tento stav.*

Ramesh: Zcela správně. Čím víc se ego rozpustí, tím víc vynikne stav „Já jsem“. Správně. A jak může ego samo sebe rozpustit, tak aby převládl stav „Já jsem“? Dostal jste nějaké instrukce, jak by mohlo „já“, ego, samo sebe rozpustit, tak aby převládl stav „Já jsem“?

Hans: *To je velká záhada. (Směje se.)*

Ramesh: A jak byla tato záhada vyřešena, Hansi? Jak byla po dvaceti letech tato záhada vyřešena?

Hans: *Přijde to prostě jako dar, objeví se to samo. Já nevím, opravdu nevím.*

Ramesh: Domnívám se, že právě toto je řešení, ne? Říkáte-li „já“, míníte tím Hanse. Je to tak? A když řeknete: „Já nevím“, máte na mysli, že Hans to neví.

Hans: *Přesně tak.*

Ramesh: Znamená to, že Hans to ve skutečnosti ani vědět *nemůže*?

Hans: *Ano, ovšem.*

Ramesh: Hans to vědět nemůže.

Hans: *Hans musí zmizet.*

Ramesh: Co tedy potom Hans hledá?

Hans: *Hledá, jak by zmizel!* (Všichni se smějí.)

Ramesh: Může si Hans přivodit své zmizení sám?

Hans: *Ne.*

Ramesh: Máte úplnou pravdu. Tak jak Hans postupně víc a víc mizí, objevuje se stav „Já jsem“ častěji a je hlubší. Tak zní poučka. „Já jsem“ je jako slunce zakryté mraky. Jak mraky postupně mizí, slunce „Já jsem“ svítí čím dál jasněji. Ale problém je v tom, že se Hans snaží zbavit Hanse.

Hans: *Přesně tak.*

Ramesh: A dozvěděl se Hans, jak by to měl udělat? Řekl mu během těch minulých dvaceti let jeho mistr, stoupenec Rámány Maharšiho, jak to udělat?

Hans: *Ne. On byl schopen odstranit mraky, tak aby slunce zazářilo. Ale v jeho nepřítomnosti se mraky dříve či později vrátily zpátky.*

Ramesh: Jaké je tedy řešení?

Hans: *Jeho řešení . . .*

Ramesh: Takže s tímto člověkem musíte být napořád, je to tak?

Hans: *Proto jsem tady.* (Směje se.)

Ramesh: Tím myslím, že pokud na tom či onom člověku závisí, aby odstranil vaše . . . Co z toho plyne?

Hans: *Že je to čiré omezení.*

Ramesh: Pokud závisíte na někom, kdo odstraňuje „já“, čili Hanse, znamená to omezení.

Hans: *Po dvaceti letech jsem se rozhodl jít na to odjinud.*

Ramesh: A nyní tedy hledáte odkud, že?

Hans: *Cítím určité souvislosti. Mojí zkušeností znovu a znovu zůstává to, že právě daršan, tento přímý přenos, způsobuje, že se objeví jasné slunce. Hans nemůže dělat nic. Jediné, co může, je vyhledávat tento přenos, tento daršan či satsang.*

Ramesh: Jaké je vaše konečné pochopení, Hansi? Hans stále ještě hledá, že? Hans stále hledá, jak se zbavit Hanse. Taková je současná situace, je to tak? Nebo je snad Hans v situaci, kdy se může sebe sama zbavit?

Hans: *Ne.*

Ramesh: Jaké je tedy řešení? Dostali jsme se k tomu, že Hans chápe, že k tomu, aby převládl stav „Já jsem“, musí být Hans odstraněn. A Hans sám sebe odstranit nemůže. Jaký je následující krok, Hansi? Shodli jsme se na tom, že neexistuje nic, co by Hans mohl dělat. Proto Hans uvažuje: „Já nic dělat nemůžu, ale ten či onen guru by něco udělat mohl.“

Hans: *Moje zkušenost je taková, že v mé soustavě těla a mysli existuje jakási síla, síla povznášet či pozvedávat. A zdá se, že čím více si to Hans uvědomuje, čím více si je vědom toho, co je v životě povznášející, tím více je tu tato síla přítomna. Až dosud jsem se domníval, že to nejlepší, co mohu dělat, je sedět, meditovat, nechat věci přicházet, ale také se starat o své běžné záležitosti, o povinnosti každodenního života. Postupovat krok za krokem. Vyzkoušel jsem si, že přesně tak to probíhá. Tak to probíhá, ale pokaždé se to zase vytratí.*

Ramesh: Ano. A co Hans nyní dělá? Stále ještě něco dělá, ne?

Hans: *Naslouchá.*

Ramesh: Ano, v této chvíli naslouchá. Ale mluvím o tom, jaké přišlo *pochopení* po těch dvaceti letech, ještě než jste přišel sem. Mám pravdu, když řeknu, že pochopení je dosud takové, že Hans je schopen udělat něco, co mu pomůže zmizet, takže převládne stav „Já jsem“? Proto se Hans domnívá, že by měl jít za tím či oním a být v jeho přítomnosti. V přítomnosti A se zážitek „Já jsem“ objevoval a zase mizel, možná že v přítomnosti někoho jiného, třeba B, zůstane tento zážitek napořád. A když se to nepovede u B, půjdu k C.

Hans: *Říkáme tomu shopping - shánění, kupování.*

Ramesh: Říká se tomu *guru hopping* - skákání od jednoho gurma ke druhému. (*Všeobecné veselí.*) Je to tak, že ano? A co je to nejdůležitější, co je třeba pochopit - k tomu, aby Hans pochopil Hanse?

Hans: *To nejdůležitější je, že Hans nemůže dělat nic.*

Ramesh: V tom to je, Hansi! Není tu nic, co by Hans mohl dělat. A navíc tu není ani nic, co by pro Hanse mohl udělat někdo jiný. Chápete? Hans hledá Pravdu. Jak k tomu došlo? Jak se to před těmi dvaceti lety stalo? Rozhodl jste se snad v nějakém určitém okamžiku, že od zítřka začnete hledat a půjdete do Tiruvannamalai?

Hans: *Prostě se to stalo.*

Ramesh: Prostě se to stalo! A rovněž tak zmizení Hanse se prostě jenom stane! Právě tak, jako přišlo hledání, probíhal i proces hledání. A konec hledání, pokud k němu dojde, zase prostě jenom nastane. A čím víc se bude Hans snažit něco dělat, tím déle to bude trvat. Co musí Hans pochopit?

Že nic z toho, co hledá, „on“ získat nemůže. Může to pouze přijít, může to pouze nastat. A proto, co má Hans dělat, když pochopil, že nemůže nic získat? Jak má žít svůj život? Čím se živíte, Hansi?

Hans: *Sochařstvím.*

Ramesh: To vás sochařství uživí?

Hans: *Už ne. Ted' se to přeměnilo na výrobu a prodej náhrobků.*

Ramesh: A vyděláte si tak, abyste mohl být spokojeně živ?

Hans: *Ano.*

Ramesh: Hans, jenž vyrábí náhrobky, si tedy musí odpovědět: „Ničeho z toho, co hledám, nemohu dosáhnout. Může se to pouze *přihodit*.“ Co má Hans dělat, jestliže toto pochopil? Jak má žít svůj život? Taková je otázka, je to tak?

Hans: *Jistě, ovšem.*

Ramesh: Došel jste ke *konečnému pochopení*, že to, co jste hledal a chtěl získat, získat *nemůžete*. Není to ve vaší moci.

Hans: *Přesně tak.*

Ramesh: V čí moci to je, není vůbec podstatné. Podstatné je, že to není v Hansově moci. Jestliže mysl chce vědět, v čí je to moci, můžete říci, že je to Boží vůle nebo neosobní činnost Vědomí. Ale není to v rukách Hanse. Není-li to v jeho rukách, jak má Hans žít svůj život? Když pochopil, že s tím nic nenadělá ani on, ani nikdo jiný, co má potom Hans dělat? Jaká je odpověď, Hansi?

Hans: *Má prostě tuto skutečnost přijmout.*

Ramesh: Ano, a přijme-li tuto skutečnost, jak má žít svůj život, jak má do budoucna prožívat svůj život?

Hans: *Toto chtění něco získat má prostě nechat být.*

Ramesh: Můžete to však sám nechat být? Ne, to nemůžete. To jste již pochopil. To jste již přijal, že to nemůžete sám nechat být, ale že se to může pouze přihodit. Je-li toto pochopeno, byť i jen intelektuálně, je-li přijato, že nic není v „mé“ moci, pak cokoli se děje, může se dít pouze tehdy, je-li to Boží vůle, neboli neosobní činnost Celku. „Nechat být“, či jakkoli jinak to nazveme, je tím konečným přijetím. Ale i s tímto konečným přijetím je Hans stále ještě tady a ptá se: „Když jsem pochopil, že nic není v 'mé' moci, jak mám žít svůj život?“ Je to složité!

Hans: *Je to velmi jasné, ale je téměř nemožné najít odpověď. Je to hádanka.*

Ramesh: Říkáte, že je to hádanka, a já říkám, že je to velice jednoduché. Víte, proč říkám, že je to jednoduché?

Hans: *Protože to nelze udělat.*

Ramesh: Ale to *lze* udělat, a docela dobře. Co bude Hans do budoucna dělat, jestliže danou skutečnost pochopil a přijal? Co bude Hans dělat? Hans bude dál vyrábět náhrobky. Hans bude i nadále otesávat kameny, vyrábět a prodávat náhrobky, vydělávat peníze a žít svůj život tak, jak k němu život bude *přicházet*. S daným pochopením není třeba Hansův život nijak měnit! Hans bude i nadále žít svůj život tak jako předtím, ale s hlubokým pochopením, že nic z toho, co se děje, nemá ve svých rukách. Co tedy bude dělat? Bude prostě žít svůj život. Bude prostě žít svůj život, a to s nejhlubším možným pochopením, že svůj život nežije. Život je prostřednictvím Hanse pouze *žit*. Součástí tohoto přijetí je tedy pochopení, že Hans svůj život nežije. Hans je jen jméno dané soustavě těla a mysli. Soustava těla a mysli je *žita*. Žita kým? Vědomím.

Konečné pochopení tedy spočívá v tom, že daná soustava těla a mysli dělá to, k čemu se narodila a byla vychována. To je vše, co může soustava těla a mysli dělat. Život je žit prostřednictvím této soustavy a tato soustava dělá to, co dělala dosud, ale právě s tím jediným pochopením, že nemá nad „svým“ životem žádnou moc. *Toto pochopení na jejím životě nic nezmění*. Soustava těla a mysli bude pokračovat v tom, k čemu je naprogramovaná. Nemá žádnou možnost volby. Tato soustava již byla naprogramovaná.

Naprogramováním míním určité přirozené charakteristiky, které byly dány v okamžiku početí, a to fyzické, mentální a povahové. Soustava byla dále podmíněna prostředím, v němž vyrůstala. Rodiče, geny, DNA, ani dané prostředí jste si vybrat nemohli. A nemohli jste si proto vybrat ani návyky, získané v dětství. Naprogramováním rozumím geny plus tyto návyky.

Jak je to tedy s Hansem? Hans pouze pozoruje život, který je prostřednictvím dané soustavy těla a mysli prožíván. Hans pouze to, co přichází, nezúčastněně pozoruje a přitom ví, že se nejedná o jeho činy. Nejde o žádný rébus. To jenom mysl z toho dělá hádanku. To jenom mysl mění jednoduchou skutečnost v hádanku. Žádný problém tu není.

Hans: *V roce 1976 nebo 1977, když jsem se setkal s Nisargadattou . . .*

Ramesh: To tedy bylo ještě dříve, než jsem se s ním setkal já. Já jsem k němu začal chodit v roce 1978.

Hans: *Pamatuji se, že se ho někdo zeptal: „Jak se vám to podařilo?“ Jeho odpověď byla: „Prostě jsem uvěřil svému učiteli.“ To pro nás ovšem nebyla žádná odpověď. Ted' už to chápu.*

Ramesh: Jak to chápete, Hansi?

Hans: *Že to prostě přijde.*

Ramesh: Prostě to přijde! Víte, Hansi, *co* přijde? Víte, co povídal Nisargadatta? Říkal: „Když jsem šel za svým guruem, váhal jsem. Nechtěl jsem k němu jít.“ Než se dostal ke svému guruovi, byl zvyklý chodit do chrámu a zpívat s druhými *bhadžany*. Daná soustava těla a mysli byla vcelku šťastná, když po denní práci šla do chrámu zpívat *bhadžany*. Jinými slovy, nebylo tu vlastně žádné hledání. Až přítel ho přesvědčil, aby s ním šel za jeho guruem. On sám o to zájem neměl. Přítel ho přinutil jít za guruem a guru mu řekl:

„Vy jako takový neexistujete. Jediné, co existuje, je soustava těla a mysli, jejímž prostřednictvím pracuje Vědomí. Všechno, co je, je Vědomí. Prostřednictvím každé lidské bytosti pracuje Vědomí, ale činy, které Vědomí skrze soustavu těla a mysli produkuje, považuje fiktivní osobnost „já“ za „svoje“ činy. Ve skutečnosti žádné „já“ neexistuje. Všechno, co je, je Vědomí a tělo, neboli Vědomí a lidská bytost, Vědomí a objekt. Veškerá činnost, ke které prostřednictvím daného objektu dochází, je tedy vykonávána Vědomím. Není tu žádné „já“, které by cokoli dělalo. Je to tudíž váš život? Vy svůj život nežijete. Není tu žádné „vy“, které by žilo „svůj“ život. Jediné,

co existuje, je soustava těla a mysli, jejímž prostřednictvím Vědomí žije život - život, jenž je dán osudem dané soustavy těla a mysli.“

Mahárádž říkal: „Vyslechl jsem to a přijal.“ Je otázkou, proč právě *on* to byl schopen přijmout, zatímco většina jiných toho schopna není. Osud soustavy, která má prostou mysl, je takový, že je schopna to přijmout. Prostě k tomu došlo. To je vše, co mohu říci, Hansi.

Hans: (Směje se.) *To stačí. To stačí. Je to totéž pochopení, tatáž atmosféra.*

Ramesh: Ano, ale nikdo ji nevyvolává. Prostě přijde. Tak jak *pochopení* proniká hlouběji do srdce, stále znovu se objevují dvě věci. Přicházejí dvě myšlenky. Ta první je, že *vše se prostě děje*, a druhá, že *ať se děje cokoli, tak na tom vlastně nezáleží. Nemohu to nijak ovlivnit!*

Hans: *Náhle se vynořují obrazy - to, co jsem tehdy prožil s Mahárádžem. Když se vám dívám do očí, je to, jako kdybych hleděl do očí jemu.*

Ramesh: Rozumím.

Hans: *Je to zvláštní.* (Tiše se směje.)

Ramesh: Ale v podstatě velmi prosté, že?

Hans: *Ano, a my kolem toho naděláme tolik zmatku.*

Ramesh: A jak ten zmatek vzniká, Hansi? Co je tím základním problémem?

Hans: *To, jak se neustále prosazuje ego.*

Ramesh: To ano, ale co je to za problém s egem?

Hans: *Ego není nic, nemá žádnou podstatu. Ale chce něčím být, a proto vytváří všechny ty velké filosofie.*

Ramesh: Jak tedy ego zmizí?

Hans: *Jakmile pochopí, že nemá žádnou podstatu, že se prostě děje.*

Ramesh: Odpověď je trochu jiná. Ne když ego pochopí, ale když *dojde k pochopení*, že ego nemá žádnou podstatu. A jak k tomuto pochopení, že je ego bez podstaty, dojde?

Hans: *Kdy k tomu dozraje čas?*

Ramesh: Ne, ne. Jak? Tím myslím, co musíte udělat, co se musí stát, či co je nutno pochopit, abychom poznali, že ego nemá podstatu? Je zapotřebí pochopit jedinou věc: *"Jak ego vzniká?"* A ego, Hansi, vzniká tak, že *se Hans považuje za konatele!*

Hans: *Je to tak.*

Ramesh: Kdyby si Hans nepředstavoval, že „on“ to všechno dělá, pak by tu Hans nebyl. Jediný způsob, jak pochopit, že Hans neexistuje, je pochopit, že Hans nedělá *nic*. Jakékoli konání, k němuž prostřednictvím dané soustavy těla a mysli dojde, považuje Hans za „své“ konání. Je to tak?

Hans: *Ano.*

Ramesh: Jakékoli konání, k němuž prostřednictvím dané soustavy těla a mysli dojde, považuje Hans za „své“ konání. Proto Hans existuje. Proč je tu Hansova existence? Protože se Hans domnívá, že vykonává věci, které se dějí prostřednictvím dané soustavy těla a mysli. Hans je tedy ve skutečnosti ztotožněním se soustavou těla a mysli. Hans může zmizet jedině tak, že dojde k pochopení, že Hans není konatel! A jak můžete pochopit, že Hans není konatel? Jenom skrze pochopení, že činy, které se dějí prostřednictvím soustavy těla a mysli zvané Hans, způsobuje nějaká jiná síla. Co ve skutečnosti je to, co Hans považuje za „své“ konání? Víte Hansi, co to vlastně je? Je to pouhá reakce mozku na vnější událost. Přijde myšlenka a mozek zareaguje. A tuto reakci nazvete „svým“ konáním! Je tady pouze reakce mozku na vnější událost, nad kterou „vy“ nemáte *žádnou* moc. Ve „vaší“ moci není, jaká přijde myšlenka, ve „vaší“ moci není, co uslyšíte či uvidíte. Mozek reaguje a tuto reakci „vy“ nazvete „svým“ konáním.

Jim: *A u džánina je tomu také tak?*

Ramesh: Promiňte, co jste říkal?

Jim: *U osvícené bytosti je tomu také tak? Také nemá moc nad přicházejícími myšlenkami?*

Ramesh: Říkáte, že i osvícená bytost, tedy soustava těla a mysli, u níž došlo k osvícení, nemá moc nad tím, jaké přicházejí myšlenky? To máte pravdu. Je to přesně tak, jak říkáte.

Jim: *Myšlenka neznamená ego?*

Ramesh: *Myšlenka neznamená ego! Myšlení je ego!*

Jim: (Směje se sám pro sebe.)

Ramesh: Přijdou myšlenky, mozek na ně reaguje a to vede k horizontálnímu myšlení. Myšlenka vznikne vertikálně. Ani mudrc nemá moc nad tím, jaké myšlenky se objeví.

Jim: *Myšlení ale vytváří nové myšlenky?*

Ramesh: Rozlišuji mezi pojmy *myšlenka*, jež znamená původní myšlenku, *nezávislou* na soustavě těla a mysli, a *následné horizontální myšlení*. Přijde myšlenka, anebo něco uvidíte, a v tu chvíli vyvstane zlost. Reakcí mozku na to, co viděl nebo slyšel, bude zlost. Ale zlost je přirozená reakce mozku. Zlost může vzniknout v každé soustavě těla a mysli, ať jde o mudrce, nebo o obyčejného člověka. Mudrc si neřekne: „Já mám zlost, měl bych kontrolovat své chování.“ Není tu *‘já’*, které by se zaplétalo do myšlení! Zlost vznikne, ale jde si svou cestou. Mudrc zlost pouze pozoruje a ona si jde svou cestou. U obyčejného člověka se do toho *zaplétá* ego, a to pak vede k *myšlení*, k horizontálnímu uvažování: „Já mám zlost. Neměl bych být zlostný. Musím se snažit mít *‘své’* chování pod kontrolou. Jak se to chovám? Musím se přece ovládat!“

Jim: *Nesmí tu být ‘já’, které pociťuje zlost?*

Ramesh: Správně. Přijde zlost a člověk buďto tento balík zlosti převezme a řekne: „Já mám zlost“, nebo to neudělá. A v tom je právě rozdíl mezi mudrcem a obyčejným člověkem. Přijde zlost a rozdíl mezi obyčejným člověkem a mudrcem spočívá v tom, zda k převzetí balíku zlosti egem, „já“,

dojde nebo ne. Mudrc neřekne: „Já se zlobím.“ Mudrc *nezúčastněně pozoruje*, jak zlost vzniká, jak nějakým způsobem probíhá, a jak potom odchází.

Jim: *A v čem nebo v kom vzniká zlost?*

Ramesh: V soustavě těla a mysli. Mozek reaguje a reakcí je zlost. Ve skutečnosti tu „nikdo“ není. To je má hlavní myšlenka! Mozek reaguje na vnější událost, jakou může být myšlenka nebo smyslový podnět, ale daná reakce mozku není reakcí „někoho“, není reakcí ega. Teprve když „někdo“ *na tuto reakci mozku zareaguje*, jde o zapletenost. A pak je tu „já“, které do toho vstoupí s horizontálním myšlením. Když tedy mozek reaguje na myšlenku a vzniká nějaký pocit, pak v případě mudrce tu není „nikdo“, u „koho“ myšlenka či pocit vznikají. Reakcí mozku může být zlost, soucítění, strach . . .

Jim: *Ale nezmění se myšlenky a pocity, když se jedná o osvícenou bytost? Nejsou pak tyto myšlenky a pocity jiné?*

Ramesh: Ne. Myšlenka je stejná, pocit je stejný, jen reakce je odlišná. *Reakce* je odlišná. Řekl jsem, že vyvstane zlost. Normální člověk si řekne: „Já se zlobím.“ U mudrce je zlost pouze nezúčastněně pozorována. Není tu žádné „já“, které by se do toho zaplévalo.

Jim: *Ztotožňování tedy vytváří další myšlenky . . .*

Ramesh: Ano! Ztotožňování je příčinou myšlení.

Allen: *Je příčinou toho, že se nám zdá, že myšlenky jsou něco jiného než Vědomí. Když vznikne myšlenka, není to nic jiného než Vědomí.*

Ramesh: Odkud vlastně myšlenka pochází? Můžete říci, že ji pošle Bůh, nebo že přijde z Vědomí. Mozek je netečná hmota. Nemůže myšlenky vytvářet. Je to jen reagující mechanismus. Mozek pouze reaguje na myšlenku, která přichází z Vědomí nebo od Boha, jak řekl Allen. Je mi jedno, zda říkáte, že myšlenku pošle Bůh, nebo že myšlenka přijde z Vědomí. A rozdíl mezi mudrcem a obyčejným člověkem spočívá právě v tom, co následuje potom.

Jock: *Takže mudrc zůstává nezúčastněným pozorovatelem i tehdy, když má velkou zlost?*

Ramesh: Ano!

Jock: „Já jsem“ *je stále . . .*

Ramesh: Dovolte, abych to vyjádřil následujícím způsobem: Pokud vznikne zlost v nějaké jiné soustavě těla a mysli, bude ji mudrc jen nezúčastněně pozorovat. A pokud vznikne zlost v jeho vlastní soustavě těla a mysli, bude ji pozorovat úplně stejně, jako kdyby vyvstala v soustavě někoho jiného. Pro mudrce se jeho vlastní soustava těla a mysli nijak neliší od jiné soustavy těla a mysli. Mozek reaguje v každé soustavě podle toho, jak byla daná soustava těla a mysli naprogramována.

Jim: *Pokud je pravdou, že nemůžeme dělat nic, proč nám potom mudrci říkají, že máme něco dělat?*

Ramesh: Mudrci vám neříkají, že máte něco dělat. Ve skutečnosti například Rámána Maharši říká, že úsilí znamená omezení. Řekne velmi stručně, že úsilí znamená omezení. Co tím má na mysli?

Jim: *Ztotožňování.*

Ramesh: To je ono! Když úsilí přijde, ať přijde! Pro „koho“ je to omezení? Jenom pro toho, kdo říká: „Já vynakládám úsilí. Já se musím snažit. Já jsem slyšel, že bez úsilí ničeho nedosáhnu a musím se tedy snažit.“ Toto „já“, které vynakládá úsilí, je omezením. Úsilí samo neznamena omezení! Má-li k úsilí dojít, pak k němu dojde. Ego . . .

Jim: *Není lepší neusilovat?*

Ramesh: Ego říká: „Já usiluji.“

Jim: . . . *nebo „já neusiluji.“*

Ramesh: . . . *nebo: „Já bych se měl snažit. Já jsem se nesnažil.“* Neříkám, že vám někteří guruové opravdu nedají seznam toho, co *dělat* či *nedělat*, a neslibují, že budete-li dělat to, co máte, stanete se osvícenými.

Jim: *Jak je to s tímto slibem? Není v pořádku?*

Ramesh: Není, neboť pokud se po třiceti či čtyřiceti letech nesplní (*Hans se směje.*), jediným výsledkem je zklamaný *sádhaka*.

Jim: *Ale tomu rozumím tak, že žádné úsilí vynakládat nemáme.*

Ramesh: Vy usilovat nemáte! Pokud je úsilí nezbytné, přijde samo. Neříkám, že úsilí nepřijde. Na druhé straně, pokud je soustava těla a mysli naprogramována tak, že není žádného úsilí schopna, pak úsilí nepřijde! Bylo vám řečeno, že máte meditovat. Ale některá soustava těla a mysli je tak neklidná, že meditovat nemůže! Pokud daná soustava nebyla stvořena k tomu, aby meditovala, jaký to může mít jiný výsledek než zklamání? Tento neklid . . .

Jim: *Jestliže se sám sebe ptám: „Mám meditovat, nebo nemám?“, je to chybná otázka?*

Ramesh: Ne, není! Odpověď může být velmi . . .

Jim: *Pokud meditujeme, budeme medítovat, a pokud nemeditujeme, tak medítovat nebudeme?*

Ramesh: Jaká je odpověď? Odpověď je . . .

Jim: *Nebo si takovou otázku klást nemáme?*

Ramesh: Ale ne, ptáte se a jaká je odpověď? Pokud meditujete rád, pak meditujte! Pokud nemeditujete rád, pak nemeditujte! Taková je odpověď! Chápete? Meditujete-li rád, meditujte. Neexistuje nic „správného“ ani „špatného“, ať už se to týká meditování, nebo něčeho jiného.

Allen: *A jaký je nejvyšší cíl toho všeho? Je to snad jen zábava, líla, hra, kterou hraje Bůh?*

Ramesh: Ano, je to *líla*, hra, kterou hraje Bůh.

Allen: *A žádný nejvyšší cíl tedy neexistuje?*

Ramesh: „Čí“ nejvyšší cíl? „Nikdo“ tu není, proto tu neexistuje „nič“ nejvyšší cíl. Podívejte, běžte s dítětem na pláž, dejte mu kyblík a lopatku a ono stráví spoustu času stavěním hradu z písku. Řekněte mu, že je čas jít domů, a dítě do hradu kopne, rozzboří ho a jde. Kdybyste se ho zeptal: „Proč to s takovým úsilím a trpělivostí stavíš, když to pak zase zboříš?“, nebude vaší otázce rozumět. A když z něho přesto budete chtít odpověď vytáhnout, pak vám takový malý kluk řekne: „Udělal jsem to, protože jsem chtěl. Zbořil jsem to, protože jsem chtěl.“ Kde je tu účel? Kde je tu cíl? Když se staví pískové hrady, kde je jaký cíl?

Jock: *Všechny cíle si vymyslelo ego.*

Ramesh: Všechny cíle si vymyslelo ego. Právě ego říká: „Život musí mít nějaký cíl.“

Wendell: *Spekulativní mysl stále něco hledá.*

Ramesh: A proč to tak je?

Wendell: *Protože to tak má být.*

Ramesh: Ale proč to tak má být? Protože taková je přirozenost spekulativní mysli. Proč je opice neklidná? Je to její přirozenost. Existuje příběh o jednom mudrci, který viděl, jak škorpión bojuje o to, aby se z řeky vydrápal na břeh. Mudrc mu pomohl a škorpión ho uštkl. Chápete? Někdo se zeptal: „Cos to udělal? Vytáhl jsi ho z vody, zachránil mu život a on tě uštkl.“ Mudrc odpověděl: „Jednal jsem podle své přirozenosti a on zase jednal podle své.“ Každá žijící bytost dělá to, co má dělat. A co tu tedy pracuje? Je to přirozenost. Bylo osudem škorpióna, že má být zachráněn. Proto byl zachráněn. Kdyby v jeho osudu bylo, že nemá být zachráněn, pak by šel kolem někdo jiný a strčil by ho dolů do vody.

Allen: *Mudrc tedy ve své soustavě těla a mysli může pociťovat i nenávist či zlost. Je to tak?*

Ramesh: „Nenávist“, to bych neřekl. Odpor nebo zlost vzniknout může. Mozek může v dané soustavě těla a mysli zareagovat s odporem nebo zlostí, ale nemůže cítit odpor vůči někomu.

Allen: *Nebude tedy nikoho hanět, tak jak by to třeba udělal někdo jiný.*

Ramesh: Mudrc nikomu nedává vinu. Všechno je součástí „Toho, co je“. To mu však nebrání, aby pomohl tam, kde pomoci může, ať už se stalo cokoli. Nebrání mu to v tom, aby lidem pomáhal, jak je to jen možné.

Allen: *A kdyby byl katem, nebránilo by mu to ani v tom, aby někoho popravil!*

Ramesh: Zcela správně. Nezabránilo by to soudci odsoudit člověka k trestu smrti. A kat by za popravení člověka necítil vinu.

Jock: *Mohl by mudrc zabít komáry?*

Allen: *Rámkrišna to dělal.*

Ramesh: Ano. A proč?

Jock: *Jestliže byl naprogramován zabíjet komáry . . .*

Ramesh: Ne. Osudem komárů byl zemřít pod rukou Rámkrišny. Komáři byli předurčeni k tomu, aby byli zabiti Rámkrišnou. Ale Rámkrišna si nemyslel, že „on“ zabíjí komáry. Rámkrišna si nemyslel, že se dopouští nějakého hříchu. To je ten rozdíl.

Cindy: *Rameshi, nyní dochází k velkému znečištění životního prostředí a s devastací přírody to vypadá podobně, jako když děti boří své pískové hrady. Stále mám problémy přijmout, že je to Boží vůle, ale jsou to vlastně takové Boží „hrady z písku“.*

Ramesh: Dítě ničí svůj pískový hrad, který tak dlouho a s velkým úsilím a trpělivostí stavělo.

Tom: *Co je to karma?*

Ramesh: Karma znamená jednoduše čin. Teorie karmy znamená příčinnost. V životě dochází k určitým činům. A ty mají své následky. Tyto následky mohou být dlouhodobé. Kvůli činům s dlouhodobými následky Bůh vytvoří nové soustavy těla a mysli, jejichž prostřednictvím dané následky přijdou. A to je příčinnost, příčina a následek, kde následek se stává novou příčinou. To tvoří základ života.

Wendell: *A toto nazýváte horizontálou.*

Ramesh: Ovšem. Karma znamená příčinnost v čase. Říkám však, že neexistuje jedinec, který by byl s událostmi karmy, čili s touto příčinností, spojen.

Wendell: *Když mluvíte o vertikále, v jakém smyslu může vertikální událost znamenat příčinnost? Je to vůbec příčinnost?*

Ramesh: Vertikální myšlenka vytváří horizontální příčinnost.

Wendell: *Přichází to však z Vědomí. Jak to s tím je? Objeví se myšlenka . . .*

Ramesh: Ano.

Wendell: *. . . ta ale neznamena příčinnost?*

Ramesh: Je to příčina příčinnosti. Vznikne myšlenka . . .

Wendell: *. . . a je mimo samotnou příčinu.*

Ramesh: Ano. Je mimo příčinu. Ale může být důvodem k tomu, aby se příčinnost rozběhla.

Wendell: *My však myšlenku považujeme za příčinu, neboť ji vidíme v čase.*

Ramesh: Vidíme ji jako příčinu, ale ve skutečnosti je to vstupní informace, kterou Bůh vložil do dané soustavy těla a mysli, do tohoto podmíněného, naprogramovaného nástroje, tak aby došlo k určitému konání. Je to tedy vstup. Myšlenka je vstupem, který přivodí výstup, jenž potom vede k příčinnosti.

Wendell: *Myšlenka sama příčinou není?*

Ramesh: Není. Je to vstup.

Gerald: *Myšlenka přichází v okamžiku, zatímco příčinnost se děje v čase?*

Ramesh: Ano, je to tak.

Wendel: *Okamžik je mimo čas.*

Ramesh: Přítomný Okamžik je mimo čas.

Wendell: *A horizontální myšlenka přichází mimo rámeček času?*

Ramesh: Horizontální znamená v čase. Vertikální znamená v Přítomném Okamžiku, který je mimo čas.

Wendel: *Zpětně se na daný okamžik díváme tak, jako by měl nějakou strukturu, jako kdyby vyrůstal z nějakého základu. Ale v daném okamžiku nic takového ve skutečnosti neexistuje.*

Ramesh: Ne. Ale nenechte se zmýlit. Neustále opakuji, že všechno je jen koncept. Nenechte se zmýlit. Je to koncept.

Wendell: *Ale lidé s jeho pomocí hledají pravdu.*

Ramesh: Ano.

Cindy: *Není tedy pravda, že neexistuje svobodná vůle?*

Ramesh: Ne. Řekl jsem vám, že jedinou Pravdou je „Já jsem“, „Já existuji“. Toto je *jediná* Pravda. Všechno ostatní je koncept. Vaše karma je koncept. „Neexistuje žádná karma, která by byla vaše“, „všechno, co se děje, je Boží vůle“, to jsou koncepty. Ale koncept Boží vůle, tedy to, že se v životě děje vše podle Boží vůle, *takový* koncept vede k jednoduchému životu, životu bez viny, pýchy a nenávisti. Zatímco koncept: „Já mám svobodnou vůli“, vede k pýše, nenávisti a frustraci.

Craig: *Rameshi, ačkoli se jedná o koncept, tak zjišťuji, že většina lidí, kteří ve svobodnou vůli věří, ve skutečnosti o této věci vůbec nepřemýšleli.*

Ramesh: Správně. Proto říkám, že pokud věříte ve svoji svobodnou vůli, přeberte si ze své vlastní zkušenosti v uplynulých šesti měsících, nebo šesti letech, do jaké míry se věci děly podle vaší svobodné vůle. Z vlastní zkušenosti zjistíte, že žádná svobodná vůle ve skutečnosti neexistuje.

Wendell: *Rameshi, přijmeme-li koncept, podle kterého neexistuje individuální entita, pak bude vyřešena spousta problémů, ne?*

Ramesh: Velmi to zjednoduší život, Wendell. A jak? Nejsm-li *konatel*, proč bych měl pociťovat pýchu nebo nenávist k lidem? A bez pocitů viny, pýchy či nenávisti se život zjednoduší. Tím mám na mysli, že tu bude pouze to, co člověk k životu opravdu potřebuje. Zapomeňte na duchovno. Zapomeňte na hledání. Zapomeňte na osvícení. Co člověk k životu opravdu potřebuje? Potřebuje, aby tu nebyla vina, pýcha či nenávist. Potřebuje *mír*.

Řekla jste to správně. Hledáte-li v tomto životě mír, pak jedině, co je třeba pochopit, je to, že nejste konatel, že vlastně za nic, co děláte, nenesete odpovědnost. To ale neznamená, že máte být nezodpovědná. Protože nakonec jde o to, abyste dělali, co dělat chcete, podle vámi přijatých měřítek morálky a odpovědnosti. Tato měřítko morálky a odpovědnosti jsou součástí *naprogramování* a vy nemůžete jednat jinak, než jak jste byli naprogramováni.

Mary: *To tedy znamená: „Dělej, co chceš dělat, a přijmi následky.“*

Ramesh: Ano, je to skutečně tak.

Mary: *Mnoho lidí by to nazvalo odpovědností.*

Ramesh: Ano.

Mary: *To, že přijímáme následky činů.*

Ramesh: Proto dělejte, cokoli chcete dělat, podle svých měřítek morálky a odpovědnosti, ať jsou jakékoli. Neříkám, že se máte zbavit své odpovědnosti. To ne. Naopak říkám: „Dělejte to, co dělat chcete, podle všech měřítek morálky a odpovědnosti, jaké máte, a tato měřítko budou součástí vašeho naprogramování.“

Mary: *Nemáme je tedy měnit?*

Ramesh: Vy je měnit *nemůžete!* Někdo vám řekne: „Můžete si dělat, co chcete.“ Můžu jít, vzít pušku a zastřelit nějaké lidi? Odpověď je následující: „Pokud jste naprogramováni tak, že to dělat nemáte, že na nikoho ruku nevztáhnete, tak jak by vám vaše naprogramování mohlo dovolit něco takového udělat?“ Není to možné, chápete?

Wendell: *Ale nějaký psychopat může toto učení použít ke svému ospravedlnění.*

Ramesh: Ano.

Wendell: *Přijde někdo, kdo spáchá něco hrozného a ospravedlní to duchovními důvody.*

Ramesh: Duchovní skutečnost je taková, že „vy“ nic neděláte. Prostřednictvím dané soustavy těla a mysli dochází k činům, které jsou součástmi jejího osudu. To, co se v důsledku toho dané soustavě přihodí, je též jejím osudem. K činu, dobrému či špatnému, dochází prostřednictvím soustavy těla a mysli. A to je její osud. Přijdou následky, které závisí na tom, zda se jednalo o čin dobrý, nebo špatný, a tyto následky budou též osudem dané soustavy. Kdo trpí následky, ať dobrými, či špatnými? Je to soustava těla a mysli, o jejíž osud se jedná. Žádné „vy“, kterého by se to týkalo, tu ve skutečnosti není.

A Hansi, jaká bude vaše odpověď teď na konci této promluvy? Co se dělo během těch dvaceti let vašeho hledání?

Hans: *Jakmile se Hans naladí na Rameshe, Rameshův život mu ukazuje, jak to je. Všechno se zdá jasné, všechno je tak samozřejmé. Ale jakmile se člověk odvrátí, jsou mraky najednou zpátky.*

Ramesh: Proč, Hansi? Proč jsou zpátky?

Hans: *Protože jde o staré návyky.*

Ramesh: Je to tak. Staré myšlenky se vrací, neboť je to Boží vůle. A kdy tyto myšlenky ustanou, Hansi? Kdy staré myšlenky přestanou přicházet? Až když si to bude přát Bůh. Nyní se stále vrací. Myšlenky, či mraky, se vrací, neboť je to Boží vůle. A až to bude Boží vůle, tak se vracet přestanou.

Hans: *Víte, jakmile tu jsou mraky, je tu i utrpení.*

Ramesh: Pochopitelně.

Hans: *Ale pokud je tu uvědomění, pak není žádný problém.*

Ramesh: Ano, vím. A proč tedy mraky přicházejí?

Hans: *Podle vašeho učení je to proto, že je to Boží vůle.*

Ramesh: A proč je Boží vůlí, aby mraky přicházely? Boží vůlí je i to, že tu má být utrpení. Boží vůlí je, že mraky přijdou a způsobí utrpení. A kdy mraky zmizí? Až když to bude Boží vůle. Moje otázka je následující: „Co bude Hans dělat do té doby, než se Bůh rozhodne tyto mraky odstranit?“ Hans bude dále vyrábět náhrobní kameny! Chápete?

Hans: *Víte, s duchovnem je to jako s heroinem. Jakmile jste ho jednou okusili, tak ho prostě hrozně chcete.*

Ramesh: Přesně tak.

Hans: *Nemůžete na něj zapomenout. Je tu neustálá snaha být na světle, být na slunci. A když na slunci nejsme, je to špatné, je to bolestné.*

Ramesh: Co to všechno znamená? Všechno se to redukuje na jedinou věc - „já“ se neustále vrací zpátky. Spekulativní mysl stále svými mraky zakrývá slunce a bude tu tak dlouho, dokud z Boží vůle nezmizí. A co má do té doby dělat Hans?

Hans: *Jít dál . . .*

Ramesh: Jít dál, pokračovat ve svém životě, a to s poznáním, že nic není v jeho moci. Co jiného může dělat? Nemůže dělat nic jiného, než dále pokračovat ve svém životě.

Hans: *A je to milost. Je to tak?*

Ramesh: Ano. Není to snad Boží milost, že prostřednictvím hledání, jak jste řekl, dochází k utrpení?

Hans: *Ano, je to dar.*

Ramesh: Je to dar. To, že jste hledající, je samo o sobě Boží milost. Nevybral jste si to, Hansi. To, že hledáte, i to, co hledáte, je Boží milost. Proto i rychlost daného procesu je Boží milost. Kdy to skončí, pokud to skončí, je opět Boží milost. Důležité je však to, že jste hledající, který je tu z Boží milosti. A proto Rámána Maharši povzbuzoval jedince, netrpělivě toužící po osvětlení, slovy: „Vaše hlava je již v tygří tlamě.“

Hans: *Už dávno bych ji stáhnul zpátky, kdyby to jen bylo možné.*

Ramesh: Ano, přesně tak. Svou hlavu byste vytáhl, ale to právě nemůžete. Rámana k tomu dodával: „Není úniku.“ Vaše hlava je již v tygří tlamě. Není úniku.

pandharičá vása Čandrabháge snána / ánik daršana Vithóbáčé //
héči ghadó madža džanmadžanmantari / mágané šrí Hari náhi dudžé //
mukhi náma sadá santáňčé daršana / džani Džanárdana aisá bháva //
Námá mhané tudžé nitja mahádvári / kírtana gadžarí saprémáčé //

Viththalo (Krišno), žádám Tě o jediné, přebývat v Pandharpúru,
koupat se v řece Čandrabhága a spatřit Tvoji podobu.
Kéž mám stále na svých rtech Tvé sladké jméno.
Dovol, ať zůstávám mezi těmi, kdo v odevzdání spočinuli u Tvých nohou.
Požehnej mne pocitem, že Ty jsi projevení.
Námdév říká:

Budu stát venku před Tvým chrámem a zpívat písně
opěvující lásku mezi Tebou a Tvými oddanými.

OBRAZ JEDENÁCTÝ

Nejvyšší pravda je: „Já jsem toto Já jsem“ nebo „Tao, které lze pojmenovat, není skutečné Tao.“

*Věc se má tak, že lidská bytost nikdy nemůže Skutečnost poznat.
Nejsme od Skutečnosti odděleni, my Jí jsme.*

Co může být skutečnější než nic?!

To, co si myslíš, že znáš, je nevědomostí; to, co poznat nemůžeš, je poznáním.

Základní podstata? Ve skutečnosti nemůžeme poznat opravdu nic!

(Obraz začíná tak, že tu není žádný nový příchozí a tygr je hladový.)

Ramesh: Anando, buďte tak laskav a povězte nám dneska něco. Není tu žádné čerstvé maso. *(Smích.)* Léta jste studoval *upanišády*, psal o nich i přednášel. Každý to ví. *(Pro všechny vysvětluje:)* Ananda Wood je indický filozof, žijící a pracující v Púně, který napsal dvě krásné knihy o upanišádách. Jedna se jmenuje *From the Upanishads* a druhá *Interpreting the Upanishads*. A nechápu, jak to udělal, že jsou ty knížky tak levné. Říká, že je to proto, že neměl vydavatele a vydal si je sám. Máme tu tedy jednak upanišády, a jednak to, co říkám já. Donívám se, že tu není žádný skutečný rozpor.

Ananda: *Ne, není.*

Ramesh: Jak to jde k sobě?

Ananda: *Jak to jde k sobě?*

Ramesh: Podívejte se, upanišády se nezabývají běžným, každodenním životem, že? Mluví o pravdě. Netýkají se života, tak jak ho známe. Je to tak?

Ananda: *Ano, vlastně ano.*

Ramesh: V podstatě říkají: „Toto je pravda. Přijměte ji, nebo ji nechte být!“

Ananda: *Ano.*

Ramesh: Jsou velice stručné.

Ananda: *Ano, to je pravda. Jsou velmi, velmi zhuštěné. Bez jakéhokoli vysvětlování.*

Ramesh: Nejsou vlastně ani určené pro obyčejného člověka, že?

Ananda: *No, to asi nejsou.*

Ramesh: Ve skutečnosti jsou určeny pro někoho, kdo již dosáhl určitého stupně pochopení. Je to tak?

Ananda: *Ano, ale domnívám se, že jsou určeny především pro potřeby učitele.*

Ramesh: Je to tak.

Ananda: *Je k nim zapotřebí učitele. Jsou příliš jednoduché. Jazyk je velmi jednoduchý a obsah je též velmi jednoduchý. Neobsahují žádné složité důkazy.*

Ramesh: Ano, ale jsou tak hutné, že je nutné vysvětlení. Ve skutečnosti jsou tedy určeny pro učitele, jak jste sám řekl.

Ananda: *Byly určeny pro jisté „účely“. Učitel žákům předkládal krátké výroky z upanišád a chtěl, aby si je opakovali. Mělo to vlastně dvojí význam. Jednak jako „mantra“, což je jógický význam . . .*

Ramesh: Mohl byste to vysvětlit?

Ananda: *Ano. Mějme zvukovou formu, například něco takového jako aham brahma. Forma tohoto zvuku je sama o sobě hudební. Pokud tento zvuk budeme stále opakovat, může forma tohoto zvuku navodit určité rozpoložení.*

Ramesh: Podobně jako Óm?

Ananda: *Jako Óm, jistě. Óm je nejznámější.*

Ramesh: V hinduistické tradici je Óm právě tím jediným zvukem, o který se máme zajímat.

Ananda: *Ano. A to pak vede k určitému stavu, stavu odpoutání, stavu mystické zkušenosti, který nám má pomoci. Je to pouze pomoc či příprava k tomu, abychom se dostali do správného rozpoložení. Naneštěstí většina lidí vidí v upanišádách právě toto . . . mystický aspekt, kdy je pomocí zpěvu dosaženo zvláštních stavů a zážitků. Ale v upanišádách nejde o mystické stavy. Základní esencí je to, co upanišády sdělují. A to je něco, co nám může říci pouze guru.*

Ramesh: Ano.

Ananda: *Vyroky upanišád jsou určeny k tomu, aby byly žákem opakovány, aby opakováním i neustálým hloubáním nad nimi dovedly žáka k otázkám . . .*

Ramesh: Ano.

Ananda: . . . a aby s pomocí učitele a jeho výkladů nakonec žák došel k pochopení. Proto upanišády obsahují krátké výroky, z nichž jedním je i pradžňána brahma, neboli „Vědomí je všechno, co je.“

Ramesh: Ano. „Vědomí je všechno, co je.“ Když jsem poprvé tento výrok použil, ani jsem nevěděl, že je i v upanišádách, neboť jsem upanišády nečetl. Nevěděl jsem, že jsem ho z upanišád ukradl. (Směje se.)

Ananda: Ale zajímavé je, že začátek Išópanišádu obsahuje něco, co se podobá shrnutí vašeho učení, vašeho přístupu.

Ramesh: Co tam je? „Vědomí je všechno, co je“?

Ananda: Ne, toto ne. Jde o shrnutí toho, co se týká svobodné vůle a odevzdání.

Ramesh: Opravdu? Povězte nám o tom něco . . .

Ananda: Ano. Ale musím se přiznat, že při prvním prostudování jsem si tohoto aspektu nepovšiml.

Ramesh: Rozumím.

Ananda: Bylo zde o „Bohu“, a na to jsem se moc nesoustředil. Až poté, co jsem to slyšel od vás, mě napadlo, že to může mít i jiný význam. Říká se tu: "Íśavasjam idam sarvam, jat kiñcid džagatjám džagat." Íśavasjam znamená „místo, kde přebývá Bůh“.

Ramesh: Ano.

Ananda: Říká se tu: „Vesmír je příbytek Boží.“ Míní se tím, že náleží Bohu.

Ramesh: Ano. Vesmír je příbytek, bydliště Boha.

Ananda: Je to „sídlo Boha“. Říká se tu, že vše, co se v tomto pohyblivém a proměnlivém světě hýbe a mění, je příbytek Boží. Všechno ve vesmíru.

Ramesh: Rozumím.

Ananda: Dále se tu říká: „S tímto odevzdáním.“

Ramesh: S tímto „odevzdáním“?

Ananda: Ano. V upanišádách se pochopení nazývá „odevzdání“, zřeknutí se. V důsledku to znamená odevzdat všechny věci Bohu.

Ramesh: Ano.

Ananda: S tímto „odevzdáním“ můžeme prožívat své životy plněji, než kdy předtím. Můžeme prožívat svůj život naplno, aniž bychom se od něčeho drželi zpátky, aniž bychom něco potlačovali. Takto verš pokračuje.

Ramesh: Ano. Jinými slovy, nic nepatří nikomu jinému než Bohu.

Ananda: *Přesně tak.*

Ramesh: Přesně tak. Vše, co je, vše, co může být projevono, co lze vidět či slyšet, přináleží Bohu.

Ananda: "Jat kiñcid džagatjám džagat." - "Vše, co se hýbe v tomto proměnlivém, pohyblivém světě, přináleží Bohu."

Ramesh: Ano.

Ananda: *Bůh je „To, co je“ neboli „Já jsem“, a není ani proměnlivý ani neměnný. To jsou asi ty hlavní myšlenky, které pro mě představují váš přístup, vaše učení.*

Ramesh: Ano. Proto říkám, že když se Bohu odevzdáváte „vy“, vypadá odevzdání obvykle takto: „Modlím se k tobě, a tak bys mi měl dát to, co chci.“ (*Směje se.*) Chápete? Jediné, co každý může odevzdat - ale není to v „jeho“ moci - je falešná víra ve „svoji“ svobodnou vůli. (*Směje se.*) Co „vy“ ve skutečnosti máte, abyste to mohli Bohu odevzdat?

Ananda: *Zapomněl jsem uvést závěr tohoto verše.*

Ramesh: Tedy prosím.

Ananda: *Končí to otázkou: „Ať máte cokoli, komu to patří?“*

Ramesh: (*Směje se.*) Ano. Chápete? Pokud Bohu něco odevzdávám, co to může být? Odevzdávat mohu pouze to, co patří „mně“. Ale *Íšópanišád* říká, že *všechno* ve vesmíru patří Bohu. Je to příbytek Boží. Není tu nic, co by patřilo „mně“. Všechno ve vesmíru, včetně „mě“, patří Bohu. Co tedy mohu odevzdat a komu? Není tu žádné „já“, které by „někomu“ mohlo odevzdat něco „mého“. (*Směje se.*)

Ananda: *A na to se v podstatě upanišády ptají: „Komu to vše patří? Odkud to vše pochází?“*

Ramesh: Ano. Rozumím.

Rose: *Ale také se v nich říká: „Térah tudžh kó arpan.“ Znamená to: „Co je tvé, bylo ti nyní odevzdáno zpátky.“*

Ananda: *To nevím. . . Je to jazyk hindí a v něm nejsou velká písmena, aby se dalo přesně rozlišovat. „Térah“ může znamenat „Tvé“ i „tvé“, „tudžh kó“ může znamenat „Tobě“ i „tobě“, je to jako ve staré angličtině. Slovo arpan znamená odevzdání či oběť. Možné významy jsou tedy následující: Bůh odevzdává Bohu, Bůh odevzdává člověku, člověk odevzdává Bohu, člověk odevzdává člověku.*

Rose: "Térah tudžh kó arpan."

Ramesh: Ano, ale „kdo“ ve výroku *térah tudžh kó arpan* odevzdává a „komu“ to odevzdává?

Rose: „Térah tudžh kó arpan“ *To celé je náš koncept a ten se nám vrací zpátky.*

Ananda: *Ve verši z upanišád, který jsem uvedl, je řečeno, že to v první řadě není vaše. Říká se tu, že všechno ve vesmíru patří Bohu a jediné, co můžete udělat, je pochopit to. Není to otázka odevzdání . . .*

Ramesh: Pochopení je všechno.

Ananda: *Pochopení je všechno. To, co se tu nazývá „odevzdání“, znamená pochopení.*

Ramesh: Pochopení je všechno, co je.

Ananda: *A říká se tu, že jakmile máme toto odevzdání, pak všechno prožíváme naplno. Domnívám se, že právě v tomto smyslu je nám to „odevzdáno zpátky“.*

Ramesh: Ano.

Ananda: *Způsob, jak to všechno prožívat, je odevzdat to . . . pochopit, že to v první řadě není vůbec naše. (K Rose:) Výrok, který uvádíte, je v jazyce hindí. Pochází z nějaké upanišády?*

Ramesh: Znáte jeho původ?

Ananda: *Zní to jako bhaktický výrok. Pokud pochází z upanišád, není to z klasické upanišády, ale z nějaké pozdější, která je zaměřena na zbožnost a oddanost. Klasické upanišády totiž o Bohu či o uctívání vůbec nemluví. Víte, v době klasických upanišád Vědy i upanišády existovaly vedle sebe. Nyní jsou Vědy považovány za pramen veškerého poznání, ale z hlediska upanišád jsou Vědy světské.*

Ramesh: Ano.

Ananda: *Popisují svět. Jsou o tom, jak ve světě dosáhnout úspěchu.*

Ramesh: Ano.

Ananda: *Vyprávějí o nanebevzetí různých bohů a o tom, jak bohů využít k dosažení toho, co chceme. V upanišádách nejde vůbec o to, jak dosáhnout úspěchu, ale o to, jak dospět k podstatě všech věcí.*

Ramesh: K „Tomu, co je.“

Ananda: *Ano, jak dospět k „Tomu, co je“. Jde v podstatě o pátrání po tom, co je Bůh.*

Ramesh: Ano, ale když se nad tím zamyslíme, nedocházejí Vědy nakonec k závěru: „Ne toto, ne tamto.“ - „Néti, néti.“?

Ananda: *Nevím o tom, že by výrok „Néti, néti“ byl uváděn ve Védách.*

Ramesh: Vědy uvádějí šruti.

Ananda: *Ano, ve Védách se to objevuje v obecnějším smyslu, jak ukazuje slovo šruti. Musíme uvážit, že upanišády jsou součástí Véd, jsou vlastně jejich vyvrcholením.*

Ramesh: Ano, rozumím. Moje vysvětlení je takové, že se Védy snaží o pochopení.

Ananda: *Ach!!*

Ramesh: Védy se snaží pochopit počáteční Zdroj a docházejí k závěru, že aby bylo možné něco *poznat*, musí tu být subjekto-objektový vztah. A pokud všechno, co existuje, je „To“, „kdo“ potom může říci, že "toto" je „To“? Proto je tu dvojitá otázka. „Je *toto* Bůh?“ Odpověď je: „Ne.“ „Je *tamto* Bůh?“ „Ne.“ Dávná odpověď tedy zní: „*Néti, néti.*“ - „Ne toto, ne tamto.“ Což jen jinými slovy říká: *Tao*, které lze popsat, *není* skutečné *Tao*.

Ananda: *Ano, ovšem.*

Ramesh: Chápete? Nemůže být popsáno. Vy ho nemůžete popsat. „Kdo“ by mohl „co“ popsat? Je vším. A totéž platí i v následujícím příkladě. Mojžíš se ptal Boha na to, co má odpovědět, budou-li se ho ptát na Boží jméno. A Bůh řekl: „Já jsem toto Já jsem.“ („*JSEM, KTERÝ JSEM*“, *Starý Zákon, II Mojžíšova, 3.14 - poznámka překladatele*) Co to je „Já jsem“? Já jsem toto Já jsem. Za tímto „Já jsem“ neexistuje nic, o čem by bylo možno mluvit. Četl jsem, že to říkal Rámána Maharši. A také, že jméno Jehova znamená „Já jsem“.

Ananda: *Nemá to souvislost s hořícím keřem?*

Ramesh: Mojžíš se ptá Boha: „Co jsi?“ A Bůh říká: „Já jsem toto Já jsem.“ Odpovědí na „Já jsem toto Já jsem“, jak dále Bůh říká, je *Já jsem*. To zahrnuje vše. „Já jsem“ - *neosobní* uvědomění si existence - je vše, co existuje.

Ananda: *I Védy v užším slova smyslu, tím méním původní čtyři Védy, bez upanišád a ostatních védických textů, obsahují písňe, v nichž se náhle mění celkový ráz a objevuje se tu zkoumání, dotazování. Jednou z nejznámějších je Nasadija.*

Ramesh: Jaká to je?

Ananda: Nasadija - „Na počátku nebylo bytí ani nebytí.“

Ramesh: Ano. Znáte to celé?

Ananda: *Většinu jsem zapomněl, ale konec je velmi důležitý. Říká se tu, že bohové byli zrozeni až po stvoření světa.*

Ramesh: Ano!

Ananda: *Sami o sobě přináležejí světu. Patří ke stvoření.*

Ramesh: Což znamená, že to jsou koncepty.

Ananda: *Ano.*

Ramesh: Nebo ne? (*Směje se.*) Pokud se bohové narodili až poté, co došlo ke stvoření . . . Pak to jsou pouhé koncepty.

Ananda: *A končí to takto: „Ten, kdo to vidí, ten, kdo to z nejvyšších nebeských sfér nezúčastněně pozoruje . . .“*

Ramesh: Ano?

Ananda: „ . . . možná ví a možná neví.“ (Ramesh se směje.) *Končí to otázkou: „Kdo to ví?“*

Ramesh: Ano. Opět totéž. Poznání znamená relativní poznání. Poznání spočívá v tom, že subjekt poznává nějaký objekt.

Ananda: *Domnívám se, že právě k tomu směřuje závěrečná otázka. O jaké jde poznání . . .*

Ramesh: Podívejte se, může jít pouze o relativní poznání. Relativní poznání znamená, že je tu subjekt, poznávající nějaký objekt. Proto neustále opakují: „Jak by mohl lidský rozum poznat svůj vlastní Zdroj?“ To nejde. Proto se v jedné z Tukárámových písní, zvaných *abhangy*, říká: „*Dév pahájas géló, dév hounija áló.*“ - „Odešel jsem proto, abych Boha poznal, a vrátil jsem se s tím, že Bohem jsem.“ Veškeré vaše úsilí spatřit Boha a poznat ho, veškerá intenzita tohoto toužení, se přemění na „Bohem být“. A přesně totéž říká Krišna v Bhagavadgítě: „*Téšám satatajuktánám, bhadžatám prítipúrvakam / dadámi buddhijógam tam, jéna mám upajánti té*“ - „Jakmile intenzita oddaného dosáhne určitého stupně, dám mu světlo poznání, schopnost přijmout pochopení.“ *Bhakti* tedy nakonec končí v poznání.

Ananda: *V nedualitě.*

Ramesh: Je to tak. V nedualitě. Tukárám začíná jako *bhakta*, který Bohu říká: „Pro ty, kdo tě chtějí vidět bezforemného, buď bezforemný, ale pro mne, prosím, měj stále formu, které se mohu klanět a kterou mohu uctívat.“ Vidíte, a tentýž Tukárám, jakmile dosáhl poznání, jakmile se z *bhakty* stal *džnánin* . . .

Ananda: *Nevrátil se však později znovu k bhakti?*

Ramesh: Ano, ale víte, jeho verše nejsou zaznamenány chronologicky.

Ananda: *Takže to ve skutečnosti nemůžeme vědět.*

Ramesh: Nemůžeme. Ale v určitém stádiu Tukárám říká: „Vy hlupáci? Proč chodíte do chrámů? Proč neuctíváte Boha v sobě?“ (*Směje se.*) Tentýž Tukárám!

Ananda: *A pak se zřejmě znovu vrátil k oddanému uctívání. Totéž se stalo i Rámkrišnovi. Když prováděl sádhanu u svého advaitového mistra Tótapurího, přitiskl mu Tótapurí na čelo ostrý kus skla. Poté měl Rámkrišna vizi bohyně Kálí, kterou mečem svého rozlišování „rozetnul vedví“. To vyústilo do nirvikalpa samádhi, které trvalo tři dny a vedlo k pochopení advaity. Později se však Rámkrišna znovu vrátil k uctívání Kálí.*

Ramesh: Ano! Protože jakmile poznáte, že obojí je totéž, vrátíte se k tomu, co . . . Na druhé straně Tótapurí nikdy neinklinoval k bhakti. Byl to prostě čistý advaitový džnánin - jenom samé poznání, žádná bhakti. Říká se, že Tótapurí byl Rámkrišnův guru. Bylo však osudem, že se Rámkrišna stal taky guruem pro Tótapurího. Jak se praví, popadl jedné noci Tótapurího vztek a chtěl někoho potrestat výpraskem. Rámkrišna se tomu smál, neboť Tótapurí se nechal svými vášněmi unést právě při vysvětlování Brahmanu a iluzornosti světa. Tótapurího to přivedlo do rozpaků a krátce potom

dostal těžký záchvat koliky. Bolesti mu nedovolily koncentrovat se na Brahman. Byl to jógin, ale ani jeho jógické schopnosti mu nepomohly a on už nemohl bolest vydržet. Nedbal o své tělo, a tak se chtěl pokusit o sebevraždu. Vešel do řeky Gangy a přecházel na druhou stranu. Řeka byla hluboká. Jak se však přes vodu ohlédl zpátky, zůstal omráčen. Najednou všude a ve všem viděl přítomnost Boží Matky. Matka znamená Vědomí v pohybu. Vědomí je všechno, co je. Svobodná vůle neexistuje. Tótapurí nemohl skoncovat se životem, neboť jeho osud byl jiný. Náhle se mu rozjasnilo a přišla Boží milost. Poznání samo o sobě je Boží milost. (*Směje se.*)

átá kóthé dhávée mana / tudžé čarana dékilijá //
bhága gélá šína gélá / avaghá džálá ánanda //
prémarasé baisali mithi / ávadi láthi mukhási //
Tuká mhané ámhá džógé / Viththala ghógé kharé mápa //

Byl jsem požehnán vizí Tvých svatých nohou, můj Pane.
Kam se nyní poděla moje mysl?
Pocit, že jsem od Tebe oddělen, je pryč
 a s ním i představa, že mám svobodnou vůli.
Je tu mír.
Objímám Tvé nohy a pociťuji obrovskou radost.
Má ústa neustále opakují Tvé jméno.
Tukárám říká:
 Nás, kteří jsme našli mír u nohou Pána,
 nemohou oklamat světské radosti.

OBRAZ DVANÁCTÝ

Pokud přijmeme prohlášení fyziků, že ve skutečnosti neexistuje nic takového jako minulost, přítomnost a budoucnost, může tu tedy být zrození či smrt?

*Jednu dobu fyzikové tvrdili, že „žádný člověk nemůže rozbít atom“.
V jinou dobu jiní fyzikové prohlašovali, že „žádný stroj, těžší než vzduch, nemůže létat“.
Je tu potom rozdíl mezi nevědomostí a poznáním?*

Jediné, co je ve světě jevů stálé, je změna.

Navzdory všem teoriím, rovnicím a symbolům vědců zůstává nepoznatelné nepoznáno.

Ramesh: Tak o čem budeme hovořit? Víte, když jsem přišel k Mahárádžovi, byl jsem tam nový, byl jsem nováček. Bylo tu mnoho jiných, kteří přišli dřív. Zvykl jsem si Mahárádžovi pomáhat, předával jsem mu dárky, obstarával, co bylo v domě potřeba, a po přednášce za poledního klidu (*smích*) jsem ho brávil na projížďku autem. Mahárádž mě měl rád, ale ne kvůli tomu všemu. První totiž, co mi řekl, bylo: „Tak konečně jsi přišel, co? Pojď a posad' se.“

U druhých to vzbuzovalo určitou žárlivost. Mahárádž říkal: „Vy sem chodíte dvacet let. A tenhle, sotva přišel, už to tu okupuje, jako by mu Mahárádž patřil.“ V té chvíli mě napadlo, že jediný způsob, jak chápat to, co Mahárádž dělá, je nebrat to tak, že něco dělá on, ale že se prostě něco děje.

Zde je jeden příběh o Buddhovi. Oblíbeným žákem Buddhy byl Ánanda. Ostatním žákům se nelíbilo, že mu Buddha straní, ale před Ánandou se o tom neodvažovali mluvit. Jednou se stalo, že když měli přecházet řeku, požádal Buddha Ánandu, aby pro něco zašel. Buddha a ostatní překonali řeku a Ánanda zůstal, aby udělal, oč byl požádán. Jakmile ostatní žáci dorazili k druhému břehu, pomysleli si, že je to dobrá příležitost postěžovat si Buddhovi na to, že upřednostňuje svého oblíbence Ánandu. A co na to Buddha? Zavolal velmi naléhavě: „Ánando!“ Ánanda ho uslyšel a přispěchal s takovou horlivostí, že přišel po vodě. Chápete? (*Smích.*) Mistr něco velmi naléhavě potřeboval, tak Ánanda prostě přišel po vodě. Od té doby se žádné stížnosti neobjevily.

A to se děje pořád. Největším oblíbencem Rámkrišny byl Vivékánanda. Vypadalo to tak, že nebyl-li Vivékánanda v dohledu, býval Rámkrišna poněkud nesvůj. Byly z toho všelijaké řeči a objevily se i takové pomluvy jako: „Na co toho Vivékánandu má? Jaký je mezi nimi vztah?“, a podobně.

Řekl bych, že nejjednodušší způsob, jak žít v klidu, je prostě nepřemýšlet: „Proč mi to ten či onen udělal?“ Tím mám na mysli, že se zamezí vyvstávání takových myšlenek. Pokaždé, když se taková myšlenka objeví, pak máme-li určité pochopení, okamžitě nám dojde, že „ten druhý nic nedělá, že se to jeho prostřednictvím prostě děje“. Jakmile toto pochopíte, život se velmi zjednoduší.

(K posluchače:) Už sem nějaký čas chodíte, Brigito. Jak na vás učení působí?

Brigita: *Velmi silně a velmi dobře.*

Ramesh: Dobrá. Mohla byste nám o tom něco říci?

Brigita: *Ano. Stále na to myslím. Stále je to přítomno v mém životě. Je to velmi příjemné.*

Ramesh: Chápu. A jak to v životě funguje? To je to, co mě vždy zajímá. Jak toto učení v životě funguje?

Brigita: *Mám silnou potřebu neustále na to myslet a stále . . .*

Ramesh: Ano, ale když na to myslíte, neruší vás to v tom, co děláte?

Brigita: *Zažívala jsem hodně strachu a obav, a nejdůležitější myslím je, že mnohé se vytratily. Objeví-li se strach - bojím se například létat - pak v dané situaci toto učení hodně pomáhá.*

Ramesh: Můžete mi říci, Brigito, jak pomáhá?

Brigita: *Cítím, že to nenesu na svých bedrech. Cokoli se děje, tedy i tento strach, to vše je Bůh. A to je pro mne velká úleva.*

Ramesh: Rozumím. Ani vznik strachu není ve vašich rukách. Není to ve vaší moci. Jde pouze o strach z létání?

Brigita: *Ach, ne. Mám velmi mnoho obav. Jsou tady, ale nejsou již tak velké, nemají již takovou váhu.*

Ramesh: Ano, chápu. Vzniknou, ale už vás tolik nezasáhnou.

Brigita: *Ano, už ne tolik.*

Ramesh: Čím jste se dříve zabývala?

Brigita: *Astrologií.*

Ramesh: Dělala jste astrologa?

Brigita: *Ano, ale nyní se to změnilo.*

Ramesh: Chápu. Zabývala jste se astrologií? Co jste jako astrolog dělala? Dělala jste jen rozbor osobnosti, nebo předpovídala budoucnost? Anebo obojí?

Brigita: *Ne. Prostřednictvím astrologie jsem pochopila, že životní vzorec je již dán a není třeba ho hodnotit či posuzovat.*

Ramesh: Chápu. Chcete tedy říci, že astrologie ukazuje, že pokud něco předpovíte, pak to něco, co je v čase, v budoucnosti, je již ve skutečnosti tady. Je to tak? A podstata astrologie spočívá v tom, že to, do jaké míry můžete vidět budoucnost, záleží na tom, jak velký dar vám byl dán.

Jeden můj dobrý přítel byl astrolog. Zeptal jsem se ho: „Kolik tvých předpovědí je správných? Jaké procento tvých předpovědí je správných?“ Myslel jsem, že řekne sedmdesát pět či osmdesát procent, nebo tak nějak podobně. Víte, co řekl? „Padesát procent.“ Řekl, že padesát procent. Když viděl, jak jsem překvapený, dodal: „Zeptej se poctivého doktora, kolik jeho diagnóz je správných, a pokud je opravdu poctivý, řekne ti, že padesát procent.“ (*Smích.*)

A přesto předpovědi existují. Slyšela jste o *nadi*, předpovědích psaných na suché palmové listy? Už před mnoha lety jsem s tím měl vlastní zkušenost. Někdo mi tehdy řekl o věštci, který žil nedaleko a uměl z těchto listů číst. Již jsem o tom něco slyšel, a tak jsem se tam vydal. Nebylo tu žádné soukromí. Tím myslím, že každý se posadil a čekal, až přijde na řadu. Někomu věštec řekl: „Váš lístek nemám“, a ten pak odešel zklamán. Vzpomínám si na případ jednoho Žida s velmi chatrným zdravím, který se chtěl dozvědět něco o svém zdravotním stavu. Věštec měl lístek pro každou oblast života: peníze, sňatek, milostný život, zaměstnání, duchovno, zdraví atd. Věštec vzal příslušný lístek, přečetl ho v jazyce, v němž jsou listy psány, tedy v tamilštině, uvedl speciální dietu a modlitbu. Vzpomínám si na přesnou instrukci napsanou na listu: „Provádějte tuto modlitbu ráno i večer.“ A věštec zopakoval modlitbu. Onen Žid se velice rozčílil, ale zároveň byl zcela zmaten. Řekl: „Tuto modlitbu nemůže znát nikdo jiný než rabín.“ Na starém listu byla zapsána modlitba, kterou měl znát pouze rabín. (*Smích.*)

Důležité je to, Brigito, že u čtení *nadi* nejde o interpretaci. List je jenom přečten, tak jak byl kdysi dávno napsán. Ještě před touto mojí zkušeností s *nadi* se mě někteří lidé ptali, zda věřím v astrologii. Odvětil jsem: „Věřím v astrologii, ale nevěřím astrologům.“ (*Smích.*) Chápete? Indičtí astrologové, když chtějí dostat dobře zapláceno, věští občas tak, že sledují váš obličej, aby si byli jisti, že jste s předpovědí spokojeni. Změní předpověď podle toho, co chce zákazník slyšet. Při předpovědích *nadi* však nejde o interpretaci. List je přečten přesně tak, jak byl před dávnou dobou napsán. Člověk, který četl můj list, mi řekl, že o astrologii ví velmi málo.

Na začátku věštění mi věštec uvedl nejméně patnáct jmen členů rodiny, aby se ujistil, že čte ze správných listů. Kromě mého jména tu byla jména mé ženy, matky, otce, bratra atp. Uvedl skutečná jména. Víte, když se o tom lidem zmíním, začnou se obvykle o věštění zajímat. Tento způsob věštění se dosud používá na některých místech na jihu země, v Bangalóru, Madrásu nebo Čidambaramu. Ale tyto lidi varuji: „Nebudete-li opatrní, můžete být podvedeni. Jediný způsob, jak si můžete být jisti, je přimět věštee, aby vám řekl jména členů vaší rodiny. Jména tu být musí. Zda se předpověď ukáže jako správná či špatná, to je něco jiného, ale přinejmenším budete vědět, že bylo čteno opravdu z vašich listů.“

Při věštění jsem požádal o svůj duchovní list. Věštec příslušný list přinesl a četl: „Tento jedinec se narodí jako indický brahmín, ale nezajímá se o hinduismus, nýbrž o . . .“, a zde věštec podal obecný popis advaity. Dále pokračoval: „Celý život hledá učitele. Jednoho potká pět či šest let po tomto věštění. Spojení s ním bude trvat dvacet let, ale nepřinese nic zvláštního. Se svým skutečným guruem se setká rok po odchodu do důchodu a výsledek pak bude rychlý.“ Jak jsem řekl, bylo to v roce 1950. Dál jsem se věštbou nezabýval, ale při pohledu zpátky lze zjistit, že k událostem došlo tak, jak to bylo předpovězeno.

Pochopil jsem, že lidé sice stále říkají: „Ne, ne, já jsem přece pánem svého osudu. Mohu si dělat, co chci. Mám svobodnou vůli.“, ale jakmile jim někdo řekne: „Vidíte tamtoho člověka? Umí velmi dobře hádat z ruky!“, tak hned přiskočí, aby mu své ruce ukázali. Jsou-li však pány osudu, proč je potom zajímá jejich budoucnost? Proč? Protože hluboko uvnitř vědí, že to, co se stane, už je tady. Hluboko uvnitř to vědí. Proč to vědí? Vědí to z minulých zkušeností. Z těchto zkušeností vědí, že ať se jim kdy stalo cokoli, oni sami s tím mohli dělat jen velmi málo. Každý člověk ví, že něco, co se v minulosti stalo, mohl ovlivnit jen velmi málo.

Brigito, byla jste tady už minulý rok. Můžete zopakovat, co si myslíte, že je základem učení? Víte, jaká je podstata tohoto učení?

Brigita: *Není tu žádný konatel, život se děje, pocity se dějí. Někdy je tu pocit konatelství, ale hluboko uvnitř cítím, že . . .*

Ramesh: Ano, rozumím. Hluboko uvnitř víte, ale pocit konatelství se občas objeví. Proč existuje v každém člověku tento pocit konatelství? Proč existuje pocit osobního konatelství? To si každý tento pocit konatelství sám vytvořil?

Brigita: *Nikdo si ho nevytvořil.*

Ramesh: Nikdo si pocit konatelství nevytvořil a každý to ví, neboť pocit konatelství je utrpením. Duchovní hledání spočívá v tom, že se každý snaží pocitu osobního konatelství zbavit. Je to tak? Nedivíte se někdy: „Proč vůbec pocit konatelství vznikl?“

Brigita: *Někdy se divím, ale . . .*

Ramesh: Neznáte odpověď?

Brigita: *Domnívám se, že moje mysl odpověď nalézt nemůže. Moje mysl se neustále čeří, ale odpověď nedostávám.*

Ramesh: Pokud se však upnete k tomu podstatnému, pak odpověď dostanete. A co je tím podstatným? „Všechno se prostě děje, ‘vy’ to neděláte.“ Co tím myslím, že se všechno děje? Mním tím, že se všechno

děje podle Boží vůle či vůle Vědomí. Děje se to, co si přeje Vědomí. Proto cokoli se děje, děje se tak proto, že je to Boží vůle. Bůh či Vědomí je Zdrojem všeho. Otázka zní: „Kdo vytvořil pocit osobního konatelství?“ Je to tak? Tím míním, že pokud přijmete, že Zdrojem všeho je Bůh, pak tento pocit konatelství je též Boží práce. Řeknete si, že Bůh musel být zřejmě velmi škodolibý, když vytvořil pocit konatelství, jenž je příčinou tolika utrpení, že? Proč tedy Bůh v každém člověku tento pocit vytvořil?

Brigita: *Proto, aby mohl probíhat život.*

Ramesh: Ano, v tom to je. Protože bez pocitu konatelství, který je v každém člověku, by nevznikly pocity lásky či nenávisti, neexistovaly by mezilidské vztahy, nebylo by tu štěstí ani neštěstí. Bez pocitu konatelství by nemohl probíhat život tak, jak ho známe. Chápete? Aby tedy mohla prostřednictvím projevení, neboli života, tak jak ho známe, probíhat činnost Boha, čili Vědomí, musí být základem života tento pocit osobního konatelství.

Brigita: *A bojovat proti tomu je jako bojovat s větrnými mlýny . . .*

Ramesh: Ano, přesně tak. Jak tento pocit osobního konatelství vznikl? Já říkám, že Bůh každého zhypnotizoval, tak aby se každý považoval za osobního konatele. Je to Božská hypnóza. Podívejte se, může-li člověk, který je dobrým hypnotizérem, přimět dva tisíce lidí, aby uvěřili, že tu je něco, co tu ve skutečnosti vůbec není, nebo že tu není něco, co tu ve skutečnosti je, tak proč by Bůh nemohl všechny zhypnotizovat tak, aby se považovali za konatele? To, o co se člověk pokouší, je zbavit se této hypnózy. Chápete? Nemůžete ale odstranit něco, co udělal Bůh. Kdo to může odstranit? Pouze Bůh. Proto hledání začalo, když vám bylo čtrnáct. Něco jste si přečetla, co ve vás utkvělo, a vaše mysl o tom začala přemýšlet. Hledání tedy začalo již v této době. Ale později, Brigito, přichází na scénu hledající a říká: „Hledám toto a chci tamto.“ Tehdy začnou problémy. Chápete?

Jednou ze základních věcí, které říkám, je to, že tu ve skutečnosti nikdy nebyl žádný hledající. Nikdy neexistoval žádný konatel. Jak lze i rozumově dojít k závěru, že tu není žádný konatel? Když opravdu pochopíte, že to vše je Boží vůle. Nerozhodli jste se: „Od zítřka začnu s hledáním.“ Vy jste se nerozhodli. Hledání se přihodilo.

Má hlavní myšlenka, Brigito, spočívá v tom, že od chvíle, kdy se narodí dítě a intuitivně začne hledat matčin prs, není celý život ničím jiným než hledáním. *Život není nic jiného než hledání.* A hledání se děje přesně podle přirozených charakteristik, podle osudu a naprogramování dané soustavy těla a mysli.

Salila: *Vždy ale máme možnost volby.*

Ramesh: Ne! *Žádnou možnost volby nemáte!* Vy si jen myslíte, že se můžete rozhodovat. A proč si to myslíte?

Salila: *To, že jsem si neustále vědoma možnosti volby, vzniká pravděpodobně díky naprogramování.*

Ramesh: Správně.

Salila: *Takže díky tomuto naprogramování je mým osudem myslet si, že mám možnost volby.*

Ramesh: Správně.

Salila: *A když nebudu mít možnost volby, pak to nebude mým osudem. Ale to, co nám předkládáte, jsou jen koncepty.*

Ramesh: Ano. Ale říkám vám, že pokud si myslíte, že se můžete rozhodovat, pak dělejte to, co dělat chcete.

Salila: *Čili, jestliže to vychází z pocitu konatelství . . .*

Ramesh: Je to přesně to, co chce Bůh, abyste si myslela. Proto vás tak naprogramoval. Pokud si myslíte, že se rozhodujete, pak Bůh chce, abyste si to myslela. Tak se rozhodujte. Chápete?

Salila: *Ano.*

Xavier: *Minulý rok jsem četl, že poněvadž neexistuje možnost volby, máme jedinou možnost, ztotožnit se s Já. To znamená být nezúčastněným pozorovatelem.*

Ramesh: Řekněte to ještě jednou, Xaviere.

Xavier: *Nemáme možnost volby, vše je předurčeno. Jediná možnost spočívá v tom, s tím vším se neztotožňovat, ale ztotožnit se s Já. Snažit se být nezúčastněným svědkem . . .*

Ramesh: *Máte tuto možnost, Xaviere? Máte možnost volby? Podívejte se, vy říkáte: „Mám možnost volby hledat svoji Pravou Přirozenost, hledat Boha.“ Tohle říkáte, ne? Nebo co říkáte?*

Xavier: *Vykročit na cestu.*

Ramesh: *Takže jediná možnost volby je vykročit na cestu a stát se pozorovatelem toho, co se děje.*

Xavier: *Mám tuto možnost?*

Ramesh: Já si to nemyslím. Kdybyste měl, tak proč byste ji Xaviere nevyužil již před lety? (*Všeobecný smích.*) Proč jste to už dávno neudělal? Proč nejste pozorovatel, kterého se světské trápení nedotýká?

Xavier: *Vypadá to, jako byste tvrdil, že je předurčeno i to, zda se stanu nezávislým pozorovatelem. I to je osud.*

Ramesh: Ne. Říkám jen toto: Pokud hledáte Boha, nebo jak nazveme To, co není hmotné, pak Ho hledáte ne proto, že jste se rozhodli Ho hledat, ale proto, že Bůh danou soustavu těla a mysli naprogramoval tak, aby k tomuto hledání došlo. Kdyby byla tato soustava naprogramovaná k touze po penězích či slávě, pak by prostřednictvím této soustavy přišlo usilování o peníze či slávu.

Xavier: *Ano, tím se to vyjasňuje.*

Ramesh: Ani toto není vaše rozhodnutí. Vím, že Rámána Maharši říkal, že hledání Já je vaše volba. Říkal to však jenom ze soucitu. Já ale říkám, že nemáte ani *tuto* volbu.

Xavier: *Ano, na to jsem se ptal.*

Ramesh: Říkám, že nemáte ani *tuto* volbu. To, co hledáte, je Boží vůle, a z tohoto důvodu Bůh danou soustavu těla a mysli příslušným způsobem naprogramoval. Hledáte-li Boha, je to proto, že to tak chtěl Bůh. Bůh vytvořil danou soustavu s takovým naprogramováním, že dochází k hledání Boha. Hledání je určité konání, je to tak? Jestliže se tedy považujete za hledajícího, znamená to, že jste konatel. Hledání je konání a žádné konání není vaše konání. Ani hledání tedy není „vaše“ hledání. Jinými slovy tedy říkám, že nejste hledající. Hledání se děje.

Rohit: *A ego tu má také nějakou funkci?*

Ramesh: Zajisté! Pro mě je *ego maximálně funkční. Má základní funkci.* Základní funkcí ega je to, že vás přiměje považovat se za oddělenou individualitu se schopností dělat to, co chcete. *Ego je základem pro to, aby život probíhal tak, jak probíhá.* Každá individuální bytost se má považovat za individuálního konatele. Jinak by život, tak jak ho známe, nemohl probíhat. A kdo vytvořil ego? Ego vytvořil Zdroj, a to proto, aby mohl probíhat život, tak jak ho známe. Chápete? Zdroj, či Bůh, vytvořil ego. A kdo může ego odstranit? Jak řekl Rámána Maharši: „Ego se samo odstranit nemůže.“ Jenom ta Síla, která ego stvořila, může ego zase zničit. Maharši říká: „Vaše hlava je již v tygří tlamě.“ Buďte za to vděční a nechte Boha, ať pokračuje. Vy jste s hledáním nezačali. Nechte tedy tu Sílu, která s hledáním začala, aby v hledání pokračovala. Proč si s tím dělat starosti?

Durganan: *Je tu nějaké místo pro sádhanu? Pro uskutečňování?*

Ramesh: Zajisté.

Durganan: *A můžeme to uskutečnit my sami?*

Ramesh: Ne. Základní je tu pochopení. Bez něho vám žádná sádhana nic nepřinese. Cílem každé sádhany je dovést vás k závěru, že „já“ nekonám nic. „Já“ jsem pouze naprogramovaný nástroj, jehož

prostřednictvím pracuje Univerzální Energie. Kdo je toto „já“, které chce dosáhnout osvícení? Je-li tu nějaká sádhana, pak ať je jakákoli, nakonec vás dovede k tomuto závěru.

Je sádhana nutná? Má odpověď je velmi jednoduchá. Je-li sádhana nutná a je-li to osud dané soustavy těla a mysli, což znamená Boží vůle, pak k sádhaně dojde. Chápete, co se snažím ukázat? Je možné, že soustava těla a mysli chce provádět určitou sádhanu, ale pokud k ní není naprogramovaná, pak bude říkat: „Rád bych meditoval, ale nemohu. Jak mám meditovat?“ Chápete? Daná soustava těla a mysli nebyla k meditaci naprogramovaná, a proto ji není schopna provádět. Na druhé straně však může být naprogramovaná k práci pro druhé. Proto u ní přirozeně přijde služba druhým, která zase vůbec nemusí nastat u soustavy, zabývající se meditací. Pokud má k sádhaně, ať už jakékoli, podle osudu dané soustavy dojít, pak k ní dojde.

Durganan: *Neexistuje nějaká speciální sádhana?*

Ramesh: Ovšem. Pro každou soustavu těla a mysli existuje podle jejího naprogramování příslušná speciální sádhana. Chápete? Neexistuje žádná univerzální sádhana. Neexistuje cesta, kterou by měla jít *každá* soustava těla a mysli. To je častý problém, který určité soustavy těla a mysli mají ohledně náboženství. Ale říkám vám, Dunganane, že není třeba dělat si starosti se sádhanou. Pokud má sádhana přijít, pak přijde. Proč se s tím trápit?

Durganan: *Mám tedy prostě dál dělat to, co cítím?*

Ramesh: Ano. Správně. Dělejte to, co cítíte, že chcete dělat. Meditoval jste a meditujete rád, rozhodně tedy pokračujte v meditování. Jen jedno vám řeknu - ani to však není ve vaší moci - neuvažujte ve smyslu: „Já jsem dvacet let meditoval, zasloužil bych si nějaké vize nebo něco podobného, ale ono se nic neděje. To není fér!“ Tady jde o problém „někoho“, „meditujícího“, který medituje s určitým záměrem. Pokud se cíl nevydaří, je tu zklamání. Meditujete-li tedy rádi, meditujte bez očekávání! Hrajete-li rádi tenis, hrajte tenis. Ale nečekejte, že vás tenis dovede k osvícení! Ryzí a smysluplná je jen ta sádhana, která je vykonávána bez pocitu osobního konatelství. Znovu opakuji: „Ryzí a smysluplná je *pouze* ta sádhana, k níž dochází bez pocitu osobního konatelství.“ A o čem dalším budeme hovořit?

Peter: *Kdy používáte slovo „konceptualizování“ a kdy slovo „pochopení“?*

Ramesh: Konceptualizování znamená myšlení, přemýšlení.

Peter: *A pochopení?*

Ramesh: Pochopení je něco, co se *objeví*. Pochopení, tak jak to chápu já, znamená neosobní pochopení.

Peter: *Jež je mimo mysl.*

Ramesh: Ano, které je mimo mysl. Správně. Čiré Pochopení mysl transcenduje. Čiré Pochopení mysl překračuje, takže tu není jedinec, který by *chápal*, který by říkal: „Já chápu.“ Rozumíte? Je-li tu pocit „já chápu“, pak je tu subjekt, který chápe objekt.

Peter: *Mohu se zeptat na něco jiného?*

Ramesh: Zajisté.

Peter: *Mnoho guruů klade důraz na lásku a i vy to ve svých knihách děláte. Poslední dva dny jsem tu však slovo „láska“ nezaslechl. Mohl byste říci něco o úloze lásky? Co je to vlastně „láska“?*

Ramesh: To jsem se chtěl zeptat já vás. Mluvíte o lásce, co však láskou rozumíte?

Peter: *Četl jsem o „lásce“ ve vašich knihách, co tím chápete vy? A co si myslíte, že tím slovem rozumí druzí? Co tím rozumí Osho?*

Ramesh: Nemám ponětí, co tím míní Osho. Ale já Láskou rozumím nepřítomnost oddělenosti. Nepřítomnost oddělenosti. Není-li tu oddělenost, je tu Láska. Ale bez potřeby o ní *mluvit*. Ve chvíli, kdy o Lásce *mluvíte*, stává se Láska konceptem. Proto raději mluvím o zmizení ega, které Lásku překrývá. Lásku, jež je oním „Já jsem“.

Peter: *Použil byste v nějakém kontextu slovo „sebeláska“, nebo se vám toto slovo nehodí?*

Ramesh: Nestarám se o slovíčka. Proč se jimi zabývat? Je to jen konceptualizování, chápete? Mysl, čili ego, miluje nálepky, miluje formulace. Právě tohle mysl chce, nálepku, které se může přidržet. Je-li tu meditace, je tu svoboda. Je-li tu meditace, je tu osvobození. Osvobození od čeho?

Matt: *Od ega.*

Ramesh: Osvobození od ega. Osvobození od konceptualizování. Chápete? Meditace je osvobození od konceptualizování. A jak říkám, zda k meditaci dojde nebo ne, to záleží na tom, jakým způsobem je daná soustava těla a mysli naprogramována!

Matt: *Vy ale nemluvíte o sezení se zkříženýma nohama a nezúčasněném pozorování, že?*

Ramesh: Správně. Domnívám se, že meditoval neznámá sedět se zkříženýma nohama a s myslí, jež si říká: „Jsou má záda dosti rovná? Mám držet rovná záda.“ Meditace „rovného sezení“ není meditace. Meditace může přijít v jakékoli pozici. Meditace může přijít, když se procházíte. Meditace znamená nepřítomnost konceptualizování. Meditace znamená nepřítomnost myšlení.

Peter: *Řekl jste, že „Já“ v „Já jsem“ neznámá ego. Co to tedy znamená? Říkáte, že „Já-Já“, ale já to nechápu.*

Ramesh: Podívejte se, Vědomí, které si neuvědomuje Sebe Samo, tedy Potenciální Energie, to je koncept, představa. Nenechte se zmýlit! „Já-Já“, „Já jsem“, „Já jsem Peter“ - celá ta věc je koncept, který je tu jen proto, abyste pochopil svoji pravou přirozenost. „Já-Já“ znamená Potenciální energii před projevením.

Peter: *Projevením mého já?*

Ramesh: Ne. Jde o celkové projevení.

Peter: *Toto „Já“ je tedy zcela neindividuální?*

Ramesh: Přesně tak. Ve skutečnosti se „Já-Já“ a „Já jsem“ neliší, není to dvojí. „Já-Já“ se v projevení stává „Já jsem“. „Já-Já“ se uvědomuje jakožto „Já jsem“. Ale je to totéž jediné Vědomí.

Peter: *Je to označení, název pro Vědomí? Je to nálepka pro Vědomí?*

Ramesh: Ano. Je to koncept, pojem. Proto stále opakuji, že jakmile o tom *hovoříte*, stává se z „Já jsem“ koncept. Toto čiré Vědomí Existence je Pravdou, ale v okamžiku, kdy o Tom promluvíte, stává se z Toho koncept.

Peter: *Jaký je vztah mezi Vědomím a slovem „Já“?*

Ramesh: „Já“ je pouze jméno dané Vědomí.

Peter: *Ach ano! Je to jen to, čemu říkáte nálepka.*

Ramesh: Ano. Podívejte se, i „Vědomí“ je nálepka, i „Bůh“ je nálepka.

Peter: *Ano. Matoucí je tady použití slova „Já“, kterým obvykle označujeme naši individualitu.*

Ramesh: Proto říkám „Já-Já“ „Já jsem“, „Já jsem Peter“.

Peter: *Jsou to tři odlišná „Já“.*

Ramesh: Anebo je to totéž Vědomí, ale v různých významech.

Peter: *Ano. To poslední znamená ego.*

Ramesh: To poslední znamená ego.

Peter: *Prostřední, tedy „Já jsem“ . . .*

Ramesh: . . . znamená neosobní Vědomí.

Peter: *A „Já-Já“ . . .*

Ramesh: To je neosobní Vědomí před . . .

Peter: *Před projevením.*

Ramesh: Ano. Přesně tak. A zase to jsou jen slova, která mají něco vysvětlit. Chápete?

Peter: *Ano, ano.*

Durganan: *Toto Vědomí či Bůh nemá žádné charakteristiky . . .*

Ramesh: Nemá žádné charakteristiky. Charakteristiky poukazují k objektu, ale „To“ je čirá Subjektivita, Zdroj všeho.

Durganan: *Rozumový potenciál, blaho a tak podobně.*

Ramesh: To jsou koncepty vytvořené myslí. „Blaženost“ je zavádějící výraz. „Blaženost“ nutí ego hledat osvícení. Ego si totiž říká: „Ve světě jsem prožilo už všechno možné, ale „tato“ blaženost musí být něco velkolepého. Chci ji zakoušet.“ Já dávám přednost výrazu „klid“ či „mír“ (třebaže i to jsou jen koncepty).

Durganan: *Je možné koncept klidu chápat jako blaženost, jako něco podobného blaženosti?*

Ramesh: Ne. Pokud ego zaslechne, že jde jen o klid a mír, řekne si: „Ne, to já nechci. Já chci vytržení, extázi.“ Klid a mír znamená nepřítomnost vytržení, nepřítomnost blaženosti, nepřítomnost utrpení. Klid či mír jsou pojmy užívané pro překročení protikladů.

*Pandharinivásá sakhjá Pándurangá / kari angasangá bhaktáčijá //
bhaktakaivárijá hósi Nárájana / bólatá vačana kája ládža //
mágé bahutáňčé phédijalé rina / ámhasáthi kóna áli dháda //
váramvára tudža ládža náhi dévá / bóla ré Kéšavá mhané Námá //*

Pándurango (Krišno), můj milý příteli z Pandhari,
zbavuješ své oddané utrpení tím, že jim dáš poznat Jednotu.
Nárájano (Krišno), vždy přispěcháš,
abys zachránil oddaného, který se odevzdal do Tvé vůle.
Když zpívám Tvé jméno, necítím bázeň, můj pane.
Byl jsi štědrý k tolika oddaným v minulosti.
Proč mě odmítáš, proč v mém případě váháš?
Neostýchám se bez ustání opakovat Tvé jméno.
Námdév říká:
Moji drazí, jen dále co nejdříve opakujte Boží jméno
a pochopte, že vše se děje podle Jeho vůle.

OBRAZ TŘINÁCTÝ

Možná, že nikdy nebudete schopni Boha uvidět či poznat, ale jím stvořené bytosti můžete vždycky pobavit a rozesmát.

Udržovat žáky ve strachu a naději, to je jediné útočiště nepravých duchovních mistrů.

Lidské zvíře vynaloží veškeré úsilí na to, aby milovalo své okolí, ale je ochotno podříznout si hrdlo, pokud jeho učení o Bohu není takové, jaké by mělo být.

Cynismus je tu proto, aby lidi zmátl a ponížil, moudrost je tu proto, aby dala lidem poznat, že jsou zmateni a poníženi.

Bylo vám řečeno, že máte být jako děti. Co to znamená? Děti reagují na události přirozeně - neposuzují sebe ani druhé.

(Obraz začíná tím, že se Vědomí projevívá jako Režisér.)

Ramesh: Trochu hlasitěji a pomaleji.

Ines: (Vydechne a podívá se na anglický text, který pečlivě přepsala z němčiny, jejího rodného jazyka.)

Ramesh: Trochu hlasitěji a pomaleji.

Ines: (Čte ještě jednou.) *Milovaný Rameshi. Říkal jsi, že existují dvě možnosti, kdy se utiší spekulativní mysl. První, když je pracovní mysl zcela zabrána do činnosti, a druhá, když je tu prosté pozorování. Vím ještě o třetí možnosti. Spekulativní mysl se utiší také tehdy, když je v srdci oddaného láska. Děkuji Bohu, že mi dal srdce bhakty, srdce oddaného. Děkuji Bohu.*

Ramesh: Tedy si o tom popovídejme. Co myslíš, Ines? Máš úplnou pravdu. Je to přesně tak. Máš stoprocentní pravdu.

Ines: *Co mám říkat? Je-li v srdci láska, spekulativní mysl tady není.*

Ramesh: Myslíš tím, že *pokud* je v srdci láska, není tu spekulativní mysl. Je to tak? Zcela správně. *Abhangy*, které zpíváme na závěr našeho *satsangu* jsou většinou právě o lásce v srdci. Proč to tak je? Protože *abhangy* psali oddaní *bhaktové*. Ačkoli je tu jedna, Kalindi ji obyčejně zpívá jako poslední, kterou napsal bhakta, ale jde o čistou *advaitu*.

Mohl byste nám o tom něco povědět, Wolfgangu? Neříkala vám o ní Kalindi něco?

Wolfgang: *Ach ano.*

Ramesh: A co na to říkáte? Tím mám na mysli, co o tom, nebo o něčem jiném, můžete říci? Chci jenom, abyste chvíli pohovořil. Dobře tomu rozumíte, tak o tom, prosím vás, chvíli pohovořte.

Wolfgang: *Jde o to, co rozumíme pod pojmem láska.*

Ramesh: Ano. Zcela správně. To je ono.

Wolfgang: *Obyčejně je psána s velkým písmenem, aby se to odlišilo od toho, co se běžně láskou rozumí. Běžně tím myslíme to, že je tu někdo, kdo miluje někoho nebo něco druhého.*

Ramesh: Zcela správně.

Wolfgang: *Jde tedy ještě o dualitu milujícího a milovaného. Láska s velkým „L“ však znamená, že tu již dualita není. Je tu pouze jednota, čili nedualita. A pochopení, že ten druhý je totéž, co já - nejenom pochopení, ale i přímé zakoušení - je právě To, co je nazýváno Láskou.*

Ramesh: Ano. A jak k ní dojde, Wolfgangu?

Wolfgang: *Prostě se přihodí.*

Ramesh: Víte, i v rámci duality bhakta zpívá: „Jediné, co znám, jsi ty.“ V jedné písni říká: „Nevím nic o poznání. Nemám zkušenosti z putování. Neznám *śástry* a neznám svatá písma. Jediné, co vím, je, že tě miluji.“ Proto tvrdím, že tu zůstává tato dualita, dualita bhakty a Boha.

Wolfgang: *Ano. Obvykle je tu touha po splynutí s milovaným objektem, s guruem či Bohem. A toto toužení trvá do té doby, dokud je dualita zakoušena.*

Ramesh: Ano, jistě.

Wolfgang: *Ale jakmile se dualita rozplyne, touha zmizí a je tu pouze zakoušení.*

Ramesh: Ano. Proto říkám, že láska bhakty k Bohu je stále ještě v dualitě, chápete? Bhakta po Bohu touží a v jedné z *abhang* se zpívá: „Odešel jsem, abych Boha poznal, a vrátil jsem se s tím, že Bohem jsem.“

Wolfgang: *Tedy s pochopením, že je tu pouze Bůh a nic jiného.*

Ramesh: Ano. Proto Kavita říkala, že touží po tichu. „Ona“ však mít ticho nemůže. Ticho je tady, když tu ona není. Není-li tu Kavita, je tu hluboký spánek. Kavita nemůže hluboký spánek poznat, může pouze v hlubokém spánku být. Právě na to poukazuje jeden verš z *Bhagavadgíty*. Krišna zde říká: „Jakmile oddanost bhakty dosáhne stupně, kdy se stane nesnesitelnou, pak mu dám schopnost přijmout poznání.“

Wolfgang: *Zdá se, že pro džňánina je cesta právě opačná. Začíná s rozumovým pochopením, ale jak se pochopení prohlubuje a proniká do srdce, objevuje se též Láska.*

Ramesh: Zcela správně. Poznání rozkvetne do Lásky. Chápete? A Láska vykvetne v Poznání. Proto téměř každý džňánin říká, že mezi *bhakti* a *džňánou* není žádný rozdíl. Opravdu není rozdílu mezi *bhakti* a *džňánou*.

Ádi Šankara, zakladatel *advaity*, napsal pár velmi dojemných básní o *Šakti*, Dévi, ženské energii. Někdo je pouze pro *advaitu*, zná jen poznání a nic jiného. Nemůže pochopit, že *advaitista*, jakým byl Ádi Šankara, mohl napsat takové básně. Nechápe, že je-li tu *pravé* Poznání, pak *pravé* Poznání přechází v *bhakti*. Skutečně Poznání rozkvetne do Lásky a *Bhakti*.

Pierre: *Když jsem poprvé četl Maharšiho, všiml jsem si jeho poznámky, že stezka džňány je tak úzká, že se po ní dá jít pouze po jednom. Co si o tom myslíte?*

Ramesh: Nevím, na to jsem nenarazil. Jak to bylo přesně řečeno?

Pierre: *V podstatě se tím míní, že tu pro druhé není místo.*

Ramesh: Skutečná džňána znamená Jednotu, že ano? Nemyslí se tím právě toto? Džňána vposledku znamená Jednotu. Tím se říká, že dokud je tu dualita, skutečná džňána nemůže přijít. Proto dokud je tu rozdíl mezi *bhaktou* a jeho Bohem, zůstává láska *bhakty* v dualitě a není tu místo pro džňánu. Proto Krišna v *Bhagavadgítě* říká: „Jakmile láska *bhakty* k Bohu dosáhne určité intenzity, dám mu schopnost přijmout Poznání.“

Pierre: *Kde je tu tedy prostor pro druhé?*

Ramesh: Žádný prostor pro druhé tu *není*. Proto mluvil o tom, že se dá jít pouze po jednom. Zřejmě jsem přímo na tuto větu nenarazil, ale takto bych si ji vysvětloval.

Pierre: *Ano, toto z ní vyplývá. Západ je velmi silně zaměřen na vztahy. Jak to ovlivňuje toto poznání?*

Ramesh: Myslíte, pokud je tu dualita vztahů, vztahu mezi mužem a ženou, mezi lidmi navzájem?

Pierre: *Ano, jakýchkoli vztahů.*

Ramesh: Jde o vztahy a ty existují v rámci projeveného světa. Jak to jde dohromady? Vztahy tu mohou být dál. Tím mám na mysli, že dojde-li k Poznání, neznamená to, že by všechny vztahy zmizely, ale že tu jsou vztahy bez připoutanosti. Vztahy existují, ale není tu připoutanost.

Pierre: *Domnívám se, že jsem nikoho takového dosud nepotkal. Tím myslím, že být naprosto svobodný ve vztazích se jeví jako rozpor. Nikdy jsem neviděl člověka, který by nezakoušel žárlivost, zlost či . . .*

Ramesh: V těchto případech nedošlo k Poznání. Poznání se nepříhodilo. Transformace nenastala.

Pierre: *Někdo jiný si tedy může svobodně dělat to, co chce?*

Ramesh: Ano, jistě. Někdo je zcela svobodný a dělá to, co si přeje. Zajisté. Vasane, přišel jste již před časem. Toto učení tedy znáte. Povíte nám, jaké je to učení? Co byste řekl, kdyby se vás někdo zeptal: „Jaké je učení, které následujete? Co vlastně Ramesh říká?“

Vasan: *Řekl bych, že všechno je Vědomí.*

Ramesh: Ano, to je jedna věc. A když o tom bude chtít vědět něco víc? Co se rozumí slovy: „Všechno je Vědomí“?

Vasan: *Lidská bytost je utvořena a poté zhypnotizována, a proto to, co vidíme, není skutečné. Všechno je to neskutečné. Existuje však i něco jiného, co je třeba prožívat.*

Ramesh: Ano. A další otázkou by bylo: „Jak to lze prožívat? Jak lze zakoušet jednotu, o které mluvíte? Říká toto učení, jak to udělat?“

Vasan: *Nejprve ze všeho tu musí být poznání. Poznání, že toto vše je nereálné, že všichni jsme pod vlivem Božské hypnózy neboli máji. Nejprve by tedy mělo přijít pochopení, potom je třeba začít s rozjímáním, kontemplací, a pak je nutné pustit se do zkoumání. Musíme si připomínat, že nejsme tělo ani mysl. To je to, co si o tom myslím.*

Ramesh: Rozumím. Ale musíte si sami sebe připomínat? Mám na mysli, jak si můžete sami sebe připomínat, když jste zaneprázdněni, když jste stále zaměstnaní. „Vy“ si můžete sami sebe připomínat pouze tehdy, když nejste zaneprázdněni. Je to tak?

Vasan: *Zpočátku si začneme sami sebe připomínat, když se ničím nezaměstnáváme, ale když zaneprázdněnost naskočí, můžeme své myšlenky alespoň brzdit.*

Ramesh: Opravdu to můžete dělat?

Vasan: *Dělal jsem to a šlo to.*

Ramesh: Chápu. A jak to šlo?

Vasan: *Najednou to nedělám. Nejsem jedinec.*

Ramesh: Řekl jste „najednou“, je to tak?

Vasan: *Najednou. Najednou to mohu zabrzdit.*

Ramesh: Najednou brzdy fungují, anebo najednou „vy“ můžete brzdit? Pokud brzdy používáte „vy“, proč potom *najednou*? (*Vasan se směje.*) Proč ne pořád, celou tu dobu?

Vasan: *Protože jsme v zajetí myšlenek. Protože se necháváme myšlenkami unášet.*

Ramesh: Ano, jste strháváni myšlením. Ale jste to „vy“, kdo najednou může zabrzdit, anebo brzdy prostě najednou fungují? Jde mi o toto - je použití brzd ve „vašich“ rukách, anebo brzdy prostě najednou jdou použít?

Vasan: *Není to v našich rukách. Přijde to samo.*

Ramesh: Přijde to samo. V tom to vězí. Pokud k tomu dojde, a pokud se to bude dít stále častěji a častěji, pak i zapletenost do věcí bude stále slabší. Je to tak?

Vasan: *Obvykle je to tak, že k tomu nedojde, protože jsme se v tom necvičili. Měl bych si být sebe vědom, víc se uvědomovat.*

Ramesh: Opravdu jste to zkoušel?

Vasan: *Ano, zkoušel jsem to.*

Ramesh: Ale právě proto se to neděje častěji - protože se o to snažíte. Necháte-li to být, bude to častější. V opačném případě se to stane překážkou, a to tím víc, čím víc si budete myslet, že „vy“ ty brzdy používáte. Neboť „vy“ *jste* překážka. Samo toto pochopení vyvolá náhlé nazření, že „vy“ jste zapleten. Právě toto pochopení vede . . .

Vasan: *K překážce.*

Ramesh: Ne. „Vy“ jste tou překážkou. To, že „vy“ chcete používat brzdy, je překážkou. Chápete? Proto pokud budete dále dělat to, co děláte, ale bez toho, že byste něco dělat chtěl, pak k náhlému nazření vaší zapletenosti bude docházet stále častěji.

Vasan: *O to se právě pokouším. (Oba se smějí.) Neboli se to děje.*

Ines: *Říkáte, že když si například představuji Ines, jde o myšlenku. Ale není to pouze myšlenka. Moje zkušenost je taková, že tu nemůže být myšlenka, aniž by tu zároveň byl pocit Ines.*

Ramesh: Ano.

Ines: *Je tu například pociťování Rameshe, ale není to myšlenka, je to jakési zabarvení. Je to, jako bychom řekli, že vy jste červený a já žlutá. A je-li tu navíc láska, pak tyto dvě barvy spolu vytvoří něco nového, vytvoří oranžovou.*

Ramesh: Rozumím.

Ines: *Jako by tu byla nová kvalita. Vypadá to tak. A jakmile na tuto novou barvu zaměříme pozornost, začne se vytrácet. Stává se stále průhlednější. Chápete, o čem mluvím? Proto to, co ve skutečnosti jsme, nemůžeme zakoušet, neboť je to . . .*

Ramesh: Je to tady.

Ines: *Ano, je to tady a to poslední, co lze zakoušet, je tato barva . . .*

Ramesh: Toto Jáství, toto Bytí, že?

Ines: *Ano. A pozornost je zaměřena na tento bod.*

Ramesh: Rozumím. To, co jste říkala o barvě, zabarvení, to je zajímavé. Můžete o této barvě, tak jak ji popisujete, říct ještě něco víc?

Ines: *Řekneme-li, že je to barva, jsou to jen slova, ale ve skutečnosti jde o určitý pocit . . .*

Ramesh: Barvy tedy znamenají jen rozlišení? To máte na mysli?

Ines: *Je tu například určitý pocit, který se dostavuje, když pociťuji Rameshe. Ale vaše barva je téměř průhledná. Není tak snadné toho pocitu dosáhnout.*

Ramesh: Rozumím. Když tedy o někom mluvíte, přemýšlíte o něm jako o určité barvě?

Ines: *Ne, nejde o barvu, barva je jen slovo. Nejde o žlutou nebo oranžovou, to není důležité. Jde o to nalézt vhodné označení pro vycit'ování daného člověka.*

Ramesh: Pociťování jeho zvláštnosti, osobitosti?

Ines: *Ne, to by se jednalo o temperament, chování. Temperament také něco znamená, ale tohle s tím, jak daný člověk mluví, jak něco říká, vůbec nesouvisí. Je to vycit'ování nějakého člověka.*

Ramesh: Ano, chápu.

Ines: *Je to velice jemné. Jde o pocit z nějakého člověka. Je rozdíl mezi tím, jak pociťuji vás, nebo sebe. Je téměř neznatelný, ale rozdíl to je.*

Ramesh: Chápu. A co se děje? Co se děje, vzhledem k tomuto rozdílu?

Ines: *Pozornost je upřena na pocit z daného člověka. Nejde o myšlenku.*

Ramesh: Ano, chápu. Jde o pociťování. Domnívám se, že lidské vztahy jsou ve své podstatě právě takovými pocity. Je to tak? Lidské vztahy jsou založeny ne na myšlenkách, ale na pocitech. Máte tedy pocit z nějakého člověka, jak říkáte. A co se s tímto pocitem děje?

Ines: *Je-li pozornost upřena na tento pocit, pociťování Ines nebo někoho jiného, pak jediné, co tu je, je pociťování obou najednou. Nejde o dvě věci. Nejde o splnutí, neboť tu nejsou dva. Je to jediný pocit a tento pocit je to jediné, co je zakoušeno.*

Ramesh: Chápu.

Ines: *Je to jeden prožitek, nikoli dva. A je-li pozornost upřena na něj, pak je tu i jedno dění. Není odděleno od toho, co je tím prožitkem. Je to jediné . . . není snadné nalézt pro to slova, je to velmi jemná záležitost.*

Ramesh: Chápu. Máte tedy na mysli, že tu ve skutečnosti není žádný rozdíl?

Ines: *Není tu rozdíl. Zabarvení Ines i zabarvení Rameshe je totéž.*

Ramesh: Rozumím.

Ines: *Není to jednoduché, neboť nejde o nic, co by šlo ohmatat, co by šlo popsat.*

Ramesh: To chápu, ano.

Wolfgang: *Rameshi, někdy se mi zdá, že když někdo použije váš koncept osvícení, tedy zmizení pocitu konatelství, na mystiky a mistry, kteří jsou všeobecně známí, nebo kteří již odešli, tak na mnohé z nich tento koncept nepasuje. Když například čtu Aurobinda, zjišťuji, že jeho učení nejde s vaším konceptem dohromady.*

Ramesh: Proto vždy říkám, že toto je *můj* koncept osvícení. Koncept někoho jiného může být odlišný. Chápete? Někdo jiný může říkat: „Není tu osvícení, pokud tu nejsou žádné *siddhis*. Není tu osvícení, dokud není probuzena *kundaliní*.“ Existují různé koncepty. Rámana Maharši však vysvětluje, že událost osvícení či transformace nemá co dělat s probuzením kundaliní. Jinými slovy, probuzení kundaliní *může* vést k osvícení, ale osvícení nepředpokládá existenci probuzené kundaliní. Chápete? Existují tedy různé představy, různé koncepty. Můj koncept je takový - opakuji, že jde o *můj* koncept - že tu nemůže být osvícení, pokud zcela nezmizí pocit osobního konatelství. Jde o tentýž koncept, jaký měl Rámana Maharši.

Wolfgang: *Tento koncept se mi jeví velmi reálně. Zdá se pravdivý. Mohu jen říci, že před několika lety jsem měl jinou představu o osvícení. Například když jsem byl u Osha, považoval jsem ho za největší osvícenou bytost v celé historii lidstva, ale to bylo jenom v rámci konceptu, který jsem tehdy přijal.*

Ramesh: Jaký jste tehdy přijímal koncept, Wolfgangu, co se týká Osha?

Wolfgang: *Představoval jsem si, že osvícení je spojeno s vyzařováním energie, s nějakým silným energetickým polem. Když se člověk přiblíží k osvícené bytosti, cítí tyto silné vibrace energie. A zdá se, že ášramy v Púně i Oregonu byly založeny na tomto energetickém fenoménu. Osho dělal velké meditace, masové meditace, něco jako daršany, kde se energie neustále zvětšovala. Představy všech Oshových sannjásinů byly v té době zřejmě takové, že když energie dosáhne určitého bodu, pak mysl nějakým způsobem zmizí. Toto bylo považováno za osvícení. A taková byla v té době i moje představa.*

Ramesh: Rozumím. Ale i když k tomu došlo, tak se pak mysl zase vrátila zpátky, že ano?

Wolfgang: *Ano, ano. K projevům energie tehdy docházelo. Lidé pod vlivem energie upadali do bezvědomí.*

Ramesh: Ach, skutečně?

Wolfgang: *Ale návyky mysli se pochopitelně za nějakou dobu vrátily zpátky a pocit konatelství byl zase tady.*

Ramesh: Znovu se vrátil, ano.

Wolfgang: *Člověk musel medítovat, aby znovu dosáhl toho vyššího energetického stavu, stavu bez mysli. Ale představa, že je tu někdo, kdo medituje . . .*

Ramesh: V tom to je.

Wolfgang: *Představa, že je tu někdo, kdo musí tohoto stavu bez myšlenek dosáhnout, tu zůstávala. A byla na překážku.*

Ramesh: Ano, ano. To byla opravdu překážka. To máte pravdu.

Wolfgang: *Prováděl jsem různé druhy meditací, včetně mnoha let meditací v Oshově meditačním centru. Měl jsem mnohé zkušenosti z meditací, ale viděl jsem, že po třinácti letech jsem v podstatě tentýž jako na začátku.*

Ramesh: Ano.

Wolfgang: *Možná došlo k nějakým psychickým změnám, ale v podstatě jsem byl stejný jako na začátku.*

Ramesh: Ano. A když říkáte „v podstatě jsem byl stejný“, co tím myslíte, Wolfgangu?

Wolfgang: *Míním tím, že jsem měl stále pocit toho, že jsem někdo . . .*

Ramesh: . . . kdo něco dělá! Kdo provádí meditaci nebo dělá cokoli jiného.

Wolfgang: *A chce něčeho dosáhnout.*

Ramesh: Ano.

Wolfgang: *A nakonec jsem byl tak frustrovaný, že mě to připravilo pro vaše učení. (Místnost se naplnila smíchem.)*

Ramesh: V takovém případě Krišna říká: „Když oddanost bhakty dosáhne jistého stupně, obdařím ho schopností přijímat.“ Když Wolfgangovo zklamání dosáhne určité intenzity (*Ramesh mluví a směje se zároveň*), obdařím ho schopností přijmout poznání!

Jaké jsou vaše zkušenosti, Kavito?

Kavita: *Když jste včera řekl, že osvobození znamená osvobození od představy o osobním konateli, který má být osvobozen, tak . . .*

Ramesh: Tak to zapůsobilo?

Kavita: *Ano, velice. Není-li tu tato představa, je tu osvobození.*

Ramesh: *Je tady. Přesněji řečeno, zmizí-li pocit osobního konatelství, k transformaci to nevede. Zmizení pocitu osobního konatelství už totiž transformací je. Jedno nevede ke druhému. Jedno je druhým. Chápete?*

Kavita: (Pauza.) *Dřív jsem si myslela, že osvobození znamená osvobození od vytváření myšlenek, představ a od ztotožňování se s těmito věcmi. Ale jak jste včera řekl: „Nechte mysl být, . . . ať se tyto představy dál tvoří . . .“*

Ramesh: Ovšem.

Kavita: *Já, jako oddělená entita, je však nevytvářím.*

Ramesh: Správně. A co tyto představy vytváří, Kavito? Co je vytváří? V dané soustavě těla a mysli je vytváří Energie, a to podle toho, jak to bylo naplánováno, jak to bylo naprogramováno. Místo

genů teď používám slovo „plán“. Chápete? Tento plán spolu s návyky znamená naprogramování a podle naprogramování vytváří Energie představy a obrazy.

Kavita: *Tedy to nevadí.*

Ramesh: Nevadí, že představy přicházejí a odcházejí. Nechme je přicházet a odcházet. Chápete? Ale pokud si říkáte: „Já mám špatné představy, měla bych mít správné představy . . .“

Kavita: *Domnívala jsem se, že bych je mohla zastavit, a dokud to neudělám . . .*

Ramesh: Ano. A teď je to lepší? (*Významně se směje.*)

Kavita: *Ano, skvělé.*

Ramesh: Proto vás sem Bůh poslal. A kdo ví, třeba vás pošle i někam jinam.
Odjíždíte, Bianco? Nyní máte možnost mluvit. Všechny ty dny jste jen malovala.

Bianca: *To je také způsob vyjádření, ne? Je to tiché mluvení.*

Ramesh: Ano, ale nepřiměje vás něco z toho, co bylo řečeno, k tomu, abyste promluvila?

Bianca: *Přimět k mluvení?*

Ramesh: Ano. Mám na mysli, jestli to, co řekli Ines, Wolfgang nebo Kavita, nezapůsobilo tak, že byste k tomu chtěla něco říci?

Bianca: *Všechno jsou to slova, ne? Slova a koncepty.*

Ramesh: Zcela správně. Všechno jsou to koncepty.

Bianca: *A pravda je za tím. Lépe je tedy na všechny koncepty a všechno, co tu bylo řečeno, zapomenout a . . .*

Ramesh: Zcela správně.

Bianca: *. . . a pak být volná, čili pouze být.*

Ramesh: Skutečně, osvobození znamená osvobození od konceptů. Osvobození je osvobozením od konceptů a tím nejhorším konceptem je představa „já“.

Bianca: *A je-li toto pochopeno . . .*

Ramesh: Je-li toto pochopeno, pak nic dalšího není třeba pochopit. Je to tak?

Bianca: *Hmm, ano.*

Dunwood: *Stále se dostávám do špatné nálady a chtěl bych se stabilizovat. Když přijedu sem, je to velká úleva, neboť nervozita a špatná nálada ustoupí.*

Ramesh: Rozumím. A co je toho příčinou, Dunwoode?

Dunwood: *Okolnosti na mě teď velmi doléhají. Cítím se velmi stísněně. Nejsem schopen se vyjádřit.*

Ramesh: A čím to tedy je, že vám toto učení dává pocit . . . Máte pocit klidu a míru?

Dunwood: *Ano.*

Ramesh: A co rozumíte pod pojmem klid či mír, Dunwoode? Co chápete pod pojmem mír? Řekl jste, že je tu určitý klid a mír. Kde se tady tento klid bere?

Dunwood: *Nevím, opravdu nevím. Je tu prosté sezení a naslouchání ve stavu určité odevzdanosti . . . prosté přijímání. A to pak vede k určitému pocitu.*

Ramesh: Chcete tedy říci, že jakmile sem přestanete chodit, tento klid zmizí?

Dunwood: *Ne.*

Ramesh: Vy jste totiž řekl, že tento mír se objeví jako důsledek toho, že jste tady.

Dunwood: *Není to tak zlé. (Oba se smějí.)*

Ramesh: Mám tedy tyto otázky: Co způsobuje tento klid, když jste tady? A co vlastně pod pojmem klid rozumíte?

Dunwood: *Vždycky jsem býval velmi nazlobený.*

Ramesh: Rozumím. Mluvíte o zlosti nebo o frustraci?

Dunwood: *O obojím.*

Ramesh: Chápu. Obojí to spolu úzce souvisí, že?

Dunwood: *Ano. A vůbec se všemi negativními věcmi. Nicméně když říkáte, že tu není nikdo, kdo by byl vinen, neboť každý jenom hraje svoji roli . . .*

Ramesh: Zcela správně. Jinými slovy, říkám, že neexistuje osobní konatelství. Nikdo nic *nedělá*. Jestli si někdo myslí, že něco dělá, vždy jde jenom o reakci mozku na vnější podnět podle naprogramování dané soustavy těla a mysli, přičemž jak tento podnět, tak toto naprogramování jsou mimo kontrolu daného jedince. To, co vytváří klid a mír je právě pochopení, že tu ve skutečnosti není individuální konatel. Ani v mém případě, ani v případě druhých tu není individuální konatel.

Čím je daný klid vyvolán? Pochopením, že člověk ve skutečnosti *nedělá* to, co si myslí, že dělá. Toto pochopení přináší klid. Je to tak? Klid přijde jako výsledek toho, že tu není pocit osobního konatelství, neboť je tu pochopení, že cokoli se děje, děje se proto, že se to dít má, a děje se to podle toho, jak je člověk naprogramován. Je tu pochopení, že neexistuje osobní konatelství, a to vede ke klidu a míru. Je to tak? Je-li tu *takovéto* pochopení, pak s *daným* pochopením víte, že to, že jste zde, jste nezpůsobil „vy“. Chápete, co se snažím říci?

Dunwood: *Ale to jsem vyslechl až tady.*

Ramesh: Ach ano, zajisté.

Dunwood: *Dříve jsem to nevěděl.*

Ramesh: Můžete říci, že jste mi za to vděčný. Dobrá, buďte vděčný. Ale co je příčinou vašeho klidu? V tom to vězí. Je to právě *toto pochopení*, nikoli to, že jste tady. Chápete? Kdyby to tak bylo, pak jakmile byste odjel, klid by zmizel. Pokud si však toto pochopení odvezete s sebou, pak s vámi tento klid bude stále, dokud tu bude toto pochopení. Je to tak, Bianco?

Bianca: *Ano, je to pravda.*

Ramesh: To, co způsobuje tento klid, není to, že jste tady, ale je to pochopení, které jste tady získal. Chápete?

Wolfgang: *Zjišťuji, že velmi pomáhá, když neustále zdůrazňujete tytéž základní body.*

Ramesh: Z tohoto důvodu se promluvy v posledních letech staly mimořádně vyhraněné. *Staly se* - nebylo to v plánu. Víte, dříve tu bylo hodně přebíhání od jednoho předmětu k druhému, ale v posledních několika letech je tu velmi úzké zaměření, a proto je možné opakovat základní body stále znovu a znovu.

Vasan: *Rameshi, říkáte nám, že se věci prostě dějí, a jak jsme o tom mluvili před chvílí, tedy i „fungování brzd“ se v mém případě prostě jenom děje, je to tak?*

Ramesh: Právě to máte pochopit.

Vasan: *Musí přijít pochopení?*

Ramesh: Pochopení tu má *být*, nemá přijít. Má tu *být* pochopení, že „brzdy prostě fungují“ a „vy“ nejste konatel. To je ta *podstata*, kterou je třeba pochopit. Jak jinak by mohl zmizet pocit osobního konatelství? Nezmizel by. Pokud neustále uvažujete ve smyslu "to dělám já", jak může pocit osobního konatelství zmizet? Ani zmenšit se nemůže.

Podívejte se, jediný způsob, jak lze pocit osobního konatelství zmenšit, je ten, že tu bude důkladné *pochopení*. Ale ani to není ve vašich rukách, to se může pouze přihodit. Pokud chcete, můžete říci, že se to děje z Boží vůle. Děje se to proto, že je to osud dané soustavy těla a mysli. A není-li to osudem dané soustavy, pak k pochopení nedojde. To hlavní však spočívá v tom, že pochopení, nebo naopak jeho nedostatek, vyvolá ve vašem životě ty změny, které byly předurčeny. To, zda k pochopení dojde, není ve vaší moci, a stejně tak není ve vaší moci, jaké změny to přinese. Právě v tom spočívá důkladné pochopení (jež je nutné) - že ať se děje cokoli, neděláte to „vy“. A ještě důležitější je to, že ať se děje cokoli, nedělá to ani nikdo jiný. Chápete? Pokud to skutečně chápete, pak i když si někdo druhý myslí, že něco dělá, vy víte, že to *nedělá*. Že se to prostě děje.

Vasan: *Ani když dojde k hledání, není to tak, že „já“ hledám. Prostě se to děje.*

Ramesh: *V tom to je!! (Bouchne rukama do křesla.)*

Vasan: *Hledání se děje.*

Ramesh: Jestliže se hledání děje, kdo je potom hledající, který touží po osvětlení? Hledání se *děje* a jde si svou cestou. A jak rychle nebo pomalu půjde, to není ve „vašich“ rukách. Co tedy můžete dělat? Pouze pozorovat, jak k hledání dochází.

Kavita: *Rameshi, četla jsem vaši knihu Consciousness Speaks (Vědomí hovoří), a tam píšete, že plán vesmíru či způsob, jak vesmír funguje, je natolik obsáhlý a komplikovaný, že to mysl není schopna pochopit, že to není schopna poznat. Lze to však poznat? Je to poznáno?*

Ramesh: Já se však ptám, Kavito: „Kdo to chce poznat?“ Jedna individuální mysl chce poznat činnost celého vesmíru. Má otázka zní: „Je-li tu ohromný stroj s milióny šroubků a maticek, je možné, aby jeden šroubek poznal účel a činnost celého stroje?“

Kavita: *Vím, že jeden šroubek to nikdy poznat nemůže, to je pochopitelné. Ale může to být někdy poznáno? Je tu nějaký vývoj?*

Ramesh: A „kým“ by to mělo být poznáno?

Kavita: *To je otázka. Je to zvláštní, že je tu něco tak komplikovaného a zjevně inteligentního, a přece nikdo . . .*

Ramesh: Víte, co řekl jeden německý mystik, Mistr Eckhart? Řekl mnoho věcí, ale jednu si pamatuji: „Lidská mysl může vesmír pouze obdivovat, může nad ním pouze žasnout.“ Nemůže ho *pochopit*. Je zbytečné, aby se mysl člověka snažila vesmír, jenž je vesmírem Božím, pochopit. Může nad ním pouze žasnout.

Malému šroubku tedy nezbyvá, než tento obrovský stroj, s milióny šroubků a maticek, obdivovat. Nemůže ho poznat. Snažíte-li se ho poznat, je to *zklamání*. Je to totéž, jako kdybyste se snažili pochopit, co je to hluboký spánek - nejde to.

Kavita: *Vím, že to mysl není schopna pochopit. Měla jsem však určitý pocit, že součástí osvětlení je to, že je tu něco . . .*

Ramesh: Podívejte se, to je nějaká vaše představa o osvětlení. Tedy podle vašeho konceptu, když dojde k osvětlení, pak vše, co se děje, je poznáno. Vaším konceptem je, že džňánin musí znát všechno, co přijde. Je to tak?

Kavita: *Zdá se, že když je člověk plně ztotožněn s Vědomím, se Zdrojem veškerého projevení . . .*

Ramesh: Ano, přesně tak. *Pak tu není nikdo*, kdo by se zajímal o to, co se *kde* děje! (*Směje se.*) Chápete to?

Peter: *A je-li potřeba, aby nějaká informace přišla, pak přijde.*

Ramesh: Ano, přijde. Chápete? V tom to je. Není tu *nikdo*, kdo by chtěl znát, kde se co děje. Děje se to. Nechme to tedy, ať se to děje.

Ano, Hello? (*Hella se směje.*) Pochopila jste?

Alexander: *Intelektuálně.*

Ramesh: Ovšem. Nenechte se zmást, Alexandře, ať chápete cokoli, je to pouze intelektuálně. Ale neodmítejte to proto, že je to *pouze* intelektuální. Je to intelektuální pochopení, které má z mysli

posléze sestoupit do srdce. „Vy“ s tím nic nenaděláte. Jediné, co „vy“ můžete, je *snažit se alespoň o intelektuální pochopení. Chápete? I intelektuální pochopení závisí na Boží vůli a na vašem osudu. Je však důležité nebrat intelektuální pochopení na lehkou váhu. Ve většině případů je rozumové pochopení na prvním místě, postupně se prohlubuje, až nakonec přechází ve stoprocentní přesvědčení.*

Hella: *Možná, Rameshi, že už nyní vím, jaké je mé předurčení, mé naprogramování. Jsem . . . Cítím, že ve světě vystupuji jako blázen. Víte, co mám na mysli?*

Ramesh: Vy jste . . . ?

Hella: *Blázen.*

Ramesh: Ano, rozumím.

Hella: *Jsem naprogramovaná tak, abych ve světě dělala blázna . . . Abych dělala ve světě legraci . . . Víte, co tím myslím?*

Ramesh: Říkejte to německy a Wolfgang bude překládat.

Wolfgang pro Hella: (Překládá pro Hella.) *Hella pochopila, jaké je její předurčení a co to pro ni znamená. Ve stavu iluze, zmatení, se cítí stále jako blázen.*

Ramesh: Ano.

Wolfgang pro Hella: *Má představu, že má rozbít určité vzory, modely.*

Alexander: (Manžel Helly překládá.) *Hella má představu, že ve světě má vystupovat jako blázen, že se tedy nemá chovat tak, jak si druzí myslí, že by se chovat měla.*

Ramesh: Ano, a co je tu za problém?

Hella: *Uvěřit tomu, co cítím. (Směje se.)*

Ramesh: Ne. Podívejte se, problém je v tom, že „tato“ Hella, která by v životě měla hrát roli blázna, vůbec neexistuje. *Pokud to přijmete, pak hrajte roli blázna! V čem je problém? (Alexander překládá.)* Problém je tu tehdy, když roli blázna hrát *nechcete*. Je to tak? Pokud role blázna je opravdu to, co máte dělat, pak si *hrajte* na blázna! A nikdo není žádanější, než právě šprýmař a klaun. *(Alexander překládá.)*

Hella: *Ne, tak to není!*

Ramesh: *(Směje se.)* Lidé si myslí něco jiného?

Hella: *Nic neberu vážně. Neustále slyším: „Nic nebereš vážně. Nemáš žádný systém.“ Když prožívám svůj život, víte, co mám na mysli?*

Ramesh: Ano! A víte, co byste měla odpovědět?! *(Alexander překládá.)* Měla byste říci: „Vy ale nevíte, jak jsem šťastná!“ *(Směje se na celou místnost.)*

Hella: *To je pravda!*

Ramesh: Ano. Já vím, že je to pravda, Hello. *(Směje se.)*

Hella: *Ale druzí mi říkají, že jsem . . .víte, co myslím?*

Ramesh: Ano.

Hella: *A je to můj problém. Ted' to vím.*

Ramesh: *Ted' jim na to řeknete: „Vůbec nechápete, jak jsem šťastná.“ (Alexander překládá.) A říkám vám upřímně, že ti, kteří vás pomlouvají, na vás žárlí. Nedělám si legraci. (Alexander překládá.) Opravdu si nedělám legraci.*

Hella: *Je to pravda.*

Ramesh: Hluboko uvnitř na vás žárlí. Chtěli by být jako vy. Ale nemohou! Neboť jsou naprogramováni jinak. Je to tak, Hello. Proto přijměte to, že jste veselá. *(Alexander překládá.)*

Hella: *(Přes slzy:) Jsem veselá.*

Ramesh: *Oni by chtěli být takoví, jako jste vy! Ale nemohou, neboť jsou naprogramováni jinak. Jsou předurčení k tomu, aby mezi sebou klevetili, a tak se vás pokoušejí zranit. (Alexander překládá.) Chtějí vám ublížit, neboť na vás žárlí. Pochopte to a budete mít pokoj. (Alexander překládá.)*

Hella: *To jsem nevěděla, to jsem nevěděla . . . (Říká to německy Wolfgangovi.)*

Wolfgang: *Hella nemůže pochopit, že druzí žárlí.*

Ramesh: Ano, ale je to tak! Tomu můžete věřit. A vy to víte, hluboko uvnitř to víte. *(Alexander překládá.)* Jinak by se nestarali o to, aby vám něco říkali. Jinak by se nestarali o to, aby vás udělali takovou, jací jsou oni sami. *(Alexander překládá.)* Horlivě se vás snaží změnit, abyste byla jako oni. Pak by byli šťastní. Chtějí, abyste se změnila a byla jako oni - nešťastná!

Hella: *Ja.*

Yves: *Před několika dny přišlo něco, co mě zasáhlo jako rána do hlavy. Mluvili jsme o konceptech a já měl pocit, že je jeden po druhém odlupujeme. Řekl jste: „Bůh je koncept. Rozum je koncept.“ Uvedl jste jich mnoho. A vzpomínám si, že se vás někdo zeptal: „Já jsem´ je tedy také koncept?“ A vy jste odpověděl: „Ano.“ A náhle jsem pocítil, že se všechny ty konstrukce, které vznikají v mysli, které mysl podírají a živí . . .*

Ramesh: Vznikají „v mysli“ a „živí mysl“, tak to je.

Yves: *Ano, . . . že jsou bez jakékoli podstaty.*

Ramesh: Jsou zbytečné. Bez jakékoli podstaty. Zcela správně.

Yves: *Potom jsem pocítil . . .*

Ramesh: Pocítil jste úlevu.

Yves: *Ne.*

Ramesh: Cítil jste se bezmocný.

Yves: *Ne.*

Ramesh: (*Směje se.*) Co jste tedy cítil, Yvesi?

Yves: *Prázdnotu.*

Ramesh: Prázdnou, ovšem.

Yves: *Avšak hroznou prázdnotu.*

Ramesh: Ano, ale „kdo“ cítil tuto hroznou prázdnotu? Prázdnota je tady. Ale „kdo“ říká, že je hrozná, Yvesi?

Yves: *Ten, kdo je zvyklý být Yvesem.*

Ramesh: Přesně tak. A je to Yves, kdo říká: „Ta prázdnota je hrozná.“

Yves: *Ano, neboť jsem neměl nic, čeho bych se mohl držet.*

Ramesh: Zcela správně. Následkem toho se Yves, ego, čili spekulativní mysl, cítí bezmocně. Proto neustále opakují, že jakmile skutečně pochopíte, že „vy“ neexistujete, že ego neexistuje, pak neexistuje ani Yves. Jakmile je to pochopeno, pak tu jsou dvě možnosti: Buď přijde pocit hrozně bezmocnosti, anebo pocit úžasné svobody. Jedno z toho. Bezmocně se cítí ego. Ego pocítuje příšernou bezmocnost. A svoboda znamená osvobození od ega. Pokud tedy doopravdy pochopíte, že „vy“ nemůžete dělat absolutně nic, a co je ještě důležitější, že tu není vůbec nic, za co byste „vy“ byli odpovědní . . .

Yves: *Tohle bylo pryč, odpovědnost byla pryč.*

Ramesh: Kdyby byla opravdu pryč, „kdo“ by pak vnímal tuto prázdnotu jako něco hrozného? Kdyby byla pryč, Yvesi . . .

Yves: *Zdůrazňujete stále tuto hroznou věc, prázdnotu.*

Ramesh: Prázdnotu, ano. Máte pravdu. Je jedno, nazvete-li to prázdnotou, svobodou či transformací. Ale je tu slovo „hrozná“. „Kdo“ vnímá tuto svobodu jako hroznou? Je to Yves, ne?

Yves: *Je to ten starý blázen.*

Ramesh: (*Směje se.*) Dobrá, jak říkáte: „Je to ten starý blázen.“ Ale ten „starý blázen“ se stále vrací zpátky. Rámana Maharši říkával: „Zloděj se stále vrací zpátky.“ Maharši seděl u umírajícího, s nímž byl ve velmi blízkém vztahu, a pln soucitu se mu snažil pomoci. Položil ruce na jeho hrud' a muž se utišil. Chápete, zklidnil se. Poté co Maharši odešel, našel v sobě umírající ještě dost sil na to, aby

těsně před smrtí řekl své rodině: „Ach, všichni jste tady, jsem tak šťastný.“ Když se o tom zmínili Maharšimu, ten řekl: „Ach, tak se ten starý zloděj vrátil.“ Ten starý zloděj, ego, „já“ a „moje“ se vrátilo, neboť se ještě zabývalo svojí rodinou. Zloděj se vrátil. *(Pauza.)* Zloděj se vrací znovu a znovu.

Peter: *Dokud tu zbývá něco, co lze ukrást?*

Ramesh: Dokud . . . máte pravdu, dokud tu ještě zbývá něco, co lze ukrást. Až už tu *nic*, co lze ukrást, *není*. Právě v tom to je. A to, co zbývá ukrást, je lpění, připoutanost k něčemu. Dokud tu je připoutanost, zloděj se vrací, aby se připoutanosti zmocnil, aby se s ní ztotožnil.

(Dlouhá pauza.) Nenechte se zmást, Hello. Jestliže *jste* blázen, pak si připomeňte, že jste šťastný blázen, a ti druzí, „moudří“, nechtějí, abyste jím byla. Všichni ti „moudří“, nešťastní lidé nechtějí, abyste byla šťastným bláznem. *Pamatujte* na to, Hello. Taková je skutečnost! Oni na vás žárlí!

Hella: *Pro moji práci je to dobré, ale pro běžný život je to hrozné.*

Ramesh: Ano. Ale domnívám se, že když to pochopíte, tak není potřeba vnímat to jako hrozné.

Hella: *Ted' se to zdá dobré. Cítím klid a svobodu.*

Ramesh: Klid, ano. Spokojenost.

Hella: *Cítím klid a mír.*

Ramesh: To je dobře.

Hella: *Je dobře, že je tu dobré naprogramování. (Směje se.)*

Ramesh: Ano. Víte, klid nemůžete nalézt, pokud posloucháte druhé. Klid naleznete jen tehdy, když nasloucháte svému vlastnímu srdci a pochopíte, že to, co *jste*, je to, k čemu jste byla předurčena *být*.

Hella: *Pochopení je . . . jsem opravdu blázen!*

Ramesh: *(Oba se smějí.)* Když už musíte říkat, že jste blázen, pak alespoň říkejte, že jste šťastný a spokojený blázen. *(Všichni se smějí.)*

Hella: *Ano, to jsem.*

Ramesh: Dobrá. Jste šťastný a spokojený blázen, *plný klidu a míru*. (Všichni jsou veselí a smějí se.)

Yves: *Z osvětlení se vlastně stává něco velmi přitažlivého, působí to jako magnet.*

Ramesh: Jistě.

Yves: *„Chci být osvětlený.“ Nikdo však nechápe, co to ve skutečnosti znamená. Každý to chce, neboť se to zdá jako pohádka.*

Ramesh: Ne. O co vlastně hledající, který hledá osvětlení, usiluje? Co hledá?

Yves: *Byl tak naprogramován.*

Ramesh: Ne. To je odpověď na to, *proč* hledá. Ale *co* hledá? Co je tím, co hledající hledá a nazývá to osvícení? Hledá objekt, který mu poskytne větší potěšení, než cokoli jiného na světě. Chápete, co se snažím říci?

Yves: *Ano.*

Ramesh: Hledající - dokud je tu hledající, který hledá osvícení - hledá osvícení jako objekt, který mu dá víc potěšení, než mu byl schopen dát kterýkoli jiný objekt na světě, potěšení, které přesahuje rámec jeho představ. Ať mu jakýkoli objekt na světě dal nebo by podle jeho představ *mohl* dát cokoli, tak *tento* objekt mu dá tisíckrát více. Proto hledající hledá právě toto.

Yves: *Individualita, ego, to vše je stále tady?*

Ramesh: A to velice silně. Je to tak, Wolfgangu?

Wolfgang: *Ano, a bude to něco jako věčný vesmírný orgasmus.*

Ramesh: Něco takového, ano.

Wolfgang: *Blaženost trvající čtyřadvacet hodin.*

Ramesh: To jsou Oshovy výrazy?

Wolfgang: *Ano.*

Ramesh: *(Směje se.)* Vesmírný orgasmus.

Wolfgang: *Ano. Jako když berete drogy a máte krásné zážitky. Pak je chcete stále víc.*

Ramesh: Ve skutečnosti právě takové drogy vyvolávají představu objektu. Chápete? *(Mluví na Hellu.)* Alexander v telefonu říkal, že přijedete na šest dní. To je dost dlouhá doba.

Hella: *Ano?*

Ramesh: Ó ano.

Hella: *Týden je dost dlouhá doba?*

Ramesh: Ano. Já tvrdím, že naslouchat jste schopni právě tak týden. Víte, mysl si může říci: „Mám šest týdnů, mám spoustu času.“ Anebo si řekne: „Mám jen jeden týden, musím se koncentrovat.“ Chápete? Týden je tak akorát. Poslechnout si to jednou nebo dvakrát, to nestačí, ale když je to pětkrát či šestkrát, je to dobré.

Yves: *Ale co představy o tom, že pobývat v přítomnosti mistra, gurua, a být zaplaven jeho energií, si žádá víc než jen pět dní.*

Ramesh: Ano, pokud to říkáte takto, pak je dobrá jakkoli dlouhá doba. Měl jsem štěstí být s Maharádžem každé ráno po tři roky. Téměř tři roky jsem byl každé ráno s ním, neboť jsem, jak víte, překládal.

Yves: *Má guru skutečně takovou energii? Opravdu vyzářuje takovou energii? Jde o milost gurua nebo o co tedy? Nebo se to jen tak říká?*

Ramesh: Indická tradice to tvrdí. A já tvrdím, že je to koncept. *(Všichni se smějí.)*

Yves: Ano, však tomu taky nevěřím!

Ramesh: *(Směje se.)* Je to koncept, nenechte se zmást. Je to koncept.

Peter: *Ale v daném okamžiku k tomu může dojít.*

Ramesh: Ovšemže by k tomu mohlo dojít. Mohlo by k tomu dojít.

Volta: *Ale když říkáte: „Vědomí mluví skrze mne“, pak si myslím, že to tak cítíte.*

Ramesh: Víte, co tím myslím? Mám na mysli, že nic z toho co je řečeno, nebylo předem připraveno. Nic není naplánováno, pouze to spontánně přichází. Chápete?

Volta: *Já to tady tak cítím.*

Ramesh: Ano, jistě.

Alexander: *Pro mě je to obtížné, neboť jsem bojovník a sleduji cestu džňány. A v tomto případě není s čím bojovat.*

Ramesh: *(Směje se.)* Ano.

Alexander: *(Směje se s ním.)* Je hloupé bojovat, co? Něco tady chybí.

Ramesh: Ano. To je to, co si říká ego.

Dinesh: *Boj je ztracen.*

Ramesh: *(Směje se ještě víc.)* Není tu žádný boj. Ego si říká: „Mám rád boj, ale není tady nikdo, s kým bych bojoval.“

Hella: *Jen s manželkou v hotelu.* *(Všichni se smějí.)*

Ramesh: Jste již dlouho manželé?

Hella: *Dvacet sedm let. To je dlouhá doba, co?*

Ramesh: Dlouhá doba? Víte, jak dlouho jsme spolu s mojí ženou? Padesát šest let.

Alexander: *Povězte nám o tom něco.*

Ramesh: (*Směje se.*) No, *ještě* spolu nebojujeme.

Alexander: *To o mnoho přicházíte.* (Výbuch smíchu v celé místnosti.)

Hella: *Vy nejste bojovník?*

Ramesh: Ne, nikdy jsem nebyl bojovník. Tato soustava těla a mysli byla naprogramována jako nesmělá a nevýbojná.

Hella: *Nesmělý?* (Druzí to Helle překládají do němčiny.) *Ach, snad citlivý, láskyplný.*

Ramesh: Ano, můžete říci citlivý, láskyplný.

Hella: *Tedy láskyplný bojovník.* (Smích se rozlehl po celé místnosti.)

ámha na kalé džňán na kalé purán //
védáňcé vačan na kalé ámhá //
ágamáči áti nigamáčé bhéd //
šástráňcé vačan na kalé ámhá //
jóga jága ném aštánga sádhana //
na kalé dán vrata tapa ámhá //
Čóka manhé mádža bhóla bháv dévá //
gáin Kéšavá nám tudžé //

Nerozumím slovům džňány ani tomu,

co je psáno v Púránách.

Můj rozum nestačí

k pochopení Véd.

Nevím, proč jsem se narodil,

ani se nestarám o to,

co bude po smrti těla.

Nejsem schopen pochopit všechno to, co předpisují šástry.

Nerozumím józe ani rituálům určeným k Tvé potěše.

Osm forem sád hany, oběti, meditace ani zbožné putování,

nic z toho nezasáhlo mé srdce, můj Pane.

Čóka říká:

Můj Pane, já Tě pouze miluji.

Můj Pane, budu pouze zpívat Tvé sladké jméno.

déva mádžá mí déváčá / híča mádži satja váčá //
déha déváčé déúla / áta báhéri nirmala //
déva pahájási géló / déva hovánijá áló //
Tuká mhané dhanja džáló / ádža Viththala bhétaló //

Mojí pravou podstatou je Bůh.

To je jediná pravda, kterou znám.

Tělo je chrám, kde přebývá Bůh,
a čiré světlo Vědomí září uvnitř i vně.
Odešel jsem, abych Boha uviděl a poznal,
po cestě však bylo ego zničeno,
a já se vrátil s tím, že Bohem jsem.
Být Bohem – to nastalo tehdy,
když zmizelo chtění Boha poznat.
Tukárám říká:
Přišlo osvícení.
Viththala je všechno, co je.

OBRAZ ČTRNÁCTÝ

Věk moudrosti je zároveň věkem hlouposti. Věk krásy je zároveň věkem ošklivosti. Věk vývoje je zároveň věkem úpadku. Jediné, co je a co také vždy bylo, je „Ted' a Tady“.

Jaká je ta antihmota, o níž mluví vědci? Jak se odlišuje od hmoty? A konečně, záleží na tom vůbec? (Poznámka překladatele: Slovní hříčka, jejímž základem je angl. slovo „matter“, jež znamená „hmota“, ale ve spojení „it doesn't matter“ to znamená „na tom nezáleží“.)

Kdysi jsme věřili ve Stvořitele s bílým plnovousem, přebývajícím nahoře na nebi mezi mráčky. Už brzy budeme věřit v zákon singularity, předkládaný vědci, a modlit se: „Na počátku jsme byli jedinou částicí.“ Jaká je pravda? - Současná věda rozhodně nemá poslední slovo!

Lidská bytost má dosti inteligence na to, aby vyslala člověka na Měsíc. Kdyby měla také svobodnou vůli, proč by svět dovedla do toho stavu, v jakém se nyní nachází?

Pravým poznáním je to, že fyzické objekty jsou stejně neskutečné jako objekty mentální.

Ramesh: „Výběr mezi různými možnostmi, prováděný Vědomím, je z hlediska kvantové mechaniky nevědomý proces. Osobní uvědomění si této volby totiž přijde asi o půl sekundy později než 'potenciální připravenost', která se objeví v mozkových vlnách“, říká specialista na lidský mozek Benjamin Libet. „A proto žádná svobodná vůle, toto 'drahocenné vlastnictví', kterým je posedlý západní svět, nemůže existovat. Totéž říkal i indický mudrc Rámana Maharši.“

Jak tomu tedy rozumím, kvantová mechanika říká, že nikdo nemůže vědět, co se stane v příští minutě či hodině. Nelze poznat, kam nějaká částice doletí. Nelze to předpovědět. K tomu došel Niels Bohr ve své teorii neurčitosti, která říká, že nikdo nemůže poznat, co se v daném čase stane. Když tuto teorii předložili Albertu Einsteinovi, nenašel v ní žádnou chybu. Řekl však, že i když ji neshledal chybnou, tak mu ji jeho výchova, podmíněnosti a návyky nedovolují přijmout. Řekl: „Nenašel jsem v této teorii chybu, ale nemohu přijmout, že by Bůh hrál se světem v kostky.“ Nato mu Niels Bohr odpověděl: „Bůh se světem nehraje v kostky. To, že Bůh hraje v kostky, si myslíte jen proto, že nemáte všechny informace, které má Bůh.“

Bůh je plně informován, on ví, co se děje. Vidí celkový obraz. Tento obraz již existuje. My však nemáme Božské poznání, a proto nic není jisté. To, že se něco někomu v určitém okamžiku přihodí, závisí podle kvantové mechaniky na vlnách pravděpodobnosti. Určitá událost nastane tehdy, dojde-li k tzv. kolapsu vlnové funkce. Objeví se myšlenka či touha, ve zlomku sekundy na ni mozek zareaguje a mysl, neboli ego, se toho okamžitě chopí a prohlásí to za „svoji“ myšlenku, „svoji“ touhu. Touha vznikne, když dojde ke kolapsu kvantově-mechanické vlnové funkce. A ego to přijme jako „svoji“ touhu. Povězte mi tedy, zda je to touha ega, anebo touha Vědomí.

John: *Cesta odevzdání však znamená cestu netoužení.*

Ramesh: Ne, ne. To je omyl. Podívejte se, někdo, nějaké ego je žádáno, aby odložilo touhy. Je to tak?

John: *Ano, a pak se ten někdo odevzdá.*

Ramesh: Někdo se odevzdá? Má hlavní myšlenka spočívá v tom, že neexistuje „nikdo“, kdo by se mohl odevzdat. Co můžete „vy“ odevzdávat, John? A komu odevzdávat? Bohu?

John: *Ano.*

Ramesh: Mluvíte o odevzdání Bohu. John říká: „Odevzdám se Bohu.“ Co máte k odevzdání, John? Máte nějaké jmění, něco, o čem můžete říci: „Bože, toto ti odevzdám“? Máte něco vlastního, co byste mohl Bohu odevzdat? Co ve skutečnosti máte? Nic! Co tedy budete Bohu odevzdávat?

John: *A co své touhy?*

Ramesh: Říkal jsem vám, že se objeví touha a ego si řekne: „To je moje touha.“ Ale touha se objevuje sama, je to Božská touha. Touha se objevuje proto, že je dáno, abyste tuto touhu měl. A pokud tuto touhu máte mít, jak se jí můžete zbavit?

John: *Znamená to snad, že když se někdo odevzdá, tak ví, že touhy zase přijdou?*

Ramesh: Můžete se touhy zbavit, John? Vznikne touha. Je možné, abyste se jí zbavil?

John: *Mohu se jí zbavit.*

Ramesh: Jak se jí můžete zbavit? Jestliže se jí zbavíte, znamená to, že ji potlačíte.

John: *Tak nevím.*

Ramesh: Podívejte se, moje hlavní myšlenka spočívá v tom, že když řeknete, že se touhy vzdáváte, je touha ve skutečnosti jenom potlačena. V následujícím okamžiku se vrátí s dvojnásobnou silou. Dojde k explozi. Touhu lze odevzdat, jedině když přijmete, že to není vaše touha. Touhy se lze zbavit jedině tak, že si hned na začátku uvědomíte: „To není moje touha. Touha přišla, ale není to moje touha.“

John: *To znamená, že tolik nenakrmíme své ego?*

Ramesh: Ano! Přesně tak. A čím více budete uvažovat způsobem: „Není to moje touha, není to moje zklamání, není to nic mého“, tím méně budete ego přikrmovat, a ono bude stále slabší a slabší.

John: *Přikládáme-li touze důležitost, tím jenom ještě více ego posílíme. Je to tak?*

Ramesh: Zcela správně. Pokud si myslíte, že je to „vaše“ touha, pak to tak je. Všichni ti, kdo jsou považováni za guruy, ale ve skutečnosti nic nechápou, Johnovi radí: „Johne, zbavte se svých tužeb. Cílem je bezžádostivost.“ Mohou se však oni sami zbavit *svých* tužeb? Touha se rozpustí! Ale oni to nechápou a myslí si: „Já jsem se zbavil svých tužeb.“ Je tu tedy velmi silné ego.

Otázkou je, „kdo“ se zbavuje „čích“ tužeb? Jediný způsob, jak může k odevzdání či přijetí dojít - neříkám však jediný způsob, jak se můžete odevzdat - je takový, že tu není žádné „vy“, které by řikalo: „Já přijímám. Já odevzdávám.“ Teprve pak dojde k přijetí. A v tomto opravdovém přijetí neexistuje „já“, které by řikalo: „Já přijímám.“

„Kdo“ se komu odevzdává, Johne? Vznikne touha. Jak říká kvantově-mechanická teorie, vznikne touha. O zlomek sekundy později zareaguje mozek a bezprostředně nato se toho chopí ego, mysl, a řekne: „To je *moje* touha.“ Nebo přijde myšlenka. O zlomek sekundy později zareaguje mozek a bezprostředně nato mysl, ego, řekne: „Já mám skvělý nápad.“ Odkud pochází tento nápad, tato myšlenka? Mozek nemůže myšlenku vytvořit. Myšlenka se objevila, mozek ji zachytil a mysl, ego, okamžitě řekne: „To je *moje* myšlenka.“

Je jedno, jestli vznikne touha, zlost nebo nějaký pocit. Prostě to vznikne. A je-li tu skutečné pochopení, pak si John neřekne: „Já se zlobím. Já se bojím. Já jsem šťastný.“ Strach, který vznikl, je pouze nezáčastně pozorován. Zlost, která se objevila, je nezáčastně pozorována. Pocit štěstí je nezáčastně pozorován. Nic z toho není pozorováno jako „můj“ strach, „moje“ zlost či „moje“ štěstí.

John: *To znamená, že to akceptujeme, že to přijímáme?*

Ramesh: Správně. Přesně tak. Tím nejvyšším je *přijetí*, nebo odevzdání, jak chcete. Ale bezprostřední je „přijetí“. Cokoli přijde, je přijato. Vznikne štěstí, je tedy přijato. Objeví se strach, je přijat. Vznikne zlost, je přijata.

Murthy: *Přijetí znamená, že nedojde k „převzetí balíků“, balíků štěstí, strachu či zlosti.*

Ramesh: Ano. Znamená to, že tu není „já“, které by řikalo „Já jsem zlostný.“ Zlost prostě přišla.

Lance: *Ani přijetí tedy nepřebíráme.*

Ramesh: Správně. Nepřebíráte ani přijetí. K přijetí dochází. Neexistuje „nikdo“, kdo by řikal: „Já přijímám.“ K přijetí dochází. A když k tomu dojde, řeknete si: „Kdo jsem *já*, abych něco přijímal? Kdo jsem *já*, abych něco odevzdával?“

Co Johne vlastně, abyste to mohl Bohu odevzdat? Nemáte nic. Přišel jste, aniž byste něco měl, a stejně tak i odejdete. Neboť „vy“ jste nikdy neexistoval. Tehdy, když bylo tělo počato a stvořeno, žádné „vy“ neexistovalo. Bylo tu jen tělo dítěte, fungující intuitivně. Dítě si neříká: „Piji z prsu *své* matky.“

John: *Dítě vše pouze přijímá.*

Ramesh: Ano, neboť jeho ego se ještě nevyvinulo natolik, aby řikalo: „Já přijímám.“ Přijetí se děje. *(Smích.)*

Lance: *Pak tedy mluvit o zbavení se „svých“ tužeb je samo touhou. Je to tak?*

Ramesh: Zcela správně. Je to touha zbavit se touhy.

John: *Zmínění guruové často mluví o tichu.*

Ramesh: O tichu? Dobrá. Co chápete pod pojmem ticho, John? Ticho znamená, že tu krok za krokem nejsou žádné otázky. A to, že tu nejsou otázky, znamená, že tu není „já“, které by ty otázky kladlo.

John: *Já kladu otázky a vy dáváte odpovědi. Odkud tyto odpovědi přicházejí?*

Ramesh: Odpovědi přicházejí z Vědomí. Myslíte si, že John mluví a Ramesh naslouchá, či Ramesh mluví a John naslouchá. Avšak zde je to chápáno takovým způsobem, že jde o rozhovor mezi dvěma soustavami těla a mysli, přičemž tyto soustavy jsou pouze naprogramovanými nástroji Vědomí či Boha. Kdo tedy vede tento rozhovor, John?

John: *Řekl bych, že se ptá John.*

Ramesh: To říkáte vy. Já říkám, že prostřednictvím této soustavy klade otázky Vědomí.

John: *Otázky tedy přicházejí z Ticha, z Vědomí.*

Ramesh: Přesně tak.

John: *Ale guruové a mistři odpovídají na tutéž otázku různě. Všechny otázky tedy nezodpovídá Bůh?*

Ramesh: Ale ano, zodpovídá.

John: *Proč potom ti učitelé . . . Proč . . .*

Ramesh: Protože je to Boží přání, aby v soustavách těla a mysli těchto učitelů nedošlo k úplnému pochopení. Tito guruové mohou být upřímní a opravdoví - neříkám, že jsou neupřímní - ale možná, že skutečně nepochopili. Řekněme, že tu je takový nedopečený guru. (*Smích.*) Kdo tohoto nedopečeného gurua stvořil, John? Nebylo to snad Vědomí, nebyl to Bůh?

John: *Ano.*

Ramesh: Proč Bůh tvoří nedopečené gury? Protože je to součást Jeho hypnózy.

John: *A proč je někteří lidé následují?*

Ramesh: Protože jít za takovým učitelem, je jejich osud.

Lance: *Rameshi, cítím, že je tu velmi dobré přijetí tohoto učení.*

Ramesh: Ano, vím to.

Lance: *Jediné, co prostě nemohu přijmout, je koncept osudu. Odkud pochází? Jde o rozumový, logický nebo . . .*

Ramesh: Podívejte se, vše, co se děje, se pouze děje. Vše, co se děje, je činnost Vědomí či Boha. *Žádná myšlenka ani žádný čin nejsou vaše.* A přesto lidská bytost posuzuje činy Vědomí či Boha jako dobré nebo špatné. Matka Tereza i nějaký psychopat, oba byli stvořeni toutéž Silou. Komu chcete dávat vinu? Jestliže jste *skutečně pochopili* - a zde jde o intuitivní Pochopení, ne tedy, že by „já“ chápalo intelektuálně - pak *posuzování ustane*. A když hodnocení, posuzování ustane, potom zmizí „já“ a je tu přijetí „Toho, co je v Přítomném Okamžiku“.

Lance: *To chápu, ale co nechápu je, že když všechno je Boží činnost a osud . . . Zmatek pochází z toho, že je paradoxní, že se věci prostě dějí.*

Ramesh: Věci se prostě dějí.

Lance: *Jestliže se věci jenom dějí, pak osud je odpovědí na to, proč se dějí.*

Ramesh: To je správně. Osud je prostě koncept.

Lance: *Ano.*

Ramesh: A koncept je nutný jen k tomu, abychom něco pochopili.

Lance: *Bůh tedy může v každé minutě vytvářet novou skutečnost.*

Ramesh: *Ano. Znovu a znovu, správně. V každé minutě, v každém zlomku sekundy.*

Lance: *Z hlediska Vědomí se tedy film neustále proměňuje?*

Ramesh: Ne, film již existuje. Ale to, co vidíte, je obrázek za obrázkem, okamžik za okamžikem. Film však již existuje.

Lance: *Je to tedy pevně daný osud.*

Ramesh: Je to pevně daný obraz. Film již existuje. Vědomí či Bůh již napsalo scénář. Vědomí či Bůh již film natočilo, narežirovalo a obsadilo všechny role ve filmu. A kdo film sleduje? Sleduje ho zase Vědomí.

Lance: *To je to, čemu nerozumím. Jak se může člověk dobrat pochopení, že je to film?*

Ramesh: Je to koncept. Koncept, který vám má pomoci pochopit, že neexistuje svobodná vůle. Samotná svobodná vůle je také koncept. Víte, co říkal Rámana Maharši o konceptech? Říkal, že použití konceptu je podobné, jako když k odstranění trnu zaraženého do chodidla použijete jiný trn. Jakmile je trn z nohy venku, tak trn, který vám pomohl, si neponecháte, ale zahodíte ho pryč. Koncept je tu tedy pouze proto, aby omezený lidský rozum mohl pochopit určitý bod. Tím bodem je to, že neexistuje svobodná vůle. Dnes vám i vědci řeknou, že svobodná vůle neexistuje. Mystici totéž říkají odedávna.

Lance: *To znamená, že dojde-li k nějaké změně, je to proto, že změna byla součástí filmu.*

Ramesh: Zcela správně. Bůh ví, kde co má přesně být. Vy to nevíte. Proto Niels Bohr řekl: „Nemáte všechny informace, které má Bůh.“

Claude: *Ve vědeckém světě je to padesát na padesát.*

Ramesh: Ano. „Na padesát procent“, tímto způsobem vědec řekne, že nic neví. A on vědět nemůže. Bude-li závodit borec, šampion s nějakým chudáčkem, můžete říci, že na devadesát procent šampion vyhraje. Ale stejně to nevíte. (*Smích.*)

Některý astrolog může mít dar vidět do budoucnosti, ale i Nostradamus může vidět jen část obrázku, nikoli všechno. Dané předpovědi můžeme přijmout jako pravdivé, ale ony být pravdivé nemusí. Nakolik bylo Nostradamovi dáno vidět do budoucnosti, to nevíme.

Lance: *Nemohl přece lhát.*

Ramesh: Lhát znamená, že je v tom úmysl, záměr. Je to tak? Ale lhaní může být taky Boží vůle.

Lance: *Potom tedy lež nikdy neexistovala.*

Ramesh: Ve skutečnosti opravdu lež nikdy neexistovala.

Claude: *Jediné, co je, je Ted' a Tady.*

Ramesh: Správně.

Claude: *Bůh je všude a v každém okamžiku. Je tu jen přítomnost.*

Ramesh: Když řeknete přítomnost, pak nastoupí i minulost a budoucnost. Mluvit můžete jediné o Přítomném Okamžiku. To je to jediné, v čem lze být - v Přítomném Okamžiku, v „Tom, co je“.

Claude: *A vy jste Bůh a já jsem Bůh.*

Ramesh: Místo abych mluvil o tom, že jste Bůh, říkám: „Je tu Bůh.“

Claude: *Bůh je všude?*

Ramesh: Ano. Všechny řeči, týkající se budoucnosti, vede spekulativní mysl, rozum. To jenom ego se zabývá budoucností. Bůh se budoucností nezabývá. Bůh je v Přítomném Okamžiku. Co se týká rozumu, Bůh je v tomto Přítomném Okamžiku tehdy, když tu mysl, čili rozum, není. V Přítomném Okamžiku mysl neexistuje, neboť mysl se týká času - minulosti, přítomnosti nebo budoucnosti.

Claude: *Souvisí bytí v Přítomném Okamžiku s odevzdáním či přijetím?*

Ramesh: Bytí v Přítomném Okamžiku znamená Přijetí a znamená Odevzdání. Neboť být v Přítomném Okamžiku znamená, že tu není ego, že tu není spekulativní mysl. Je to tedy Přijetí či Odevzdání, ale netýká se „mne“.

Claude: *Je to také víra, naděje?*

Ramesh: Ano, ovšem! Můžete říci „víra“, můžete říci „láska“, či cokoli dalšího. V Přítomném Okamžiku je tedy přítomna Láska i Víra. A Láska i Víra jsou v Přítomném Okamžiku, neboť tehdy tu není spekulativní mysl. Spekulativní mysl, čili ego, Přítomný Okamžik *zakrývá*.

Claude: *Proč potom mysl vůbec používat?*

Ramesh: Mysl, rozum, je nástroj sloužící k pochopení. Rozum je nástroj, jehož prostřednictvím pochopení začíná.

John: *Nemohu pochopit bytí v Přítomném Okamžiku. Nemohu pochopit, jak být Ted' a Tady.*

Ramesh: Pokud „vy“ něco chápete, chápete to v čase, nikoli v Přítomném Okamžiku. V Přítomném Okamžiku k pochopení dochází! V Přítomném Okamžiku dochází též k Odevzdání, k Přijetí, k Víře, nebo jak to „vy“ nazvete. A v Přítomném Okamžiku není John, který by říkal: „Já' chápu, 'Já' přijímám, 'Já' věřím.“ *Přítomný Okamžik je neosobní - není tu osobní „já“, není tu „moje“.* Přítomný Okamžik je bezčasový - není tu minulost, přítomnost ani budoucnost.

Lance: *Poté, co dojde k Pochopení, tak ať děláte cokoli, prostě k tomu dochází, prostě se to děje?*

Ramesh: V každém případě *se to děje.* To jenom „vy“ si myslíte, že něco děláte. Ale cokoli se kdy dělo, vždy se prostě jenom dělo.

Lance: *Ego si však myslí, že to dělá. A když se ego rozplyne a je tu pochopení, že „nikdo“ nic nedělá, musí to být legrace.*

Ramesh: *Je to ohromná legrace. Celé ty roky se všechno prostě jenom dělo a „já“ hlupák si myslel, že to dělám „já“.* Je to velmi legrační. Tak se tomu pak zasmějete.

Lance: *Dnes ráno jsem se zlobil, protože vedle mě někdo kouřil. Hned nato přišla myšlenka: „Jsem naprogramován k tomu, abych se zlobil, tak se zlobím, ale tato zloba není ve skutečnosti moje.“*

Ramesh: Zapletenost do zlosti byla tedy přerušena, zlost tedy musela odejít.

Lance: *Ale zlost pokračovala.*

Ramesh: Kdybyste opravdu přijal, že se nezlobíte „vy“, že se zlost prostě jen objevila, pak by zlost odpadla.

Lance: *Jak dlouho zlost trvá, závisí na tom, nakolik jsme zapleteni?*

Ramesh: Je to tak. Zlost vznikne v Přítomném Okamžiku. Doba vaší nazlobenosti ukazuje horizontální zataženost. A náhlé nazření, které tuto zapletenost přeruší, je opět vertikální záležitost. Můžete se zeptat: „Kdo způsobí toto náhlé pochopení zapletenosti?“ „Vy“ to nejste, ego to není, neboť ego samo je zapleteností. Náhlé nazření je vyvoláno Bohem, Vědomím, čili pochopením. Tak jak se pochopení prohlubuje, dochází k tomuto vertikálnímu nazření zloby i jejímu rozpuštění stále rychleji.

Lance: *Jde tedy o organický proces?*

Ramesh: Ano, je to organický proces. A jak dlouho potrvá, to nikdo neví.

Lance: *Není tedy nutné zjišťovat, proč zlost vyvstala, odhalit psychologické důvody podle Freuda a tak podobně?*

Ramesh: To vůbec není důležité a zabírá to čas, neboť ve chvíli, kdy to děláte, jste v čase. Jste v minulosti.

Lance: *Stačí prostě vědět, že to není naše zlost.*

Ramesh: Prostě vědět, že to není „vaše“ zlost. A právě to tvrdí kvantová teorie. Zlost vyvstane, mozek o chvílku později zareaguje a *potom* se do toho zaplete spekulativní mysl s tím, že to označí za „svoji“ zlost.

Devesh: *Když si vezmu taxík a taxikář se mnou jede oklikou, pak s tímto pochopením mám dvě možnosti. Buď chápu, že je to jeho naprogramování vozit mě delší cestou, než je nutno, a tak to nechám být, anebo mu vynadám a dovedu ho na policii.*

Ramesh: Ano. A ať se stane cokoli, bude to součástí činnosti Celku. Ať se stane cokoli, bude to osudem vašim i toho taxikáře. V čem je problém? Říkáte, že se stane jedno z toho. Přivedete-li ho na policii, bude vašim i jeho osudem zaplétat se s policií. A dáte-li mu peníze, potom je vašim osudem přijít o peníze a jeho osudem peníze získat. Kde je jaký problém? Kde je jaká nejasnost? Jedno z toho se stane. Tedy vyčkejte a pozorujte, co se děje. Ať dojde k čemukoli, nejde o „vaše“ konání. Co se bude dít, není ve vašich rukách. To, co se stane, je osudem soustavy těla a mysli pojmenované Devesh, a mělo se tak stát. Ať se stane cokoli, mělo se tak stát.

Devesh: *Někdy se však události liší od astrologických předpovědí. Znamená to, že něco může přijít i navzdory osudu?*

Ramesh: Co to jsou astrologické předpovědi? Jsou to vývody astrologů. Astrolog se může mýlit. Interpretace může být chybná. Co to znamená, že se nenaplnil osud nebo že se věci děly navzdory osudu? Nikdo nezná osud dokonale. Ani Nostradamus. Kdo ví, kolik jeho předpovědí se vyplnilo?

Devesh: *Někde jsem četl, že pokud jsme uvědomělí, vědomi si myšlenek, můžeme změnit běh událostí.*

Ramesh: „Kdo“ může změnit běh událostí? „Kdo“ je Devesh? Řekněte mi nejdřív, „kdo“ je Devesh, a pak můžeme mluvit o změně běhu událostí. Jediné, co vidím, je soustava těla a mysli, která je určitým způsobem, geny a podmíněnostmi, naprogramovaná. Tato soustava je jen loutka, za jejíž provázky tahá Bůh. Bůh způsobí, že Devesh udělá to, co udělá. Existuje snad Devesh jinak než takto? „Kdo“ je Devesh, že si myslí, že „on“ může něco změnit?

Devesh: *Mám však pocit sebe sama.*

Ramesh: Tento pocit, to je jen osobnost, jejímž základem je vaše naprogramování. Geny a návyky vytvořily osobnost, o níž Devesh říká, že je Deveshem. Je to jen obraz vytvořený geny a podmíněnostmi. Je to jen obraz, otisk. Co je Devesh jiného, než jenom tento obraz?

Lance: *Mám problém s pojmy „Já-Já“ a „Já jsem“.*

Ramesh: Není v tom žádný problém, neboť to není dvojí. *Není* to dvojí. „Já-Já“ označuje Vědomí v klidu. A jakmile je "To" v pohybu, pak jde o „Já jsem“. „Já-Já“ je pojem, kterým se ve skutečnosti vůbec nezabýváte. Je to prostě kopcept. To, co se vás opravdu týká, je „Já jsem“.

Lance: *„Já jsem“ znamená celek projevení.*

Ramesh: Správně.

Lance: *A co to je, když se nacházíme ve stavu spánku?*

Ramesh: Je to „Já jsem“, neboť je tu tělo a je to v rámci světa jevů, ve fenoménovosti.

Lance: *A není-li tu projevení, je tu „Já-Já“?*

Ramesh: Správně.

Lance: *V knize o Rámanu Maharšim se říká, že vracíme-li se otázkou „Kdo jsem já?“ nazpátek, objeví se prázdnota.*

Ramesh: Podívejte se, Rámána Maharši ve skutečnosti mezi „Já-Já“ a „Já jsem“ vůbec nerozlišoval, neboť je to zbytečné. Jak sám řekl, „Já-Já“ je jen koncept a nemá smysl si s ním dělat starosti. Vás se týká pouze „Já jsem“ a „Já jsem Lance“. Jakmile tu není Lance, je tu „Já jsem“.

Lance: *Co to potom je stav snění?*

Ramesh: Snový stav, to je ztotožněné Vědomí v pohybu. A co je to živoucí sen, sen života? Živoucí sen je sen onoho „Já jsem“. Lance sní osobní sen a „Já jsem“ sní živoucí sen. Je to tedy vlastně tak, že se z osobního snu probouzí do snu života.

Lance: *A v hlubokém spánku je „Já-Já“?*

Ramesh: V hlubokém spánku je „Já jsem“! „Já-Já“ se vás opravdu vůbec netýká.

Lance: *Ale zrovna teď je tu potřeba poznat to.*

Ramesh: Odkud přišlo „Já jsem“? To je konceptuální otázka. A konceptuální odpovědí na tuto konceptuální otázku je, že „Já jsem“ je neosobní Energie, aktivizovaná do projevení, a „Já-Já“ je Potenciální Energie. Osobní „já“, o němž si Lance myslí, že jím je, je neosobní energie ztotožněná jakožto ego, které se považuje za konatele a chce poznat. Jakmile již neexistují opravdu žádné otázky, pak tu není konatel. Jakmile tu není konatel, není tu ego. A není-li tu ego, pak ze soustavy těla a mysli září „Já jsem“ bez osobního ztotožňování. Pokud soustava těla a mysli umírá, „Já jsem“ přetrvává jako „Já jsem“. A zmizí-li celek projevení, pak „Já jsem“ je oním „Já-Já“, Vědomím v klidu. A toto všechno je koncept.

Lance: *Dobrá. Tedy z konceptuálního hlediska je vzduch v místnosti „Já-Já“, ale Ramesh je „Já jsem“?*

Ramesh: Vzduch i Ramesh, to obojí existuje v projevení, ne?

Lance: *Molekula je „Já jsem“?*

Ramesh: Ano! *Všechno je „Já jsem“.*

Lance: *Myslím, že to je vše, co jsem potřeboval vědět.*

Ramesh: Slyšel jste o Tao? Zenový mistr prohlásil, že vše je Tao. Nato se někdo uličnický zeptal: „Je hovno také Tao?“ A mistr odpověděl: „Ano! Tao je hovno a Tao je Bůh. Tao je strom a Tao je lidská bytost. Tao je všechno, neboť vše, co existuje, je Tao.“

Všechno, co existuje, je Vědomí. Nic jiného než Vědomí neexistuje. Nic jiného než Bůh neexistuje. Proto Vědomí (či Bůh) musí být ve všem imanentně skryto.

Devesh: *Provádíte nějaké púdži?*

Ramesh: Mám své rituály. Zahrnuje to *púdži* Mahárádžovi a Rámanu Maharšimu. A před lety, přibližně před sedmdesáti pěti lety, jsem své matce slíbil, že budu recitovat text známý jako Rámarakša stótra. Trvá to deset minut. Slíbil jsem jí to a posledních pětasedmdesát let to dělám. Nebo jinak řečeno, posledních pětasedmdesát let se to děje.

héči dána dégá dévá / tudžá visara na vhává //
guna gájín ávadi / héči mádži sarva džódi //
na lagé mukti dhana sampadá / santa sanga déi sadá //
Tuká mhané garbhavási / sukhé ghálávové ámhasi //

Splň mi jen jedno přání, můj Pane.

Ať nikdy nezapomenu, že vše se děje podle Tvé vůle.

S radostí budu opěvovat Tvé slavné skutky.

Dej mi společenství lidí, kteří v Tebe plně věří.

Nestarám se o Vysvobození, slávu ani štěstí.

Tukárám říká:

Pokud nechceš, aby v tomto těle došlo k osvícení,

necht' se stane, můj Pane.

Kdo o to dbá?

OBRAZ PATNÁCTÝ

Ve svém duchovním hledání jsi upřímný a opravdový a k upřímnosti a opravdovosti nabádáš i druhé. Kde sis pořídil svoji upřímnost a opravdovost? Kde si tygr koupil své černé pruhy a zlaté skvrnky? Proč je škorpión nebezpečný a slon dobrácký?

*Vše je řečeno jedním slovem: „Uvědomění“.
Vše je řečeno dvěma slovy: „Kdo dbá?“
Vše je řečeno třemi slovy: „Tedy tím buďte.“
Vše je řečeno čtyřmi slovy: „Co na tom záleží?“*

Jens: *Minulou noc jsem měla sen, že jsem se s vámi setkala a došlo k tomu, že se moje hlava ocitla ve vašich ústech! Bylo to právě takhle, víte! (Nyní to předvádí.) Cítila jsem se trapně. A když jsem se probudila, byla moje hlava mokrá.*

Horst: *A já jsem Jens povídal, jak často citujete slova Rámány Maharšiho o „hlavě v tygří tlamě“.*

Jens: *Je tu podobnost.*

Yogesh: *Rámána Maharši!*

Ramesh: *Vy jste to, Jens, neznala?*

Horst: *Ne! Mluvili jsme o tom - o této podobnosti - dnes ráno.*

Ramesh: *Ano, to je opravdu podobné! (Smích.)*

Brigitte: *(K Jens:) Nikdy dříve jste o tom nečetla? Nikdy jste o tom nečetla ani neslyšela? Nikdy?*

Jens: *Ne. Prostě jsem se probudila a řekla Horstovi, že se mi zdálo něco úplně bláznivého. (Směje se.)*

Carmen: *Rameshi, nechápu, jak můžete říkat: "Kdo by o to dbal?" To mě mate. Existuje tolik utrpení a lidem je jedno, co se druhému děje. Někdy to dojde do bodu, kdy už to nemohu přijmout, a vy pak řeknete: „Kdo by se staral? Kdo by o to dbal?“*

Ramesh: *Počkejte chvíli! Vy nechápete, v jakém kontextu je to řečeno. „Kdo by o to dbal?“ je určeno domnělému hledajícímu, který se považuje za „toho“, kdo provádí hledání, hledání Boha, osvícení či čehokoli jiného. „Kdo by o to dbal?“ se netýká života ve světě jevů. „Kdo by o to dbal?“ znamená: „Kdo by dbal o to, zda mě Bůh mojí cestou vede rychle či pomalu.“ *Kdo by o to dbal?* Je to Jeho věc. Tento postoj nemá co dělat s praktickým životem.*

Do jaké míry mají slova „Kdo by o to dbal? Kdo by se staral?“ obecný význam pro život? Mějme dva lidi. Jeden se stará hodně a druhý jen velmi málo. Ten, který se hodně stará, nepřestane, ani když mu bude řečeno, aby se o druhé nestaral. A ten, kdo se není schopen o druhé starat, toho schopen nebude, ani když mu řeknete, aby to dělal. Proč? Protože každá soustava těla a mysli má určitou přirozenost, kterou člověk sám nezískal, ale která přišla s danou soustavou. Jedné soustavě těla a mysli byla dána velká vnímavost, takže péče o druhé je součástí její přirozenosti. Jiná soustava byla vytvořena tímž Zdrojem, tímž Bohem, ale s daleko menší vnímavostí - nad tím člověk neměl žádnou kontrolu - a proto je v její přirozenosti i daleko menší schopnost pečovat o druhé. Způsob, jakým je kdo naprogramován, jeho přirozené rysy - vnímavost či nevnímavost - je mimo kontrolu kohokoli. Vůbec jsem tím nechtěl říci, že by postojem k životu mělo být: „Kdo by se staral? Kdo by o to dbal?“. Tato slova se vztahují na hledajícího a jeho postoj ohledně duchovního pokroku.

Nirave, máte nějaké otázky k tomu, co jste včera slyšel?

Nirav: *Ano.*

Ramesh: *(Směje se.)* To šlo rychle.

Nirav: *Rišiové říkají, že . . .*

Ramesh: Kolik jste potkal ve svém životě *rišiů*?

Nirav: *Ve všech svých minulých životech?*

Ramesh: Ach, máte vzpomínky na minulé životy?

Nirav: *Někdy.*

Ramesh: To je skvělé. To já ne. A jaká je tedy vaše otázka?

Nirav: *Říkají, že poznat pravdu nelze pomocí smyslů, že je třeba ji nazřít přímo. Co přesně myslí tím přímým viděním?*

Ramesh: Nevím, měl byste se jich zeptat.

Nirav: *Já se ptám vás.*

Ramesh: Myslím, že to, co říká někdo jiný, vám vysvětlit nemohu. Ale já bych se *rišiů* zeptal, „kdo“ má přímo nazřít a „co“ má nazřít. *Rišiové* vám říkají, že byste měl přímo nazřít, prohlédnout. Žádají „někoho“, aby uzřel „něco“, což znamená „něco odlišného“. Chápete? Vy tedy říkáte, že po vás chtějí, abyste uzřel něco, aniž byste použil smyslů. Je to tak?

Nirav: *Ano, to říkají. Ale jsem z toho zmatený.*

Ramesh: Ano, přirozeně. Neboť, jak vám říkám, „koho“ vlastně žádají, aby bez pomoci smyslů nazřel, a „co“ aby nazřel? Co byste mohl bez smyslů uvidět, Nirave? Všechno, co Nirav *pozoruje*, pozoruje *pouze* prostřednictvím smyslů. Chápete? Zdrojem toho, co chcete vidět, je Zdroj. Ale vy nemůžete uvidět Zdroj. A oni po vás právě chtějí, abyste nahlédl Celek, Zdroj. Je to tak? Jak „To“ ale můžete spatřit, Nirave? Jste částí projevení, které je *odrazem* Celku uvnitř Sebe Sama. Chápete? Jak může Nirav, jakožto součást odrazu Zdroje, uvidět Zdroj?

Nirav: *Je to nemožné.*

Ramesh: Právě to bych řešil řekl. V tom to vězí. Neexistuje žádný Nirav, který by mohl něco nazít, neboť všechno, co je, je Zdroj. Můžete to nazvat Vědomí, Primární Energie, Bůh či jak chcete. Ale skutečnost je taková, že jediné, co existuje, je Zdroj. Nic jiného kromě Zdroje neexistuje. Kdo může nazít Zdroj? Je to jednoduché. Říšiové chtějí po tomto „já“, po Niravovi, aby „něco“ nazřel. Právě v tom je problém. Chtít uvidět Zdroj, to je problém vytvořený pro Nirava. Je třeba pochopit pouze to, že tu není nic jiného než Celek. Neexistuje nic jiného než Zdroj. Jak tedy může Nirav nazít čili poznat Zdroj?

Nirav: *Zdroj se tedy snaží uvidět Zdroj?*

Ramesh: Zajisté! To je jediné poznání, Nirave. To je *jediné* poznání! *Vše, co je, je Vědomí, Zdroj*, a každé úsilí, vynaložené Niravem na to, aby „To“ nazřel nebo poznal, je překážkou, neboť individuální konatel neexistuje. Není tu žádný oddělený Nirav, který by jakožto součást *zdánlivého* projevení (jež je pouze *odrazem* Zdroje) mohl poznat Zdroj.

Rohit: *Je-li Nirav součástí Zdroje . . .*

Ramesh: Ne! Nirav *není* součástí Zdroje. *Není* součástí Zdroje. Nirav je součástí *zdánlivého, jevového* projevení, které je *odrazem* Zdroje uvnitř Sebe Sama. Opakuji, že Nirav je jméno dané *zdánlivému* objektu, soustavě těla a mysli, jež je součástí celku projevení, přičemž tento celek projevení je *odrazem* Zdroje uvnitř Sebe Sama.

Victor: *A vědomí, které je odrazem Zdroje, je v dané soustavě těla a mysli vědomím někoho?*

Ramesh: Ne. Zdroj použije Svůj aspekt energie a pracuje prostřednictvím dané soustavy těla a mysli, podobně jako pracuje elektrina prostřednictvím elektrických spotřebičů.

Victor: *Ano. Co je ale podstatou, přirozeností Zdroje v dané soustavě těla a mysli? Je to vědomí někoho?*

Ramesh: Můžete to nazvat vědomím, chcete-li. Já dávám přednost označení energie. *Funkčním aspektem* Zdroje, neboli Vědomí, je energie. Víte, podle indické filozofie je tu *Šiva-Šakti*. Šiva je Potencialita. Šiva je Zdroj. A Šiva ve Svém projevení je Šakti, neboli energie. Šiva nedělá nic. Šiva pracuje prostřednictvím Svě družky Šakti. Šiva, Zdroj, je nerozdělený. Když se „To“ projevuje, stane se to dvojicí Šiva-Šakti, a celé projevení je tak založeno na dualitě. Bez Šivy nemůže existovat Šakti. A bez Šakti je Šiva Potencialitou, tím, co je neprojevené.

Victor: *Může existovat Šiva bez Šakti?*

Ramesh: Zajisté. Máte-li na mysli Šivu jako Zdroj, Potencialitu, Celek, či jakkoli jinak „To“ nazvete.

Gabriel: *Šiva bez Šakti tedy může existovat?*

Ramesh: Je-li Šiva projevený, v činnosti, objeví se Jeho aspekt Šakti. Je to tedy Šiva-Šakti. Dualita, to je Šiva-Šakti, Vědomí v pohybu. Jednota, to je Šiva, Vědomí v klidu, Potencialita.

Gabriel: *Kdo říká, že Šiva je Potencialita?*

Ramesh: Já to říkám. Proto je to koncept. To vám říkám už od začátku.

Gabriel: *A bez Šakti je Šiva pouze . . .*

Ramesh: V projevení, v dualitě, je to Šiva-Šakti. Šiva bez Šakti, bez energie, není ničeho schopen. Mužský princip je bez ženského principu nepoužitelný.

Gabriel: *Opravdu.*

Ramesh: Nemůže nic vytvořit.

Gabriel: *Nemůže vytvořit dualitu?*

Ramesh: Ano. A bez duality nemůže dojít k projevení. Jediné, co máte přijmout, je to, že bez duality k projevení nedojde. Všechno v tomto projevení je založeno na dualitě . . .

Victor: *Utrpení, bolest i radost . . .*

Ramesh: Počkejte chvíli, počkejte. Vyslechněte si to celé, jinak z toho budete mít problém. (*Smích.*) Základem projevení je dualita. Dualita znamená, že tu jsou protiklady. Základem duality v tomto projevení, v činnosti tohoto projevení, jsou vzájemně závislé protiklady. V projevení nenaleznete krásu bez ošklivosti, dobro bez zla. Jsou vzájemně závislé. Nenajdete nic krásného bez toho, že byste již něco označili jako ošklivé. Nenajdete nic dobrého bez toho, že byste již něco označili jako zlé. Jde to ruku v ruce. Nejvyšší pochopení spočívá v tom, že základem projevení jsou vzájemně závislé protiklady.

Problémy vznikají proto, že individuální ego chce jedno a nechce druhé. Individuální ego nepřijímá obojí. Pokud přijmete, že obojí je součástí „Toho, co je“, a že projevení nemůže fungovat bez duality, pak není žádný problém. Pokud přijmete obojí, dobro i zlo, krásu i ošklivost, pak ani nemusíte nazývat něco krásným nebo ošklivým. Přijímáte obojí. Problém vzniká proto, že individuální ego řekne: „Chci pouze krásu, ne ošklivost. Chci pouze dobro, ne zlo.“

Victor: *Proč je ego takovým problémem, když je součástí projevení?*

Ramesh: Podívejte se, je to tak, že bez ega by život, tak jak ho známe, neprobíhal. Vy jste ego nevytvořil. Kdo ho vytvořil? Byl to Bůh, neboli Zdroj, Vědomí. A vytvořil ho tak, aby ego říkalo: „Líbí se mi tohle, ale nelíbí se mi tamto. Mám rádo tebe, ale nemám rádo tamtoho.“

Victor: „*‘Já’ jsem udělal tohle, ‘já’ jsem udělal tamto.*“

Ramesh: „*‘Já’ jsem udělal tohle a ‘já’ . . .*“ Chápete? Pocit osobního konatelství - ego znamená pocit osobního konatelství. Osobní konatelství zahrnuje chtění a výběr, neboť bez chtění, výběru a oddělování by život, tak jak ho známe, nemohl probíhat. Aby mohlo dojít k projevení, vytvořil Bůh ego jako součást mechanismu tohoto projevení.

Ivan: *Rameshi, pokud mé problémy způsobuje ego . . .*

Ramesh: Ne, ego nezpůsobuje „vaše“ problémy. Ego prostě způsobuje problémy. (*Smích zaplnil místnost.*)

Ivan: Jestliže se rozhodnu spáchat sebevraždu . . .

Ramesh: Tak se rozhodnete spáchat sebevraždu. Ale to, zda k ní dojde nebo nedojde, to není ve vaší moci. Povím vám skutečný příběh. Jeden policista z Los Angeles nebyl naprogramován k práci policisty. Byl příliš citlivý. Následkem toho u něho došlo k nervovému kolapsu. Bylo to vážné a jemu se podařilo přesvědčit soud, že příčinou toho byla jeho práce policisty. Výsledek byl takový, že začal pobírat penzi. Tím se vyřešila jeho finanční situace, ale základní problémy, problémy ega, nepřestaly. Dosáhly takových rozměrů, že se rozhodl spáchat sebevraždu. Když si šel vzít pušku, kterou měl ještě z doby policejní služby, náhle a jasně uslyšel hlas, který mu říkal: „Nedělej to.“ A on to neudělal. Nejste-li předurčení k tomu, abyste spáchali sebevraždu, pak to neuděláte.

Svaté knihy uvádějí, že to nejhorší, co může člověk udělat, je spáchat sebevraždu, neboť pak se bude navždy smažit v pekle. (*Smích.*) Chápete? Má hlavní myšlenka však spočívá v tom, že je to osud, čili vůle Boží, zda je daná soustava těla a mysli předurčená k tomu, zemřít nebo nezemřít jako sebevrah. Prostřednictvím soustavy těla a mysli k smrti dojít musí. Jak k tomu dojde, to je určeno v okamžiku početí. Je to Boží vůle. Osudem početí může být i to, že nedojde k porodu. V takovém případě matka potratí, ať už samovolně, nebo úmyslně. Je-li osudem dané soustavy narodit se a žít sto let, pak to, co se během této stovky let přihodí, je podle mého konceptu též určeno v okamžiku početí. Opakuji, že jde o můj koncept.

Elaine: *Existuje v hlubokém spánku uvědomění „Já jsem“?*

Ramesh: „Já jsem“ v hlubokém spánku existuje, neboť kdyby neexistovalo a vy jste se probudili, jak byste potom mohli říkat, že jste se vyspali dobře nebo špatně? Kdyby neexistovalo uvědomění . . .

Elaine: *Já se na to však nepamatuji.*

Ramesh: Ne, chvíli počkejte. Uvědomění zde bylo, ale Elaine si toho nebyla vědoma. A to, co vlastně Elaine hledá, a co hledá každý, je mír tohoto uvědomění, který existuje v hlubokém spánku a neexistuje v bdělém stavu.

O co jde v duchovním hledání? V duchovním hledání jde právě o tento klid a mír, který existuje v hlubokém spánku a který si přejeme mít i v bdělém stavu. Co je základem tohoto klidu a míru hlubokého spánku? Je to neexistence Elaine jakožto konatele. A jak může přijít tento mír i v bdělém stavu? Může přijít pouze tehdy, když zmizí Elaine jako konatel, jako individuální konatel, který věří, že „on“ má moc nad „svým“ životem, že „on“ koná a že vše, co se prostřednictvím dané soustavy těla a mysli děje, je „jeho“ konání.

Elaine: *V hlubokém spánku tedy osobní vědomí neexistuje?*

Ramesh: Osobní vědomí vlastně znamená pocit konatelství. Chápete? Otázka zní: „Jak může Elaine zakoušet klid a mír hlubokého spánku v bdělém stavu?“ A odpovědí je, že ho může zakoušet jen tehdy, je-li tu naprosté přijetí toho, že to, co pracuje, je soustava těla a mysli, a že neexistuje žádná Elaine, která by něco dělala. Jakmile k tomuto přijetí dojde, pocit osobního konatelství zmizí.

Jakmile je pochopení takové, že cokoli se prostřednictvím dané soustavy těla a mysli děje, je pouze nezáčastně pozorováno jako neosobní činnost Vědomí, neboli neosobní činnost Celku, pak tady není pocit Elaine jakožto osobnosti a v bdělém stavu přijde tentýž mír, jaký existuje v hlubokém spánku. To však nastane pouze tehdy, je-li tu naprosté a bezpodmínečné *přijetí* toho, že neexistuje individuální konatel. A to, zda k takovému přijetí dojde, není ve vašich rukách.

Hilda: *Nepůsobí to ale na motivaci? Mám na mysli, že motivace v práci a v každodenním životě bude daleko menší, když tu není ego, které by nás nutilo něco dělat.*

Ramesh: Myslíte, že všechno konání v dané soustavě těla a mysli ustane?

Hilda: *Ne, nutně ne.*

Ramesh: Činnost energie, mentální i fyzická, bude v dané soustavě dále pokračovat. A jak bude energie tuto činnost provádět? Bude to dělat podle naprogramování a osudu dané soustavy těla a mysli.

Hilda: *Ano. Ale já se ptám na to, jak to bude s motivací a průbojností ve světě, jenž je založen na konkurenci. O tom mluvím.*

Ramesh: Já vím. Víím, o čem mluvíte. Podívejte se, vy se domníváte, že to máte ve „svých“ rukách.

Hilda: *Ne. Mluvím o tom, jak být schopná fungovat a vůbec existovat. Myslím, že nebudu schopná . . .*

Ramesh: To je úplně špatně! Žádná „motivace“ není potřeba. Energie, čirá Energie, která prostřednictvím dané soustavy těla a mysli pracuje a která pracuje prostřednictvím všech soustav těla a mysli, bude pokračovat v činnosti, fyzické i mentální, a to podle naprogramování dané soustavy a podle jejího osudu.

Motivace je pouhý výmysl vytvořený pocitem individuálního konatelsství, pocitem, že „já“ mám „svůj“ život pod kontrolou, že „já“ něco dělám a k tomu, abych to dělal, musím mít motivaci. Předpokládejme, že motivace neexistuje. Nebude snad Energie i nadále pokračovat ve své činnosti?

Hilda: *Bude.*

Ramesh: A jak bude pokračovat? Podle osudu dané soustavy těla a mysli. A to je vlastně to jediné, co je třeba pochopit - že *neexistuje individuální konatel*. Všechno se prostě děje prostřednictvím dané soustavy, a to čistě jako mechanická akce či reakce.

Rozeberte si to, co nazýváte „svým“ činem, analyzujte to na základě vlastní zkušenosti. Z vlastní zkušenosti, minulé i současné, analyzujte jakýkoli jednoduchý nebo složitý čin, který nazýváte „svým“ činem, a zjistíte, že jde pouze o reakci mozku na vnější událost, nad níž nemáte žádnou moc. Vnější událost může být taková, že k vám přijde myšlenka, že něco uvidíte či zaslechnete.

Nemáte žádnou moc nad tím, jaké myšlenky se vám v hlavě objeví. Nemáte žádnou moc nad tím, co uvidíte nebo uslyšíte. A mozek na tyto události reaguje podle svého naprogramování, nad nímž také nemáte moc. A tuto reakci mozku, tuto mechanickou reakci mozku pak mylně označíte jako „svůj“ čin.

Proč ji nazvete svým činem? Je to proto, jak napsal jeden spisovatel, že v soustavě těla a mysli existuje mechanismus, který dané soustavě zabraňuje vidět svoji mechanistickou podstatu. Chápete? V této soustavě těla a mysli, neboli v tomto mechanismu těla a mysli, existuje mechanismus, jímž je ego, který dané soustavě brání pochopit její mechanistickou podstatu. Toto nazývám Božskou hypnózou, která je tu proto, aby mohl probíhat život, tak jak ho známe.

Život, tak jak ho známe, může fungovat jenom tehdy, když se každý jedinec považuje za oddělenou bytost, za konatele, který má svůj život pod kontrolou a chce dělat, co si zamane. Bez tohoto ega, bez tohoto pocitu osobního konatelsství, by život, tak jak ho známe, nemohl probíhat.

Diana: *Je lpění též konání?*

Ramesh: Lpění či připoutanost je součástí ega.

Max: *Diana se chtěla zeptat na to, zda s odpoutáním můžeme normálně fungovat.*

Ramesh: Víte, otázkou je, zda s odpoutáním můžete fungovat „vy“. Chápete? Činy se dějí. Jakmile je to přijato, a *jenom* tehdy, je-li to přijato, se věci dějí bez pocitu osobního konatelství.

Pokud říkáte: „Já to dělám. Já mám nárok na odměnu.“, pak jde o připoutanost. Chápete? V tom je problém. Správné pochopení spočívá v tom, že „já“ ve skutečnosti nic nedělám, vše je vytvářeno Energií, neosobní Energií, Vědomím, které pracuje prostřednictvím soustavy těla a myslí podle vnějších událostí, nad nimiž „já“ nemám žádnou moc, a podle naprogramování, nad nímž jsem rovněž neměl žádnou moc.

Diana: *Tolik energie se promrhá v hledání. Zdá se to jako nesmysl.*

Ramesh: „Kdo“ tu plýtvá či mrhá energií? „Energie je promrhána“, jak říkáte, neboť má být promrhána. (*Smích.*)

Povím vám jeden příběh, který jsem četl o Svámí Nitjánandovi, což byl guru proslulého Muktánandy. Proslulého, nebo neblaze proslulého, jak chcete. (*Smích.*) Tento Nitjánanda dostával od lidí darem ovoce. Vždy na konci dne řekl svému pomocníku, aby ovoce dal tomu či onomu, anebo je poslal do nějakého chrámu. Jednou tam ovoce zbylo a druhý den již bylo zkažené. Pomocník řekl Nitjánandovi, že to bylo plýtvání, protože je nikomu neposlal. A víte, co na to odpověděl Nitjánanda? „Ne, přišlo přesně tam, kam přijít mělo - dostali ho červi.“ (*Smích.*)

Rohit: *Ztotožnění znamená ego, přicházející prostřednictvím hypnózy.*

Ramesh: Ztotožnění znamená ego vyvolané Božskou hypnózou, Božskou *lílou*. A „To“, čím bylo ego vytvořeno, si v některých případech zase přeje ego odstranit. V tom spočívá celý problém domnělého hledajícího - *pouze* ta Síla, která hypnózu vytvořila, ji může zase odstranit.

Rohit: *A kromě tohoto ztotožnění tu není jiné ztotožnění ani žádná entita jako taková?*

Ramesh: Ztotožnění *znamená* entitu. Nejvyšší pochopení spočívá v tom, že entita nikdy neexistovala. Nikdy tu nebyl žádný hledající. Nikdy tu nebyl žádný konatel.

Rohit: *Ztotožnění tedy vytváří objekty?*

Ramesh: Ano, jistě.

Rohit: *Pane, mluvil jste o „projevení“. Je to projevení ve smyslu jevu, zdání?*

Ramesh: Ano.

Rohit: *Je pouze zdánlivé?*

Ramesh: Ano.

Rohit: *Není skutečné?*

Ramesh: Podívejte se, vyjdete-li na slunce, objeví se stín. Je stín skutečný nebo neskutečný? Je skutečný, neboť ho vidíte. A je neskutečný, neboť sám o sobě nemá vlastní existenci. Jeho existence závisí na vašem těle a na slunci. Stín je tedy skutečný, neboť ho lze vidět, a je neskutečný, neboť

nemá nezávislou existenci. Projevení je skutečné, neboť je lze pozorovat, a je neskutečné, neboť samo o sobě nemá nezávislou existenci. Je pouze odrazem Zdroje uvnitř Sebe Sama.

Rohit: *Je tedy odraz součástí Zdroje?*

Ramesh: Když si stoupnete před zrcadlo a je tu odraz, je tento odraz vaší *součástí*? Jak velkou součástí? Desetinou? Dvacetinou? Padesátinou? *Jakou* součástí vás může být váš odraz? Je to odraz, Rohite. Jak by odraz mohl být součástí něčeho?

Julia: *Já nesouhlasím.*

Ramesh: Nesouhlasíte? Zcela správně!

Julia: *Mám právo na svůj názor.*

Ramesh: Ano, to máte.

Julia: *Přítel mi řekl, že tady je místo, kde mohu tiše sedět, tak jsem přišla.*

Ramesh: Nejlepší místo k tomu, abyste mohla tiše sedět, je ve vašem hotelovém pokoji. (*Smích.*)

Julia: *Já prostě nesouhlasím. Co můžu dělat?*

Ramesh: *Tohle je dobré pochopení: „Co jenom já můžu dělat?“ To je naprosto správné!*

*Máte ještě nějaké otázky? - Ne?
Je všechno jasné a průhledné? - Ano?
Máte vůbec ještě nějaká očekávání? - Ne?
Ať se stane cokoli, je to jedno? - Ano?
Pak ale „vy“ jste zcela zničen!
Tygr své čelisti sklapnul!*

DOPIS

20. června 1997

Milý Rameshi!

Ku příležitosti svátku Guru Purnima Ti posílám sadu nahrávek z mých posledních promluv v Sedoně. Dělán to bez stopy očekávání, že bys je někdy poslouchal . . . Ani já jsem je neposlouchal.

Dávám Ti je jako symbol toho, jak se Učení dál šíří, jak je Milost Gurua předávána zdánlivě nejrůznorodějšími způsoby a lidmi zdánlivě nejrůznějších povah, a jaký chaos jsi způsobil, když jsi mne vypustil do nic netušícího světa.

Řekneš mi, že to všechno Tě vůbec nepřekvapuje, a já Ti věřím. Pro mne to zůstává neutuchajícím zdrojem údivu . . . Ačkoli jsem tušil již od onoho památného dne, kdy Tvoje slova na letišti v Los Angeles odhalila moji budoucnost coby Tvého nakladatele, že Ty o mně víš daleko více než já sám.

Přijal jsi mne jako syna, vzal mě do svého domu a dal mi dar, který je „nade všechno chápání“. Žádné bohatství ani žádná slova nemohou vyjádřit moji vděčnost. Musím být spokojený, vědom si toho, že Ty též znáš bhaktickou extázi bytí rozdávanou guruem do všech stran, a tudíž chápeš, že tato slova, i když nepopíratelná, jsou neadekvátní a nakonec i nadbytečná.

Guru a žák jsou Jedno,
vždy to tak bylo
a vždy to tak bude.

Toto je dle mého
milého Rameshe
Nejvyšší Pravda.

S veškerou svou láskou

Wayne

ADVAITA V BHAGAVADGÍTĚ

Kapitola II, verše 28, 30

Před narozením jsou bytosti neprojevené. V období mezi narozením a smrtí jsou projevené. A při smrti se znovu vrací do neprojeveného. Je to přirozený proces, nad čím tedy nařkat?

Vědomí přebývajcí v každé živé soustavě těla a mysli je navždy nezranitelné a nezničitelné. Proto opravdu není zapotřebí pro nikoho truchlit.

Kapitola III, verše 4, 5

Člověk se neosvobodí od činnosti tím, že se bude činů zdržovat, ani nedosáhne dokonalosti tím, že pouze přestane jednat.

Ve skutečnosti není nikdo ani na okamžik osvobozen od činnosti (včetně mentální činnosti, vědomé i podvědomé). Energie v soustavě těla a mysli vytváří činy samovolně, podle přirozené povahy dané soustavy.

Kapitola III, verše 27, 28

Je to energie, která v soustavě těla a mysli vyvolává činy podle přirozené povahy dané soustavy, ale člověk, svedený svým egoismem, si myslí: „Já jsem konatel.“

Člověk s pravým vhladem do toho, jak energie v soustavě těla a mysli pracuje, se nezaplétá do činů, které jsou výsledkem připoutávání smyslů k vnějším objektům.

Kapitola III, verše 33, 34

I u moudrého člověka vytváří energie v jeho těle a mysli činy podle jemu vlastní přirozenosti. Všechna živá stvoření následují své přirozené sklony. Jaký užitek může mít vnější omezování?

Je přirozené, že smysly jsou určitými objekty přitahovány či odpuzovány, ale zaplétat se do toho, to je překážka, které je třeba se zbavit.

Kapitola V, verš 15

Všudypřítomný Pán si nevšímá zásluh ani hříchů, ať už se jedná o kohokoli. „To, co je“ je stále dokonalé. Světlo *Átmanu* je zakryto temnotou iluze, a tím lidská bytost upadá v klam.

Kapitola VIII, verše 20,21

Mimo to, co je projevené i neprojevené (jež se týká světa jevů, fenoménovosti), existuje ještě jiné, Noumenální Uvědomění (Uvědomění o Sobě), které je věčné a neměnné, a to nebude zničeno ani při zničení celého vesmíru.

Toto nezničitelné Neprojevené Uvědomění je považováno za nejvyšší stav Bytí. Ti, kteří k Němu dospějí, se nevracejí.

Kapitola X, verš 20

Já jsem *Átman*, který přebývá v srdci každého smrtelného stvoření. Jsem začátek, jsem doba vyměřená k životu a jsem konec každé bytosti.

Kapitola XVIII, verš 20

Čisté (*satvika*) je jen takové poznání, jehož prostřednictvím je ve všech bytostech uprostřed veškeré rozmanitosti spatřováno jediné nesmrtelné Nezničitelné Bytí.

CO ŘÍKÁ KRIŠNA ARDŽUNOVI

Kapitola II, verš 30

Vědomí přebývající v každé živé soustavě těla a mysli je navždy nezranitelné a nezničitelné. Proto opravdu není zapotřebí pro nikoho truchlit.

Kapitola II, verš 47

Jediné, co můžeš dělat, je pracovat jen pro práci samu. Nemáš žádný nárok na plody své práce (následky tvých činů nejsou v tvých rukách). Ale nedovol, aby tě tato skutečnost dovedla k nečinnosti.

Kapitola XI, verše 32, 33

Přicházím jako Čas, největší ničitel lidí, připravený do hodiny je nechat dospět k jejich konci. Bojovníci, seřazení proti sobě v nepřátelských vojskách, nepřezijí, ať už se boje zúčastníš, nebo se ho zdržíš.

Proto povstaň a bojuj. Dobud' království, bohatství a slávu. Buď pouze zdánlivým nástrojem jejich konce - Já jsem je již zahubil, ó lučištníku, jenž lukem vládneš oběma rukama.

Kapitola XVIII, verš 11

Pro vtělenou bytost opravdu není možné vzdát se beze zbytku všeho konání, ale ten, kdo se vzdává plodů svých činů, je právem považován za odpoutaného.

Kapitola XVIII, verš 17

Pro toho, jehož mysl je osvobozena od lpění a jehož pochopení zůstává neposkvrněno egem, není žádný čin omezením. Ačkoli zahubí tisíce, nezabývá ani není spoután činy.

Kapitola XVIII, verš 47

Lepší je vlastní *dharma*, třebaže nedokonalá, než *dharma* druhého, byť lépe vykonávaná. Ten, kdo plní povinnosti, jež mu káže jeho vlastní přirozenost, neupadá do hříchu.

Kapitola XVIII, verše 59, 60, 61

Pokud se ve své domýšlivosti rozhodneš nebojovat, bude tvé rozhodnutí marné, neboť tvá vlastní přirozenost tě přiměje jednat.

Spoután svojí *karmou*, zrozenou z vlastní přirozenosti, budeš dělat to, čemu ses ve své nevědomosti chtěl vyhnout.

Pán žije v srdci každého stvoření a pomocí Své *máji* způsobuje, že všechny bytosti procházejí životem jako součástky nějakého stroje.

SLOVNÍČEK POJMŮ

Není možné, aby stvořený objekt *mohl poznat* Stvořitelický Subjekt

abhang

Spontánní báseň, plná citů oddaného, která odhaluje samotné jádro advaity; po staletí *abhangy* sloužily jako stručné a přímé poukazy k Vědomí, často byly zhudebňovány a zpívány jako *bhadžany*; viz *advaita*, *bhadžan*

Ádi Šankara

viz Šankara

advaita

Nedualita; všechno, co je, je Vědomí a celá fenoménová existence (existence v rámci světa jevů) je iluzí, *májou*; Advaita Védanta je nejdůležitější část filozofie Védanty; viz Vědomí, *mája*, Védanta

ahankara

Ego, viz ego

Ánanda

Mír; viz *Sat-Čit-Ánanda*

Aum

Zvuk těchto tří písmen, která jsou nyní běžně pokládána za slovo, je označením pro Vědomí neboli Brahman; *Aum* je považován za nejposvátnější mantru; písmeno A označuje svět smyslů, písmeno U označuje podvědomou mysl a písmeno M označuje *Pradžňu*, stav za myslí; obvykle psáno jako Óm; viz mantra

avatar

Inkarnace, vtělení; sestoupení božství na zem (např. Višnu sestupující na zem jako Ráma nebo Krišna)

Bhagavadgíta

Doslova znamená Píseň Boha; je to část *Mahábharáty*, v níž je zachycen rozhovor mezi Bohem Krišnou a válečníkem Ardžunou, vedený těsně před rozhodující bitvou; viz Dodatek II

bhadžan

Náboženská praktika, modlitba; obvykle jde o zhudebněný náboženský text, jehož zpívání je určitou formou uctívání

bhakta

Oddaný; obvykle to značí hledajícího, který následuje cestu *bhakti*, na rozdíl od těch, kdo následují cestu *džňány*; viz *džňána*, hledající

bhakti

Oddanost; uctívání jako cesta k probuzení; viz probuzení, *bhakta*, hledání

bhóga (bhógin)

Zakoušení (zakusitel) smyslových reakcí

Božská hypnóza

Mechanismus, jehož prostřednictvím Vědomí obdařuje soustavu těla a mysli pocitem konatelství;
viz mája

Brahma

Jeden z Bohů hinduistické trojice; *viz trojice*

brahmačárin

Ten, kdo vede život v brahmačarje

brahmačarja

Žítí v Brahmanu, dotazování se po Brahmanu či Vědomí; tradičně, i když chybně, se tím míní celibát

Brahman

Vědomí, Zdroj, Celek, Absolutno; v hinduismu je to označení nejvyšší Skutečnosti; *viz Vědomí*

Bůh

Vědomí, Zdroj; *nikoli entita, nikoli osoba; viz Vědomí*

Celek

viz Vědomí

Čit

Vědomí; *viz Sat-Čit-Ánanda*

daršan

Hledění, setkání

dharma

Naprogramování soustavy těla a mysli; vnitřně dané vlastnosti; povahová charakteristika; v hinduismu se tím označuje pevně daný řád chování jedince a jeho povinnosti; *viz soustava těla a mysli, naprogramování*

dhjána

Meditace; *viz meditace*

dualita

Dvojice vzájemně závislých protikladů, z nichž jeden nemůže existovat bez druhého (např.: krása a ošklivost, pozitivní a negativní, mužský a ženský, atd.); jeden z mechanismů, jehož prostřednictvím pracuje celek projevení; je-li do toho zapleteno ego, pak se z duality stává dualismus; *viz ego, dualismus*

dualismus

Zdánlivá volba mezi vzájemně závislými protiklady, kterou provádí do věci zatažené ego; *viz ego, konatel, dualita, svobodná vůle, zataženost, zapletenost*

Džanaka

Král Džanaka je „výjimečně vyspělý žák“ gurua Aštávakry; z klasického díla Aštávakragíta, kterou Ramesh přeložil a komentoval v knize *A Duet of One (Duet jediného)*

džapa

Opakování jednoho či více jmen Boha; doslova znamená „mumlání“; jakmile se *džapa* stane spontánní, jde o uskutečnění, pochopení; nepřetržitá *džapa* zahání ostatní myšlenky; hlasitá *džapa* přechází v mentální, a pak je to totéž, co meditace

džíva

Jedinec, ztotožněné Vědomí; viz ego

džňána

Poznání, v užším slova smyslu vyšší poznání; poznávání jako cesta k probuzení; *džňána* a *bhakti* se vzájemně nevylučují, před probuzením se *bhakti* stává *džňánou*; viz probuzení, *bhakti*, *džňánin*

Džňánéšvar

Velký indický mudrc, který byl svým založením *džňánin*, ale jeho *abhangy* ukazují, že ho lze považovat za symbol vnitřní jednoty nejenom cest *bhakti* a *džňány*, ale obecně i jógy v jejích nejrůznějších podobách; jeho klasické dílo *Anubhávamrita* či *Amritanubháva* je přeloženo Rameshem v knize *Experience of Immortality (Zkušenost nesmrtelnosti)*

džňánin

Ten, kdo zná; obvykle označuje hledajícího, který následuje cestu *džňány*, na rozdíl od toho, kdo sleduje cestu *bhakti*; viz *bhakti*, *džňána*, hledající

ego

Pocit osobního konatelství; Vědomí v pohybu, které přijalo totožnost „konatele“, spekulativní mysl s individuálním jménem a formou; ten, kdo tento pojem používá, by měl vědět, že v původním smyslu znamená mylné přesvědčení o existenci „konatele“ - i světec či mudrc má jméno a formu, má soustavu těla a myslí, ale *bez toho*, že by měl pocít „konatelství“; viz Vědomí v pohybu, soustava těla a myslí, Božská hypnóza, spekulativní mysl

Gajátrí

Jeden verš z Véd používaný jako mantra; viz mantra

guny

Atributy, kvality, vlastnosti; třemi primárními atributy celku projevení jsou *sattva*, *radžas* a *tamas*; viz *sattva*, *radžas*, *tamas*

guru

Duchovní učitel; živoucí projevení Sadgurua, jež je bez pocitu osobního konatelství a jehož prostřednictvím může žák zakoušet svoji Pravou Přirozenost; viz *Sadguru*

Guru púrnama

Den úplňku (*púrnama*) v červenci či srpnu, při kterém žáci obnovují svoje odevzdání se guruovi

hledající

Ego, které je mylně přesvědčené o tom, že je konatelem, odděleným jedincem, a tudíž hledajícím, jenž něco hledá

hledání

Jeden z nespočetných *neosobních* procesů projeveného Vědomí; „od první chvíle, kdy dítě intuitivně hledá matčin prs, není život ničím jiným než hledáním“, nehledě na to, co je hledáno; konečné pochopení, které předchází ukončení procesu hledání, spočívá v tom, že neexistuje žádný konatel ani to, co je konáno, a tudíž ani žádný hledající či to, co je hledáno; viz probuzení, ego

hluboký spánek

Stav, v němž existuje „Já jsem“ bez projevených aspektů, což znamená, že tu není ztotožnění s osobou, s egem; dočasná smrt; viz ego, „Já jsem“

horizontála

Zapletenost, zataženost spekulativní mysli; viz zataženost, zapletenost, spekulativní mysl

hra

viz *líla*

intelekt (rozum)

Pochopení obvykle začíná u spekulativní mysli, ale k tomu, aby pochopení mohlo být úplné a konečné, je nutné intuitivní nazření srdcem; dobře vyvinutý intelekt se schopností koncentrace je nezbytný pro hledání cestou *džňány* i pro rozhodování v materiálních záležitostech; viz srdce, spekulativní mysl

Íšvara

V hinduismu označuje boha jakožto vládce vesmíru; jde o zbožštělé Vědomí v pohybu

já

viz ego

„Já-Já“

Pojem užívaný Rámanou Maharšim k označení Vědomí, Zdroje, Celku, Jednoty; „Já-Já“ a „Já jsem“ je totéž, není to dvojí, neboť v projevení se „Já-Já“ stává „Já jsem“, „Já-Já“ si Sebe Sama začíná uvědomovat prostřednictvím „Já jsem“; viz „Já jsem“

„Já jsem“

Prvotní projev neosobního Vědomí do uvědomění „Já jsem“, jiný než to, že neexistuje nic; *jediná* Pravda, neboť o „Tom“ nelze hovořit - a není to tudíž koncept utvořený dodatečným přemýšlením na základě pocitu osobní totožnosti; přestávka mezi dvěma myšlenkami, mezi dvěma očekáváními; viz Vědomí, „Já-Já“

Jednota

viz Vědomí

karma

Vědomí projevující se jako *čin*, který podléhá zákonu příčiny a následku; jeden ze základních mechanismů projevení, který je nutný k tomu, aby mohl probíhat život, tak jak ho známe; příčina, čin, mající následky, které se stávají novými příčinami dalších následků, atd.

konatel, konatelství

Aby mohlo docházet k neosobní činnosti Vědomí či Boha prostřednictvím projevení neboli života, tak jak ho známe, musí být život založen na pocitu osobního konatelství; Božská hypnóza vytváří v iluzorním egu přesvědčení o vlastní svobodné vůli; pocit konatelství znamená utrpení; duchovní hledání je proces zbavování se pocitu osobního konatelství; viz ego, svobodná vůle

koncept

To, s čím lze souhlasit nebo nesouhlasit; *jakákoli* myšlenka, představa, zkušenost, jméno, entita, věc nebo „ne-věc“, „nic“

kríja

Spontánní pohyby či reakce soustavy těla a mysli způsobené vybuzením energie *kundaliní*

kundaliní

V hinduismu je to označení ženské tvořivé energie, symbolizované hadem, který do té doby, než je probuzen, leží stočený u paty páteře; cvičení, praxe, která může být i nebezpečná; vybuzení této energie *není* nutnou podmínkou osvícení; viz probuzení

líla

V hinduismu označuje Božskou hru, představení Boha; celek projevení nahlížený jako Božská hra; viz osud, projevení

mahá

Velký; obvykle se používá jako předpona vyjadřující velikost či nadřazenost

Mahéšvara

viz Šiva

mantra

Nástroj myšlení; náboženská píseň, zaříkací formule; posvátné zvuky určitých slabik nebo slov, jejichž opakování může mít hmotný nebo duchovní prospěch - pokud je však jejich opakování osudem dané soustavy těla a mysli

mája

Iluze; mylná představa; síla, která zakrývá Vědomí neprojevené před Vědomím *odraženým* v Sobě Samém jakožto celku projevení; chybné ztotožňování se se soustavou těla a mysli jako odděleným jedincem a konatelem; viz Vědomí

meditace

Přijde-li meditace, poznáte to, neboť se objeví pocit prázdnoty; některé soustavy těla a mysli nejsou k meditaci naprogramovány, proto otázka, zda je nebo není dobré medítovat, nemá smysl; k meditaci dojít nemusí, ale dojde-li, pak je to dobré; je-li tu úsilí či chtění medítovat, pak je do toho zapleten konatel; pro začátečníky je dobré medítovat na to, že „vy“ nemáte žádnou svobodnou vůli; skutečná meditace je jenom taková, v níž není medítující konatel; viz konatel, svobodná vůle

milost

Celé projevení je milost; obvyklé nepochopení spočívá v zapletenosti ega do dualismu a nepřijímání „Toho, co je“ jako milosti; to, co působí potíže, nazve ego Boží vůlí a to výjimečné, co skýtá užitek, Boží milostí; viz dualismus, zapletenost, „To, co je“

mókša

Osvobození; viz probuzení

mozek

Mechanismus v soustavě těla a mysli, který spontánně reaguje podle svých podmínek a návyků, aniž by přijaté myšlenky či vstupní informace smyslů hodnotil či posuzoval (je to právě až ego, spekulativní mysl, která se do toho zaplétá a tyto předem nepromyšlené reakce mozku posuzuje); viz soustava těla a mysli, podmíněnosti, ego, spekulativní mysl, myšlení

mudrc

Soustava těla a mysli, u níž došlo k probuzení; mudrc může být považován za světce, ale světec nemusí být nutně mudrcem; viz probuzení

mysl

Vědomí v pohybu jakožto *činnost* přijatých myšlenek a následného přemýšlení (*fyzickým mechanismem* sloužícím k přijímání myšlenek a spontánnímu reagování na myšlenky je mozek); *zpracování* přijatých myšlenek probíhá v každém ze dvou aspektů mysli - v pracovní mysli i ve spekulativní mysli, přičemž zpracování myšlenek spekulativní myslí znamená do věci zapletené ego; odstranění spekulativní mysli je věc pouze Boží vůle a spočívá v intuitivním pochopení (přijatém srdcem) toho, že neexistuje konatel ani oddělenost od Vědomí, které je *esencí* mysli; viz mozek, spekulativní mysl, myšlenka, pracovní mysl

myšlenka

Myšlenka nemá svůj původ v soustavě těla a mysli, přichází zvnějšku a o zlomek sekundy později na ni mozek podle svého podmínění zareaguje; myšlenka je vstupem, který vyvolá výstup, což vede ke kauzalitě; jak myšlenka, tak reakce mozku jsou vertikální události, nastávající v Přítomném Okamžiku, pokud je však do toho zataženo ego (spekulativní mysl), pak jde o horizontální zapletenost, dějící se v čase; viz mozek, Přítomný Okamžik, spekulativní mysl, pracovní mysl

naprogramování

geny a podmíněnosti, které soustava těla a mysli nemá pod kontrolou a které určují způsob, jakým mozek reaguje na podněty; mechanismus, jehož pomocí se naplňuje osud dané soustavy těla a mysli; viz soustava těla a mysli, mozek, podmíněnosti, osud, ego

návyky

viz podmíněnosti

nazření

viz probuzení

nirguna

Bez formy a vlastností

Nisargadatta Mahárádž

Rameshův konečný guru; jeho učení je Rameshem shrnuto v knize *Pointers from Nisargadatta Maharaj* (poznámka překladatele: česky vyšlo v roce 2001 pod názvem *Já, skutečnost o sobě*)

Noumenon

Skutečnost o Sobě, Neprojevené Vědomí; neexistuje v množném čísle; viz Vědomí

ÓM

viz AUM

oceán Vědomí

Pojem označující energie, které mohou a nemusí být projevené, a to obecně jako hmotné i nehmotné, konkrétně jako soustavy těla a mysli; dojde-li k rozložení hmoty či smrti soustavy těla a mysli, vrací se příslušná energie do oceánu Vědomí, přičemž se může nebo nemusí znovu objevit v projevení; viz znovuzrození

osud

Všechno, co je, je Vědomí; neexistuje žádný konatel, žádná svobodná vůle, všechno je jen neosobní činnost Vědomí, neboli Boží vůle; život je film promítaný na plátně Vědomí, který byl napsán, vyroben, režírován, zahrán i shlédnut Vědomím; soustava těla a mysli má svůj osud na rozdíl od ega, jež ve skutečnosti neexistuje a osud nemá; rozuzlení, které však *zdánlivý, jevový* jedinec nemá ve své moci, spočívá v totálním přijetí „Toho, co je“; rozhodnutí jsou nezbytná, proto žijte svůj život *jako kdyby* existovala svobodná vůle, rozhodujte se podle vašich měřítek morálky, etiky a odpovědnosti, ale ať je vaše rozhodnutí jakékoli, je to akt Boží vůle; viz Vědomí, „To, co je“

osvícení

viz probuzení

osvobození

viz probuzení

pochopení; konečné, nejvyšší pochopení

Spontánní intuitivní pochopení srdcem, při němž není žádný konatel (nikdo, kdo by chápal); viz probuzení, konatel

podmíněnosti (návyky)

Veškeré zkušenosti soustavy těla a mysli dané okolím (rodiči, rodinou, společností, kulturou, zeměpisnými podmínkami, školou atd.), které jsou zcela mimo kontrolu dané soustavy a určují modely chování a reakce mozku; viz soustava těla a mysli, mozek, ego, naprogramování

pracovní mysl

Vertikální aspekt mysli existující *pouze* v Přítomném Okamžiku, přičemž tu *není* zapletenost ega s jeho zájmem o budoucnost; pracovní mysl použije posuzování a uvažování o následcích k tomu, aby udělala to nejlepší, co může, se znalostmi, které jsou pro daný úkol nutné - posuzování a uvažování o následcích se děje *v Přítomném Okamžiku*, v „Tom, co je“, a není tu tedy *žádný* osobní zájem o *budoucí* následky; pokud je pracovní mysl v činnosti, pak pokud uvažování o času a místě není přímou součástí vykonávaného úkolu, je tu jen nepatrný, nebo žádný pocit času a místa; u mudrce existuje *pouze* pracovní mysl, spekulativní mysl tu *není*; viz spekulativní mysl, vertikála, „To, co je“

pradakšina

Zbožné obcházení svatého objektu či posvátného místa

Pradžña

Poznání nevědomé si Sama Sebe; viz Vědomí

probuzení

Spontánní neosobní událost, ke které dojde na konci procesu hledání, pokud přijde absolutní nazření *v srdci*, intuitivní pochopení, že žádný konatel neexistuje a že žádný konatel, tedy ani hledající, nikdy neexistoval; ego, „já“, beze zbytku zmizí; viz konatel, ego, hledající, hledání

projevení

Neprojevené Vědomí *odražené* v Sobě Samém jakožto celek „Toho, co je“; viz Vědomí

předurčení

viz osud

přemýšlení

Činnost myšlenek přijatých mozkiem, který buď zůstává nezapleten jakožto pracovní mysl, nebo je zapleten jakožto spekulativní mysl; viz mozek, spekulativní mysl, myšlenka, pracovní mysl

Přítomný Okamžik

viz „To, co je“

púdžá

Obřadné či zbožné uctívání

radžas

Aktivita, činnost, energie; jedna ze tří *gun*; označuje hybný aspekt projevení, bez něhož další součásti nemohou projevit svoje vnitřní kvality; viz *guny*

Rámkrišna

Významný bengálský mudrc, *bhakta*, který v devadesátých letech devatenáctého století žil v Dakšíněšvaru v Kalkatě

Rámána Maharši

Velký *džňánin*, mudrc z Arunáčaly, který celý svůj dospělý život prožil v Tiruvannamalai, v Tamil Nadu; při jednom *satsangu* Ramesh prohlásil: „V rámci projeveného světa pro mne neexistuje nic vyššího než Rámána Maharši.“

realizace

viz probuzení

rozum

viz intelekt

riši

Starověký mudrc

Sadguru

Guru ve vás - Právě Já, Vědomí

sádhaka

hledající, jenž vykonává nějakou *sádhanu*; viz *sádhana*

sádhana

Duchovní cvičení či praxe, do níž je zatažen konatel (hledající) a která *může* předcházet konečnému cíli, jímž je probuzení; v závislosti na osudu hledajícího může nebo nemusí být daného cíle dosaženo; pokud k *sáadhaně* dojde, nechte ji probíhat; tradiční *sáadhanou* je meditace, jóga a nesobecká služba (*séva*); soustava těla a mysli může být naprogramována tak, že jeden typ *sádhany* provádět může a jiný nikoli

saguna

S formou a vlastnostmi

samádhi

Stav meditace, kdy není přítomna mysl; stav za myslí či mimo mysl; pohroužení do Já

sánkhja

Filosofický směr

sannjásin

Ten, kdo vede život v *sannjase*, tj. kdo se všeho zřekl, vše odevzdal

Sat

Existence, Bytí; viz *Sat-Čit-Ánanda*

Sat-Čit-Ánanda

Bytí-Vědomí-Mír; hinduismus tak označuje tři atributy „Toho, co je bez atributů“, Bráhmanu neboli Zdroje; viz Vědomí

satsang

Spojení s tím, kdo neustále spočívá v Bytí

sattva

Bytí, existence, skutečnost; jedna ze tří *gun*; je symbolem rovnováhy a projevuje se jako světlo; viz *guny*

Seberealizace

viz probuzení

séva

Nesobecká služba, služba bez *jakýchkoli* očekávání

siddha

Označuje dokonalého mudrce (ale s pochopením, že psychická síla, *siddhi*, není nutnou podmínkou probuzení); často je užíváno k označení toho, kdo ovládá psychické síly

siddhi

Nejvyšší „dosažení“, probuzení; označení psychické síly (která často kvůli zapletenosti ega bývá překážkou k probuzení)

smrt

Smrt se týká *pouze* soustavy těla a mysli, a potom ega jakožto pocitu oddělené osobnosti; při smrti dochází k tomu, že Vědomí v pohybu, které se v životě ztotožnilo se soustavou těla a mysli, vrací všechny své energie do oceánu Vědomí; viz ego, soustava těla a mysli, oceán Vědomí

soustava těla a mysli

Mechanismus, jehož prostřednictvím probíhá život a jeho prožívání; součást činnosti projeveného Vědomí, v níž ego může z nevědomosti přijmout roli zdánlivého konatelství, a tím též pocit oddělenosti; soustava těla a mysli, *nikoli* ego, má svůj osud; viz osud, ego, projevení

spekulativní mysl

Horizontální aspekt mysli, v němž je zapleteno ego s jeho myšlenkami a starostmi o budoucí následky, týkající se jeho samého - je tu tedy strach, naděje, obava, starost o to, zda určitý čin přinese užitek či škodu, nebo co si o něm pomyslí druzí; nepřijímání „Toho, co je“; viz horizontála, myšlenka, „To, co je“, pracovní mysl

srdce

Pochopení se stává úplným, je-li spontánně a intuitivně nazřeno srdcem; v srdci dochází k intuitivnímu *pochopení*, v němž není „já“, které by něco pochopilo; viz intelekt

svobodná vůle

Vše, co existuje, je Vědomí, neexistuje žádná svobodná vůle; vše je Boží vůle, neosobní činnost Vědomí, projevující se jako osud, osud jedince nebo něčeho jiného; rozhodnutí jsou nezbytná, člověk je tedy dělá, *jako kdyby* svobodná vůle existovala - výsledek je však vůle Boží; viz osud

světec

viz mudrc

šakti

Síla, energie, schopnost; v celkovém projevu Vědomí či Šivy v Sobě Samém představuje *šakti* energii ženského principu v dualitě Šiva-Šakti; zbožštělá Šakti, často pod jménem Párvatí, je manželkou Šivy; viz Šiva

Šankara

Nazývaný též Ádi Šankara nebo Šankaráčárja; filozof a reformátor hinduismu žijící v osmém století, jenž je zakladatelem velmi přímočarého učení Advaity Védanty; viz Védanta

šástra

Spis, učebnice

Šiva

Neprojevené Vědomí; jakožto projevený představuje mužský princip duality Šiva-Šakti; zbožštělý Šiva je manželem Šakti; jeden z Bohů hinduistické trojice; viz *šakti*, trojice

šruti

Svaté písmo

tamas

Temnota, netečnost, pasivita, omezení; jedna ze tří *gun*; viz *guny*

Tao

viz Vědomí

Ted'

viz „To, co je“

ticho

Nezataženost do myšlenek, neztotožňování se s myšlenkami; mudrc přebývá v tichu neustále; ticho mezi guruem a žákem je řečí srdce k srdci; viz zapletenost, mudrc

Tiruvannamalai

Město ve státě Tamil Nadu v jižní Indii, kde Rámana Maharši strávil celý svůj dospělý život na úpatí svaté hory Arunáčaly

„To, co je“

Nelze říci, že mimo prostor a čas „To“ je, nebo „To“ není - minulost, přítomnost a budoucnost, i všechny jejich zdánlivé obsahy, jsou pouze *spontánním* a *simultánním* děním; tento stav „nestav“ je též označován jako Přítomný Okamžik nebo Ted' a Tady; nemůže být „zakoušen“ egem

trojice

Trojice indických bohů zahrnuje Brahma jako stvořitele, Višnu jako udržovatele a Šivu, či Mahéšvaru, jako ničitele

Tukárám

Jeden z největších indických mudrců, *bhakta*, jenž při své cestě za probuzením psal zbožné texty, které vypadají, jako by jejich autorem byl čistý *džňánin*; psal *abhangy*, které byly zhudebněny a zpívány jako *bhadžany*

Upanišády

Staré filosofické texty zabývající se čirým poznáním a pocházející z mnohem pozdějších dob než původní Vědy; texty, z nichž vychází celá filosofie Védanty; viz Védanta, Vědy

Védanta

Doslova to znamená konec Véd, vrchol poznání; filosofie založená na textech *Upanišád*; Nejznámějším odvětvím Védanty je Advaita Védanta; viz *advaita*, Upanišády

Vědomí

Všechno, co je, je Vědomí - základní věčný zákon, který stojí v pozadí všech náboženství a duchovních cest, avšak byl zdeformován výklady a formálními rituály; „To“ je bez vlastností, bez kvalít; „To“ nelze pojmy vyjádřit, avšak pojmenováno bylo proto, aby bylo možno na „To“ ukázat; „To“ je označováno mnoha jmény - Bůh, Celek, „Já“, „Já-Já“, Jednota, Noumenon, Potencialita, *Pradžña*, Pravda, Skutečnost, Subjektivita, Tao, „To“, Zdroj atd.; neprojevené „To“ je označováno jako „v klidu“ či transcendentní, projevené „To“ je označováno jako „v pohybu“ či imanentní; Vědomí, jež si není Samo Sebe vědomo, se začne uvědomovat jako „Já jsem“; viz koncept, „Já jsem“

vědomí

Psáno s malým písmenem označuje iluzi osobního ztotožnění se s „vědomím“ konatele, které je odděleno a odtrženo od Vědomí, avšak *žádný* „konatel“, *žádné* „já“ neexistuje - všechno, co je, je Vědomí; viz Vědomí, ego, „Já jsem“

Vědomí v klidu

Neprojevené, transcendentní Vědomí; neprojevená Potencialita; viz Vědomí

Vědomí v pohybu

Projevené, imanentní Vědomí; Vědomí odražené v Sobě Samém jakožto celek projevení; viz Vědomí

Védy

Nejstarší náboženská literatura hinduismu; Védy jsou zpočátku tvořeny mýtickými a rituálními texty a nakonec vrcholí čistou filosofií Védanty; viz Védanta

vertikála

Bytí v Přítomném Okamžiku, neboli v „Tom, co je“; vertikála odstraňuje horizontální zapletenost; v činnosti zůstává pouze pracovní mysl; viz horizontála, „To, co je“, pracovní mysl

Višnu

Jeden z bohů hinduistické trojice; viz trojice

výchova a vzdělání

Hromadění konceptů; učená nevědomost; viz koncept

zapletenost, zataženost

Nepřijetí „Toho, co je“; příčina utrpení; chybné přesvědčení ega o tom, že má svobodnou vůli, a v důsledku toho neustálé posuzování, hodnocení, rozhodování a zabývání se následky; tento pojem se shoduje s buddhistickým pojmem „lpění“ či „připoutanost“; viz ego, svobodná vůle, spekulativní mysl, „To, co je“

Zdroj

viz Vědomí

znovuzrození

Žádný jedinec neexistuje, proto tu nemůže být znovuzrození něčeho, co neexistuje; existují minulé zrození a při smrti soustavy těla a mysli dochází k tomu, že se energie, která pracovala prostřednictvím dané soustavy, navrací zpět do oceánu Vědomí, aby v jiné kombinaci vstoupila do další soustavy těla a mysli - proto se u některých soustav těla a mysli objevují zdánlivé vzpomínky na minulé životy, na předchozí zrození; energie takového postupného zdokonalování neboli čištění mohou také přijít najednou v soustavě těla a mysli, u níž dojde k ukončení procesu hledání probuzením; viz probuzení, soustava těla a mysli, ego, oceán Vědomí

.....